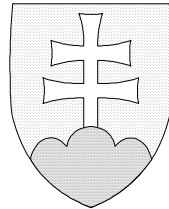

PROTIMONOPOLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ROZHODNUTIE

Číslo: 2007/DZ/2/1/111

Bratislava 21.12.2007

Protimonopolný úrad Slovenskej republiky, odbor zneužívania dominantného postavenia v správnom konaní č. 0088/OZ/2005 začatom dňa 26.09.2005 z vlastného podnetu vo veci zneužívania dominantného postavenia podnikateľom Slovak Telekom, a.s., Karadžičova 10, 825 13 Bratislava, IČO: 35 763 469

rozhodol

1. tak, že konanie spoločnosti Slovak Telekom, a.s., Karadžičova 10, 825 13 Bratislava, IČO: 35 763 469 spočívajúce v uplatňovaní tarify 30 min. za 1,- Sk vo volacích programoch za súčasnej existencie veľkoobchodných prepojovacích poplatkov v období od 15.06.2004 **je zneužitím dominantného postavenia** podľa **§ 8 ods. 2 písm. a)** zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov a aj podľa **čl. 82 Zmluvy** o založení Európskych spoločenstiev na relevantných trhoch zostavenia a ukončovania volania v pevnej verejnej telekomunikačnej sieti Slovak Telekom, a.s., Karadžičova 10, 825 13 Bratislava, IČO: 35 763 469 a **je podľa § 8 ods. 6** zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov a podľa **čl. 82 Zmluvy** o založení Európskych spoločenstiev **zakázané**.

2. tak, že konanie spoločnosti Slovak Telekom, a.s., Karadžičova 10, 825 13 Bratislava, IČO: 35 763 469 spočívajúce v uplatňovaní tarify bezplatných volaní vo volacích programoch za súčasnej existencie veľkoobchodných prepojovacích poplatkov v období

od 01.08.2005 **je zneužitím dominantného postavenia** podľa § 8 ods. 2 písm. a) zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov a aj podľa čl. 82 Zmluvy o založení Európskych spoločenstiev na relevantných trhoch zostavenia a ukončovania volania v pevnej verejnej telekomunikačnej sieti Slovak Telekom, a.s., Karadžičova 10, 825 13 Bratislava, IČO: 35 763 469 a **je podľa § 8 ods. 6** zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov a podľa čl. 82 Zmluvy o založení Európskych spoločenstiev **zakázané**.

3. tak, že konanie spoločnosti Slovak Telekom, a.s., Karadžičova 10, 825 13 Bratislava, IČO: 35 763 469 spočívajúce v uplatňovaní maloobchodnej ceny produktu Firemný internet Mini (Internet dial-up ISDN) za súčasnej existencie veľkoobchodných prepojuvacích poplatkov v období od 01.07.2005 **je zneužitím dominantného postavenia** podľa § 8 ods. 2 písm. a) zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov na relevantnom trhu poskytovania veľkoobchodného prístupu k dial-up a ISDN prostredníctvom PVTs spoločnosti Slovak Telekom, a.s. pre internetových providerov (ISP) za účelom poskytovania prístupu k internetu prostredníctvom dial-up a ISDN pre koncových užívateľov a **je podľa § 8 ods. 6** zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov **zakázané**.

4. tak, že konanie spoločnosti Slovak Telekom, a.s., Karadžičova 10, 825 13 Bratislava, IČO: 35 763 469 spočívajúce v uplatňovaní maloobchodnej ceny produktu Rodinný internet za súčasnej existencie veľkoobchodných modelov na poskytovanie dial-up v období od 01.08.2004 **je zneužitím dominantného postavenia** podľa § 8 ods. 2 písm. a) zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov na relevantnom trhu poskytovania veľkoobchodného prístupu k dial-up a ISDN prostredníctvom PVTs spoločnosti Slovak Telekom, a.s. pre internetových providerov (ISP) za účelom poskytovania prístupu k internetu prostredníctvom dial-up a ISDN pre koncových užívateľov a **je podľa § 8 ods. 6** zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov **zakázané**.

5. tak, že konanie spoločnosti Slovak Telekom, a.s., Karadžičova 10, 825 13 Bratislava, IČO: 35 763 469 spočívajúce v uplatňovaní maloobchodnej ceny produktu Biznis

Partner 300 (Business partner 300) za súčasnej existencie veľkoobchodných prepojujúcich poplatkov v období od 01.03.2005 **je zneužitím dominantného postavenia** podľa **§ 8 ods. 2 písm. a)** zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov na relevantných trhoch zostavenia a ukončovania volaní v pevnej verejnej telekomunikačnej sieti Slovak Telekom, a.s. a **je podľa § 8 ods. 6** zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov **zakázané**.

6. tak, že konanie spoločnosti Slovak Telekom, a.s., Karadžičova 10, 825 13 Bratislava, IČO: 35 763 469 spočívajúce v spájaní voľných minút a pripojenia v mesačných poplatkoch za volacie programy Slovak Telekom, a.s., Karadžičova 10, 825 13 Bratislava, IČO: 35 763 469 od 01.08.2002 **je zneužitím dominantného postavenia** podľa **§ 8 ods. 2** zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 465/2002 Z. z. a zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a od 01.05.2004 aj podľa **čl. 82 Zmluvy** o založení Európskych spoločenstiev na relevantných trhoch pripojenia bytových zákazníkov do pevnej verejnej telekomunikačnej siete, pripojenia nebytových zákazníkov do pevnej verejnej telekomunikačnej siete, poskytovania verejnej telefónnej služby bytovým zákazníkom prostredníctvom pevnej verejnej telefónnej siete a poskytovania verejnej telefónnej služby nebytovým zákazníkom prostredníctvom pevnej verejnej telefónnej siete a **je podľa § 8 ods. 6** zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 465/2002 Z. z. a zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a podľa **čl. 82 Zmluvy** o založení Európskych spoločenstiev **zakázané**.

7. tak, že konanie spoločnosti Slovak Telekom, a.s., Karadžičova 10, 825 13 Bratislava, IČO: 35 763 469 spočívajúce v podmieňovaní pripojenia zákazníkov na odber telefónnej služby od 01.01.2003 **je zneužitím dominantného postavenia** podľa **§ 8 ods. 2 písm.**

Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 465/2002 Z. z. a zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov a podľa **čl. 82 Zmluvy** o založení Európskych spoločenstiev **zakázané**.

9. tak, že konanie spoločnosti Slovak Telekom, a.s., Karadžičova 10, 825 13 Bratislava, IČO: 35 763 469 spočívajúce v podmieňovaní odoberania internetových služieb typu dial-up, ISDN a xDSL na odber volacích programov do 30.04.2001 **je zneužitím dominantného postavenia** podľa **§ 7 ods. 5 písm. d)** zákona č. 188/1994 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže v znení neskorších predpisov na relevantných trhoch poskytovania prístupu k nízkorýchlostnému internetu prostredníctvom dial-up a ISDN pre bytových zákazníkov, poskytovania prístupu k nízkorýchlostnému internetu prostredníctvom dial-up a ISDN pre nebytových zákazníkov, relevantných trhoch poskytovania prístupu k vysokorýchlostnému internetu prostredníctvom xDSL, káblovej technológie a optických vlákien pre bytových zákazníkov a relevantných trhoch poskytovania prístupu k vysokorýchlostnému internetu prostredníctvom xDSL, káblovej technológie a optických vlákien pre nebytových zákazníkov a **je podľa § 7 ods. 4** zákona č. 188/1994 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže v znení neskorších predpisov **zakázané**.

10. na základe ustanovenia § 22 ods. 1 písm. b) zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov tak, že ukladá spoločnosti Slovak Telekom, a.s., Karadžičova 10, 825 13 Bratislava, IČO: 35 763 469 povinnosť **zdržať sa** konania uvedeného v bode **1 až 8** tohto rozhodnutia a **odstrániť protiprávny stav** do **60 dní** odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia

11. na základe **§ 38 ods. 1 v spojení s § 2 ods. 3** zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 465/2002 Z. z. a zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov tak, že **za zneužitie dominantného postavenia uvedeného v bodoch 1 až 8 tohto rozhodnutia** ukladá spoločnosti Slovak Telekom, a.s., Karadžičova 10, 825 13 Bratislava, IČO: 35 763 469 peňažnú pokutu vo výške **525 800 000,- Sk**, slovom päťstodvadsaťpäť miliónov osemstotisíc korún slovenských, ktorú je povinný uhradiť v lehote 60 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto

rozhodnutia Protimonopolnému úradu Slovenskej republiky na účet 7000060793/8180, KS 1118, VS 200721111 vedený v Štátnej pokladnici.

Odôvodnenie:

(1) Dňa 14.03.2005 Protimonopolný úrad Slovenskej republiky, odbor zneužívania dominantného postavenia (ďalej len „úrad“) obdržal od spoločnosti Dial Telecom, a.s., Plynárska 7/B, 821 09 Bratislava zastúpenej splnomocneným právnym zástupcom JUDr. Pavlom Hagyarim, advokátom, Vlčkova 8/A, 811 05 Bratislava (ďalej spoločne len „Dial Telecom, a.s.“) „Návrh na prešetrovanie zneužívania dominantného postavenia“ spoločnosťou Slovak Telecom, a.s., Námestie slobody 6, 817 62 Bratislava, IČO: 35 763 469 v súvislosti s volacími programami poskytovanými týmto podnikateľom (pozri nižšie). Tento podnet bol listom doručeným úradu dňa 08.04.2005 doplnený o problematiku týkajúcu sa služby s názvom „Jarný super balík“.

(2) Ku dňu 08.03.2006 zmenil podnikateľ Slovak Telecom, a.s., Námestie slobody 6, 817 62 Bratislava, IČO: 35 763 469 svoje obchodné meno na Slovak Telekom, a.s., čo podnikateľ preukázal overenou kópiou výpisu z obchodného registra, preto úrad bude v ďalej v tomto rozhodnutí používať len nové obchodné meno, a to Slovak Telekom, a.s.

(3) Na základe tohto doplneného podnetu spoločnosti Dial Telecom, a.s. začal úrad vykonávať všeobecné prešetrovanie na trhu podľa § 22 ods. 1 písm. a) zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 465/2002 Z. z., zákona č. 204/2004 Z. z. a zákona 68/2005 Z. z. Jednotlivé praktiky o ktorých pojednáva toto rozhodnutie sa udiali v čase, keď boli účinné rôzne znenia tejto právnej normy. Znenie § 8, ktorý úrad aplikoval na nižšie uvedené praktiky zostalo z vecného hľadiska nezmenené, preto úrad bude ďalej v tomto rozhodnutí pre všetky znenia tejto právnej normy používať súhrnné označenie „zákon“ a presné znenie zákona uvedie len tam, kde to bude z hľadiska jednoznačnosti nevyhnutné. Rovnako procesné ustanovenia sa nemenili.

(4) Počas všeobecného šetrenia na trhu ako aj počas nasledujúceho správneho konania v danej veci bolo úradu doručených viacero podnetov a ich doplnení, a to jednak zo strany koncových užívateľov, ako aj zo strany alternatívnych operátorov (ďalej len „AO“), preto v záujme jasnosti, zrozumiteľnosti a prehľadnosti tohto rozhodnutia úrad v nasledujúcej časti uvedie problematiku, ktorej sa jednotlivé podnety týkali a na ktorú sa vzťahuje toto rozhodnutie¹. V rámci tohto úrad uvedie aj zhodnotenie týchto problematik z hľadiska kompetencie Telekomunikačného úradu SR, Továrenská 7, 810 06 Bratislava

¹ Úrad v rámci tohto rozhodnutia nebude uvádzať tie časti obdržaných podnetov resp. tú vecnú problematiku obsiahnutú v podnetoch, na ktorú sa toto rozhodnutie nevzťahuje. Vo všeobecnosti možno konštatovať, že dôvodom tohto je skutočnosť, že úrad po vyhodnotení danej problematiky usúdil, že sa v danom prípade nejedná o porušenie pravidiel hospodárskej súťaže.

(ďalej len „TÚ SR“), ako regulátora v sektore elektronických komunikácií. Počas prešetrovania na trhu a správneho konania došlo k zmenám názvov prípadne iných charakteristík produktov, ktoré úrad prešetroval, preto v časti týkajúcej sa obsahu podnetov bude používať pôvodné názvy produktov, tak ako boli uvedené v podnetoch a až ďalej v rozhodnutí uvedie tieto zmeny.

(5) **Štruktúra Výzvy je nasledovná:**

- A. Obsah podnetov a kompetencia úradu;**
- B. Vplyv na obchod medzi členskými štátmi;**
- C. Účastník konania a aplikácia právnych predpisov;**
- D. Všeobecné informácie;**
- E. Relevantné trhy;**
- F. Dominantné postavenie;**
- G. Praktiky;**
- H. Pokuta;**

A. OBSAH PODNETOV A KOMPETENCIA ÚRADU.

(6) V oblasti ochrany hospodárskej súťaže existujú paralelne popri sebe dva typy právnych predpisov. Prvým typom sú „klasické“ právne normy upravujúce otázky ochrany hospodárskej súťaže (národné alebo nadnárodné), ktoré sa vždy zaoberajú oblasťou zneužívania dominantného postavenia, dohôd obmedzujúcich súťaž a koncentrácií a prípadne môžu upravovať aj ďalšie príbuzné oblasti (napr. oblasť štátnej pomoci). V rámci Európskej únie je takouto nadnárodnou právnou normou Zmluva o založení Európskeho spoločenstva, ktorá v čl. 82 upravuje oblasť zneužívania dominantného postavenia (ďalej len „čl. 82“). Druhým typom sú regulačné právne normy taktiež upravujúce, okrem iného, otázky ochrany hospodárskej súťaže a vzťahujúce sa na konkrétny sektor ekonomiky. Metódy, prostriedky, procesné postupy a iné aspekty činnosti zverené týmito právnymi predpismi orgánom zabezpečujúcim aplikáciu týchto právnych noriem môžu byť veľmi podobné alebo aj takmer totožné, ale môžu byť aj úplne odlišné, avšak spoločným cieľom oboch vyššie uvedených typov právnych noriem je ochrana hospodárskej súťaže.

(7) V nadväznosti na vyššie uvedené existujú paralelne popri sebe aj dva typy orgánov štátnej správy, a to tak v SR ako aj v iných krajinách. Prvým typom sú teda všeobecné orgány ochrany súťaže (označované aj ako National competition authority, v prípade čl. 82 je to EK), pod ktorých pôsobnosť, v zásade, spadajú všetky odvetvia hospodárstva a ktoré rozhodujú o porušení pravidiel hospodárskej súťaže ex post, t.j. rozhodujú o súťažných problémoch, ku ktorým už došlo (výnimkou je posudzovanie koncentrácií). Druhým typom sú tzv. sektoroví regulátori (označovaní aj ako National regulatory authority), do ktorých pôsobnosti je zverený konkrétny sektor ekonomiky (napr. energetika, telekomunikácie, železničné dráhy, atď.) a ktorí, v zásade, rozhodujú ex ante, t.j. vytyčujú rámc, prípadne určujú konkrétne pravidlá budúceho správania podnikateľov.

(8) Jedným zo sektorov, v ktorých sa uplatňuje tak súťažné (zákon a čl. 82) ako aj regulačné právo je sektor telekomunikácií, resp. elektronických komunikácií (úrad bude v tomto rozhodnutí považovať tieto pojmy za významovo totožné). V SR v tejto oblasti pôsobí okrem úradu aj sektorový regulátor – TÚ SR, a to na základe zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZEK“). V súvislosti s existenciou dvoch právnych noriem vzťahujúcich sa na oblasť súťaže v sektore telekomunikácií je teda potrebné riešiť otázku ne-/aplikácie týchto právnych predpisov a možnosť kompetenčného konfliktu orgánov štátnej správy zabezpečujúcich vykonávanie týchto predpisov. Z tohto dôvodu je preto nevyhnutné určiť jasné pravidlá uplatňovania príslušnej právnej normy v konkrétnych prípadoch, kedy existuje podozrenie z možného protisúťažného správania. Úrad teda ďalej uvedie podľa akých pravidiel hodnotil a akými úvahami bol vedený pri posudzovaní toho, či má kompetenciu v danej veci konať.

(9) „Kompetenciou (pôsobnosťou) rozumieme okruh spoločenských vzťahov, na ktoré sa vzťahuje a v ktorých sa vykonáva a uskutočňuje príslušná právomoc, či už zákonodarná, výkonná alebo súdna právomoc.“² Pod právomocou rozumieme oprávnenie vydávať individuálne správne akty.

(10) Zákon sa vzťahuje na zneužívanie dominantného postavenia, dohody obmedzujúce súťaž a iné formy nedovoleného obmedzovania súťaže (§ 39) a taktiež na koncentrácie, pričom jeho účelom je ochrana hospodárskej súťaže na trhu výrobkov, prác a služieb. Zákon nijako neobmedzuje svoju pôsobnosť len na určité oblasti ekonomiky a ani špeciálne nevyníma zo svojej pôsobnosti určité oblasti ekonomiky, ale vzťahuje sa na všetky oblasti ekonomiky bez obmedzenia.

(11) ZEK transponoval nový regulačný rámec EÚ do právneho poriadku SR, ktorý sa v členských krajinách EÚ uplatňuje od 25. júla 2003. Nový regulačný rámec, ktorý vytvára jednotný regulačný rámec pre všetky elektronické komunikačné siete a elektronické komunikačné služby pozostáva z rámcovej smernice a štyroch špecifických smerníc.

(12) Podľa § 1 ods. 1 ZEK „Tento zákon upravuje podmienky na poskytovanie elektronických komunikačných sietí a elektronických komunikačných služieb, podmienky na používanie rádiových zariadení, štátnu reguláciu elektronických komunikácií (ďalej len "regulácia"), práva a povinnosti podnikov a užívateľov elektronických komunikačných sietí a elektronických komunikačných služieb, ... pôsobnosť orgánov štátnej správy v elektronických komunikáciách.“

Účelom ZEK je podľa § 1 ods. 3 „... vytvoriť podmienky na rozvoj konkurencie v oblasti elektronických komunikácií na území Slovenskej republiky a odstrániť prekážky brániace jej rozvoju, vytvoriť podmienky na zriaďovanie a rozvoj transeurópskych elektronických komunikačných sietí a prevádzkyschopnosť celoeurópskych služieb, dosiahnuť efektívnu hospodársku súťaž (ďalej len "súťaž") pri poskytovaní elektronických komunikačných sietí a elektronických komunikačných služieb založenú na princípe

² Prusák, J., Teória práva, Vydavateľské oddelenie právnickej fakulty UK, Bratislava 1995, str. 94.

technologickéj neutrality a podporiť záujmy užívateľov elektronických komunikačných služieb.“

Z uvedeného vyplýva, že ZEK sa vzťahuje výlučne na oblasť elektronických komunikácií.

(13) V prípade zákona a ZEK ide o vzťah *lex generalis* a *lex specialis*, čo znamená, že pokiaľ na určitý okruh spoločenských vzťahov bude možné uplatniť ustanovenia zákona ako aj ustanovenia ZEK, budú mať prednosť ustanovenia ZEK, ktoré sa v danom prípade uplatnia. Pokiaľ na určitý okruh spoločenských vzťahov nebude možné aplikovať ustanovenia ZEK, uplatnia sa ustanovenia zákona. Úrad bude napr. aj naďalej výlučne posudzovať dohody obmedzujúce súťaž a koncentrácie v oblasti elektronických komunikácií, nakoľko ZEK neobsahuje žiadne ustanovenia, ktoré by akokoľvek riešili danú oblasť. V prípade zneužívania dominantného postavenia bude potrebné vzhľadom na § 2 ods. 6 zákona (pozri nižšie) posudzovať každý prípad individuálne, nakoľko ZEK umožňuje za určitých podmienok posudzovať rovnaké správanie významných podnikov na trhu (resp. podnikov s dominantným postavením) ako zákon.

(14) V zmysle zásady *ne bis in idem* nie je akceptovateľné, aby bol podnikateľ postihnutý dvakrát za to isté konanie. Túto zásadu výslovne zakotvuje § 2 ods. 6 zákona, podľa ktorého *„Tento zákon sa nevzťahuje na prípady obmedzovania súťaže, ktorých posudzovanie patrí do pôsobnosti iného orgánu, ktorý zabezpečuje ochranu súťaže podľa osobitného predpisu.“*

(15) Ustanovenia ZEK sa vždy premietajú do konkrétnych rozhodnutí TÚ SR. Kritériom schopným spoľahlivo a transparentne vymedziť kompetenciu úradu a TÚ SR a byť nápomocným posúdiť, či v danom prípade je možné aplikovať aj ustanovenia ZEK sa javí kritérium *ex ante* – *ex post*. Úrad rozhoduje o správnych deliktov, ku ktorým už došlo, prípadne ešte prebiehajú, teda rozhodnutie úradu sa týka už v minulosti uskutočnených, resp. začatých deliktov. Rozhodnutie TÚ SR rieši budúce správanie podnikateľa a nezasahuje do minulosti. To znamená, že kompetencia úradu je daná, kým určité konkrétne správanie a/alebo určitý konkrétny aspekt správania podnikateľa v dominantnom postavení nebude regulovaný právoplatným alebo vykonateľným rozhodnutím TÚ SR. Nestačí pritom všeobecná regulácia určitej oblasti, ktorá ustanovuje všeobecné povinnosti (napr. transparentnosť, nediskriminácia, atď.) a ktorá ponecháva rôzne možnosti autonómneho správania podnikateľa. Práve skutočnosť, či v konkrétnom prípade prešetrovanom úradom bude mať potenciálny dominant pri svojich aktivitách na príslušnom relevantnom trhu možnosť autonómneho konania bude rozhodujúca pre posúdenie kompetencie úradu. Pokiaľ odpoveď na túto otázku bude kladná, kompetencia úradu je daná, v prípade negatívnej odpovede bude kompetencia úradu absentovať, avšak len od momentu, kedy bolo rozhodnutie regulátora právoplatné alebo vykonateľné. Pred týmto momentom je konanie podnikateľa v dominantnom postavení regulátorom uplatňujúcim právomoc *ex-ante* nepostihnuteľné, pretože rozhodnutia regulátora pôsobia do budúcnosti (najskôr odo dňa právoplatnosti alebo vykonateľnosti). Z tohto dôvodu jediným právnym predpisom, ktorý sa na toto konanie bude vzťahovať je zákon alebo čl. 82.

(16) Inými slovami, kompetencia úradu je daná vždy pred právoplatnosťou alebo vykonateľnosťou ex-ante rozhodnutia TÚ SR a aj po tomto momente, ale len za predpokladu, že toto rozhodnutie regulátora neupravuje spôsobom vylučujúcim autonómne konanie podnikateľa to isté správanie podnikateľa, ktoré je prešetrované úradom. Úrad bude teda disponovať kompetenciou aj v prípadoch, keď konanie podnikateľa síce bude v súlade s rozhodnutím regulátora avšak napriek tomu bude obmedzovať alebo vylučovať súťaž, pokiaľ toto rozhodnutie bude ponechávať podnikateľovi dostatočný priestor na autonómne konanie, čiže podnikateľ bude mať možnosť splniť rozhodnutie regulátora bez toho, aby konal protisúťažne. V takomto prípade, keď podnikateľ koná v rozpore s pravidlami hospodárskej súťaže na základe vlastného rozhodnutia, regulátor nie je oprávnený sankcionovať toto konanie, ktoré je v súlade s jeho vlastným právoplatným rozhodnutím. Regulátor je oprávnený riešiť takúto situáciu len smerom do budúcnosti.

(17) Pri vyššie uvedených úvahách sa úrad riadil aj princípmi obsiahnutými v judikatúre k európskemu súťažnému právu. V rámci rozhodnutia Court of Justice of the European Communities v prípade EK a Francúzsko vs. Ladbrooke Racing Ltd.³, súd uviedol, že čl. 85 a 86 (teraz čl. 81 a 82) sa aplikujú len na protisúťažné správanie ku ktorému došlo z vlastnej iniciatívy podnikateľa. Pokiaľ protisúťažné správanie od podnikateľa požaduje národná legislatíva alebo legislatíva vytvára právny rámec, ktorý vylučuje akúkoľvek možnosť súťažnej aktivity, čl. 85 a 86 sa neaplikujú. Tieto články je možné aplikovať, ak národná legislatíva neznemožňuje autonómne konanie podnikateľa, ktoré bráni, obmedzuje alebo skresľuje súťaž. Okrem tohto možno poukázať aj na nasledovné rozhodnutia: Court of first instance T-228/97 Irish Sugar vs Commission (1999) ECR II-296 bod 130 a Court of first instance T-513/93 Consiglio nazionale degli Spadizionieri Dogandali (2000) II-1807, bod 59. Týmto princípom sa riadila EK aj napr. v prípade 2003/707/EC, Case COMP/C-1/37.451, 37.578, 37.579 – Deutsche Telecom AG, OJ 263/9.

(18) Aj v prípade, že by národná legislatíva bránila aplikácii komunitárneho súťažného práva, je orgán ochrany súťaže povinný neprihliadať k takejto legislatíve a zaistiť aplikáciu súťažného práva.⁴ V takom prípade však nemožno podnikateľa brať na zodpovednosť za konanie vyžadované legislatívou a sankcionovať.

³ The Court of Justice of the European Communities, 11.11.1997, Joined cases C-359/95 P and C-379/95 P, Commission of the European Communities and French Republic v Ladbrooke Racing Ltd., European Court reports 1997 Page I-06265, odstavce 33 a 34:

33) „Articles 85 and 86 of the Treaty apply only to anti-competitive conduct engaged in by undertakings on their own initiative ... If anti-competitive conduct is required of undertakings by national legislation or if the latter creates a legal framework which itself eliminates any possibility of competitive activity on their part, Articles 85 and 86 do not apply. In such a situation, the restriction of competition is not attributable, as those provisions implicitly require, to the autonomous conduct of the undertakings.“

34) „Articles 85 and 86 may apply, however, if it is found that the national legislation does not preclude undertakings from engaging in autonomous conduct which prevents, restricts or distorts competition“

⁴ The Court of Justice of the European Communities, Prípád Consorzio Industrie Fiammiferi, 09.09.2003, C-198/01

(19) Problematikou vzťahu súťažného a regulačného práva sa nezaobrá len judikatúra. Súčasťou nového regulačného rámca sú aj aplikačné pravidlá⁵, ktoré vydala Európska komisia (ďalej len „EK“) v snahe unifikovať aplikáciu nového regulačného rámca. Podľa týchto pravidiel (napr. bod 25 a 31) nie je vylúčený paralelný postup podľa regulačného aj súťažného práva. Rovnaký prístup je obsiahnutý aj v *Notice on the application of the competition rules to access agreements in the telecommunications sector*⁶ (bod 22), ktoré je jedným z prameňov, z ktorého vychádzajú vyššie uvedené pravidlá.

(20) Navyše, zneužívanie dominantného postavenia, ktoré môže mať vplyv na obchod medzi členskými štátmi EÚ môže a musí byť posudzované podľa čl. 82, pričom Nariadenie 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže ustanovených v článkoch 81 a 82 Zmluvy⁷ (ďalej len „Nariadenie 1/2003“) zveruje kompetenciu na uplatňovanie článku 82 Zmluvy (aj čl. 81 Zmluvy) len orgánom ochrany hospodárskej súťaže (čl. 5). V prípadoch aplikácie čl. 82 teda národný regulátor nedisponuje žiadnymi kompetenciami.

(21) Na záver teda možno konštatovať, že súťažné právo sa bude aplikovať aj v odvetviach podliehajúcich špecifickej sektorovej regulácii, ak podnikateľ v dominantnom postavení bude mať možnosť autonómneho konania⁸ a bude mať možnosť z vlastnej iniciatívy ukončiť protisúťažné správanie.

(22) V ďalšom texte úrad uvedie obsah jednotlivých podnetov, ktoré obdržal v súvislosti s týmto správnym konaním a uvedie dôvody, prečo riešenie problematiky obsiahnutej v týchto podnetoch patrí alebo nepatrí do kompetencie úradu. Na záver tejto časti odôvodnenia úrad rozčlení tieto podnety do vecných okruhov.

1. Podnet Dial Telecom, a.s.

(23) Dňa 14.03.2005 úrad obdržal podnet spoločnosti Dial Telecom, a.s., ktorý smeroval voči volacím programom spoločnosti Slovak Telekom, a.s. a ktorý možno rozdeliť na dve časti.

(24) V prvej časti spoločnosť Dial Telecom, a.s. uvádza, že spoločnosť Slovak Telekom, a.s. zneužíva dominantné postavenie tým, že v spojení s masívnou reklamnou kampaňou ponúka svojim zákazníkom rôzne nižšie uvedené balíky služieb. Ide o nasledovné volacie programy: ST Pohoda, ST Maxi, ST Extra, ST Standard a ST Business Partner 300. Podľa spoločnosti Dial Telecom, a.s. dochádza k diskriminácii a predátorstvu tým, že tieto volacie programy umožňujú zákazníkom v sobotu, nedeľu a vo sviatok volať zadarmo a každý pracovný deň možnosť volať 30 min za 1 Sk (to

⁵ Commission guidelines on market analysis and the assessment of significant market power under the Community regulatory framework for electronic communications networks and services, OJ 2002/C 165/03

⁶ OJ 98/C 265/02

⁷ OJ L 001, 04/01/2003 s. 0001 – 0025

⁸ K tomuto porovnaj JUDr. Michal Petr, Masarykova Univerzita Brno, *Uplatnění soutěžního práva v oblasti telekomunikací z hlediska judikatury*, Jurisprudence 7/2006

všetko v rôznych kombináciách) a pri ST Bussiness Partner 300 je možné celý deň volať za cenu 1,04 Sk/minúta, pričom prepojavací poplatok pre alternatívnych operátorov je 1 Sk/min. Spoločnosť Dial Telecom, a.s. v podnete tiež uviedla, ako by mal byť podľa jej názoru definovaný relevantný trh a dominantné postavenie a uviedla dôvody vedúce ju k týmto záverom.

(25) Po analýze podnetu dospel úrad k záveru, že spoločnosť Dial Telecom, a.s. v podnete namietala voči volaniam 30 min/1Sk, bezplatným volaniam, resp. volaniam zadarmo (úrad bude v tomto rozhodnutí považovať tieto pojmy za významovo totožné) vo volacích programoch Slovak Telekom, a.s. a voči nastaveniu maloobchodných cien ST Bussiness Partner 300 vo vzťahu k prepojavacím poplatkom.

(26) V záujme vymedzenia kompetencie úrad zaslal predmetný podnet TÚ SR so žiadosťou o stanovisko TÚ SR, či môže konať v prípade tohto podnetu alebo jeho časti. TÚ SR v stanovisku doručenom úradu dňa 18.04.2005 k tejto časti podnetu uviedol, že spoločnosť Slovak Telekom, a.s. nebola právoplatným rozhodnutím TÚ SR označená za významný podnik na maloobchodnom trhu pripojenia bytových, resp. nebytových zákazníkov do pevnej verejnej telefónnej siete (maloobchodný trh č. 1 a 2) a nebola jej ani uložená povinnosť v zmysle § 23 zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení zákona č. 716/2004 Z. z., preto nie je v právomoci TÚ SR konať vo vyššie uvedenom prípade.

(27) Dňa 13.07.2005, resp. 18.07.2005 vydal TÚ SR prvostupňové rozhodnutia o určení významného podniku na maloobchodnom trhu č. 1 a 2, ktorými (okrem iného) zakázal spoločnosti Slovak Telekom, a.s. bezdôvodne a neoprávnene viazať poskytovanie služieb bytovým a nebytovým zákazníkom na poskytovanie služby pripojenia do pevnej verejnej telefónnej siete s výnimkou služby sprostredkovania prístupu do siete internet a prístupu do verejných dátových sietí prostredníctvom čísel 019XY, ani bezdôvodne a neoprávnene viazať poskytovanie služby pripojenia do pevnej verejnej telefónnej siete na poskytovanie inej služby.⁹

(28) Tieto rozhodnutia čiastočne zmenil a čiastočne potvrdil predseda TÚ SR rozhodnutiami č. 92/01/2005 a 93/01/2005 zo dňa 20.10.2005, pričom uložil spoločnosti Slovak Telekom, a.s. nasledovné povinnosti:

- zákaz nenáležito uprednostňovať určitú skupinu bytových zákazníkov,
- zákaz od 01.01.2006 bezdôvodne a neoprávnene viazať poskytovanie elektronických komunikačných služieb bytovým a nebytovým zákazníkom na poskytovanie služby pripojenia do pevnej verejnej telefónnej siete ani bezdôvodne a neoprávnene viazať poskytovanie služby pripojenia do pevnej verejnej telefónnej siete na poskytovanie inej elektronickej komunikačnej služby,
- zákazníkom uskutočňujúcim volania zo všetkých prístupových liniek s výnimkou voliteľného volacieho programu „ST Mini“ a „Zvýhodneného voliteľného volacieho programu“, podľa ich výberu prístup k službám ktoréhokoľvek prepojeného podniku

⁹ Všetky rozhodnutia TÚ SR (prvostupňové – iba výrok a druhostupňové) sú dostupné na: <http://www.teleoff.gov.sk/sk/Rozhodnutia/SMP/m1.html>

poskytujúceho verejne dostupné telefónne služby, a to: individuálnou voľbou čísla vybraného podniku pre jednotlivé volania a predvoľbou čísla vybraného podniku s možnosťou zmeniť túto predvoľbu individuálnou voľbou čísla vybraného podniku pre jednotlivé volania.

(29) Aj napriek tomu, že z vyššie uvedeného obsahu predmetných rozhodnutí TÚ SR je zrejmé, že maloobchodné ceny volacích programov tieto rozhodnutia neriešia, úrad znovu požiadal TÚ SR o stanovisko k predmetnému podnetu. TÚ SR v stanovisku doručenom úradu dňa 05.05.2006 uviedol, že ceny volacích programov umožňujúcich uskutočňovať volania – 30 min za 1 Sk a/alebo bezplatné volania a maloobchodné ceny produktu ST Bussiness Partner 300 nie sú regulované.

(30) V oblasti hlasovej služby existovali do roku 2006 len dve rozhodnutia TÚ SR zaoberajúce sa cenovou reguláciou. Išlo o Rozhodnutie TÚ SR č. 181/2001 Z. z. o regulácii cien telekomunikačných služieb poskytovaných prostredníctvom pevnej verejnej telekomunikačnej siete, ktoré sa týkalo len obdobia od 1. júla 2001 do 31. decembra 2001 a ďalej odkazovalo na Rozhodnutie TÚ SR č. 223/2000 Z. z. o regulácii cien telekomunikačných služieb poskytovaných prostredníctvom pevnej verejnej telekomunikačnej siete¹⁰ (ďalej len „Rozhodnutie TÚ SR č. 223/2000“). Obe rozhodnutia určovali len horný strop pre polročné zvýšenie cien koša služieb a niektorých služieb. V rámci takto vymedzených hraníc mohol Slovak Telekom, a.s. ľubovoľne určovať výšku cien jednotlivých služieb. Tieto rozhodnutia neukladali spoločnosti Slovak Telekom, a.s. povinnosť poskytovať volania 30 min./1,- Sk a bezplatné volania, resp. volania zadarmo. Rovnako je možné tvrdiť to isté o rozhodnutiach TÚ SR z roku 2006, v ktorých označil Slovak Telekom, a.s. za významný podnik na maloobchodných trhoch č. 3 až 6 a uložil aj zákaz uplatňovať neprímerane nízke ceny. V tomto prípade bol strop určený celkovými výnosmi z poskytovania volaní.¹¹

(31) Na základe vyššie uvedených skutočností úrad dospel k záveru, že problematika volaní 30 min/1 Sk, volaní zadarmo a maloobchodných cien produktu ST Bussiness Partner 300 patrí do kompetencie úradu, nakoľko predmetné rozhodnutia TÚ SR nijako neupravujú otázku cien maloobchodných produktov spoločnosti Slovak Telekom, a.s.

(32) Úrad bude posudzovať volania 30 min/1 Sk a volania zadarmo vo všeobecnosti, nielen v rámci produktov uvedených v tomto podnete, preto sa toto rozhodnutie bude vzťahovať na tieto tarify bez ohľadu na to, v ktorom produkte budú použité.

2. Doplnenie podnetu Dial Telecom, a.s.

(33) Dňa 08.04.2005 úrad obdržal doplnenie podnetu spoločnosti Dial Telecom, a.s. doručeného úradu 14.03.2005, ktorý smeroval voči produktu „Jarný super balík“. „Jarný super balík“ bola časovo obmedzená akcia od 15.03. 2005 do 30.06.2005. Zákazník, ktorý už dovtedy užíval verejnú telefónnu službu (mal aktivovaný niektorý z definovaných volacích programov) mohol za určitých podmienok získať, okrem iného,

¹⁰ <http://www.teleoff.gov.sk/sk/Ceny/index.html>

¹¹ <http://www.teleoff.gov.sk/sk/Rozhodnutia/SMP/index.html>

12 mesiacov miestne a medzimestské volania v rámci siete Slovak Telekom, a.s. bez spoplatnenia počas slabej a víkendovej prevádzky po prevolaní voľných minút, ak mal aktivovaný jeden z voliteľných volacích programov ST Pohoda, ST Maxi alebo ST Extra. „Jarný super balík“ mohol získať objednaním konkrétnych volacích programov (okrem Zvýhodneného volacieho programu a ST Mini) aj zákazník, ktorý dovtedy nemal pevnú linku.

(34) Po analýze podnetu dospel úrad k záveru, že spoločnosť Dial Telecom, a.s. v doplnení podnetu namietala voči bezplatným volaniam, resp. volaniam zadarmo vo volacích programoch Slovak Telekom, a.s.

(35) V záujme vymedzenia kompetencie úrad zaslal predmetné doplnenie podnetu TÚ SR so žiadosťou o stanovisko a uvedenie dôvodov, či TÚ SR môže konať v prípade tohto doplnenia podnetu alebo jeho časti. TÚ SR v stanovisku doručenom úradu dňa 29.04.2005 k tomuto doplneniu podnetu uviedol, že stanovisko TÚ SR zostáva nezmenené (pozn.: v nadväznosti na stanovisko k prvému podnetu Dial Telecom, a.s.). TÚ SR rovnako v stanovisku doručenom úradu dňa 05.05.2006 uviedol, že bezplatné volania vo volacích programoch nie sú regulované. Okrem tohto platia v tomto prípade aj argumenty úradu uvedené k prvému podnetu Dial Telecom, a.s.

(36) Na základe vyššie uvedených skutočností úrad dospel k záveru, že problematika bezplatných volaní poskytnutých v rámci akcie „Jarný super balík“ patrí do kompetencie úradu, nakoľko rozhodnutia TÚ SR takúto povinnosť spoločnosti Slovak Telekom, a.s. neuložili. V tomto prípade ide o autonómne rozhodnutie spoločnosti Slovak Telekom, a.s.

3. Podnet Nextra, s.r.o.

(37) Dňa 12.07.2005 úrad obdržal podnet spoločnosti Nextra, s.r.o., Mlynské Nivy 45, 824 71 Bratislava (ďalej len „Nextra, s.r.o.“), ktorý smeroval voči spoločnosti Slovak Telekom, a.s. Právnym nástupcom spoločnosti Nextra, s.r.o. sa stala spoločnosť GTS Nextra, a.s. Prievozská 2/A, Apollo Business Center, 824 99 Bratislava¹² (ďalej len „GTS Nextra, a.s.“), preto úrad bude ďalej v rozhodnutí uvádzať len obchodné meno právneho nástupcu.

(38) Podľa spoločnosti GTS Nextra, a.s. spoločnosť Slovak Telekom, a.s. zneužila svoje dominantné postavenie na trhu tým, že uviedla na trh svoj nový produkt „Internet dial-up ISDN“ s maloobchodnými cenami, ktorými ostatní súťažitelia na trhu dial-up prístupu s ohľadom na veľkoobchodné ceny určené v prepojovacích zmluvách uzatvorených so spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. nie sú schopní konkurovať.

(39) Po analýze podnetu dospel úrad k záveru, že spoločnosť GTS Nextra, a.s. v podnete namietala voči maloobchodným cenám produktu „Internet dial-up ISDN“ vzhľadom na veľkoobchodné ceny určené v prepojovacích zmluvách. Spoločnosť GTS

¹² <http://www.orsk.sk/vypis.asp?ID=29618&SID=2&P=1> alebo <http://www.gtsnextra.sk/article.php?spolocnost::tlacove-spravy::integracia>

Nextra, a.s. v podnete tiež uviedla charakteristiku napadnutého produktu a všeobecné informácie o trhu. V záujme vymedzenia kompetencie úrad zaslal predmetný podnet TÚ SR so žiadosťou o stanovisko a uvedenie dôvodov, či TÚ SR môže konať v prípade tohto doplnenia podnetu alebo jeho časti.

(40) TÚ SR v stanovisku doručenom úradu dňa 16.08.2005 k tomuto podnetu citoval § 23 ods. 1 zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení zákona č. 716/2004 Z. z. a zákona č. 69/2005 Z. z. („Ak úrad pri analýze relevantného trhu (§ 16) zistí, že na trhoch verejnej telefónnej služby pre koncových užívateľov nie je efektívna súťaž ...“) a § 5 ods. 2 tohto zákona („Verejná telefónna služba je verejne dostupná služba na uskutočnenie a príjem národných a medzinárodných volaní a na prístup k tiesňovým volaniam prostredníctvom jedného alebo viacerých čísel národného alebo medzinárodného číslovacieho plánu“). TÚ SR uviedol, že vzhľadom na to, že služba „Internet Dial-up ISDN“ nie je verejnou telefónnou službou, nemá TÚ SR kompetenciu konať v prípade tohto podnetu.

(41) Zákon č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení zákona č. 716/2004 Z. z. a zákona č. 69/2005 Z. z. bol novelizovaný zákonom č. 117/2006 Z. z., ktorý nadobudol účinnosť dňa 01.04.2006 a ktorý novelizoval aj § 23 ods. 1 tým spôsobom, že vypustil slová „verejnej telefónnej služby“. V záujme vymedzenia kompetencie úrad požiadal TÚ SR o stanovisko. TÚ SR v stanovisku doručenom úradu dňa 05.05.2006 k tomuto podnetu uviedol, že maloobchodné ceny tohto produktu nie sú regulované.

(42) Na základe vyššie uvedených skutočností dospel úrad k záveru, že táto problematika patrí do kompetencie úradu, nakoľko maloobchodné ceny produktu „Internet dial-up ISDN“ nie sú regulované a voľnosť Slovak Telekom, a.s. v tvorbe podnikateľských rozhodnutí nie je nijako limitovaná.

4. Podnet Ing. Jána Valacha

(43) Dňa 19.07.2005 úrad obdržal podnet od Ing. Jána Valacha, ktorý smeroval voči spoločnosti Slovak Telekom, a.s. Ing. Ján Valach požadoval prešetrenie skutočnosti, že Slovak Telekom, a.s. umožňuje pripojenie dátových služieb pre domácnosti len pod podmienkou aktivácie hlasových služieb, a to len programov vyšších ako ST Mini. Ing. Ján Valach predkladá ako dôkaz informácie z internetovej stránky Slovak Telekom, a.s., kde sa uvádza, že nutnou podmienkou využívania služby ST DSL je aktivácia volacieho programu.

(44) Po analýze podnetu dospel úrad k záveru, že Ing. Ján Valach v podnete namietal voči podmieňovaniu odoberania DSL služieb na odber volacích programov.

(45) V záujme vymedzenia kompetencie úrad zaslal predmetný podnet TÚ SR so žiadosťou o stanovisko a uvedenie dôvodov, či TÚ SR môže konať v prípade tohto podnetu alebo jeho časti. TÚ SR v stanovisku doručenom úradu dňa 10.08.2005 k tomuto podnetu uviedol, že dňa 13.07.2005, resp. 18.07.2005 vydal prvostupňové rozhodnutia o určení významného podniku na maloobchodnom relevantnom trhu č. 1

a 2, ktorými (okrem iného) zakázal spoločnosti Slovak Telekom, a.s. bezdôvodne a neoprávnene viazať poskytovanie služieb bytovým a nebytovým zákazníkom na poskytovanie služby pripojenia do pevnej verejnej telefónnej siete s výnimkou služby sprostredkovania prístupu do siete internet a prístupu do verejných dátových sietí prostredníctvom čísel 019XY, ani bezdôvodne a neoprávnene viazať poskytovanie služby pripojenia do pevnej verejnej telefónnej siete na poskytovanie inej služby. Podľa vyjadrenia TÚ SR bolo cieľom týchto rozhodnutí zamedziť vo viazaní zariadenia služby DSL na poskytovanie hlasovej služby.

(46) Predseda TÚ SR vydal dňa 20.10.2005 rozhodnutia na maloobchodnom trhu č. 1 a 2, ktorými čiastočne zmenil a čiastočne potvrdil vyššie citované prvostupňové rozhodnutia TÚ SR. Uložil v nich aj zákaz od 01.01.2006 bezdôvodne a neoprávnene viazať poskytovanie elektronických komunikačných služieb bytovým a nebytovým zákazníkom na poskytovanie služby pripojenia do pevnej verejnej telefónnej siete ani bezdôvodne a neoprávnene viazať poskytovanie služby pripojenia do pevnej verejnej telefónnej siete na poskytovanie inej elektronickej komunikačnej služby.

(47) Dňa 05.05.2006 bolo úradu doručené stanovisko TÚ SR, v ktorom sa uvádza, že podmieňovanie odoberania služieb typu dial-up, ISDN a xDSL na odber volacích programov je regulované rozhodnutiami o rozklade č. 92/01/2005 a 93/01/2005.

(48) Predseda TÚ SR vo výrokoch uvedených rozhodnutí uviedol, že Slovak Telekom, a.s. nesmie na služby pripojenia viazať poskytovanie elektronických komunikačných služieb,¹³ čo znamená to, že sa nejedná len o DSL služby, ale aj akékoľvek iné služby (hlasové, internetové, atď.) spočívajúce v prenose signálov v sieťach.

(49) Vychádzajúc z textu rozhodnutia predsedu TÚ SR na maloobchodnom trhu č. 1¹⁴ (konkrétne z časti odôvodnenia „K bodu č. 1 rozkladu:“) a z Všeobecných podmienok na poskytovanie verejnej telefónnej služby (VTS) spoločnosti Slovak Telekom, a.s. (ďalej len „VP“) účinných od 01.12.2006 (napr. Časť I., Vymedzenie základných pojmov; Časť II., Článok I., Oddiel I., Písmeno C, Bod 3) je možné konštatovať, že Slovak Telekom, a.s., poskytuje koncovým užívateľom dva druhy služieb: službu pripojenia a elektronické komunikačné služby.

(50) Služba pripojenia je súhrn technických prostriedkov, ktoré umožňujú účastníkovi dostupnosť k jednotlivým telekomunikačným službám. Vo VP je táto služba nazvaná ako „Telefónna prípojka“ a je to tak z dôvodu, že pripojenie bolo a je zviazané s verejnou telefónnou službou. Výnimku tvoria tzv. Neviazané DSL služby¹⁵, kde zákazník užíva len DSL bez telefónnych služieb. V rámci volacieho programu sú tak de facto poskytované dve služby, a to služba pripojenia a služba prenosu hlasu.

(51) Elektronická komunikačná služba je obvykle poskytovaná za úhradu a spočíva úplne alebo prevažne v prenose signálov v sieťach. Verejná telefónna služba je jednou z

¹³ Pozri § 5 ods. 1 ZEK

¹⁴ <http://www.teleoff.gov.sk/sk/Rozhodnutia/SMP/m1-r.html>

¹⁵ Napr. <http://www.slovaktelekom.sk/Default.aspx?CatID=244&PressID=860>

elektronických komunikačných služieb umožňujúcou prenos hlasovej komunikácie medzi koncovými bodmi siete, čím umožňuje obojsmernú komunikáciu v reálnom čase, pričom ide o prenos signálu vo frekvenčnom pásme 300 – 3400 Hz. Toto je základný rozdiel oproti službe pripojenia, ktorá spočíva vo vybudovaní média vytvárajúcom predpoklady na prenos signálu, a teda na poskytovanie elektronických komunikačných služieb. Pripojenie samo o sebe nie je prenosom signálu. Slovak Telekom, a.s. teda poskytuje pripojenie, až na jednu výnimku, len v jednom balíku s verejnou telefónnou službou, a to tak, že zriaďuje telefónnu prípojku a zároveň ju aj aktivuje, pričom pod aktiváciou sa rozumie sprístupnenie verejnej telefónnej služby účastníkovi.

(52) Úrad poukazuje na Explanatory memorandum¹⁶ k Odporúčaniu EK¹⁷, kde EK jasne diferencuje medzi dvomi samostatnými maloobchodnými trhmi, a to „markets for access and outgoing calls” a uvádza aj dôvody tejto diferenciácie¹⁸. Tomuto v konečnom dôsledku zodpovedá aj štruktúra maloobchodných trhov č. 1 – 6 definovaných v predmetnom Odporúčaní, ako aj zoznam trhov, tak ako ich TÚ SR definoval v Čl. 2, bod 1, písm. a) Rozhodnutia TÚ SR z 28. januára 2004, ktorým sa určuje zoznam relevantných trhov.¹⁹

(53) Existuje však jeden rozdiel. TÚ SR definoval trh pripojenia zákazníkov do pevnej verejnej telefónnej siete (maloobchodné trhy č. 1 a 2) ako službu zákazníkom, ktorá spočíva v zriadení prístupu k pevnej verejnej telefónnej sieti a sprístupnení verejnej telefónnej služby. To znamená, že TÚ SR rozumie, pre účely týchto rozhodnutí, pod pripojením zriadenie prístupu k sieti a sprístupnenie telefónnej služby ako celok. Z uvedeného vyplýva, že maloobchodné trhy č. 1 a 2 definované TÚ SR sú trhmi pripojenia a zahŕňajú aj telefónnu službu. Tieto rozhodnutia TÚ SR zakazujú od 01.01.2006 Slovak Telekom, a.s. viazať pripojenie a telefónnu službu na iné elektronické komunikačné služby (napr. dial-up, ISDN a xDSL).

(54) Na základe vyššie uvedených skutočností dospel úrad k záveru, že podmieňovanie odoberania služieb typu dial-up, ISDN a xDSL na odber volacích programov je regulované predmetnými rozhodnutiami TÚ SR. Z vyššie uvedených dôvodov je riešenie tohto podnetu plne v kompetencii úradu, avšak len za obdobie do 01.01.2006, od kedy ide o regulovanú oblasť, ktorá neponecháva v tejto veci možnosť autonómneho rozhodovania Slovak Telekom, a.s.

5. Podnet GTS Nextra, a.s.

16

http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecomms/info_centre/documentation/recomm_guidelines/index_en.htm

¹⁷ COMMISSION RECOMMENDATION of 11 February 2003 on relevant product and service markets within the electronic communications sector susceptible to *ex ante* regulation in accordance with Directive 2002/21/EC of the European Parliament and of the Council on a common regulatory framework for electronic communication networks and services

¹⁸ Bod 4.2.1.: „Whilst undertakings that provide access compete on the market for outgoing calls, it does not appear to be the case that undertakings supplying outgoing calls via carrier selection or pre-selection would systematically enter the access market in response to a small but significant non-transitory increase in the price of access. Therefore, it is possible to identify separate retail markets for access and outgoing calls.”

¹⁹ <http://www.teleoff.gov.sk/sk/Rozhodnutia/trhy.html>

(55) Dňa 17.10.2005 úrad obdržal podnet spoločnosti GTS Nextra, a.s., ktorý smeroval voči spoločnosti Slovak Telekom, a.s. Podľa spoločnosti GTS Nextra, a.s. spoločnosť Slovak Telekom, a.s. zneužila svoje dominantné postavenie na trhu tým, že upravila s účinnosťou od 01.10.2005 cenové podmienky pre produkt Rodinný internet, čím znevýhodňuje konkurenčné telekomunikačné podniky na trhu. Problematika produktu Rodinný internet bola aj obsahom podnetu GTS Nextra, a.s. zo dňa 12.07.2005. Podstatou tejto problematiky je vzťah medzi veľkoobchodnými a maloobchodnými cenami spoločnosti Slovak Telekom, a.s.

(56) V záujme vymedzenia kompetencie úrad zaslal predmetný podnet TÚ SR so žiadosťou o stanovisko a uvedenie dôvodov, či TÚ SR môže konať v prípade tohto podnetu alebo jeho časti.

(57) TÚ SR v stanovisku doručenom úradu dňa 07.02.2006 k tomuto podnetu uviedol, že nemá kompetenciu riešiť danú problematiku. TÚ SR v stanovisku doručenom úradu dňa 05.05.2006 uviedol, že táto oblasť nie je regulovaná.

(58) Na základe vyššie uvedených skutočností dospel úrad k záveru, že je v jeho kompetencii posudzovať túto problematiku, nakoľko nejde o oblasť podliehajúcu regulácii. V prípade poskytovania tohto produktu ide o autonómne rozhodnutie spoločnosti Slovak Telekom, a.s.

6. Podnet eTel, s.r.o.

(59) Dňa 24.10.2005 úrad obdržal podnet spoločnosti eTel Slovensko, s.r.o., Leškova 9/a, 811 04 Bratislava (ďalej len „eTel Slovensko, s.r.o.“), ktorý smeroval voči spoločnosti Slovak Telekom, a.s. Podľa spoločnosti eTel, s.r.o. spoločnosť Slovak Telekom, a.s. zneužila svoje dominantné postavenie na trhu tým, že v rámci volacieho programu ST Bussiness partner 300 sú po uplatnení všetkých nárokovateľných zliav zákazníkom účtované nižšie ceny než sú poplatky za prepojenie, ktoré sú veľkoobchodnou cenou určenou TÚ SR a sú rozhodujúcou zložkou pre cenotvorbu oznamovateľa. Spoločnosť eTel Slovensko, s.r.o. v podnete uviedla aj konkrétne prepočty cien v rámci volacieho programu ST Bussiness partner 300 a ich porovnanie s príslušnými prepojovacími poplatkami. Spoločnosť eTel Slovensko, s.r.o. v podnete tiež uviedla, ako by mal byť podľa jej názoru definovaný relevantný trh a dominantné postavenie a uviedla dôvody vedúce ju k týmto záverom.

(60) V záujme vymedzenia kompetencie úrad zaslal predmetný podnet TÚ SR so žiadosťou o stanovisko a uvedenie dôvodov, či TÚ SR môže konať v prípade tohto podnetu alebo jeho časti.

(61) TÚ SR v stanovisku doručenom úradu dňa 07.02.2006 k tomuto podnetu uviedol, že nemá kompetenciu riešiť danú problematiku. TÚ SR v stanovisku doručenom úradu dňa 05.05.2006 uviedol, že táto oblasť nie je regulovaná.

(62) Podnet eTel Slovensko, s.r.o. smeruje voči rovnakému produktu ako aj podnet Dial Telecom, a.s., preto úrad bez opätovného opakovania vyššie uvedených argumentov iba konštatuje, že uvedená problematika patrí do kompetencie úradu.

7. Podnet Slovanet, a.s.

(63) Dňa 18.11.2005 úrad obdržal podnet spoločnosti Slovanet, a.s., Záhradnícka 151, 821 08 Bratislava (ďalej len „Slovanet, a.s.“), ktorý smeroval voči spoločnosti Slovak Telekom, a.s. Podľa spoločnosti Slovanet, a.s. spoločnosť Slovak Telekom, a.s. zneužila svoje dominantné postavenie na trhu tým, že vo svojich volacích programoch umožňuje uskutočňovať hovory bez úhrady, resp. za ceny, ktoré si navrhovateľ nemôže dovoliť stanoviť, pretože by tým išiel hlboko pod svoje náklady, ktorých celková výška je daná jednak cenovými podmienkami stanovenými práve spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. v prepojujacej zmluve a jednak ďalšími nevyhnutnými nákladmi potrebnými pre poskytovanie verejnej telefónnej služby. Z týchto objektívnych dôvodov teda nie je možné, aby navrhovateľ stanovil ceny svojich volacích programov na úroveň, akú stanovila spoločnosť Slovak Telekom, a.s. Takisto navrhovateľ uvádza, že si nemôže dovoliť poskytnúť koncovým užívateľom voľné minúty, tak ako to robí spoločnosť Slovak Telekom, a.s. Spoločnosť Slovanet, a.s. v podnete tiež uviedla, ako by mal úrad posudzovať vyššie uvedené konanie spoločnosti Slovak Telekom, a.s. a uviedla dôvody vedúce ju k týmto záverom.

(64) Spoločnosť Slovanet, a.s. napadla viacero produktov spoločnosti Slovak Telekom, a.s. Po analýze podnetu dospel úrad k záveru, že spoločnosť Slovanet, a.s. v podnete namietala voči volaniam 30 min./1 Sk a bezplatným volaniam vo volacích programoch Slovak Telekom, a.s. Spoločnosť Slovanet, a.s. v podnete namietala tiež voči poskytovaniu voľných minút v produktoch Slovak Telekom, a.s.

(65) V prípade volaní 30 min./1 Sk a bezplatných volaní ide o problematiku, ktorej sa týka podnet Dial Telecom, a.s., preto úrad bez opätovného opakovania vyššie uvedených argumentov iba konštatuje, že uvedená problematika patrí do kompetencie úradu.

(66) Pokiaľ ide o poskytovanie voľných minút v produktoch Slovak Telekom, a.s., v záujme vymedzenia kompetencie úrad zaslal predmetný podnet TÚ SR so žiadosťou o stanovisko a uvedenie dôvodov, či TÚ SR môže konať v prípade tohto podnetu alebo jeho časti. TÚ SR v stanovisku doručenom úradu dňa 07.02.2006 k tomuto podnetu uviedol, že nemá kompetenciu riešiť danú problematiku. TÚ SR v stanovisku doručenom úradu dňa 05.05.2006 uviedol, že táto oblasť nie je regulovaná. Obidve stanoviská sa vzťahujú tak na 30min/1Sk a bezplatné volania ako aj na ďalšiu problematiku, ktorá bola súčasťou podnetu, a to na poskytovanie voľných minút v maloobchodných produktoch Slovak Telekom, a.s.

(67) Nižšie uvedený podnet p. Petra Domčeka sa rovnako týkal poskytovania voľných minút, preto kompetencia úradu je riešená až v rámci časti tohto rozhodnutia k tomuto podnetu (pozri nižšie).

8. Podnet p. Petra Domčeka

(68) Dňa 20.12.2005 úrad obdržal podnet p. Petra Domčeka, podľa ktorého dochádza k zneužitiu dominantného postavenia spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. tým, že „umožňuje výber alternatívneho telefónneho operátora len pri volacom programe ST Standard a vyššie, ktorý obsahuje 30 voľných minút na miestne a medzimestské hovory v sieti Slovak Telekom a keďže zákazníci si musia platiť min. tento paušál aj keď využívajú alebo by chceli využívať služby alt. tel. operátora, tak keď k nemu dostanú v cene navyše 30 voľných minút tie nenechajú prepadnúť, ale uprednostnia ich pred využívaním služieb alternatívneho telefónneho operátora, čím Slovak Telekom neoprávnene obmedzuje hospodársku súťaž viazaním voľných minút na základný volací program ST Standard nutný k výberu iného operátora, ktorým diskriminuje alternatívnych tel. operátorov u zákazníkov, ktorí napr. neplánujú pretelefonovať viac ako 30 minút na pevné linky ...“ Po analýze podnetu dospel úrad k záveru, že p. Peter Domček v podnete namieta voči poskytovaniu voľných minút vo volacom programe ST Standard.

(69) V záujme vymedzenia kompetencie úrad zaslal predmetný podnet TÚ SR so žiadosťou o stanovisko a uvedenie dôvodov, či TÚ SR môže konať v prípade tohto podnetu alebo jeho časti.

(70) TÚ SR v stanovisku doručenom úradu dňa 07.02.2006 k tomuto podnetu uviedol, že má kompetenciu riešiť danú problematiku a v danej veci bude konať. Úrad následne požiadal TÚ SR o upresnenie tohto stanoviska. TÚ SR v stanovisku doručenom úradu dňa 05.05.2006 k tomuto uviedol, že bude tento podnet posudzovať podľa rozhodnutia o rozklade č. 92/01/2005.

(71) Úrad sa s týmto nestotožňuje, pretože rozhodnutie o rozklade č. 92/01/2005, ako je vyššie uvedené nerieši viazanie pripojenia a hlasových služieb, ale viazanie tohto celku s ostatnými službami. Úrad teda má kompetenciu posudzovať poskytovanie voľných minút vo volacích programoch Slovak Telekom, a.s. Toto rozhodnutie sa vzťahuje na voľné minúty vo všeobecnosti, bez ohľadu na to, v ktorom volacom programe boli použité.

9. Podnet p. Daniela Daridu

(72) Dňa 07.02.2006 úrad obdržal podnet p. Daniela Daridu, podľa ktorého dochádza k zneužitiu dominantného postavenia spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. tým, že „Pri ponuke služby ST DSL núti svojich zákazníkov zakupovať i niektorú hlasovú službu ST.“ P. Daniel Darida vo svojom podnete ďalej uvádza: „Vzhľadom na to, že nikto iný nemôže v súčasnosti službu DSL ponúkať bez prepojenia na ST, domnievam sa, že firma ST zneužíva svoje postavenie na trhu a núti zákazníkov vďaka svojmu postaveniu kupovať si u nej služby, o ktoré zákazník nestojí. Neexistuje spôsob, akým zriadiť službu DSL bez zakúpenia hlasovej služby ST.“

(73) Tento podnet sa týka vecne rovnakej problematiky ako podnet Ing. Jána Valacha, preto úrad bez opätovného opakovania vyššie uvedených argumentov iba konštatuje, že uvedená problematika patrí do kompetencie úradu do 01.01.2006.

10. Podnet Slovanet, a.s.

(74) Dňa 24.05.2006 úrad obdržal podnet spoločnosti Slovanet, a.s., ktorý smeroval voči spoločnosti Slovak Telekom, a.s. Podľa spoločnosti Slovanet, a.s. spoločnosť Slovak Telekom, a.s. protiprávne viaže samostatné služby, keď na poskytovanie služby pripojenia do pevnej verejnej telefónnej siete bezdôvodne a neoprávnené viaže poskytovanie služby miestnych, medzimestských a medzinárodných odchádzajúcich volaní prostredníctvom siete Slovak Telekom, a.s., a to tým, že vo svojich volacích programoch za službu pripojenia do siete účtuje poplatok (mesačný paušál), v ktorom zároveň poskytuje aj voľné minúty a tým, že v niektorých volacích programoch poskytuje bezplatné volania a/alebo volania v dĺžke 30 min./1,- Sk. Spoločnosť Slovanet, a.s. v podnete tiež uviedla, ako by mal úrad posudzovať vyššie uvedené konanie spoločnosti Slovak Telekom, a.s. a uviedla dôvody vedúce ju k týmto záverom.

(75) Problematika uvedená v tomto podnete bola predmetom vyššie uvedených podnetov, preto úrad iba konštatuje, že má kompetenciu rozhodnúť vo veci bezplatných volaní, volaní 30 min./1,- Sk a vo veci poskytovania voľných minút v mesačnom paušále.

(76) Okrem problematik, ktoré sú obsahom vyššie uvedených podnetov úrad rozšíril toto správne konanie aj o ďalšie problematiky, ktoré síce nie sú súčasťou týchto podnetov, ale úzko s nimi súvisia a úrad v nich vidí súťažný problém. Ide o nasledovné okruhy:

- Podmieňovanie pripojenia zákazníkov na odber iných elektronických komunikačných služieb,
- Podmieňovanie odoberania internetových služieb typu dial-up a ISDN na odber volacích programov.

(77) Pokiaľ ide o podmieňovanie odoberania internetových služieb typu dial-up, ISDN a xDSL na odber volacích programov ide v podstate o rozšírenie podnetu Ing. Valacha, ktorý sa týka len viazania volacích programov na xDSL služby. V rámci podnetu Ing. Valacha úrad dospel k záveru, že rozhodnutia TÚ SR č. 92/01/2005 a 93/01/2005 upravujú viazanie hlasových služieb na dial-up, ISDN a xDSL služby.

(78) Na základe vyššie uvedených skutočností úrad dospel k záveru, že oblasť viazania internetových služieb typu dial-up a ISDN na odber volacích programov je zo strany TÚ SR regulovaná od 01.01.2006, preto do tohto dátumu daná problematika patrí do kompetencie úradu.

(79) V záujme prehľadnosti úrad na záver tejto časti zhrnie všetky okruhy problémov, ktorých sa týkali vyššie uvedené podnety a ktoré súviseli s týmito podnetmi a ktorými sa bude úrad zaoberať nižšie v tomto rozhodnutí.

(80) Ide o nasledovné okruhy:

- a) Volacie programy umožňujúce uskutočňovať volania – **30 min za 1,- Sk** a/alebo **bezplatné volania, resp. volania zadarmo**,
- b) Poplatok za používanie klasickej telefónnej linky so samostatným pripojením, súčasťou ktorého sú tzv. **voľné minúty**,
- c) Maloobchodné ceny produktov Internet dial – up ISDN, Rodinný internet a ST Business partner 300 vo vzťahu k veľkoobchodným cenám,
- d) Podmieňovanie odoberania internetových služieb typu dial-up, ISDN a xDSL na odber volacích programov,
- e) Podmieňovanie pripojenia zákazníkov na odber iných služieb elektronickej komunikácie.

(81) Slovak Telekom, a.s. v odpovedi na Výzvu pred vydaním rozhodnutia namietal voči kompetencii úradu, avšak na podporu svojich tvrdení neuviedol žiadne argumenty, preto úrad len konštatuje, že na vyššie uvedených záveroch a dôvodoch vymedzenia svojej kompetencie trvá.

B. VPLYV NA OBCHOD MEDZI ČLENSKÝMI ŠTÁTMI

(82) Od 01.05.2004 je v SR účinné Nariadenie Rady (ES) č. 1/2003 zo 16.12.2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže ustanovených v článkoch 81 a 82 Zmluvy²⁰ (ďalej len „Nariadenie“), ktoré stanovuje postup pri aplikácii čl. 81 a 82 Zmluvy o založení ES. Podľa čl. 3 ods. 1 Nariadenia, ak orgány hospodárskej súťaže členských štátov alebo vnútroštátne súdy uplatňujú vnútroštátne súťažné právo na akékoľvek zneužitie zakázané čl. 82, ktoré môže ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi, uplatnia aj čl. 82.

(83) Nariadenie nadobudlo účinnosť dňa 01.05.2004, t.j. v deň vstupu SR do EÚ. Všetky konania posudzované úradom v tomto správnom konaní prebiehali aj v čase účinnosti Nariadenia, preto úrad skúmal, či tieto konania mohli mať vplyv na obchod medzi členskými štátmi. Úrad pritom vychádzal z Usmernenia o účinku na obchodný koncept obsiahnutý v článkoch 81 a 82 Zmluvy²¹, ako aj z prípadov EK k čl. 82²².

(84) Obchod medzi členskými štátmi zahŕňa všetky cezhraničné ekonomické aktivity a všetky prípady, kedy príslušná praktika ovplyvňuje súťažnú štruktúru trhu v rámci Európskeho spoločenstva. Praktika, ktorá vplýva na štruktúru trhu elimináciou alebo hrozbou eliminácie súťažiteľa pôsobiaceho na území EÚ môže podliehať

²⁰ Council Regulation (EC) No 1/2003 of 16 December 2002 on the implementation of the rules on competition laid down in Articles 81 and 82 of the Treaty, OJ L 1/1, 04/01/2003 s. 0001 – 0025

²¹ Guidelines on the effect on trade concept contained in Articles 81 and 82 of the Treaty, OJ C 101/81, 27/04/2004 s. 0081 – 0096

²² Napr.: Case COMP/C-1/37.451, 37.578, 37.579 – Deutsche Telecom AG, OJ 263/9; Case COMP/38.233 – Wanadoo Interactive, potvrdené Case T-340/03;

komunitárnemu súťažnému právu. Ak je alebo môže byť súťažiteľ eliminovaný, je ovplyvnená jeho ekonomická činnosť a je ovplyvnená aj súťažná štruktúra trhu.

(85) Ak sa podnikateľ, ktorý je v dominantnom postavení a pokrýva celé územie členského štátu dopustí konania, ktoré má charakter zneužívania dominantného postavenia vylučovacieho charakteru, potom takéto správanie spravidla ovplyvňuje aj obchod medzi členskými štátmi, pretože sťažuje konkurentom z iných členských štátov prenikanie na trh, čím potom ovplyvňuje priebeh obchodov medzi členskými štátmi. Nie je nevyhnutné, aby protisúťažná praktika priamo vylúčila konkurenta, ale stačí preukázať potenciálny priamy alebo nepriamy vplyv na priebeh obchodu medzi členskými štátmi. Je postačujúce, ak sa trh vyvíja inak, ako by sa vyvíjal, keby nedošlo k protisúťažnej praktike.

(86) Aplikácia kritéria obchodu medzi členskými štátmi nie je závislá na definícii geografického relevantného trhu. Obchod môže byť ovplyvnený aj v prípadoch, keď geografický trh je národný alebo je ešte menšieho geografického rozsahu. V oblasti telekomunikácií, aj keď trhy sú národné, za normálnych okolností zneužívanie dominantného postavenia má vplyv na obchod medzi členskými štátmi²³.

(87) Obchod medzi členskými štátmi je vo všeobecnosti ovplyvnený podmienkami pre prístup k telekomunikačnej infraštruktúre a veľkoobchodnými službami najmä historického operátora, ktorý bol v minulosti štátnym monopolom. Tieto podmienky určujú možnosti ponuky ostatných podnikateľov na trhu a ich schopnosť konkurovať. Cenová politika alebo iné formy zneužívania dominantného postavenia historického operátora môžu mať vplyv na obchod medzi členskými štátmi, pretože môžu zvýšiť bariéry vstupu na trh, čím pre potenciálnych konkurentov sťažia alebo znemožnia vstup na trh, prípadne v rôznej miere znížia intenzitu už existujúcej súťaže. Týmto môže dôjsť k negatívne ovplyvneniu intenzity súťaže a štruktúry trhu.²⁴

(88) Všetky konania posudzované v tomto správnom konaní vytvorili bariéru vstupu na slovenský trh a sťažili vstup a/alebo zotrvanie na trhu pre existujúcich ako aj potenciálnych konkurentov. Týmto bola negatívne ovplyvnená štruktúra príslušných trhov, pričom do úvahy je potrebné brať aj potenciálny negatívny efekt (došlo k vytvoreniu „reputácie“ okamžitej reakcie na aktivity konkurentov) na budúce snahy ďalších konkurentov (či už slovenských alebo zahraničných), ktorí by mali záujem o poskytovanie telekomunikačných služieb. V tomto prípade sú existujúcimi konkurentmi spoločnosti Slovak Telekom, a.s. podnikatelia, ktorí sú zväčša súčasťou ekonomických skupín pôsobiacich na telekomunikačných trhoch aj v iných členských krajinách EÚ.

(89) Na základe uvedeného úrad konštatuje, že posudzované konania mali vplyv na obchod medzi členskými štátmi podľa čl. 82, a preto je nevyhnutné ich posudzovať aj z hľadiska, či ním nedochádza k zneužívaniu dominantného postavenia podľa čl. 82.

²³ Notice on the application of the competition rules to access agreements in the telecommunications sector - framework, relevant markets and principles, bod 147, O J C 265 , 22/08/1998 P. 0002 - 0028

²⁴ Pozri bod 184 a 185, prípad 2003/707/EC, Case COMP/C-1/37.451, 37.578, 37.579 – Deutsche Telecom AG, OJ 263/9:

Z procesno-právneho hľadiska postupoval úrad pri posudzovaní naplnenia čl. 82 podľa § 22 až 40 zákona, pretože podľa § 2 ods. 3 zákona, keď úrad posudzuje činnosti a konania podnikateľov na základe Nariadenia, na postup úradu sa vzťahujú ustanovenia § 22 až 40 zákona.

C. ÚČASTNÍK KONANIA A APLIKÁCIA PRÁVNÝCH PREDPISOV

(90) Na základe § 22 ods. 1 písm. a) zákona vykonal úrad všeobecné šetrenie na trhu, na základe ktorého dospel k záveru možného porušenia § 8 zákona a čl. 82. Z tohto dôvodu začal úrad z vlastného podnetu dňa 26.09.2005 na základe § 25 ods. 1 zákona v spojení s § 18 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „Správny poriadok“) správne konanie č. 0088/OZ/2005 voči spoločnosti Slovak Telekom, a.s. vo veci možného zneužitia dominantného postavenia podľa § 8 zákona a čl. 82.

(91) Podľa § 2 ods. 1 zákona sa zákon vzťahuje na podnikateľov, orgány štátnej správy pri výkone štátnej správy, orgány územnej samosprávy pri výkone samosprávy a pri prenesenom výkone štátnej správy a orgány záujmovej samosprávy pri prenesenom výkone štátnej správy. Podľa § 3 ods. 2 zákona podnikateľ na účely tohto zákona je podnikateľ podľa osobitného predpisu (§ 2 Obchodného zákonníka) ďalej fyzická osoba a právnická osoba, ich združenia a združenia týchto združení, ak ide o ich činnosti a konania, ktoré súvisia alebo môžu súvisieť so súťažou bez ohľadu na to, či tieto činnosti a konania sú alebo nie sú zamerané na dosahovanie zisku.

(92) Slovak Telekom, a.s., ako vyplýva z výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Sa, vložka č: 2081/B, je právnická osoba s právnou formou akciová spoločnosť. V predmete činnosti má zapísané široké spektrum činností napr. prenos všetkých signálov a informácií po jednotnej telekomunikačnej sieti, s výnimkou jej častí výhradne vymedzených iným prevádzkovateľom, prenos, vysielanie a príjem rozhlasových, televíznych a ostatných komunikačných signálov pre prevádzkovateľov zo zákona a pre prevádzkovateľov na základe udelených licencií, poskytovanie telekomunikačných a rádiokomunikačných služieb za úhradu, atď.

(93) Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že spoločnosť Slovak Telekom, a.s. je podnikateľom podľa § 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov, preto je podnikateľom aj podľa § 3 ods. 2 zákona.

(94) Podľa § 25 ods. 3 písm. b) zákona účastníkom konania v prípade zneužívania dominantného postavenia je len ten podnikateľ, ktorého činnosť alebo konanie je možným zneužívaním dominantného postavenia. Účastníkom tohto konania je podľa § 25 ods. 3 písm. b) zákona podnikateľ Slovak Telekom, a.s.

(95) Toto správne konanie sa začalo a pokračuje za účinnosti zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej

správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 465/2002 Z. z., zákona č. 204/2004 Z. z. a zákona 68/2005 Z. z., preto úrad v tomto správnom konaní postupoval procesne podľa zákona v tomto znení.

(96) Na konanie podnikateľa je vždy potrebné aplikovať zákon účinný v čase, kedy ku konaniu došlo. Hodnotené konanie prebiehalo počas účinnosti zákona v rôznych zneniach, preto úrad v hmotno-právnej oblasti postupoval podľa zákona v znení účinnom v danom čase.

D. VŠEOBECNÉ INFORMÁCIE

a. Elektronické komunikácie.

(97) Podľa ZEK, elektronické komunikácie zabezpečujú výmenu alebo prenos informácií medzi konečným počtom užívateľov uskutočňovaných po elektronických komunikačných sieťach. Elektronické komunikácie sú kľúčovým faktorom na ceste do informačnej spoločnosti a zároveň vytvárajú základné podmienky na prístup podnikov, verejných inštitúcií a jednotlivcov k moderným komunikačným sieťam a službám v rámci celosvetovej informačnej infraštruktúry.²⁵

(98) Elektronické komunikácie sú prirodzeným motorom kvalitatívnej zmeny charakteru spoločnosti z industriálnej na informačnú a ich využitím dochádza k mnohonásobnému zveľaďovaniu informačného bohatstva, k aktivizácii intelektuálneho a inovačného potenciálu krajiny a k zvyšovaniu jeho účinnosti v prospech rozvoja spoločnosti. Všetky ekonomicky vyspelé krajiny a zoskupenia (USA, EÚ, OECD) sa cieľavedome usilujú využiť informačné technológie na urýchlenie ekonomiky a na skvalitnenie života občanov, čím sa formuje nová tzv. znalostná ekonomika, ktorá sa v globálnom merítku stáva rozhodujúcou. Táto nová ekonomika preniká do všetkých odvetví hospodárstva ako aj do života spoločnosti a občanov a má obrovský potenciál pre ekonomický rast a zvyšovanie produktivity práce a zamestnanosti. Popri uplatnení v ekonomických odvetviach, ktoré majú priamy dopad na život občanov (napr. doprava, energetika) sa informačno-komunikačné technológie uplatňujú vo vzdelávaní, zdravotníctve, ochrane životného prostredia, atď. a nezanedbateľný význam majú pri sprístupňovaní informácií občanom, zjednodušení komunikácie občana s verejnou správou a pri zvyšovaní podielu občana na riadení štátu.²⁶

(99) Jednou z najdynamickejšie sa rozvíjajúcich oblastí elektronických komunikácií je napr. širokopásmový internet. „Rozvoj širokopásmového prístupu napomáha zvýšeniu efektivity v mnohých oblastiach súčasných ľudských činností. V oblasti verejnej správy umožňuje poskytovanie nových služieb a uľahčuje kontakt medzi verejnou správou a občanmi. V oblasti vzdelávania vedie k zvyšovaniu úrovne vedomostí a zručností, ktoré uľahčia zapojenie sa občanov do spoločnosti. V sektore obchodu a podnikania je vďaka nemu možné rýchle uzatvárať obchodné dohody, vstupovať na trh i v geograficky

²⁵ Uznesenie vlády SR č. 196/2003: Národná politika pre elektronické komunikácie; <http://www.telecom.gov.sk/index/index.php?ids=3831>

²⁶ Politika informatizácie spoločnosti v SR; <http://www.finance.gov.sk/Default.aspx?CatID=6051>

vzdialených oblastiach, vytvárať siete ponuky tak, aby zodpovedali aktuálnym požiadavkám spotrebiteľov a uľahčovali kontakt so zákazníkmi. V oblasti zdravotnej starostlivosti možno diagnostikovať pacientov nezávisle od ich geografickej polohy, zdravotníci majú pohodlný diaľkový prístup k dôležitým diagnostickým informáciám, resp. výsledkom vyšetrení. Prínosy širokopásmového prístupu ale nekončia tým, že umožňuje rýchlejšie a efektívnejšie vykonávať také činnosti, ktoré by bolo možné vykonávať i bez neho, aj keď menej efektívne. Jeho najväčší prínos spočíva v tom, že umožní vykonávať doterajšie činnosti celkom novým spôsobom, ktorý by inak nebol možný. Ide napríklad o možnosť práce na diaľku (homeworking, teleworking), ktorá môže ovplyvniť riešenie otázok zamestnanosti, dopravy i životného prostredia. Ďalším príkladom môže byť elektronické vzdelávanie, ktoré ponúka alternatívu k súčasnému spôsobu vzdelávania a robí ho nezávislým od času i priestoru.²⁷

(100) Problematiku elektronických komunikácií komplexne legislatívne upravuje ZEK. Podľa § 2 ZEK, elektronické komunikácie zabezpečujú výmenu alebo prenos informácií medzi konečným počtom užívateľov uskutočňovaných po elektronických komunikačných sieťach. Elektronické komunikácie sú zriaďovanie, prevádzkovanie a poskytovanie zariadení elektronických komunikácií, elektronických komunikačných sietí a elektronických komunikačných služieb.

(101) Podľa § 3 ZEK telekomunikačné zariadenie je technické zariadenie na vysielanie, prenos, smerovanie, príjem, prepojenie alebo spracovanie signálov a informácií vo forme obrazu, zvuku alebo dát prostredníctvom vedení, rádiovými, optickými alebo inými elektromagnetickými prostriedkami, ako aj pridružené prostriedky. Podľa § 4 ZEK, elektronická komunikačná sieť je funkčne prepojená sústava prenosových systémov a v prípade potreby prepájacích a smerovacích zariadení, ako aj iných prostriedkov, ktoré umožňujú prenos signálu po vedení, rádiovými, optickými alebo inými elektromagnetickými prostriedkami, vrátane družicových sietí, pevných sietí s prepájaním okruhov a s prepájaním paketov vrátane internetu a mobilných pozemských sietí, sietí na rozvod elektrickej energie v rozsahu, v ktorom sa používajú na prenos signálov, sietí pre rozhlasové a televízne vysielanie a káblových distribučných systémov bez ohľadu na druh prenášaných informácií.

(102) Podľa § 5 ZEK, elektronická komunikačná služba je služba obvykle poskytovaná za úhradu, ktorá spočíva úplne alebo prevažne v prenose signálov v sieťach, vrátane telekomunikačných služieb a prenosových služieb v sieťach používaných na rozhlasové a televízne vysielanie. Služba nie je poskytovanie obsahu ani zabezpečenie alebo vykonávanie redakčného dohľadu nad obsahom prenášaný pomocou sietí a služieb a nezahŕňa služby informačnej spoločnosti, ktoré nespočívajú úplne alebo prevažne v prenose signálov sieťami.

(103) Ako vyplýva z vyššie uvedeného, ale aj nasledujúceho textu tohto rozhodnutia, jednými zo základných kategórií v oblasti telekomunikácií sú sieť, telekomunikačné zariadenie a služba. Tieto kategórie sú vzájomne previazané, úzko spolu súvisia

²⁷ Priebežné vyhodnotenie Národnej stratégie pre širokopásmový prístup za rok 2006 (uznesenie vlády SR č. 397/2007) <http://www.telecom.gov.sk/index/index.php?ids=39271>

a vzájomne sa ovplyvňujú²⁸, bez siete (vlastnej alebo prenajatej) a/alebo telekomunikačných zariadení nie je možné poskytovať služby. Každá elektronická komunikačná služba si vyžaduje nosič, resp. platformu, po ktorej je poskytovaná, čiže sieť a zariadenie, ktoré spracúva signál prenášaný sieťou. V prípade pevných sietí sú telekomunikačné zariadenia nasadzované na fyzicky existujúce vedenie a v prípade bezdrôtových sietí je daná sieť vytváraná telekomunikačnými zariadeniami, teda telekomunikačné zariadenie je vždy súčasťou siete. Úrad bude v ďalšom texte používať len jednotný pojem „sieť“.

(104) Podniky môžu poskytovať siete alebo služby v oblasti elektronických komunikácií len na základe všeobecného povolenia, ktoré vydá TÚ SR. Siete alebo služby, pre ktoré je potrebné pridelenie čísel alebo frekvencií je možné poskytovať len na základe individuálnych povolení TÚ SR. Aby daný podnik mohol poskytovať siete alebo služby musí okrem rešpektovania podmienok všeobecného povolenia splniť aj svoju oznamovaciu povinnosť voči TÚ SR pred začatím ich poskytovania, ak mu to tento stanovil vo Všeobecnom povolení. TÚ SR na základe takéhoto oznámenia zaeviduje oznamovateľa ako poskytovateľa služieb, resp. sietí a do jedného týždňa zverejní takéto oznámenie na internete. Oznamovacia povinnosť sa rovnako vzťahuje aj na zmeny alebo zrušenie poskytovania sietí alebo služieb.

b. Všeobecné informácie o trhoch.

(105) Možnosti poskytovania elektronických komunikačných služieb sú dané existenciou, rozsahom a vlastnosťami chrbitcových a prístupových elektronických komunikačných sietí. Traja najvýznamnejší telekomunikační operátori v SR sú zároveň vlastníkami troch najväčších a najrozľahlejších prístupových sietí v SR ²⁹, ktoré im umožňujú prístup ku koncovým užívateľom. Okrem nich pôsobia v SR aj ďalší operátori, ktorí disponujú sieťami podstatne menšieho rozsahu pokrývajúcou určitú lokalitu a poskytujú elektronické komunikačné služby iba na lokálnej úrovni³⁰. Operátori, ktorí nedisponujú sieťou pokrývajúcou celé, resp. takmer celé územie a zamýšľajú poskytovať svoje služby na území celej SR sú odkázaní na veľkoobchodné podmienky stanovené vlastníkom takejto siete, čím sú v rôznej miere ovplyvnené a limitované ich možnosti pri tvorbe produktov určených koncovým užívateľom. Pre elektronické komunikácie je charakteristické, že cez jednu sieť možno poskytovať viacero druhov služieb (hlas, internet, atď.), preto jeden subjekt bude zväčša pôsobiť na viacerých trhoch.

(106) Tab. 1 – Celkové tržby jednotlivých telekomunikačných operátorov v SR (v mil. Sk)

²⁸ Technický pokrok v oblasti sietí a/alebo telekomunikačných zariadení umožní poskytovanie nových kvalitnejších služieb alebo naopak dopyt po určitom type služieb môže urýchliť technické napredovanie v oblasti sietí a/alebo telekomunikačných zariadení.

²⁹ MDPT-2734/M-2005, Štúdia možnosti efektívneho využitia elektronickej komunikačnej infraštruktúry vlastnenej subjektami, v ktorých má štát majoritný vlastnícky podiel, str. 4.

³⁰ <http://www.teleoff.gov.sk/sk/Internet/250/index.html>

	2004	2005	2006
Slovak Telekom, a. s.	16 889	16 012	15 824
T-Mobile Slovensko, a. s.	13 230	14 590	15 965
Orange Slovensko, a. s.	19 105	21 444	23 900
Alternatívni operátori	4 621	6 282	6 511
Telekomunikačný trh spolu	53 845	58 373	62 200

Zdroj: Výročná správa Slovak Telekom, a.s. za rok 2006

(<http://www.slovaktelekom.sk/Default.aspx?CatID=1514&Section=1>)

(107) Celkové tržby telekomunikačného trhu dosiahli v roku 2006 hodnotu 62,2 mld. Sk. Podiel skupiny Slovak Telekom, a.s. na tomto výsledku predstavoval 51 %, výnosy firmy Orange Slovensko, a.s. predstavovali 38,5 % z celkového objemu a zvyšných 10,5 % zaknihovali alternatívni operátori³¹.

(108) Tab. 2 – Tržby v odvetví telekomunikácií

		Tržby spolu (tis. Sk)			Zisk po zdanení (tis. Sk)	Priemerný počet zamestnancov
		2004	2005	2006	2006	2006
1.	Orange Slovensko, a.s., Bratislava ¹	19 104 851	21 444 225	23 920 929	5 975 703	1 419
2.	T-Mobile Slovensko, a.s., Bratislava ¹	13 229 538	14 313 968	15 628 641	2 427 343	1 354
3.	Slovak Telekom, a.s., Bratislava ¹	16 889 291	14 966 000	14 741 000	509 000	4 333
4.	GTS Nextra, a.s., Bratislava ²	473 683	652 291	768 218	n	129
5.	Swan, a.s., Bratislava ³	242 851	306 545	583 603	83 807	133
6.	Slovanet, a.s., Bratislava ¹	379 821	464 275	549 204	12 896	148
7.	eTel Slovensko, s.r.o., Bratislava	323 911	394 565	394 528	-15 326	54
8.	Telenor Slovakia, s.r.o., Bratislava	132 137	369 753	380 827	40 239	59
9.	Energotel, a.s., Bratislava	214 144	245 914	270 434	-791	90
10.	Dial Telecom, a.s., Bratislava	192 000	204 000	187 400	n	40
11.	Amtel Slovensko, s.r.o., Bratislava	92 815	213 132	155 426	n	n
12.	Satro, s.r.o., Bratislava	88 612	101 776	120 977	3 104	76
13.	Vnet, a.s., Bratislava	8 858	17 692	31 201	1 059	33
14.	Sitel, s.r.o., Košice ⁴	n	24 702	25 757	n	94
15.	Wimax Telecom Slovakia, s.r.o., Bratislava ^{1, 5}	n	108	17 992	-51 778	37

Zdroj: Trend, Top v infotechnológiách 2007, Máj 2007; <http://firmy.etrend.sk/13737/firmy/trend-top-telecom>

1 Uvedené sú individuálne údaje podľa medzinárodných štandardov pre finančné výkazníctvo IFRS

³¹ <http://mobil.sme.sk/c/3183222/Celkove-trzby-telekomunikacneho-trhu-vlani-622-mld-Sk.html>

2 Uvedené sú konsolidované výsledky spoločností Telenor Networks, a.s., GTS Nextra, a.s., GTS Slovakia, s.r.o., Aliatel Slovakia, s.r.o., Quadia DCT, a.s. a Nextra, s.r.o., zlúčených od 1. júla 2006 do GTS Nextra, a.s., Bratislava a sú očistené o vzájomné transakcie

3 Nárast tržieb v roku 2006 súvisí s prevzatím aktivít sesterskej spoločnosti GlobalTel, a.s., Bratislava

4 Tržby sú len za prenájom nenasvietených optických vlákien, nezahŕňajú ďalšie tržby zo stavebnej činnosti

5 Spoločnosť vznikla 1. marca 2005

n – nedostupný údaj

PRAMENŇ: údaje poskytnuté spoločnosťami zostavila TREND Analyses

Zdroj: <http://firmy.etrend.sk/13737/firmy/trend-top-telecom-o-trhu-je-malo-dat>

(109) Obvyklým delením sietí je delenie do dvoch kategórií – pevné siete (metalické, optické, atď.) a bezdrôtové, resp. „vzdušné“ siete (mobilné, mikrovlné, FWA, WiFi, atď.). Pevné siete sú charakterizované geograficky pevnou pozíciou, ktorá sa časom nemení, mobilné sú charakteristické mobilitou koncového zariadenia a možnosťou využívania služieb kdekokoľvek, kde to podmienky v danej lokalite dovoľia. Siete jednotlivých operátorov môžu pozostávať len z jedného typu siete alebo z kombinácie viacerých typov sietí. Podľa toho, či sa sieť úplne alebo prevažne používa na poskytovanie verejne dostupných elektronických komunikačných služieb ich môžeme deliť na verejné a neverejné. Okrem toho je možné rozlišovať poskytovanie služieb a poskytovanie sietí.

(110) Elektronické komunikačné služby môžeme rozčleniť na viacero kategórií. Podľa toho, či sú určené pre iných telekomunikačných operátorov alebo pre koncových užívateľov sa členia na veľkoobchodné a maloobchodné. Podľa účelu použitia možno elektronické komunikačné služby členiť na služby prenosu hlasu, prenosu dát, internetové služby, atď. S týmto členením úzko súvisí aj členenie na služby určené pre podnikateľov a na služby určené pre rezidenčných (resp. bytových) zákazníkov.

(111) Tab. 3 – Predaj veľkoobchodných telekomunikačných služieb

Poskytovatelia veľkoobchodných telekomunikačných služieb			
		Veľkoobchodný predaj (tis. Sk)	
		2006	2005
1.	Slovak Telecom, a.s., Bratislava	1 900 000	1 555 874
2.	GTS Nextra, a.s., Bratislava	260 819	n
5.	eTel Slovensko, s.r.o., Bratislava	170 193	n
3.	Swan, a.s., Bratislava	150 508	n
6.	Energotel, a.s., Bratislava	144 847	105 471
4.	Slovanet, a.s., Bratislava	33 804	20 174
7.	Sitel, s.r.o., Bratislava	25 757	24 702
8.	Satro, s.r.o., Bratislava	504	n

n – nedostupný údaj

Zdroj: Trend, Top v infotechnológiách 2007, Máj 2007; <http://firmy.etrend.sk/13737/firmy/trend-top-telecom>

(112) Vo všeobecnosti možno v rámci elektronických komunikácií vymedziť niekoľko oblastí, ktoré je možné deliť na ďalšie podoblasti:

- i. Hlasové služby
- ii. Internetové služby
- iii. Ďalšie služby prenosu dát

(113) Toto delenie vychádza z účelu použitia daných služieb pre ich koncových užívateľov, avšak nie je vyčerpávajúce. Týmto sa musí riadiť každý operátor, ktorý má v úmysle uspokojovať potreby svojich zákazníkov, pričom tomuto zodpovedajú veľkoobchodné služby poskytované vlastníkami sietí. Tieto veľkoobchodné služby, umožňujúce prístup k sieti, sú pre operátorov, ktorí nedisponujú požadovanou sieťou nevyhnutné na to, aby na príslušnom maloobchodnom trhu mohli pôsobiť.

(114) Koncový užívateľ môže byť užívateľom všetkých druhov týchto služieb v tom istom čase alebo užívateľom ich rôznej kombinácie alebo iba jednej z nich. Pre toto správne konanie sú relevantné iba hlasové a internetové služby, preto sa úrad bude v ďalšom zaoberať len týmito oblasťami.

1. Hlasové služby

(115) Táto oblasť sa člení na dve subkategórie:

- hlasová služba poskytovaná prostredníctvom mobilných sietí (UMTS, GSM, NMT),
- hlasová služba poskytovaná prostredníctvom pevných sietí.

(116) Hlasoví operátori poskytujú široké spektrum produktov (tzv. volacích programov) určených na uspokojenie rôznych potrieb zákazníkov. Na poskytovanie klasickej telefónnej služby musí mať operátor pridelenú vlastnú číselnú množinu z ktorej bude sekundárne pridelovať čísla svojim zákazníkom. Primárnou funkciou a zároveň charakteristikou týchto produktov je prenos hlasu a umožnenie obojsmernej hlasovej komunikácie v reálnom čase. Okrem týchto služieb sú hlasovými operátormi poskytované aj ďalšie služby, podľa toho či ide o operátora na pevnej sieti alebo mobilného operátora, ako napr. služby pripojenia do jednotlivých sietí, presmerovanie a blokovanie volaní, automatické budenie, výpisy odchádzajúcich volaní, SMS, MMS, chat, hry, atď. Tieto doplnkové služby sú buď súčasťou základného poplatku alebo sú spoplatňované samostatne.

(117) Takmer všetci operátori jasne rozlišujú medzi bytovými zákazníkmi (alebo tiež rezidenční zákazníci, domácnosti) a firemnými zákazníkmi (alebo tiež business zákazníci, podnikatelia) a ich produktové portfólio je rozdelené prinajmenšom na produkty určené týmto dvom skupinám zákazníkov (v prípade podnikateľov sa ešte ďalej rozlišujú napr. malé a stredné firmy, veľké firmy)³². Tieto produkty sú zväčša určené len pre jednu z týchto dvoch skupín užívateľov.

(118) Ďalším spoločným znakom hlasových služieb je, že hovory sú spoplatňované podľa času, v ktorom boli uskutočnené a/alebo podľa lokality, do ktorej boli smerované a/alebo operátora, ktorý ukončoval hovor. Hovor fakturuje koncovému užívateľovi operátor, ku ktorého sieti je užívateľ pripojený, v prípade využitia CS alebo CPS operátor, ktorého predvoľbu zákazník použil.

³² Pozri napr.: www.t-com.sk ; www.orange.sk ; www.etel.sk ; www.amtel.sk ; www.gtsnexta.sk ; atď.

(119) Ak popri sebe existuje viacero sietí rôznych operátorov, je potrebné zabezpečiť, aby medzi sebou mohli telefonovať zákazníci, ktorí sú pripojení v rôznych sieťach (či už v mobilných alebo pevných). Tomuto účelu slúži prepojenie sietí³³, ku ktorému dochádza na základe podpisu Zmluvy o prepojení medzi operátormi, ktorých siete sa prepájajú. Podľa § 28 ZEK, podnik poskytujúci verejnú sieť má právo a na požiadanie iného podniku poskytujúceho verejnú sieť povinnosť rokovať o prepojení sietí, a ak je to uskutočniteľné, na základe zmluvy prepojiť svoju sieť so sieťou žiadajúceho podniku. Prepojenie verejných sietí musí byť prístupné v obvyklých bodoch prepojenia a v kvalite, ktorá nie je horšia ako prevádzkovanie verejnej siete pre vlastnú potrebu. Podnik je zodpovedný za prevádzkyschopnosť prepojenia na strane ním prevádzkovanvej verejnej siete až po bod prepojenia. TÚ SR zverejní oznámenie o uzavretí zmluvy o prepojení vrátane základných technických a ekonomických podmienok prepojenia a umožní nahliadnuť do zmluvy, okrem tých častí zmluvy, ktoré zmluvné strany označili za predmet obchodného tajomstva. Predmetom obchodného tajomstva nie je cena za prepojenie.

(120) Operátori hlasovej služby si navzájom poskytujú tri základné služby: zostavenie volania (originácia), prenos volania (tranzit) a ukončovanie volania (terminácia). Originácia je prenos volania z koncového bodu telefónnej siete určeného špecifickou sieťovou adresou do bodu prepojenia medzi dvoma pevnými sieťami alebo medzi pevnou a mobilnou sieťou. Ukončovaním volania je prenos volania smerovaného ku koncovému užívateľovi z bodu prepojenia medzi dvoma pevnými sieťami alebo medzi mobilnou a pevnou sieťou do koncového bodu siete určeného špecifickou sieťovou adresou. Prenosom volania je prenos volania medzi dvoma bodmi prepojenia toho istého prevádzkovateľa siete.³⁴ Tieto služby vlastne popisujú „cestu“ hovoru, pričom treba zdôrazniť, že každá z týchto troch častí hovoru, resp. služieb môže teoreticky prebiehať cez inú sieť (aj keď s istotou možno konštatovať, že to nebude častá trasa hovoru). V prípade CS, volajúci zákazník vytočí na svojom koncovom zariadení číslo volanej osoby – druhého koncového užívateľa, a po tom, keď volaný zákazník prijme hovor, tento hovor (resp. prenos signálu) následne prebieha od koncového bodu telefónnej prípojky (tzv. telefónna zástrčka) účastníckym vedením a ďalej až po bod prepojenia (potiaľ ide o zostavenie volania), následne tranzitnou sieťou iného operátora až do bodu prepojenia (prenos volania) a nakoniec od tohto bodu prepojenia na konci účastníckym vedením až do koncového bodu telefónnej prípojky (ukončovanie volania). Samozrejme že tento zovšeobecňujúci príklad popisuje hovory prebiehajúce v dvoch alebo viacerých sieťach, ale hovor môže prechádzadzať iba v rámci jednej siete, preto v takých prípadoch nemožno hovoriť o bodoch prepojenia, avšak aj v týchto prípadoch platí, že hovor pozostáva z troch vyššie uvedených častí.

³³ § 4 ods. 10 ZEK “Prepojenie je fyzické a logické spojenie verejných sietí používaných tým istým alebo iným podnikom umožňujúce užívateľom siete jedného podniku komunikovať s užívateľom toho istého alebo iného podniku alebo umožňujúce prístup k elektronickým komunikačným službám poskytovaným iným podnikom. Tieto služby môže poskytovať podnik alebo tretia osoba, ktorí majú prístup k verejnej sieti. Prepojenie je osobitný druh prístupu medzi poskytovateľmi verejných sietí.”

³⁴ Rozhodnutie TÚ SR z 28. januára 2004, ktorým sa určuje zoznam relevantných trhov

(121) V rámci hlasových služieb rozlišujeme dve základné skupiny poskytovania hlasových služieb:

- I. Mobilná hlasová služba
- II. Hlasová služba na pevnej linke

I. Mobilná hlasová služba

(122) Pre mobilnú hlasovú službu je charakteristickým znakom a zároveň aj tým základným, čo ju odlišuje od pevnej linky, mobilita koncového zariadenia – mobilného telefónu, a tým aj zákazníka. Mobilný telefón je prenosné koncové telekomunikačné zariadenie určené na príjem signálu a uskutočňovanie hovorov prípadne iných funkcií (SMS, WAP, atď.). Zákazník môže mať mobilný telefón neustále pri sebe, čím má možnosť prijímať a uskutočňovať hovory 24 hodín denne kdekoľvek sa v danom čase nachádza. Jediným čo limituje zákazníka v používaní mobilného telefónu je pokrytie lokality, v ktorej sa práve nachádza signálom mobilného operátora a etika používania mobilného telefónu v určitých situáciách (kiná, divadlá, konferencie, atď.). Pokrytie GSM signálom mobilných operátorov z hľadiska územia aj z hľadiska obyvateľstva bolo v polovici roka 2007 cez 90 %³⁵.

(123) Na trhu mobilných hlasových služieb pôsobia od 15.12.2006, kedy sa zákazníci mohli začať registrovať na prvý produkt spoločnosti Telefónica O2 Slovakia s.r.o. traja mobilní operátori – Orange Slovensko, a.s., T - Mobile Slovensko, a.s. a Telefónica O2 Slovakia s.r.o. Ku koncu roku 2006 evidovali mobilní operátori Orange Slovensko, a.s. 3 008 552 zákazníkov³⁶ a T - Mobile Slovensko, a.s. 2 201 096 zákazníkov³⁷, pričom penetrácia mobilnej telefónie v SR dosiahla 96%³⁸.

(124) Tabuľka 4 – Poskytovatelia mobilnej hlasovej služby – tržby

	NÁZOV FIRMY	TRŽBY (v tis. Sk)		
		2004	2005	2006
1.	Orange Slovensko, a.s.	19 104 851	21 428 587	23 921 000
2.	T-Mobile Slovensko, a.s.	13 229 538	14 789 629	15 965 000

Zdroj: TREND (<http://firmy.etrend.sk/13737/firmy/trend-top-telecom-o-trhu-je-malo-dat> a Tlačové správy Orange Slovensko, a.s. a T - Mobile Slovensko, a.s.: vid' Pozn. pod čiarou č. 12 a 13)

Tabuľka 5 – Poskytovatelia mobilnej hlasovej služby – podiely

NÁZOV FIRMY	Trhový podiel podľa tržieb
-------------	----------------------------

³⁵ <http://www.telecom.gov.sk/externe/telekom/statistika/index.htm>

³⁶ <http://www.orangeportal.sk/dnes/news/article.dwp?level1=3&level2=16&article=1540226>

³⁷ http://www.t-mobile.sk/sk!/pages.get?id=tlacove-spravy&follow=%3F1305%26ts_id%3D176&partner=c1

³⁸ <http://mobil.sme.sk/c/3183222/Celkove-trzby-telekomunikacneho-trhu-v-lani-622-mld-Sk.html> ;
<http://ekonomika.sme.sk/c/3130880/Penetracia-mobilov-v-SR-presiahla-100.html>

		2004	2005	2006
1.	Orange Slovensko, a.s.	59 %	59 %	60 %
2.	T-Mobile Slovensko, a.s.	41 %	41 %	40 %

(125) Keďže mobilnej telefónie sa tento prípad týka iba okrajovo, úrad nebude podrobne popisovať tento trh, ale až ďalej v rozhodnutí, najmä v časti týkajúcej sa vymedzenia relevantných trhov, podľa potreby uvedie ďalšie informácie z oblasti mobilnej telefónie nevyhnutné pre správne posúdenie prípadu.

II. Hlasová služba prostredníctvom pevnej linky

(126) „Verejná telefónna služba je verejná služba na uskutočnenie a príjem národných a medzinárodných volaní a na prístup k tiesňovým volaniam prostredníctvom jedného alebo viacerých čísel národného alebo medzinárodného číslovacieho plánu. Volanie je elektronické komunikačné spojenie zostavené prostredníctvom verejnej telefónnej služby, ktoré umožňuje obojsmernú komunikáciu v reálnom čase. Verejná telefónna služba na pevnej linke sa člení podľa programov služieb (volacie programy) a pozostáva zo základných, voliteľných, doplnkových a ostatných služieb a produktov, resp. programov služieb.“³⁹ Hlasovú službu na pevnej linke je teda možné užívať vždy len v jedinom presne definovanom geografickom mieste.

(127) Pevná verejná telefónna sieť je členená na geograficky určené číslovacie oblasti, ku ktorým sú priradené národné cieľové kódy (NDC). V rámci danej geograficky určenej číslovacej oblasti je účastníkovi pridelené jedno telefónne číslo, prípadne množina telefónnych čísel. Pôvodne bola budovaná ako analógová a v súčasnosti je plne digitalizovaná. Každá geograficky určená oblasť má svoje smerovacie telefónne číslo a každá telefónna prípojka má vlastné telefónne číslo umožňujúce adresovanie, smerovanie a tarifovanie volaní. Na to, aby účastník mohol užívať hlasovú službu, je potrebné mať alebo zriadiť telefónnu prípojku od príslušnej telefónnej ústredne po koncový bod, nachádzajúci sa na vopred dohodnutom mieste v priestoroch, ku ktorým má účastník právo užívania a súčasne aktivácia telefónnej prípojky.

(128) V rámci hlasových služieb na pevnej linke bola napriek skutočnosti, že od 01.01.2003 došlo de jure k liberalizácii pevnej hlasovej služby do 01.08.2005 jediným poskytovateľom klasických pevných hlasových služieb spoločnosť Slovak Telekom, a.s., ako historický operátor. Do určitej miery v obmedzenej podobe aj eTel, s.r.o. a Dial Telecom, a.s., ale len pre zákazníkov pripojených k ich vlastnej sieti. Táto situácia bola spôsobená skutočnosťou, že neboli podpísane zmluvy o prepojení sietí medzi historickým poskytovateľom pevného hlasu, ktorého sieť pokrýva celé územie SR a medzi AO. V dôsledku tohto nemohol žiadny zákazník AO pripojený iba k sieti AO telefonovať so zákazníkmi pripojenými k sieti Slovak Telekom, a.s. a AO nemohli poskytovať služby prostredníctvom CS a CPS zákazníkom, pripojeným k sieti Slovak Telekom, a.s. Dôležitosť prepojenia so sieťou Slovak Telekom, a.s. spočíva v masovej

³⁹ Všeobecné podmienky na poskytovanie verejnej telefónnej služby (VTS) spoločnosti Slovak Telekom, a.s. účinné od 01.12.2006.

základní zákazníkovi Slovak Telekom, a.s., ako bývalého štátneho monopolu v pevnej hlasovej službe, ktorí sú potenciálnymi zákazníkmi AO a ktorí sú z dôvodu svojho počtu potenciálne najčastejším cieľom volaní zákazníkovi AO.

(129) Zmluvy o prepojení boli podpísané so siedmimi AO (Dial Telecom, a.s., eTel Slovensko, s.r.o., Amtel Slovensko, s.r.o., Železnice Slovenskej republiky, Železničné telekomunikácie BRATISLAVA, o.z., Globaltel, a. s., Slovanet, a.s. a NEXTRA, s. r. o.) v prvej polovici roku 2005. K faktickej liberalizácii hlasovej služby na pevnej linke teda došlo až k 01.08.2005, kedy po fyzickom prepojení so sieťou spoločnosti Slovak Telekom, a.s. vstúpili na trh hlasovej služby na pevnej linke prví AO. Presné dátumy vstupu na trh sú súčasťou spisového materiálu.

(130) Zákazník Slovak Telekom, a.s., ktorý si želá uskutočňovať hovory prostredníctvom AO má po podpise zmluvy o pripojení s AO dve možnosti:

CS: koncový užívateľ musí ručne zadať kód voľby zvoleného operátora. AO má niekoľko možností ako tento úkon zautomatizovať zaradením prídavného zariadenia redialera, ale keďže ide o zariadenie v hodnote cca 1000, - Sk a treba ho nakonfigurovať, dohľadovať a inštalovať, zužuje sa okruh potenciálnych užívateľov CS.

CPS: podľa prepojovacej zmluvy musí koncový užívateľ osobne navštíviť predajné miesto Slovak Telekom, a.s. alebo dať k dispozícii notárom overený súhlas/žiadosť o konfiguráciu služby CPS, ktorý by AO predložil Slovak Telekom, a.s.

(131) V oboch prípadoch účtuje zákazníkovi hovory príslušný AO a časť z tejto sumy vo výške prepojovacieho poplatku AO odvádza spoločnosti Slovak Telekom, a.s.

(132) V nasledovnom texte sa úrad pokúsi v záujme lepšieho pochopenia problematiky objasniť čo možno najviac aspektov a súvislostí týkajúcich sa prepojenia sietí, procesu rozhodovania o vstupe na trh, procesu tvorby produktov AO a vecí s tým súvisiacich.

(133) Sieť každého AO možno rozčleniť na backbone a prístupovú sieť. V prípade že AO nedisponuje niektorou z týchto častí siete, môže si ju prenajať od iného podnikateľa, ktorý ňou disponuje. Slovak Telekom, a.s. je vlastníkom geograficky najrozšírenejšej siete na území SR, avšak existujú aj iní podnikatelia disponujúci telekomunikačnými sieťami, ako napr. Energotel, a.s., SWAN, a.s., Netlab Plus, s.r.o., Sitel, s.r.o. alebo Memorex Telex Communications SK, s.r.o., atď. Na poskytovanie hlasových služieb môžu teda AO využívať aj siete iných podnikateľov okrem spoločnosti Slovak Telekom, a.s., avšak to sa týka najmä backbone, keďže prístupovou sieťou disponujú ostatní podnikatelia v podstate len v novovybudovaných lokalitách, priemyselných centrách a administratívnych budovách.

(134) „Backbone“ (z anglického pojmu „chrbtica“) je označenie chrbticovej, t.j. hlavnej časti siete operátora, ktorá neslúži na pripájanie konkrétnej lokality zákazníka, ale na prenos prevádzky medzi jednotlivými prístupovými bodmi (bodmi koncentrácie prevádzky, v sieťovej terminológii označovanými aj ako PoP – Point of Presence – bod prítomnosti operátora) siete. V zásade sa jedná o metalické alebo optické vedenia

s kapacitou 2 Mbit, resp. Nx2Mbit až do kapacity STM-1. Backbone typicky pozostáva z prenosových trás a okruhov s vysokou kapacitou a vysokou spoľahlivosťou (optické prenosové trasy, profesionálne vysokorýchlostné bezdrôtové („rádioreléové“) zariadenia a pod.), často zabezpečenou aj záložnými trasami, napr. vytváraním kruhovej topológie. Podľa geografickej pozície môžeme hovoriť o medzinárodnom backbone (vysokorýchlostné prenosové trasy spájajúce medzinárodné trasy), národnom backbone (vysokorýchlostné prenosové trasy spájajúce mestá a lokality v rámci danej krajiny) a mestskom backbone (často označovanom aj ako MAN – metropolitná sieť). V slovenskej literatúre sa pojmu „backbone“ približuje najviac pojem prenosová sieť a transportná sieť. Podniky si svoje prenosové siete budujú jednak výstavbou vlastnej infraštruktúry, ale aj prenájmom okruhov či trás od iných podnikov (keďže výstavba vlastnej infraštruktúry je investične veľmi náročná a pomalá).

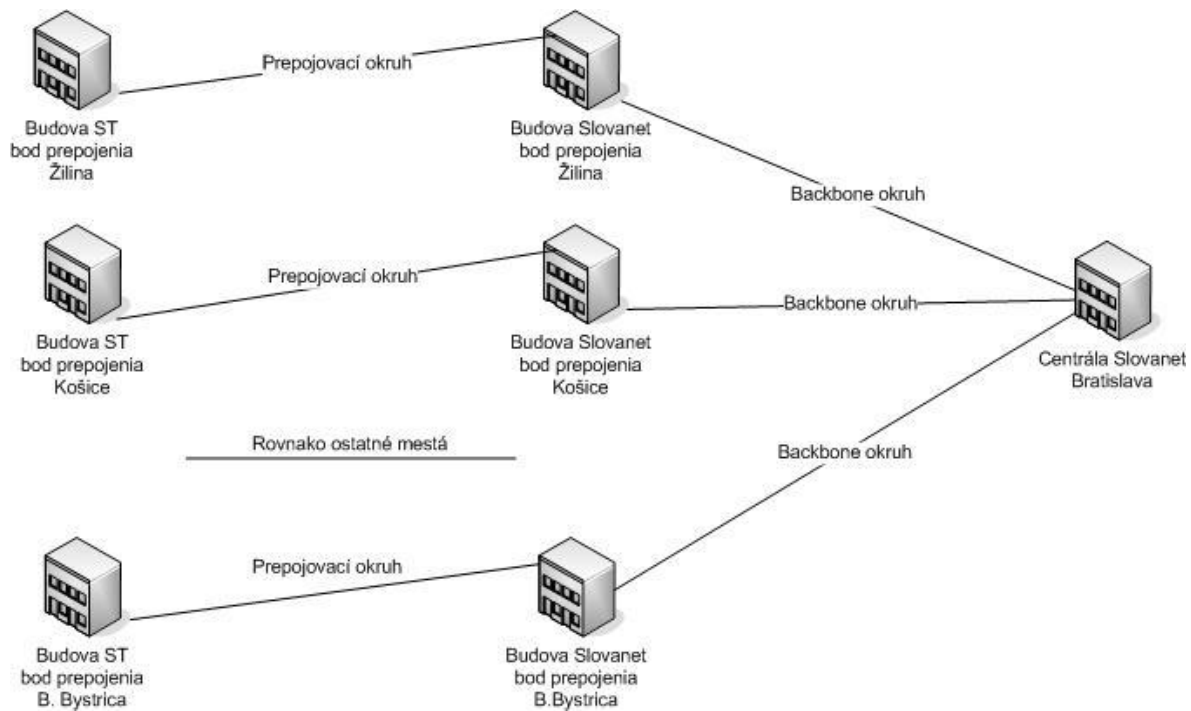
(135) Okrem prenosovej siete je ďalšou časťou siete podniku aj prístupová sieť, t.j. sieť spájajúca najnižšiu miestnu ústredňu s bodom umiestnenia koncového zákazníka. Na rozdiel od prenosovej siete, prístupová sieť obsluhuje už iba jednotlivého zákazníka či skupinu zákazníkov v danom koncovom bode.

(136) Modelová sieť pozostáva z miestnej – účastníckej ústredne (na ktorú sú prístupovou sieťou pripojení zákazníci – účastníci), prenosovej trasy do tranzitnej ústredne, ktorá koncentruje prevádzku v rámci jednej väčšej – tranzitnej – oblasti (napr. tranzitná oblasť Západné Slovensko, do ktorej spadajú všetky čísla začínajúce určitou predvoľbou) z viacerých miestnych ústrední a z prenosových trás medzi tranzitnými ústredňami.

(137) K prepojeniu sietí rôznych operátorov dochádza prostredníctvom prepojovacích okruhov. Zriadenie prepojovacích okruhov je zriadenie fyzického prepojenia dvoch sietí dvoch operátorov. Je to okruh medzi ústredňou napr. Slovak Telekom, a.s. a najbližším technologickým uzlom AO.

(138) Prepojovací okruh je digitálny dátový okruh, typicky s kapacitou 2 Mbit/s (E1), ktorý prepája siete dvoch podnikov v bode prepojenia (ak sa podniky prepájajú v tej istej lokalite) alebo medzi prístupovými bodmi (ak má každý podnik prístupový bod v inej lokalite). Požadovaná kapacita prepojenia sa dosiahne použitím väčšieho počtu 2 Mbit/s okruhov (jeden 2 Mbit/s okruh slúži na prenos cca 30 paralelných volaní). Prístupový bod je miesto v sieti Slovak Telekom, a.s., ktorého adresa je určená v Prílohe B Referenčnej ponuky na prepojenie (RIO). K prístupovému bodu prislúcha definovaná primárna, resp. tranzitná oblasť.

(139) Pre názornosť úrad uvádza diagram topológie siete zodpovedajúcej uvedenému popisu poskytnutý spoločnosťou Slovanet, a.s. počas správneho konania.

(140) Podľa toho, v ktorých bodoch siete sú operátori prepojení a kde bude odovzdané volanie sa uplatňuje voči AO buď miestna cena, cena za jednoduchý alebo cena za dvojitý tranzit. Ak iný operátor chce smerovať volania do siete iného operátora, môže s ním mať prepojenie na úrovni príslušnej miestnej ústredne (tzv. primárny prístupový bod – Primary Access Point, PAP) a/alebo na úrovni tranzitnej ústredne (tzv. tranzitný prístupový bod – TAP).

(141) Primárna oblasť – je geograficky určená číslovacia oblasť. Podľa zmluvy o prepojení sú skoro zhodné s číslovacím plánom SR s výnimkou Bratislavy, kde existujú miestne zóny. Tranzitná oblasť – je geograficky určená oblasť, v ktorej sa nachádza jeden tranzitný prístupový bod Slovak Telekom, a.s. definovaný množinou národných smerových čísel tak, ako je to uvedené v Prílohe B Zmluvy o prepojení⁴⁰.

(142) Jedná sa svojim spôsobom o hierarchickú stromovú štruktúru kde niekoľkým primárnym bodom (v zásade pokrývajúcim jednotlivé UTO) je vždy nadradený jeden tranzitný bod prepojenia. Pri smerovaní hovoru potom platí, že ak nie sú operátori prepojení v primárnom bode (PAP), tak je hovor smerovaný cez príslušný tranzitný prepojovací bod (TAP). V prípade, že nie je k dispozícii ani prepojenie v „príslušnom“ TAP, tak sa hovory smerujú cez iný „nepríslušný“ TAP. Od toho, cez ktorý bod prepojenia je hovor smerovaný sa potom odvíjajú aj prepojovacie poplatky:

- Miestna cena – je základná cena za prepojenie hovoru cez PAP.

⁴⁰ <http://www.t-com.sk/Default.aspx?catId=1224>

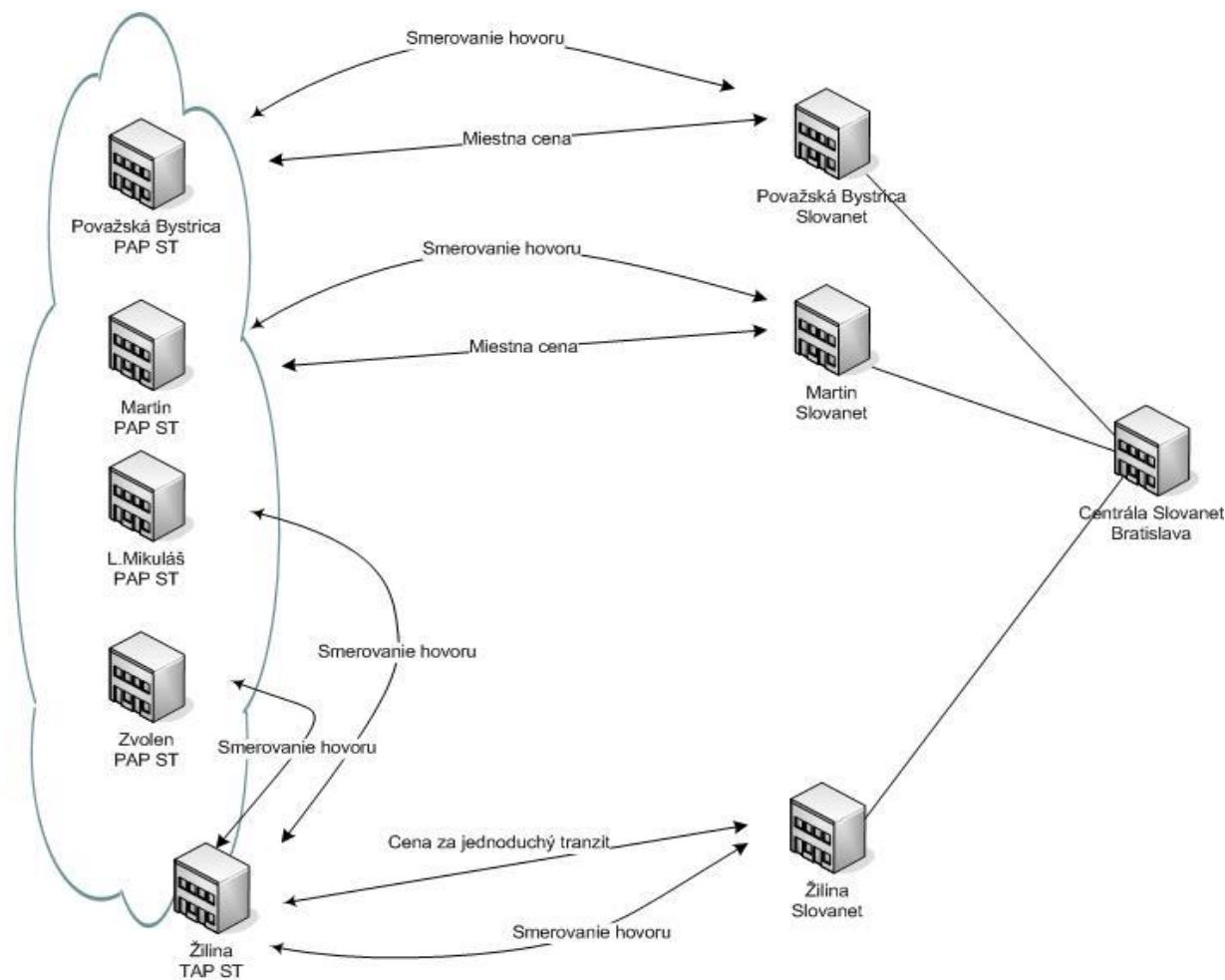
- Cena za jednoduchý tranzit – je to cena za prepojenie hovoru cez „príslušný“ TAP (základná miestna cena je tu zvýšená o poplatok za prepojenie medzi PAP a TAP). Uplatňuje sa vtedy, ak telefónne siete AO a telefónna sieť Slovak Telekom, a.s. nie sú prepojené v PAP, ale v TAP, v ktorého atrakčnom obvode sa nachádza bod ukončenia volania a AO odovzdá volanie v tom tranzitnom prístupovom bode.

Jednoduchý tranzit: NTP (koncový bod siete) – LS (lokálna ústredňa) – TS (tranzitná ústredňa) – AO

- Cena za dvojitý tranzit – je to cena za prepojenie hovoru cez „nepríslušný“ TAP (cena za jednoduchý tranzit je v tomto prípade zvýšená o poplatok za prepojenie medzi TAP a TAP). Je to prenos volania, ktoré prichádza do telefónnej siete Slovak Telekom, a.s. cez TAP, ktorý sa nachádza v inej tranzitnej oblasti ako bod ukončenia volania

Dvojitý tranzit: NTP – LS – TS – TS - AO.

(143) Nasledujúci obrázok poskytnutý počas správneho konania spoločnosťou Slovanet, a.s. znázorňuje hypotetickú situáciu pre TAP Žilina, do ktorého patria PAP Považská Bystrica, Martin, Zvolen a L. Mikuláš. V prípade, že by sa operátor prepojil v PAP Považská Bystrica a Martin a v TAP Žilina, tak pre hovory z/do Považskej Bystrice a Martina by platila miestna cena a pre hovory z/do L. Mikuláša a Zvolena cena jednoduchého tranzitu.

(144) Uvedené je možné vysvetliť aj nasledovným spôsobom. Poplatok za prepojenie volania (resp. ukončenie volania v sieti iného podniku) je najnižší v prípade, ak je volanie v sieti podniku, do ktorého siete bolo volanie prepojené, vedené po najkratšej trase ku koncovému zákazníkovi. To nastáva v prípade, ak podnik, z ktorého siete volanie prichádza, prepojí volanie v bode prepojenia najbližšom k účastníckej ústredni, kde je pripojený daný zákazník. Napríklad, ak sieť AO prepojí volanie pre zákazníka Slovak Telekom, a.s. z Trenčína priamo na úrovni miestnej ústredne (PAP) Trenčín, v sieti Slovak Telekom, a.s. je toto volanie priamo zakončené do prípojky daného zákazníka a v rámci siete Slovak Telekom, a.s. je zaťažená len miestna ústredňa. Preto sa účtuje poplatok za ukončenie volania na miestnej úrovni. Ak ale sieť AO prepojí toto volanie do tranzitnej ústredne Slovak Telekom, a.s. pre Západné Slovensko (TAP ZS), volanie zaťaží tranzitnú ústredňu, prenosovú trasu medzi TAP ZS a PAP Trenčín a miestnu ústredňu Trenčín. Preto je poplatok za takéto volanie vyšší a označuje sa ako poplatok za ukončenie volania na úrovni jednoduchého tranzitu. Ak by však sieť AO nemala prepojenie so sieťou Slovak Telekom, a.s. ani na úrovni tranzitnej ústredne Západné Slovensko a poslala by volanie do siete Slovak Telekom, a.s. cez prepojenie na úrovni tranzitnej ústredne pre Východné Slovensko (TAP VS), v sieti Slovak Telekom, a.s. volanie zaťaží tieto zdroje:

- ústredňu TAP VS
- prenosovú sieť medzi TAP VS a TAP ZS
- ústredňu TAP ZS
- prenosovú sieť medzi TAP ZS a PAP Trenčín
- ústredňu PAP Trenčín.

To znamená, že príde k zaťaženiu dvoch tranzitných prenosových trás (a ústrední) a teda takéto smerovanie sa označuje ako dvojitý tranzit a účtuje sa za neho najvyšší poplatok. To, či operátor zriadi prepojenie s inou sieťou na úrovni PAP alebo TAP, závisí od efektivity takéhoto prepojenia. Ak má operátor dostatočnú prevádzku do danej primárnej oblasti, môže v nej zriadiť prepojenie na úrovni PAP.

(145) Určité technické a prevádzkové podmienky prepojenia a metodika výpočtu ceny za prepojenie bola určená rozhodnutím TÚ SR č. 331/14/2004 zo dňa 18.06.2004, pričom výška prepojovacích poplatkov bola určená benchmarkovou metódou. Predseda TÚ SR rozhodnutím o rozklade č. 143/01/2004 zo dňa 28.09.2004 spresnil povinnosti pre spoločnosť Slovak Telekom, a.s.

(146) K zmene došlo v roku 2005. Slovak Telekom, a.s. je podľa rozhodnutia predsedu TÚ SR z 20. decembra 2005 povinný stanoviť ceny za ukončovanie volaní vo svojej sieti tak, aby tieto obsahovali iba náklady spojené s poskytovaním prepojenia podľa úradom určenej metódy kalkulácie cien rozhodnutím zo dňa 15. júla 2005, do 60 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia predložiť úradu výpočet ceny ako aj vstupné informácie špecifikované modelom FL LRAIC bottom up, pričom všetky vstupné údaje musia vychádzať zo stavu, ktorý bol k 31. decembru 2004, uplatniť stanovené ceny stanovené štyridsiaty piaty deň odo dňa predloženia výpočtu ceny a vstupných informácií úradu.

(147) Na základe rozhodnutia predsedu TÚ SR z augusta 2007, ktorým rozhodoval o rozklade, ktorý podala spoločnosť Slovak Telekom, a.s. proti rozhodnutiu TÚ SR, je ST povinná upraviť ceny za ukončenie volaní vo svojej sieti. Ceny za ukončenie volaní v strednej prevádzke by mali klesnúť na základe rozhodnutia o cca 54% a pri silnej prevádzke o viac ako 40%.⁴¹

(148) Poplatky za prepojenie so sieťou Slovak Telekom, a.s. sa delia do dvoch kategórií:

- poplatky za služby súvisiace s implementáciou siete (stanovené v prílohe D1 Referenčnej ponuky na prepojenie a zahŕňajú poplatky, ktoré Slovak Telekom, a.s. požaduje od ostatných podnikov pri zriaďovaní prepojenia a jeho prevádzke. Ide o poplatky za prenájom prepojovacích okruhov alebo iné riešenie prepojenia)
- Poplatky za služby prepojených volaní (tieto poplatky sú definované v prílohe D2 Referenčnej ponuky na prepojenie)

⁴¹ <http://www.teleoff.gov.sk/sk/Press/2007/cenyST2.html>

(149) Problematika prepojenia sietí v sebe zahŕňa podstatne viac aspektov a súvislostí, avšak pre účely tohto prípadu nie je potrebné sa nimi podrobne zaoberať.

(150) Vzhľadom na vyššie uvedené je zrejmé, že náklady na budovanie siete a v rámci toho náklady na prepojenie sietí tvoria podstatnú časť celkových nákladov potrebných na vstup na trh. Nie sú to však jediné náklady AO, preto úrad počas konania skúmal štruktúru ako aj výšku nákladov potrebných na vstup na trh. Okrem toho úrad skúmal aj dobu, ktorú zabrali prípravy na vstup na trh a náklady, ktoré by AO teoreticky museli vynaložiť na opätovný vstup na trh v prípade, že by v súčasnosti tento trh opustili.

(151) Z preložených údajov vyplynulo, že priemerná výška celkových nákladov AO na vstup na trh bola 49,6 mil. Sk. (Pozn.: Je potrebné poznamenať, že jeden z oslovených AO zahrnul do nákladov aj pravidelné mesačné platby iným prevádzkovateľom, ktoré nebolo možné oddeliť od ostatných nákladov, čím by vyššie uvedená hodnota priemerných nákladov bola o určitú sumu nižšia. Na druhej strane treba poznamenať, že niektorí AO tiež indikovali existenciu nákladov, ktoré nebolo možné kvantifikovať.) Z údajov poskytnutých oslovenými AO vyplynulo, že náklady na vstup sa pohybovali v rozmedzí 40 – 67 mil. Sk. Medzi tieto náklady patria napr. (Pozn.: Tieto údaje boli všetkými AO označené za Obchodné tajomstvo, preto úrad uvádza len ich stručný prehľad bez uvedenia podrobností.) :

(obchodné tajomstvo)

(152) Z údajov poskytnutých oslovenými AO vyplynulo, že dĺžka príprav sa pohybovala v rozmedzí 3 – 50 mesiacov. Priemerná dĺžka prípravy na vstup AO na trh bola 21,14 mesiaca. Prípravy na vstup na trh zahŕňali prieskum trhu, technickú prípravu, prípravu právnych náležitostí pre založenie spoločnosti, produktovú prípravu a prípravu marketingových materiálov. V prípade spoločnosti Slovanet, a.s. sa vyžadovalo aj strategické rozhodnutie zahraničných akcionárov a až následne boli zamestnaní prví špecialisti a boli zahájené kroky nevyhnutné k samotnému začatiu poskytovania služieb na tomto trhu, ako rokovania o výbere a dodávky ústredne a ďalšej nevyhnutnej technológie, návrhy na realizáciu dobudovania a prestavby dovedejšej siete, príprava predajných procesov a produktov, testovanie atď.

(153) Priemerná výška celkových nákladov AO na opätovný vstup na trh by podľa oslovených AO bola 31,45 mil. Sk. Ide o hypotetickú sumu, ktorá by závisela od momentálnej cenovej úrovne dostupných technológií potrebných na vstup na trh, úroveň miezd, atď. Úrad pri tomto výpočte nebral do úvahy údaje poskytnuté spoločnosťou Amtel, s.r.o., pretože výrazne prekračovali náklady tejto spoločnosti na vstup na trh

v roku 2005 a náklady ostatných AO. Úrad tiež nebral pri tomto prepočte do úvahy ani údaje poskytnuté spoločnosťou Slovanet, a.s., nakoľko išlo o náklady na vstup na trh formou prístupu k účastníckym vedeniam. Slovanet, a.s. odhadol náklady na vstup na trh pevných liniek touto formou vo výške 620 mil. Sk. Taktiež je potrebné spomenúť, že spoločnosť Dial Telecom, a.s. uviedla, že po odchode z trhu by sa už na trh nevrátila.

(154) V zásade je možné konštatovať, že by išlo o obdobné náklady ako boli náklady na vstup na trh v roku 2005, s výnimkou tých komponentov, ktoré by daný AO stále vlastnil (napr. telefónnu ústredňu).

(155) Náklady na vstup na trh však nie sú jediným faktorom, ktorý AO berú do úvahy pri svojom rozhodovaní a zotrvaní na trhu. Úrad preto zisťoval, ktoré faktory brali AO do úvahy pri rozhodovaní či vstúpiť na trh, pričom zistil nasledovné.

(156) AO zvažovali rôzne faktory, pričom tieto faktory možno rozdeliť na niekoľko skupín, ktoré vzájomne úzko súvisia.

Tab. 6 – Faktory vstupu na trh (pevná linka - hlas)

Strategické faktory	<ul style="list-style-type: none"> - veľkosť potenciálneho trhu, jeho segmentácia, kúpna sila, penetrácia, skutočnosť, že ide o pomerne malý a saturovaný trh SR, - faktory vyplývajúce z pozície spoločnosti Slovak Telekom, a.s. na trhu, zotrvačnosť užívateľov pri zmene poskytovateľa služieb, ak nový podnik na trhu neponúka (najmä cenovo) výhodnejšie služby, - ceny hovorného, existujúce typy služieb na trhu, stav konkurencie v jednotlivých segmentoch a regiónoch a z toho vyplývajúce obchodné príležitosti, - existujúci stav konkurencie na trhu, existujúce podniky na trhu, ich SWOT analýza a konkurencieschopnosť v prostredí, - synergické efekty, ktoré podnik môže využiť pri vstupe na trh. Ide predovšetkým o zdroje, možnosti a skúsenosti získané z pôsobenia na príbuznom trhu v tej istej krajine, alebo na totožnom trhu v blízkej krajine, vlastníctvo sieťovej infraštruktúry, ktorá je využiteľná pre poskytovanie služby, vlastníctvo zákaznickej bázy, ktorá môže mať potenciálny záujem o takúto službu a pod.
Ekonomické faktory	<ul style="list-style-type: none"> - vstup na trh si vyžaduje veľké kapitálové investície do výstavby elektronických komunikačných sietí a nákupu technológie, vysoká investičná náročnosť je spojená s veľkým rizikom, že vynaložené investície sa podniku nevrátia (prudký technický rozvoj odvetvia, orientácia zákazníkov na nové služby a technológie) - náklady na reklamu, získanie zákazníka, neustály rozvoj atď., - zdroje financovania, výška a návratnosť investície a miera ziskovosti, - odhadovaný objem tržieb z nových služieb.
Časové faktory	<ul style="list-style-type: none"> - krátkosť času pre vstup a zavedenie sa podniku na trhu (návrtnosť investícií, konkurencieschopnosť) - krátky čas na získanie dostatočného počtu užívateľov (užívateľov je možné získať nižšími cenami a vyššou kvalitou služieb, čo predlžuje návratnosť investícií), - dlhé časové administratívne lehoty a technicky náročná výstavba elektronických komunikačných sietí (povolenia na rozkopávky, výstavba v meste, veľké množstvo súkromných vlastníkov pozemkov).
Technické faktory	<ul style="list-style-type: none"> - prístup k unikátnemu zariadeniu, - dynamika technického vývoja a rýchle zmeny v telekomunikačnom odvetví.
Iné faktory	<ul style="list-style-type: none"> - miera korupcie, - činnosť štátnej správy: TUSR, MDPaT a PMÚ (ne/ochota riešiť problémy), - liberalizácia telekomunikačného prostredia a implementácia európskeho regulačného rámca, - úroveň regulácie na trhu, predovšetkým z hľadiska reálnej možnosti využitia priestoru pre konkurenciu otvoreného reguláciou (napr. využitie služieb výberu podniku priamou voľbou / prednastavením, využitie miestnych vedení významného podniku atď.) a rizík z nedostatočnej regulácie (prohibitívne ceny a podmienky veľkoobchodných vzťahov významných podnikov, cenový útlak a iné formy protikonkurenčného

	<p>a predátorského správania veľkých subjektov na trhu), schopnosť regulátora takéto správanie detekovať a postihovať s dostatočne rýchlou odozvou,</p> <ul style="list-style-type: none"> - disponovanie školeným personálom, ktorý je schopný zabezpečovať vlastné interné potreby.
--	--

(157) Úrad zisťoval aj to, ktoré faktory berú AO do úvahy pri rozhodovaní či zotrvať na trhu, pričom zistil, že tieto faktory sú do značnej miery identické s faktormi branými do úvahy pri rozhodovaní o vstupe na trh, preto nepovažuje za potrebné ich v tomto rozhodnutí všetky uvádzať, ale uvedie len niektoré z nich.

Tab. 7 - Faktory zotrvania na trhu (pevná linka - hlas)

Strategické faktory	<ul style="list-style-type: none"> - vyplývajúce z pozície spoločnosti Slovak Telekom, a.s. na trhu, - penetrácia trhu a potenciál rastu, ceny telefónnych služieb, možnosti investora, - na základe posúdenia súčasného stavu a odhadu budúceho vývoja, môžu AO následne zvážiť stratégiu ďalšieho postupu – mieru ďalších investícií do technológií, do výstavby siete, do marketingu, prípadné akvizície konkurenčných spoločností za účelom dosiahnutia synergického efektu a úspory jednotkových nákladov a podobne. V prípade negatívneho výhľadu spoločnosti a trhu môžu spoločnosti zvažovať aj odchod z trhu (predaj podniku, časti podniku alebo iba zákaznickej bázy), prípadne zmenu zamerania (špecializácie), - zámer byť vnímaný ako integrovaný poskytovateľ celého komplexu telekomunikačných služieb, a teda aj pevnej verejnej telefónnej služby, čo je dnes nevyhnutným predpokladom na zotrvanie a úspešný rozvoj v telekomunikačnom biznise, - bezkonkurenčne nízke ceny produktov Slovak Telekom a.s. a vysoké prevádzkové náklady plynúce hlavne z podmienok zmluvy o prepojení vzhľadom na ktoré nie je možné vytvoriť konkurencieschopné produkty pri zachovaní návratnosti vložených investícií a pri vytváraní primeraného zisku, - stupeň liberalizácie telekomunikačného trhu, možnosti ktoré otvára liberalizácia trhu a miera regulácie na trhu,
Ekonomické faktory	<ul style="list-style-type: none"> - návratnosť vynaložených investícií a existencia možností pre dosahovanie stabilného zisku, - doterajšie ekonomické výsledky svojho pôsobenia na trhu, - potenciálne obchodné príležitosti, trendy ďalšieho rozvoja trhu a možnosti zvyšovania svojho podielu na ňom, - celkové množstvo doteraz vynaložených investícií v súvislosti so vstupom na tento trh a ich maximálne využitie a návratnosť.
Technické faktory a iné faktory	<ul style="list-style-type: none"> - dynamika technického vývoja a rýchle zmeny v telekomunikačnom odvetví, - ďalší rozvoj telekomunikačného trhu.

(158) Po zvážení všetkých vyššie uvedených faktorov a rozhodnutí vstúpiť na trh, resp. uviesť na trh nový produkt, prebehne proces výsledkom ktorého je produkt – volací program. Na základe podkladov obdržaných počas konania je možné skonštatovať, že tieto procesy sú u všetkých AO v základných črtách podobné a všetci AO vyhodnocujú v zásade podobné faktory, prípadne také isté faktory (prepojovacie poplatky, konkurenčné volacie programy, atď.), čo v podstate vyplýva z logiky vecí. Nakoľko niektorí z AO označili informácie týkajúce sa týchto procesov ako obchodné tajomstvo, úrad nebude uvádzať všetky detaily tohto procesu.

(159) V prvom rade AO skúmajú a vyhodnocujú požiadavky zákazníkov a možnosti umiestnenia nových produktov na trh. Hlasové služby podliehajú silnej komoditizácii (t.j. začínajú byť vnímané ako bežný tovar, ktorý je možné nakúpiť v štandardnej kvalite od

širokej ponuky poskytovateľov), preto hlavnú úlohu pri výbere zákazníka hrá cena služby, čo znamená, že AO je schopný zákazníka zaujať najmä cenou volaní. Pre AO je zaujímavý najmä náklad, ktorý musí vynaložiť na ukončenie volaní v prevládajúcich sieťach (Slovak Telekom, a.s., T-Mobile Slovensko, a.s. a Orange Slovensko, a.s.) a z tohto dôvodu je nutné analyzovať nákladovú zložku predpokladanej služby. Do cenotvorby v oblasti hlasovej služby vstupujú napr. tieto náklady:

- náklady na zriadenie a prevádzku prístupovej linky k zákazníkovi ak nejde o CS,
- náklady na prepojenie volaní do jednotlivých sietí (Slovak Telekom, a.s., mobilné siete, zahraničné smery, AO), t.j. prepojovacie poplatky (zriaďovacie, originačné a terminačné poplatky),
- náklady na backbone, informačný systém a technológie,
- administratívne náklady (fakturácia, upomienky, účtovníctvo, reklamácie, zákaznícka linka, atď.),
- náklady na dotované koncové zariadenia, ak sú v rámci služby poskytované, náklady na reklamu a marketing služby, atď.

Po získaní nákladových parametrov a vytvorení potenciálnych produktov AO posudzuje napr.:

- tzv. traffic split – t.j. predpokladaný pomer medzi volaniami na jednotlivé smery a medzi volaniami uskutočňovanými v jednotlivých časových pásmach (silná a slabá prevádzka, víkendy),
- predpokladaný objem volaní a počet klientov
- zákaznícky segment, pre ktorý je produkt určený a jeho užívateľské návyky (typický objem pretelefonovaných minút, typický traffic split a časové pásma uskutočňovania volaní a pod.),
- záťaž vlastnej siete a zariadení (prístupová sieť, prenosová sieť, ústredne, informačné systémy, atď.), nutnosť investície do zvýšenia kapacít alebo zakúpenia nových zariadení,
- porovnateľné a konkurenčné produkty na trhu, ich cenovú a kvalitatívnu analýzu, schopnosť nového produktu konkurovať im, schopnosť zaujať zákazníka,
- rozsah obchodnej siete AO a konkurencie, zváženie možného spôsobu predaja, propagácie a marketingu, distribučných kanálov a pod.,
- vplyv nového produktu na celkové zlepšenie trhovej pozície firmy (pri zohľadnení strategického zamerania na určité segmenty zákazníkov, regióny a pod.),
- schopnosť produktu podporiť ďalší predaj firmy, prípadne naopak, schopnosť firmy predávať tento produkt zákazníkovi, ktorí už používajú produkty firmy,
- zváženie sily konkurencie a možnosti reagovať na ponuku,
- možné ďalšie bariéry, ohrozenia, limitácie atď.

(160) Výsledkom analýzy je posúdenie, či AO je schopný za daných nákladov na poskytnutie služby priniesť na trh konkurencieschopnú službu, t.j. takú, ktorá na trh prináša nové vlastnosti, vyššiu kvalitu, nižšiu cenu, spĺňa predpokladané očakávania potenciálnych klientov a zároveň je v určitom časovom rámci (napr. rok, dva roky...) návratná a umožní rast trhového podielu spoločnosti.

(161) Tento vyššie popísaný proces sa v SR uskutočnil, výsledkom čoho bol vstup niektorých AO na trh⁴² k 01.08.2005 a neskôr aj ďalších AO. V roku 2005 prebehli rôzne akvizície medzi AO a došlo ku konsolidácii trhu. V nasledovnom texte úrad uvedie štatistické údaje získané počas správneho konania ako aj z verejne dostupných zdrojov, ktoré poskytujú určitý obraz o predmetnom trhu a o jeho vývoji v najmä rokoch 2005 a 2006.

(162) Úrad skúmal pomer zákazníkov reálne využívajúcich hlasové služby AO k počtu zákazníkov AO, ktorí podpísali zmluvy o využívaní hlasových služieb AO (zmluvy o pripojení). Z predložených údajov úrad zistil, že v prípade spoločností Amtel, spol. s r.o. a SWAN, a.s. všetci podpísaní zákazníci aj reálne telefonovali. V prípade spoločnosti Slovanet, a.s. telefonovalo 60 % podpísaných zákazníkov. Údaje ostatných AO boli označené ako obchodné tajomstvo preto ich úrad nebude v rozhodnutí uvádzať. Z predložených údajov vyplýva, že nie všetci zákazníci, ktorí s AO uzavreli zmluvu o využívaní hlasových služieb tieto služby aj reálne využívajú.

(163) Úrad na tomto mieste uvedie informácie o podieloch Slovak Telekom, a.s. v oblasti telefónnej služby do roku 2006. Konkrétne číselné údaje budú uvedené v časti F tohto rozhodnutia. Z hľadiska počtu zákazníkov, podiel Slovak Telekom, a.s. na trhu ku koncu roku 2005 bol 98,6 % a v roku 2006 bol 97,98 %, teda v priebehu roka zaznamenal pokles o 0,62 %. Podľa European Electronic Communications Regulation and Markets 2005 (11th report)⁴³ (Príloha 1, str. 11) mali AO k septembru 2005 v krajinách pôvodnej európskej pätnástky podiel v počte zákazníkov (podľa smerov volaní) od 22,9 % do 31,7 % a podľa European Electronic Communications Regulation and Markets 2005 (12th report) (Príloha 1, str. 24)⁴⁴ mali AO k júlu 2006 v krajinách EÚ podiel v počte zákazníkov (podľa smerov volaní) od 18 % do 32,2 %.

(164) Z hľadiska objemu prevolaných minút, podiel Slovak Telekom, a.s. na trhu ku koncu roku 2005 bol 94,08 % a v roku 2006 bol 92,56 %, teda v priebehu pol roka zaznamenal pokles o 1,52 %. Podľa European Electronic Communications Regulation and Markets 2005 (11th report)⁴⁵ (Príloha 1, str. 14) bol k decembru 2004 podiel spoločnosti Slovak Telekom, a.s. podľa tohto kritéria 100 %.

(165) Z hľadiska objemu tržieb, podiel Slovak Telekom, a.s. na trhu ku koncu roka 2005 bol 95,38 % a v roku 2006 bol 94,42 %, teda v priebehu pol roka zaznamenal pokles

⁴² Niektorí AO poskytovali služby na pevnej linke aj pred 01.08.2005, teda pred tým, než bola uzavretá zmluva o prepojení so Slovak Telekom, a.s., avšak uvedené služby podľa úradu práve z tohto dôvodu nemožno považovať za plnohodnotné.

⁴³

http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecom/implementation_enforcement/annualreports/11threport/index_en.htm

⁴⁴

http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecom/implementation_enforcement/annualreports/12threport/index_en.htm

⁴⁵ European Electronic Communications Regulation and Markets 2005 (11th report);

http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecom/implementation_enforcement/annualreports/11threport/index_en.htm

o 0,96 %. Pre porovnanie, priemerný podiel na trhu (podľa tržieb podľa typov volania) pôvodných národných operátorov k decembru 2003 v krajinách EÚ nepresiahol podiel 75,8%, k decembru 2004 nepresiahol 73,2% a k decembru 2005 nepresiahol 71,8%⁴⁶.

(166) Tab. 8 – Tržby v mil. Sk.

Ukazovateľ	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Celkové tržby z telekomunikačných služieb	15 675	15 249	16 493	18 424	36 197	38 039	44 654	49 471	52 364	57 607	58 181
Tržby z telefónnej služby v pevnej sieti	11 281	11 345	12 013	12 745	15 269	16 910	15 116	14 466	11 704	11 866	10 472
Tržby za volania	8 239	9 805	10 936	11 689	8 556	10 749	9 014	7 891	6 856	6 250	4 754
z toho: miestne	1 488	1 527	2 633	3 484	3 419	4 794	2 570	1 938	1 608	1 613	1 107
medzimestské	4 202	5 789	5 584	5 496	3 323	3 687	1 569	1 240	998	682	447
medzinárodné	2 549	2 489	2 719	2 709	1 814	2 268	2 247	2 165	1 392	1 548	1 428
Tržby za prenájom ÚP (zákl. poplatky)	727	818	1 095	1 471	2 005	3 440	3 711	4 205	4 385	4 815	5 000

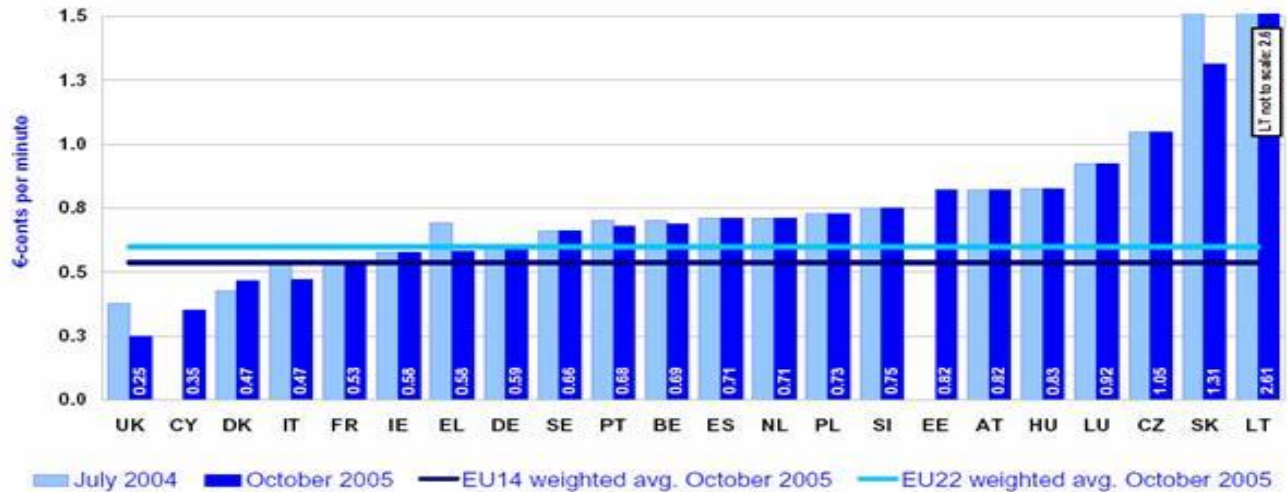
Zdroj: <http://www.telecom.gov.sk/externe/telekom/statistika/index.htm>

(167) Nasledovné údaje úrad čerpal z dokumentu Priebežné vyhodnotenie plnenia Národnej politiky pre el. komunikácie za rok 2005 (uznesenie vlády SR č. 416/2006)⁴⁷, ktorý vychádzal z European Electronic Communications Regulation and Markets 2005 (11th report).

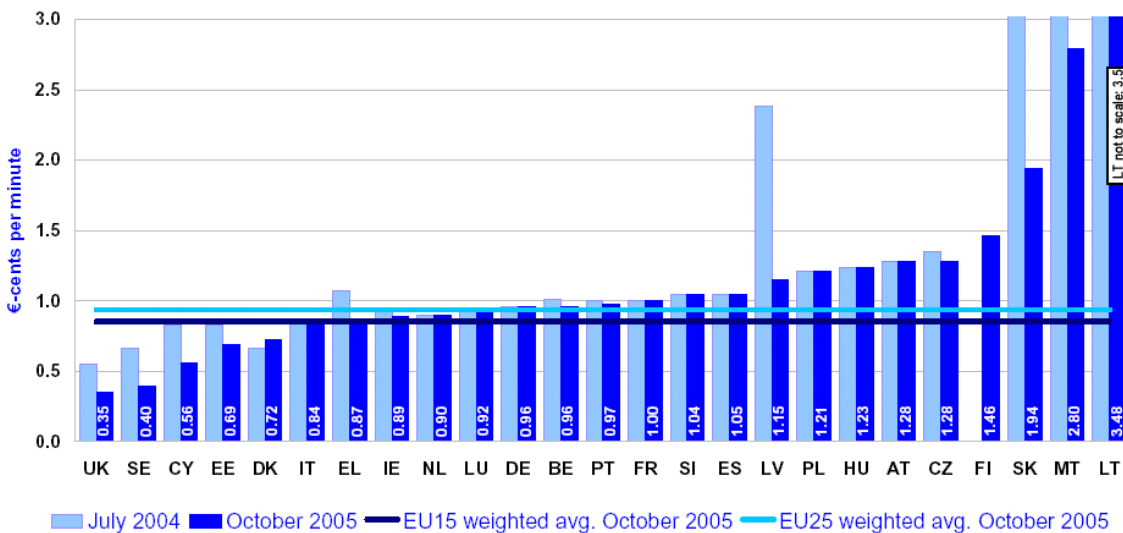
Prepojovacie poplatky za ukončenie hovoru v pevnej sieti pôvodného operátora:
 Národná úroveň – vážený priemer EÚ 14:0,54 EURcent, EÚ 22 priemer: 0,60 EURcent
 (v EURcentoch za minútu)

⁴⁶ European Electronic Communications Regulation and Markets 2006 (12th report); (Príloha 1, strana 22); http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecom/implementation_enforcement/annualreports/12threport/index_en.htm

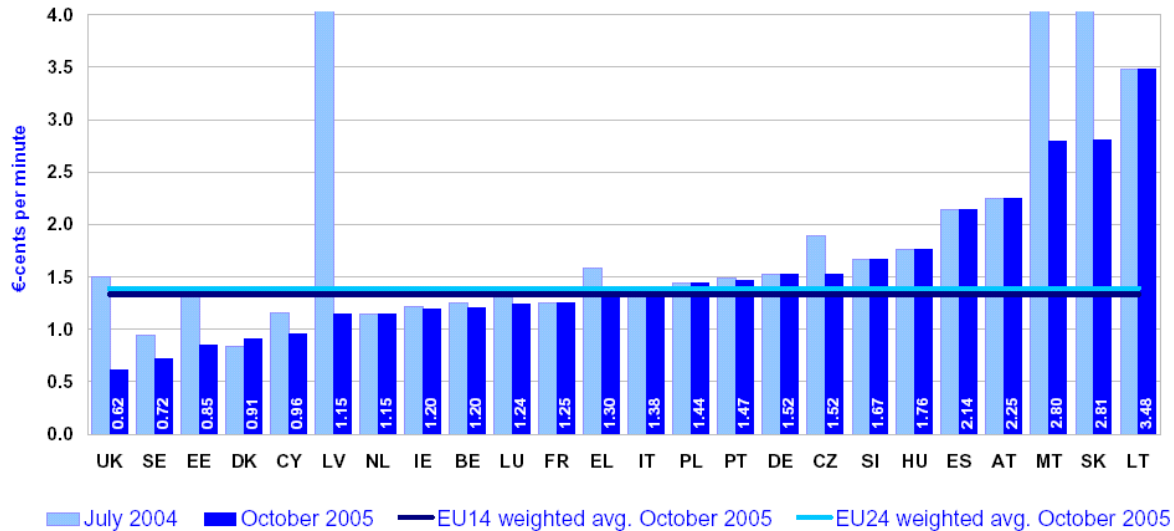
⁴⁷ <http://www.telecom.gov.sk/index/index.php?ids=3831>
<http://www.rokovania.sk/appl/material.nsf/0/E6BE7378D2407BB6C125715B003C75AE?OpenDocument>

(168) **Prepojovacie poplatky za ukončenie hovoru na pevnej sieti pôvodného operátora, Jeden tranzit** – priemer EÚ 15: 0,86 EURcent, priemer EÚ 25: 0,94 EURcent (v EURcentoch za minútu)

(169) **Prepojovacie poplatky za ukončenie hovoru v pevnej sieti pôvodného operátora, Dvojitý tranzit** – priemer EÚ 14: 1,33 EURcent, priemer EÚ 24: 1,39 EURcent (v EURcentoch za minútu)

(170) Prepojovacie poplatky napriek poklesu v roku 2006 ostali značne nad priemerom EÚ (o 51% pri miestnych volaniach, o 44% pri jednoduchom tranzite, a o 39% pri dvojitom tranzite) a podľa EK noví hráči na trhu čelia cenovým bariéram pri vstupe na trh pevných liniek.⁴⁸

(171) Predaj hlasových služieb AO bol založený na nepriamom pripojení cez CS, pričom podiel priamo pripojených zákazníkov AO k júlu 2006 bol 0 %⁴⁹. Podľa informácií získaných úradom počas správneho konania by to bolo o niečo vyššie číslo, avšak tento rozdiel je zanedbateľný.

2. Internetové služby

(172) Internet je globálna sieť združujúca milióny počítačov. Je to počítačová sieť pozostávajúca z celosvetovej siete počítačových sietí používajúcich sadu TCP/IP sieťových protokolov (sada protokolov (pravidlo určujúce formát a prenos údajov) vyvinutá pre internet v roku 1970 na prenos dát z jednej počítačovej siete do inej počítačovej siete) zabezpečujúcich odosielanie a výmenu dát.⁵⁰ V marci 2007 využívalo internet vyše 1,1 miliardy užívateľov.⁵¹

(173) Sú rozličné spôsoby, ako sa pripojiť do siete Internet. Najčastejšie sa tak deje prostredníctvom miestneho komerčného poskytovateľa služieb prístupu do siete Internet. Internetové služby môžu byť poskytované cez všetky vyššie spomenuté

⁴⁸ European Electronic Communications Regulation and Markets 2005 (12th report); (Príloha 1, strana 258); http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecom/implementation_enforcement/annualreports/12threport/index_en.htm

⁴⁹ European Electronic Communications Regulation and Markets 2006 (12th report), Príloha 1, str.21; http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecom/implementation_enforcement/annualreports/12threport/index_en.htm

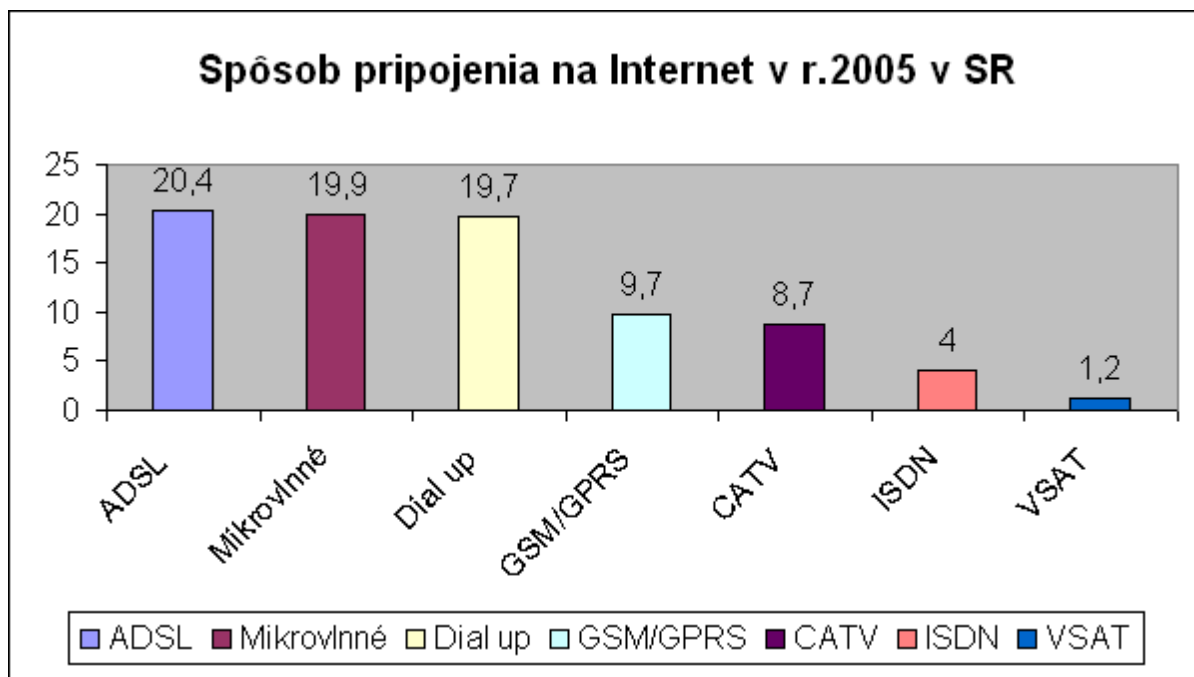
⁵⁰ <http://www.slovanet.sk/menu/slovník.html#tcpip>

⁵¹ <http://www.internetworldstats.com/stats.htm>

„vzdušné“ alebo „pevné“ technológie a odlišujú sa od seba rôznymi parametrami ako je prenosová rýchlosť, kvalita spojenia, cena, atď. V roku 2005 bola najčastejším spôsobom domáceho pripojenia v SR telefónna prípojka. Používalo ju takmer 70% bytových užívateľov internetu. Mikrovlnné pripojenie takmer 15% z nich a DSL vyše 4%.⁵²

(174) Celkovo, teda v rámci bytových aj nebytových užívateľov, bol roku 2005 pomer jednotlivých spôsobov pripojenia iný, avšak telefónna prípojka si udržala vysoký podiel. Používalo ju cca 44 % (ADSL + Dial up + ISDN) zo všetkých užívateľov internetu. V roku 2004 to bolo vyše 90 %.⁵³ Tento pokles nemusí znamenať, že by zákazníci prechádzali na iné technológie, ale môže súvisieť s celkovým nárastom počtu užívateľov internetu a nástupu nových technológií. Vzhľadom na tempo rastu širokopásmových pripojení cez sieť Slovak Telekom, a.s. v roku 2006⁵⁴ je zrejmé, že táto sieť si aj naďalej udržiava vedúcu úlohu medzi jednotlivými spôsobmi pripojenia.

Tab. 9

Zdroj: Štúdia možnosti efektívneho využitia elektronickej komunikačnej infraštruktúry vlastnenej subjektami, v ktorých má štát majoritný vlastnícky podiel, Príloha č. 2, <http://www.telecom.gov.sk/pk/052734/index.html>

(175) Najrozšírenejším spôsobom prístupu k službám internetu v SR je teda pevná verejná telekomunikačná sieť spoločnosti Slovak Telekom, a.s., čo súvisí s tým, že ide o geograficky najrozšírenejšiu pevnú sieť v SR pokrývajúcu celé územie SR. Sieť Slovak Telekom, a.s. bola primárne budovaná za účelom prenosu hlasu, avšak po nasadení

⁵² Štúdia možnosti efektívneho využitia elektronickej komunikačnej infraštruktúry vlastnenej subjektami, v ktorých má štát majoritný vlastnícky podiel, Príloha č. 2; <http://www.telecom.gov.sk/pk/052734/index.html>

⁵³ http://www.itnews.sk/buxus_dev/docs/rocenka2005_06.pdf

⁵⁴ Priebežné vyhodnotenie plnenia Národnej stratégie pre širokopásmový prístup v Slovenskej republike za rok 2006, Príloha; <http://www.telecom.gov.sk/pk/071057/priloha.htm>

určitej technológii na túto sieť je vybudovaný okruh, umožňujúci poskytovanie internetu a prenos dát. Od roku 2004 je táto sieť plne digitalizovaná.

(176) Okrem tejto siete existujú na trhu aj iné pevné siete (napr. optické siete), či už na úrovni backbone alebo prístupovej siete. Tieto siete, najmä prístupové, majú však len lokálny charakter. Z predložených údajov úrad zistil, že nie všetci AO využívajú siete iných podnikateľov. Na druhej strane, niektorí AO využívajú siete aj vyššie uvedených podnikateľov prípadne aj svoje siete navzájom. AO vzájomne prepájajú svoje hlasové siete a môžu cez tieto prepojenia umožniť aj ukončovanie volania do napr. sietí T-Mobile Slovensko, a.s. a Orange Slovensko, a.s., ale vždy za horších cenových podmienok, ako pri priamom prepojení s týmito sieťami. Preto sa takéto nepriame prepojenia volaní využívajú najmä z dôvodov zálohovania vlastných prenosových trás, prípadne pre posielanie volaní prekračujúcich kapacitu priameho prepojenia v danom momente.

(177) Pretože vyššie uvedené podnety smerovali voči službám týkajúcim sa siete Slovak Telekom, a.s., úrad sa v ďalšom texte bude venovať len službám a iným súvislostiam vo vzťahu k pevným sieťam.

(178) Na poskytovanie internetu cez pevnú linku sú potrebné, zjednodušene povedané, dva komponenty. V prvom rade je potrebná infraštruktúra vedúca ku koncovému užívateľovi (pevná verejná telekomunikačná sieť s účastníckymi vedeniami – prístupová sieť, prenosová sieť) a pripojená k sieti internet. Táto je však sama osebe schopná len prenosu signálu vo frekvenčnom spektre 300 – 3400 Hz, čo stačí len na prenos hlasu a poskytovanie telefónnej služby. Aby bolo možné poskytovanie internetu, je potrebné pridať k tejto infraštruktúre dodatočné zariadenia resp. technológie, ktoré umožnia moduláciu signálu a umožnia využívať infraštruktúru na prenos dát aj v iných frekvenčných pásmach.

(179) Na trhu pôsobia okrem vlastníka jedinej pevnej verejnej siete pokrývajúcej územie celej SR, spoločnosti Slovak Telekom, a.s., aj alternatívni poskytovatelia internetu (ďalej len „ISP“). ISP poskytujú svoje internetové služby prostredníctvom vlastných (lokálnych) sietí alebo prostredníctvom sietí iných operátorov na základe rôznych veľkoobchodných vzťahov. Najčastejšie je to sieť spoločnosti Slovak Telekom, a.s. Pre ISP, ktorí majú záujem poskytovať internet na celom území SR, odhliadnuc od alternatívy vybudovania vlastnej siete (de facto to nie je možné), sú teoreticky možné dve alternatívy ako poskytovať internet a teda aj dva základné veľkoobchodné modely.

(180) Prvou alternatívou je prenájom infraštruktúry samotnej, na ktorú môžu ISP následne sami nasadiť dodatočné zariadenia, resp. technológie. Druhou alternatívou je prenájom infraštruktúry s už nasadenou technológiou. V prvom prípade má ISP možnosť nasadiť technológiu podľa vlastného uváženia a tým má možnosť ovplyvniť všetky alebo takmer všetky technické parametre (v závislosti od kvality infraštruktúry) výslednej služby a samotný druh ním poskytovanej služby. V druhom prípade túto možnosť nemá, keďže kupuje, z technického hľadiska, hotovú službu vybudovanú vlastníkom infraštruktúry, ktorú predáva ďalej. Prvá alternatíva je z hľadiska ISP investične náročnejšia, ale na druhej strane poskytuje ISP väčšiu slobodu v kreovaní komerčného

produktového portfólia, výraznejšiu kontrolu nad nákladmi a širšou časťou produkčného reťazca, čím sa zvyšuje konkurenčný tlak.

(181) V praxi zodpovedá prvej alternatíve uvoľnený prístup k účastníckym vedeniam (alebo tiež ULL - Unbundling of Local Loop). Ten je poskytovaný na základe Referenčnej ponuky na prístup k účastníckemu vedeniu (ďalej len „RUO“)⁵⁵, ktorú vydal Slovak Telekom, a.s. Jej úlohou je ponúkať pre iných telekomunikačných operátorov služby týkajúce sa sprístupnenia účastníckeho vedenia alebo jeho časti, za účelom poskytovania telekomunikačných služieb iných operátorov účastníkom. ISP týmto získali možnosti samostatne a takmer neobmedzene uvádzať na trh nové technológie, aplikovať najmodernejšie technológie a rozvíjať nové trhy a tak aj možnosť poskytovať nové služby v prospech koncových užívateľov. RUO bola vydaná 12.08.2005, avšak doteraz ani jeden ISP neponúka svoje služby koncovým užívateľom na základe RUO. Jedným z možných dôvodov tohto stavu je skutočnosť, že ceny za prístup k účastníckym vedeniam boli v roku 2005 viac než trojnásobne vyššie ako priemerné ceny v krajinách EÚ⁵⁶. V roku 2006 došlo k poklesu cien, avšak tie napriek tomu ostali na vysokej úrovni⁵⁷.

(182) V SR sa tak prakticky uplatňuje len druhá alternatíva veľkoobchodného modelu, pričom ISP fakticky pôsobia ako „sprostredkovatelia“ medzi koncovým užívateľom a Slovak Telekom, a.s., bez možnosti zásadne meniť základné parametre poskytovaných produktov, dané zo strany Slovak Telekom, a.s., a tým aj bez možnosti vytvárať konkurenčný tlak na Slovak Telekom, a.s. formou zavádzania technologicky nových produktov.⁵⁸ Tento veľkoobchodný model tiež teoreticky poskytuje vlastníkovi infraštruktúry (aj s nasadenou technológiou) možnosť v širšom meradle ovplyvňovať veľkoobchodné náklady ISP v porovnaní s prvým modelom (úrad vychádza z logického predpokladu, že cena za infraštruktúru samotnú by mala byť nižšia ako cena za infraštruktúru so zabudovanými technologickými prostriedkami), čím sa zase pre ISP znižuje manévrovací priestor pri tvorbe komerčnej ponuky vo vzťahu ku koncovému užívateľovi.

(183) Prostredníctvom siete Slovak Telekom, a.s. sa v minulosti poskytovali a aj v súčasnosti poskytujú tri typy internetového prístupu:

- dial – up
- ISDN

⁵⁵ <http://www.t-com.sk/Default.aspx?catId=1236>

⁵⁶ 11th Report on the Implementation of the Telecommunications Regulatory Package – 2005, Príloha 1, str. 259; http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecom/doc/implementation_enforcement/annualreports/11threport/sec_2006_193-vol1.pdf

⁵⁷ 12th Report on the Implementation of the Telecommunications Regulatory Package – 2006, Príloha 1, str. 256-7; http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecom/doc/implementation_enforcement/annualreports/12threport/sec_2007_403.pdf

⁵⁸ Rozhodnutie č. 2005/DZ/2/1/064, <http://www.antimon.gov.sk/gridrozhodnutia.aspx?c=383&a=2047> ; 12th Report on the Implementation of the Telecommunications Regulatory Package – 2006, Príloha 1, str. 34; http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecom/doc/implementation_enforcement/annualreports/12threport/sec_2007_403.pdf

- xDSL (ADSL, ADSL2+)

Tzv. „vytáčaný internet“ cez klasický dial-up a ISDN sa zaraďuje medzi nízkorýchlostné (alebo tiež úzkopásmové) typy pripojenia a xDSL pripojenie medzi vysokorýchlostný (alebo tiež širokopásmový) typ pripojenia. V podmienkach SR možno definovať základné kritéria širokopásmového prístupu nasledovne:

- trvalý, nepretržitý prístup
- rýchlosť prenosu k užívateľovi > 256kbit/s (zostupný smer - downstream)
- rýchlosť prenosu od užívateľa > 64kbit/s (vzostupný smer - upstream)⁵⁹

(184) Vo všeobecnosti je širokopásmový prístup taký druh prístupu, ktorý koncových užívateľov podstatným spôsobom neobmedzuje v druhu, obsahu, rozsahu a kvalite požadovanej služby (t.j. ktorý nie je tzv. „úzkym hrdlom“ v celom reťazci medzi koncovým užívateľom a poskytovateľmi služieb a najrôznejšími sieťovými zdrojmi) a je dostupný nepretržite. Základnými parametrami širokopásmového prístupu sú nominálna prenosová rýchlosť a skutočne dosahovaná (efektívna) prenosová rýchlosť pripojenia koncových používateľov. Je dôležité, aby sa v praktickej prevádzke, ktorá využíva reálne prenosové kapacity chrbticových prepojení uzlov, obidve prenosové rýchlosti významne neodlišovali.⁶⁰

(185) Je potrebné dodať, že tak ako pri hlasových službách aj v tejto oblasti existuje veľké množstvo produktov a ich kombinácií určených na uspokojenie rôznych potrieb rezidenčných aj business zákazníkov. Úrad bude v tomto rozhodnutí používať rôzne pojmy na označenie segmentov zákazníkov. Pojmy bytoví zákazníci, rezidenční zákazníci, nepodnikatelia, fyzické osoby prípadne iné významovo zodpovedajúce pojmy predstavujú v tomto rozhodnutí synonymá pomenúvajúce tú istú kategóriu zákazníkov. Rovnako to platí pre pojmy nebytoví zákazníci, business zákazníci, podnikatelia, právnické osoby prípadne iné významovo zodpovedajúce pojmy.

(186) **Dial-up** (tzv. štandardné dial-up pripojenie) využíva na prístup do internetu bežnú telefónnu linku, na ktorú sa pripojí analógový modem (rýchlosť do 56kbps). Na jej využívanie postačuje počítač, modem a funkčná telefónna prípojka. Dial-up prístup je v skutočnosti podobný bežnému hovoru s výnimkou toho, že účastníkmi na oboch stranách nie sú ľudia, ale počítače. Pretože dial-up prístup využíva bežné telefónne linky, kvalita pripojenia nie je občas náležitá a rýchlosť prenosu dát je limitovaná.⁶¹ Rýchlosť dial-up pripojenia závisí nielen od kvality modemu, ale aj od kvality telefónnej linky.

(187) Dial-up je možné vo všeobecnosti charakterizovať ako cenovo aj geograficky dostupnú službu, nižšej kvality a rýchlosti. Tento spôsob pripojenia je využívaný najmä

⁵⁹ Štúdia možnosti efektívneho využitia elektronickej komunikačnej infraštruktúry vlastnenej subjektami, v ktorých má štát majoritný vlastnícky podiel, Príloha 3; <http://www.telecom.gov.sk/pk/052734/index.html>

⁶⁰ Národná stratégia pre širokopásmový prístup v SR (uznesenie vlády SR č. 269/2005), <http://www.telecom.gov.sk/index/index.php?ids=3891>

⁶¹ <http://www.amtel.sk/main.php?catid=26&id=122&view=3&pview=det>

pre prenos el. pošty, internet banking a jednoduché prehliadanie stránok, avšak pri multimediálnych aplikáciách sa prejaví nedostatočná kapacita.

(188) Dial-up je od začiatku v roku 1995 rozdelený na dve oblasti: prvou sú služby internetové (prístupové meno – heslo, e-mail konto, web priestor, správa a smerovanie domény, atď.) a druhou a zároveň neoddeliteľnou súčasťou služby je prístup k sieti prostredníctvom telefónnej linky Slovak Telekom, a.s. Konkurencia v prvej časti služby existuje od začiatku, pričom pôvodní ISP začali poskytovať dial-up skôr ako Slovak Telekom, a.s. Prístup k sieti (od decembra 1998 cez skrátene čísla 019xy) bol poskytovaný výlučne spoločnosťou Slovak Telekom, a.s.

(189) Prístup sa uskutočňuje prostredníctvom analógovej telefónnej linky (napr. prípojka ST TP-1) a analógového modemu, zostavenie spojenia trvá 10-30 sekúnd pričom počas spojenia je linka obsadená a nie je možné telefonovať. Prístupová rýchlosť v analógovom pripojení je teoreticky do 56 kbit/s v smere k účastníkovi, typicky je to však menej. Vo vzťahu ku kvalite služby je to jedna z menej spoľahlivých možností, keďže vzhľadom na poruchy analógových liniek sa spojenie môže prerušiť a dosahuje sa vyššia a kolísajúca latencia. Keďže ide o analógový prenos, je tento silne závislý od kvality kabeláže.

(190) Z hľadiska obstarávacích nákladov je to jedna z najlacnejších možností. Metalická linka je dostupná prakticky v každej domácnosti alebo firme. Klient platí mesačný poplatok za službu dial-up pripojenia a poplatok za volanie na prístupové číslo, t.j. za čas strávený pripojením na internete (tzv. internetové impulzy). Výhodou dial-up pripojenia je okamžitá použiteľnosť, užívateľ disponujúci prístupovým číslom, menom a heslom môže službu využiť z ktorejkoľvek telefónnej linky, keďže modem býva štandardnou výbavou PC a software je súčasťou operačného systému, a tiež fakt, že prístup sa dá uskutočniť prakticky z každej prípojky Slovak Telekom, a.s. (okrem veľmi malého počtu technicky nekvalitných liniek), aj mimo oblasti pokrytia ADSL či iných technológií. Nevýhodou služby sú najmä nespoľahlivosť, pomalé zostavenie volania, nízka rýchlosť prenosu a fakt, že ide o dočasné spojenie, čiže cena spojenia závisí od času spojenia.

(191) Vplyvom rozmáhajúcich sa iných druhov pripojenia (ADSL, mobilné pripojenie, mikrovlnné pripojenie...) došlo k útlmu rozširovania základne dial-up klientov a k poklesu ich počtu. Dial-up pripojenie má však teoreticky naďalej možnosť využívať najväčší počet klientov, pretože geografické rozšírenie dial-up pripojenia závisí od rozšírenia verejnej telefónnej služby (telefónne prípojky), poskytovanej spoločnosťou Slovak Telekom, a.s.

(192) Prvou podmienkou poskytovania služby dial-up je registrácia subjektu ako poskytovateľa el. komunikačných služieb podľa ZEK a na jeho základe vydaného všeobecného povolenia⁶². Podnikateľ, ktorý je podnikom v zmysle § 4 ods. 8 ZEK a splnil podmienky Všeobecného povolenia TÚ SR č. 1/2005, môže požiadať TÚ SR o individuálne povolenie na používanie čísel, na základe ktorého mu TÚ SR

⁶² <http://www.teleoff.gov.sk/sk/Vpovolenia/sas.html>

rozhodnutím prideli číselný kód pre poskytovanie služby sprostredkovania prístupu do siete internet. Kódy sú pridelované z dvoch kategórií v zmysle Číslovacieho plánu, a to kód 019xy alebo 08190000xy⁶³.

(193) Podniky, ktoré nie sú zároveň poskytovateľmi verejnej telefónnej siete, môžu poskytovať dial-up služby prostredníctvom veľkoobchodnej služby ISP DialUp Access (pre čísla 019xy) alebo ISP DialUp Access Plus (pre čísla 08190000xy). Musia disponovať internetovou sieťou s dostupom do miest, v ktorých Slovak Telekom, a.s. akceptuje zriadenie prístupových bodov tejto služby a vybavením pre príjem dial-up volaní (tzv. Remote Access Server, a systém pre správu a overovanie užívateľských mien).

(194) Poskytovateľ si v rámci SR zriadi prístupové body, v ktorých si umiestni terminačné zariadenia. Čím viac je prístupových bodov, tým lepšia je tarifa na 019XX čísla. V daných bodoch sa prepojí so spoločnosťou Slovak Telekom, a.s., ktorý zabezpečí smerovanie od zákazníka do terminačného bodu podľa geografického umiestnenia⁶⁴.

(195) Podniky s vlastnou verejnou telefónnou sieťou môžu prístupové čísla 08190000xy pre dial-up internet umiestniť aj vo vlastnej verejnej telefónnej sieti, za podmienok služby ST-A4 definovanej v referenčnej ponuke prepojenia verejných telefónnych sietí Slovak Telekom, a.s.⁶⁵ V takom prípade sú tieto podniky nútené prepojiť sa okruhmi typu A vo všetkých PAP definovaných v prílohe A zmluvy, t.j. v 33 bodoch prepojenia. Vzhľadom na vysoké náklady (a teda vysoký potrebný objem prevádzky na dosiahnutie efektívnosti) na takéto prepojenie, zatiaľ sa takto so Slovak Telekom, a.s. prepojili iba spoločnosti Slovanet, a.s. a GTS Nextra, a.s.

(196) Sieť operátora možno v zásade rozčleniť na prístupovú sieť a backbone (pozri vyššie). Podnikateľ, ktorý poskytuje alebo má záujem poskytovať služby dial-up môže v danom geografickom priestore disponovať oboma súčasťami siete, niektorou z nich alebo žiadnou. V prípade že nedisponuje oboma časťami siete alebo žiadnou, môže tento deficit nahradiť prenájmom siete, resp. kapacít od iného podnikateľa, ktorý v danom geografickom priestore potrebnou infraštruktúrou disponuje. V skutočnosti ide o veľmi častý prípad. Ako vyplýva z údajov predložených niektorými z oslovených AO, ktorí sú zároveň ISP, prístupovú infraštruktúru na poskytovanie telefónnej služby, umožňujúcej prístup do internetu prostredníctvom dial-up v SR má k dispozícii prakticky iba Slovak Telekom, a.s. Počet telefónnych liniek, kde prístup (resp. pripojku)

⁶³ Čísla 019xy sú spoplatňované volajúcemu účastníkovi pri volaniach zo siete Slovak Telekom, a.s. v zmysle príslušnej Tarify, t.j. pri volaniach na tieto čísla Slovak Telekom, a.s. vyberá poplatok za minúty volania, poskytovateľ dial-up internetu vyberá poplatok za pripojenie do internetu (typicky paušálny).

Čísla 08190000xy nie sú spoplatňované volajúcemu účastníkovi pri volaniach zo siete Slovak Telekom, a.s., využívajú model reverzného účtovania, kde Slovak Telekom, a.s. vyberá poplatok za minúty volania od poskytovateľa dial-up služby a poskytovateľ dial-up služby vyberá od účastníka tak poplatok za minúty volania na číslo 08190000xy, ako aj poplatok za dial-up prístup na internet.

⁶⁴ Ak zákazník vytočí na modeme číslo 019XX a volá napr. z Nitry a poskytovateľ má v Nitre prístupový bod, tak spoločnosť Slovak Telekom, a.s. zabezpečí smerovanie do daného bodu.

⁶⁵ <http://www.telecom.sk/Default.aspx?CatID=1224>

zabezpečuje iný podnikateľ je iba niekoľko sto, pričom počet účastníckych prípojok Slovak Telekom, a.s. v roku 2006 bol 1 167 390⁶⁶. Treba tiež brať do úvahy, že Slovak Telekom, a.s. disponuje aj neaktívnymi účastníckymi prípojkami, t.j. tými prípojkami, na ktorých sa v danom momente neposkytuje žiadna služba, a ktoré je možné v budúcnosti „aktivovať“⁶⁷. V rámci prenosovej časti siete (backbone) je situácia mierne odlišná a sú alebo boli využívané aj siete iných podnikateľov, ako napr. GTS Nextra, a.s., Memorex Telex Communications SK, s.r.o., Energotel, a.s., Telenor Slovakia, spol. s r.o., atď.

(197) Výsledkom vyššie uvedených skutočností je existencia veľkoobchodných vzťahov medzi Slovak Telekom, a.s. a ISP. Filozofia veľkoobchodných služieb je vo všeobecnosti založená na princípe predaja veľkoobchodného produktu, na základe ktorého podnikateľ vytvorí vlastný maloobchodný produkt, ktorý následne predáva zákazníkovi. Zvyčajne sú zákazníkovi koncoví užívatelia. Charakteristickou pre tento vzťah je tiež skutočnosť, že veľkoobchodná služba sa podnikateľovi pôsobiacom na maloobchodnom trhu predáva za nižšiu sumu než koncovým užívateľom.

(198) Slovak Telekom, a.s. ako operátor s najrozsiahlejšou pevnou verejnou telekomunikačnou sieťou v SR, prostredníctvom ktorej je možné poskytovať služby dial-up uplatňuje 3 typy veľkoobchodných modelov, prostredníctvom ktorých môžu ISP poskytovať služby koncovým užívateľom.

(199) Ide o nasledovné modely:

I. RIO – Referenčná ponuka na prepojenie (Reference interconnection offer)⁶⁸

Popis veľkoobchodnej služby pre poskytovateľov dial-up pripojenia do internetu sa nachádza v prílohe C2 – Popis služieb prepojených volaní RIO. Služby prepojených volaní zahŕňajú nasledovné kategórie služieb:

- služby odchádzajúcich volaní,
- služby ukončenia volaní,
- služby tranzitných volaní.

Služba odchádzajúcich volaní je prenos volania z telefónnej siete Slovak Telekom, a.s. do telefónnej siete AO (resp. ICP⁶⁹). Bod vzniku volania sa nachádza v telefónnej sieti Slovak Telekom, a.s. Táto služba zahŕňa napr. nasledovné služby:

⁶⁶ <http://www.telecom.gov.sk/externe/telekom/statistika/index.htm>

⁶⁷ <http://www.telecom.gov.sk/externe/telekom/statistika/index.htm>; V roku 2000 Slovak Telekom, a.s. disponoval 1 697 982 účastníckymi prípojkami, čo znamená, že v súčasnosti okrem aktívnych 1 180 428 účastníckych prípojok Slovak Telekom, a.s. disponuje aj minimálne cca 500 000 ďalšími účastníckymi prípojkami. Úrad pritom vychádza z predpokladu, že vybudované účastnícke prípojky sa po odhlásení zákazníka fyzicky nelikvidujú, ale iba „deaktivujú“.

⁶⁸ <http://www.t-com.sk/Default.aspx?catId=1224>

⁶⁹ ICP je podnik podľa ZEK, ktorý je oprávnený poskytovať elektronické komunikačné siete a elektronické komunikačné služby a s ktorým Slovak Telekom, a.s. podpísal Prepojovaciu zmluvu.

- služba ST-A1: ST základné odchádzajúce volanie
- služba ST-A2: ST odchádzajúce volanie na čísla služby volanie na účet volaného ICP
- služba ST-A4: ST odchádzajúce volanie na čísla ICP pre Internet Dial-Up, atď.

(200) Existujú dve kategórie poplatkov za používanie:

- poplatok za zostavenie volania a
- poplatok za dĺžku volania berúc do úvahy spoplatňovanú dobu volania meraného na sekundovom základe.

Poplatky za používanie sa líšia podľa aktuálneho denného času. Rozdelenie príslušných časových rozpätí je definované v Prílohe D2 ("Ceny za služby prepojených volaní ST"). Zákazník platí za volanie uskutočnené cez AO iba tomuto AO.

(201) II. ISP Dial Up Access⁷⁰

Táto služba predstavuje „prestup“ medzi sieťou Slovak Telekom, a.s. a IP sieťou ISP (vlastnou alebo prenajatou). V rámci tejto služby je umožnený prístup do siete Slovak Telekom, a.s. Je založená na ISDN technológii a je určená pre poskytovateľov služby sprostredkovania prístupu do siete Internet. Služi výhradne na prístup poskytovateľa k sieti Slovak Telekom, a.s., umožňuje prijímanie a vysielanie dátových signálov prenosovou rýchlosťou 64 kbps, resp. nx64 kbps. Je určená výhradne na zber úzkopásmovej internetovej prevádzky. Do prístupov ISP DialUp Access môže byť smerovaná prevádzka viacerých ISP, ktorí používajú obmedzený zdroj - skrátené číslo 019xy - určený na poskytovanie služby sprostredkovanie prístupu do siete Internet. ISP DialUp Access je ponúkaný v dvoch variantoch:

- ISP DialUp Access 30 - poskytuje 30 nezávislých digitálnych (B) kanálov s prenosovou rýchlosťou 64 kbit/s a jeden signalizačný (D) kanál, ktorý slúži na riadenie vyššie uvedených B kanálov.
- ISP DialUp Access 2 - poskytuje 2 nezávislé (B) kanály s prenosovou rýchlosťou 64 kbit/s a jeden signalizačný (D) kanál, ktorý slúži na riadenie vyššie uvedených B kanálov.

Koncový užívateľ platí za služby úzkopásmového (dial-up) prístupu do Internetu 2 druhy poplatkov:

- ISP - poplatok za prístup do Internetu poskytovateľovi – internetový program
- Slovak Telekom, a.s. - poplatok za dĺžku pripojenia (volania na 019xy)

(202) III. ISP Dial Up Plus⁷¹

⁷⁰ <http://www.t-com.sk/Default.aspx?CatID=578&Section=business>

⁷¹ <http://www.t-com.sk/Default.aspx?CatID=580&Section=business>

Táto služba je určená pre poskytovateľov dial-up pripojenia, je založená na novom spôsobe spoplatňovania internetových volaní vo svete označovanom ako Reverse Charging resp. MIACO (Metered Internet Access Call Origination). Kým v prípade pripájania sa do Internetu prostredníctvom čísla 019xy (pozri vyššie) je cena za toto volanie účtovaná koncovým užívateľom priamo spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. v prípade ISP Dial Up Plus Slovak Telekom fakturuje cenu za internetové volania (na číslo 0819 000 0xy) poskytovateľovi internetových služieb, ktorý ich spoplatňuje svojim zákazníkom (buď formou predplatených kariet alebo faktúrou), takže služba ISP Dial Up Plus umožňuje priamy vzťah so zákazníkom. Slovak Telekom, a.s. spoplatňuje ISP prichádzajúce volania na jeho prístupové číslo z množiny 0819 000 0xy a koncový užívateľ je spoplatnený výlučne ISP (poplatok za prístup do internetu + minútový poplatok).

(203) Vyššie uvedené veľkoobchodné modely ISP Dial Up Access a ISP Dial Up Plus je možné meniť na základe dohody oboch zmluvných strán formou písomného dodatku k zmluve. V prípade RIO zmenu môže uložiť TÚ rozhodnutím z vlastnej iniciatívy v zmysle § 18 ods. 2 ZEK alebo zmenu môže iniciovať Slovak Telekom, a.s. (45 dní pred jej účinnosťou informuje TÚ SR). Zmluvu o prepojení možno meniť, upravovať, rozširovať a dopĺňať len v písomnej forme, so súhlasom oboch strán, a to číslovanými dodatkami k tejto zmluve. V prípade, že ISP využíva model ISP DialUp Access alebo ISP DialUp Plus a chce prejsť na RIO, prináša to so sebou veľké náklady.

(204) Jeden z AO uviedol, že z predchádzajúcich skúseností môže skonštatovať, že žiadny z AO nemal a nemá možnosť ovplyvniť podmienky veľkoobchodných modelov spoločnosti Slovak Telekom, a.s. Táto spoločnosť každý svoj veľkoobchodný model realizuje spôsobom „ber alebo nechaj“, čo v praxi znamená, že síce predkladá uvedené dokumenty na pripomienkovanie svojim obchodným partnerom a deklaruje, že je pripravená zohľadniť ich námietky, avšak v konečnom dôsledku ide len o vonkajšiu prezentáciu dobrej vôle (najmä smerom k regulátorovi) bez skutočnej snahy takého pripomienky zohľadniť.

(205) **ISDN** je sada komunikačných štandardov umožňujúcich prostredníctvom metalického vedenia alebo optického vlákna prenášať hlas, digitálne sieťové služby a video⁷². ISDN (Integrated Services Digital Network) je jedným z dvoch typov dial-up pripojenia (prostredníctvom prístupu BRA alebo PRA) a je možné ho zriadiť na metalických linkách za predpokladu, že Slovak Telekom, a.s. má vo svojich ústredniach digitálne karty. ISDN prístup môže byť realizovaný dvomi spôsobmi: jedným B kanálom alebo dvoma. Prenos dát prebieha cez telefónnu sieť plne digitálne (na rozdiel od analógového dial-up pripojenia) a to jedným (s prenosovou rýchlosťou 64 kbit/s) alebo dvomi nezávislými B-kanálmi. Využívanie dvoch B-kanálov umožní účastníkovi vyššiu prenosovú rýchlosť ako pri analógovom dial-up pripojení (2 x 64 kbit/s = 128 kbit/s). Umožní tiež dosahovať vyššie prenosové rýchlosti ako pri štandardnom dial-up pripojení a vďaka nezávislosti B-kanálov je možné zároveň telefonovať aj používať internet alebo uskutočniť súčasne 2 volania prostredníctvom telefónu, alebo volať a zároveň faxovať.

⁷² <http://www.slovanet.sk/menu/slovník.html#isdn>

Od analógového pripojenia sa líši tým, že pre dátový prenos sa využíva nie telefónna prípojka TP-1, ale ISDN prípojka, ktorá má garantovaný digitálny prenos. Služba u poskytovateľa prístupu do internetu je prakticky rovnaká ako pri analógovom dial-up pripojení, prípadne je za ISDN prístup vyberaný príplatok.

(206) Spojenie prostredníctvom ISDN linky sa zostavuje výrazne rýchlejšie ako pri analógovom pripojení (1-2 sekundy), kvalita spojenia je vysoká a rýchlosť je stabilná, 64 kbit/s pri spojení jedným kanálom, 128 kbit/s pri použití oboch kanálov (v tomto prípade sa však impulzy za volanie účtujú dvojnásobne – pre každý kanál zvlášť). Keďže ide o komutované spojenie, cena je závislá od dĺžky prenosu, ktorý je priamo úmerný počtu impulzov. ISDN pripojenie odstraňuje problém s kolísaním kvality spojenia a rýchlosťou zostavenia spojenia, na druhej strane zvyšuje cenu služby a služba stále zostáva len dočasným spojením, spoplatňovaným podľa času pripojenia. Keďže náklady na ISDN prípojku sú vyššie, ako na analógovú prípojku, a približujú sa cene širokopásmového ADSL pripojenia, v poslednom čase sa zaznamenáva ústup od používania ISDN pre dátové služby, v prospech ADSL pripojenia (v oblastiach, kde je ADSL dostupné). Pre ISDN primerane platia skutočnosti uvedené vyššie v časti ku klasickému dial-up.

(207) Štatistické údaje o týchto službách sú súčasťou časti F tohto rozhodnutia.

(208) **DSL** (Digital Subscriber Line) umožňuje širokopásmový dátový prenos po metallickej 2-linke, čiže umožňuje rýchly prístup do internetu. Najrozšírenejšou formou je ADSL (asymmetric DSL), pre ktorú je typická asymetrická prenosová rýchlosť, ktorá je v smere od poskytovateľa služby (download) vyššia ako v smere od užívateľa (upload).⁷³ ADSL pripojenie využíva frekvenčné pásmo účastníckeho vedenia, ktoré nie je využité pre prenos hlasu buď na analógovej prípojke (TP-1) alebo ISDN BRA prípojke. S použitím frekvenčnej výhybky (splitter) je toto pásmo oddelené od hlasového pásma na oboch stranách vedenia (u účastníka a v miestnej ústredni) a vedené do DSL zariadenia, ktorým je u účastníka ADSL modem alebo smerovač (router) a v ústredni ADSL koncentrátor (DSLAM - Digital Subscriber Line Access Multiplexer). ADSL je na rozdiel od dial-up a ISDN permanentným pripojením a umožňuje bez vytáčania telefónneho čísla prístup do internetu. ADSL technológia umožňuje posielanie väčšieho množstva dát po existujúcich medených telefónnych linkách a súčasne aj telefonovanie. ADSL podporuje rýchlosť prenosu dát od 1,5 do 9 Mbit/s pri prijímaní dát a od 16 do 640 Kbit/s pri odosielaní dát.⁷⁴ Technológia DSL je riešením pre aplikácie, ktoré si vyžadujú vysokú rýchlosť prenosu dát. K takýmto aplikáciám patrí napríklad vysokorýchlostný prístup do internetu, rýchle dátové prenosy zo servera, vzdialený prístup k sieti LAN, video aplikácie a videokonferencie, vzdelávanie na diaľku, online hry, rýchle sťahovanie mp3 a pod. Technológie xDSL, ktoré v roku 2004 tvorili najväčší podiel na rozvoji širokopásmového prístupu tvorili prípojky xDSL asi 64% celosvetového počtu širokopásmových prípojok.⁷⁵

⁷³ <http://www.t-com.sk/Default.aspx?catId=967§ion=home>

⁷⁴ <http://www.amtel.sk/main.php?catid=26&id=118&view=3&pview=det>

⁷⁵ Štúdia možnosti efektívneho využitia elektronickej komunikačnej infraštruktúry vlastnenej subjektami, v ktorých má štát majoritný vlastnícky podiel, príloha 3.

(209) Existuje viac noriem pre DSL spojenia, ktoré sa technologicky líšia, v praxi sa to prejavuje najmä symetriou prenosovej kapacity (napr. rovnaká kapacita v každom prenosovom smere pri technológií SHDSL, výrazne vyššia kapacita v smere k užívateľovi pri ADSL), maximálnou prenosovou rýchlosťou a maximálnou dĺžkou vedenia, na ktorú je možné spojenie danej kapacity ešte zostaviť. V prípade služby v súčasnosti prevádzkovej Slovak Telekom, a.s., ide o ADSL spojenie, teda asymetrické, kde prenosová rýchlosť smerom k účastníkovi (downstream) môže dosiahnuť až 8 Mbit/s (v súčasnosti sa využíva max. 2,5 Mbit/s). Na strane ústredne, DSLAM-y sú pripojené do dátovej siete Slovak Telekom, a.s., kadiaľ sú dáta ďalej vedené až do prepojenia do internetových sietí.

(210) Kvalita služby, prenosová rýchlosť, dostupnosť služby a pod. závisí od parametrov telefónnych liniek a použitých typov zariadení. Geografické rozšírenie je závislé od toho či v danej lokalite spoločnosť Slovak Telekom, a.s. prevádzkuje DSLAM, pričom dostupnosť služby je možné overiť na web stránke Slovak Telekom, a.s. zadaním telefónneho čísla⁷⁶. V prípade ADSL sa nejedná o komutované spojenie, čiže cena za spojenie nie je závislá na dĺžke času pripojenia, ale na základe šírky pásma, resp. veľkosti prenesených dát. ADSL je v súčasnosti najmasovejšie rozšíreným širokopásmovým pripojením, oproti už uvedeným spôsobom pripojenia má výhodu v trvalom pripojení (platí sa iba paušál, prípadne za prenesené dáta, ale nie za čas pripojenia), vysokú prenosovú rýchlosť, minimálne oneskorenie a spoľahlivosť, pričom najnižšie cenové ponuky na ADSL pripojenie sú porovnateľné s cenou ISDN pripojenia, prípadne aj intenzívnejšie využívaného dial-up pripojenia. V súčasnosti preto zaznamenávame masový prechod užívateľov od dial-up služieb k ADSL a iným širokopásmovým službám.

(211) Služby ADSL sú technicky poskytované iba spoločnosťou Slovak Telekom, a.s., ostatní poskytovatelia ADSL nakupujú služby veľkoobchodne u Slovak Telekom, a.s., čiže technicky sa nedokážu odlišiť od služieb Slovak Telekom, a.s. V súčasnosti existujú dva veľkoobchodné modely poskytovania vysokorýchlostného internetu, čomu korešponduje maloobchodná ponuka:⁷⁷

- Pôvodné DSL služby
- Neviazané DSL služby

Rozdiely medzi týmito modelmi sú zhruba nasledovné.

(212) Pri pôvodných DSL službách prístupovú linku zriaďuje a účtuje zákazníkovi Slovak Telekom, a.s., internetový program si môže zákazník objednať u ktoréhokoľvek poskytovateľa internetových služieb – vtedy zákazník dostáva dve faktúry a zákazník musí zároveň nevyhnutne využívať minimálne štandardný volací program. Službu sa zriaďuje buď samo inštaláciou alebo prostredníctvom technika Slovak Telekom, a.s., splitter dodáva Slovak Telekom, a.s. Zákazník sa pri probléme obracia primárne na

⁷⁶ <http://www.t-com.sk/Default.aspx?CatID=515&Section=home>

⁷⁷ <http://www.t-com.sk/Default.aspx?CatID=1465&Section=home>

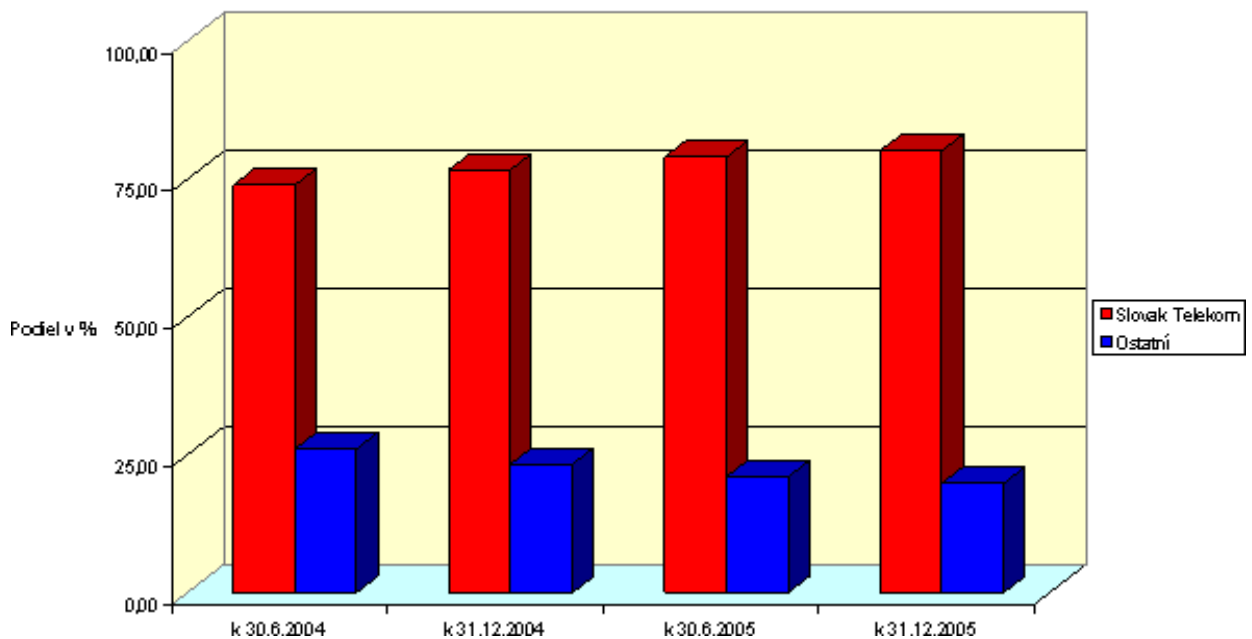
Slovak Telekom, a.s. ISP poskytuje tieto služby na základe produktov ISP GATE a ADSL Partner.

(213) Pri neviazaných DSL službách je služba poskytovaná ako jeden celok od jedného poskytovateľa, čo znamená, že zákazník dostáva jednu faktúru a nemusí využívať žiadny hlasový volací program. ISP poskytuje tieto služby na základe produktu ADSL Partner naked. Do ceny tejto služby je automaticky premietnutý poplatok Slovak Telekom, a.s. za udržiavanie linky, ktorý je takmer zhodný s poplatkom za volací program. Službu poskytuje ISP ako celok – prístup aj internetový program v jednom poplatku. Za zriadenie služby je zodpovedný ISP, ktorý aj dodáva splitter. Zákazník sa pri probléme obracia na ISP.

(214) Neviazaná služba je určená pre účastníkov, ktorí nechcú alebo nepotrebujú telefónnu prípojku. Z cenového hľadiska je pre zákazníka rozdiel medzi týmito dvoma typmi minimálny (cca o 75 Sk s DPH). Z hľadiska poskytovateľa znamená neviazané DSL viac administratívy, vyššie nároky na personál, na logistiku, atď.

(215) Nasledujúci graf znázorňuje porovnanie vývoja trhových podielov širokopásmových DSL prístupov spoločnosti Slovak Telekom, a.s. a širokopásmových prístupov poskytovaných ostatnými podnikmi prostredníctvom iných technológií na všetkých poskytnutých širokopásmových prístupoch v rozpätí rokov 2004 – 2005.

Vývoj trhového podielu podľa počtu účastníkov pripojených rýchlosťou vyššou ako 256 kbit/s

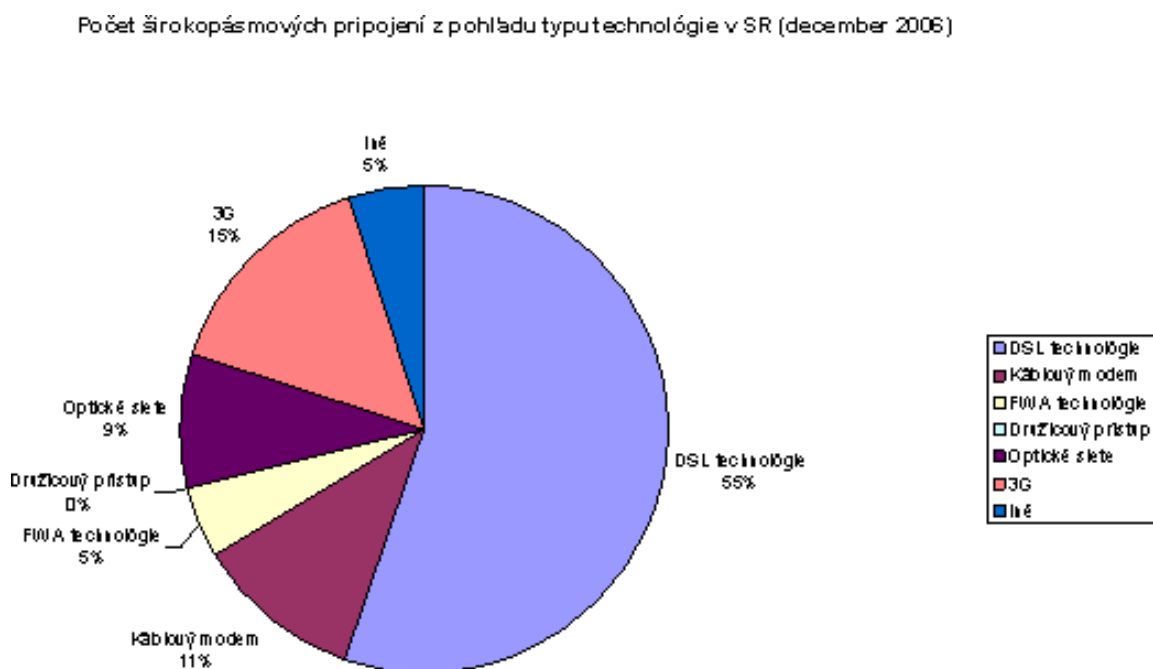

„Z vyššie uvedeného grafu vyplýva, že podiel spoločnosti Slovak Telekom na trhu širokopásmového prístupu, vyjadrený prostredníctvom počtu koncových účastníkov využívajúcich širokopásmový prístup sa v období od 30.6.2004 do 31.12.2005 pohyboval v rozmedzí od 73,94% do 80,17%. Z grafu je zrejмый postupný nárast

trhového podielu spoločnosti Slovak Telekom, sprevádzaný súčasným poklesom trhového podielu ostatných podnikov poskytujúcich širokopásmový prístup koncovým účastníkom prostredníctvom iných technológií. Medzi podnikmi pôsobiacimi na trhu širokopásmového prístupu druhý najvyšší trhový podiel dosiahla spoločnosť UPC Slovensko, s.r.o., ktorá poskytuje širokopásmový prístup prostredníctvom infraštruktúry rozvodov káblovej televízie. Trhový podiel spoločnosti UPC Slovensko, s.r.o. dosiahol k 30.12.2004 úroveň nižšiu ako 19% a k 30.12.2005 dosiahol úroveň nižšiu ako 16%, pričom je potrebné zdôrazniť, že táto spoločnosť UPC Slovensko, s.r.o. neposkytuje služby širokopásmového prístupu prostredníctvom infraštruktúry rozvodov káblovej televízie celoplošne, ale iba v mestách Bratislava, Košice, Trnava a Žilina.“⁷⁸

(216) K februáru 2007 mohlo vysokorýchlostný prístup do internetu využívať viac ako 3,8 milióna obyvateľov SR⁷⁹, teda zhruba 74 % populácie SR⁸⁰.

(217) Graf 1 – Počet širokopásmových pripojení podľa typu technológie

Zdroj: <http://www.telecom.gov.sk/pk/071057/priloha.htm> ; <http://www.telecom.gov.sk/pk/071057/index.html>

(218) Tab. 10 - Počet širokopásmových pripojení z pohľadu typu technológie v SR

	Q1 2006	Q2 2006	Q3 2006	Q4 2006
DSL technológia	119 351	138 139	153 711	182 391

⁷⁸ Analýza TÚ SR veľkoobchodného trhu č. 5; <http://www.teleoff.gov.sk/sk/Sutaz/Analyza/vot5.html>

⁷⁹ <http://www.slovaktelekom.sk/Default.aspx?CatID=244&PressID=1005>

⁸⁰ <http://www.zive.sk/h/Publicistika/AR.asp?ARI=122084>

Káblový modem	25 955	26 552	30 761	36 480
FWA technológie	1 500	2 500	2 800	15 000
Družicový prístup	N	24	26	24
Optické siete	N	22 500	28 343	29 542
3G	N	21 018	25 272	49 729
Iné	33 450	23 224	12 650	16 198
Spolu	180 256	233 957	253 563	329 364

Zdroj: Priebežné vyhodnotenie plnenia Národnej stratégie pre širokopásmový prístup v Slovenskej republike za rok 2006, Príloha; <http://www.telecom.gov.sk/pk/071057/index.html>

(219) Pre porovnanie, DSL konsoliduje svoju pozíciu a má v rámci širokopásmových pripojení v EÚ 81,8% podiel, káblové modemy 15,5 % a optika 2,7%.⁸¹

(220) Podľa štatistík dosahovala SR v septembri 2006 v počte širokopásmových pripojení na 100 obyvateľov úroveň 4,6 %, čo je v porovnaní s priemerom EÚ (15,6 %) nepriaznivý stav. Ku koncu roka 2006 dosiahol v SR počet širokopásmových pripojení úroveň 329 364 pripojení a dosiahol úroveň 6,11 %.⁸²

(221) Tab. 11 - Predaj internetových služieb (tis. Sk)

		Predaj internetových služieb (tis. Sk)		ADSL služby (tis. Sk)
		2006	2005	2006
1.	Slovak Telekom, a.s. ²	1 972 000	595 364	1 500 000
2.	GTS Nextra, a.s.	355 635	n	57 559
3.	T-Mobile Slovensko, a.s. ³	350 731	165 449	
4.	Orange Slovensko, a.s. ³	212 194	151 792	
5.	Slovanet, a.s.	184 247	186 511	76 196
6.	Swan, a.s.	108 050	65 392	n
7.	eTel Slovensko, s.r.o.	52 860	52 459	2 291
8.	Dial Telecom, a.s.	39 475	38 760	4 923
9.	Energotel, a.s.	29 138	18 944	
10.	Vnet	28 705	13 632	624

Zdroj: Trend, Top v infotechnológiách 2007, Máj 2007; <http://firmy.etrend.sk/13737/firmy/trend-top-telecom>

² Nárast služieb súvisí so zmenou obchodného modelu, do internetových služieb sa započítavajú aj dátové služby typu ST DSL

³ Tržby za mobilné pripojenie zahŕňajú poplatky za WAP služby

n – nedostupný údaj

⁸¹ 12th Report on the Implementation of the Telecommunications Regulatory Package – 2005, Príloha 1, str. 31; http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecom/doc/implementation_enforcement/annualreports/12threport/sec_2007_403.pdf

⁸² Národná stratégia pre širokopásmový prístup ; <http://www.telecom.gov.sk/pk/071057/priloha.htm>

(222) Spoločnosť Slovak Telekom, a.s. evidovala k 15. júnu 2007 209 376 DSL prístupov, z toho 178 745 tvoria programy T-Comu (ich podiel je 85,4%).⁸³

E. RELEVANTNÉ TRHY

(223) Aby úrad mohol správne posúdiť tento prípad, je potrebné najprv definovať relevantné trhy, na ktorých dochádza k zneužitiu dominantného postavenia a na ktorých sa prejavujú jeho účinky. Cieľom definície trhu v jeho produktovej a geografickej dimenzii je identifikovať konkurentov daného podnikateľa, ktorí sú schopní ovplyvňovať jeho správanie. „Definícia trhu je nástrojom identifikácie a vymedzenia hraníc súťaže medzi firmami (podnikmi). Slúži na vytvorenie rámca, v ktorom sa aplikuje súťažná politika rozhodnutiami a krokmi Komisie. Hlavným účelom definície trhu je identifikovať systematickým spôsobom všetky súťažné tlaky, ktorým musia dotknuté podniky čeliť. Cieľom definície trhu v jeho výrobkovej a geografickej dimenzii je identifikovať takých konkurentov dotknutých podnikov, ktorí môžu ovplyvniť ich trhové správanie a zabrániť im v krokoch nezávislých od účinného konkurenčného tlaku.“⁸⁴

(224) "Vecne relevantný trh pozostáva zo všetkých produktov a/alebo služieb ktoré sú považované za vzájomne úplne rovnocenné alebo primerane vzájomne nahraditeľné z hľadiska spotrebiteľa, a to na základe jeho hodnotenia produktových charakteristík, cien, a účelu zamýšľaného použitia."⁸⁵ Konceptcia relevantného trhu v skutočnosti znamená, že medzi výrobkami môže byť efektívna súťaž, ktorá je jeho súčasťou a to predpokladá existenciu dostatočného stupňa zameniteľnosti medzi všetkými výrobkami, ktoré tvoria časť toho istého trhu.⁸⁶

(225) Legislatíva SR upravujúca oblasť hospodárskej súťaže vychádza z európskej legislatívy a judikatúry v tejto oblasti a bola predmetom implementácie a unifikácie v čase pred vstupom SR do EÚ. Z tohto dôvodu sú princípy hospodárskej súťaže uplatňované v EÚ a SR totožné.

(226) Podľa ustanovenia § 3 ods. 3 zákona relevantný trh je priestorový a časový súbeh ponuky a dopytu takých tovarov (podľa § 1 zákona pojem tovar označuje výrobky, výkony, práce alebo služby), ktoré sú na uspokojenie určitých potrieb z hľadiska užívateľa zhodné alebo vzájomne zastupiteľné. Podľa ustanovenia § 3 ods. 4 zákona tovarový relevantný trh zahŕňa zhodné alebo vzájomne zastupiteľné tovary schopné uspokojiť určitú potrebu užívateľov. Podľa ustanovenia § 3 ods. 5 zákona vzájomne zastupiteľné tovary sú tovary, ktoré sú zastupiteľné najmä z hľadiska ich fyzikálnych a technických charakteristík, ceny a účelu použitia. Podľa ustanovenia § 3 ods. 6 zákona priestorový relevantný trh je vymedzený územím, na ktorom sú súťažné

⁸³ <http://www.zive.sk/h/Spravy/AR.asp?ARI=123036>

⁸⁴ VYHLÁŠKA KOMISIE o definícii relevantného trhu pre účely súťažného práva Spoločenstva, (97/C 372/03), bod 2;

⁸⁵ VYHLÁŠKA KOMISIE o definícii relevantného trhu pre účely súťažného práva Spoločenstva, (97/C 372/03), bod 7;

⁸⁶ Case 85/76 Hoffmann-La Roche v Commission [1979] ECR 461, bod 28

podmienky také homogénne, že toto územie môže byť odčlenené od ostatných území s odlišnými súťažnými podmienkami.

(227) V tomto správnom konaní je zahrnutých viacero praktík, ktoré úrad prešetroval a mali dopad na viacero relevantných trhov, preto úrad bude postupne definovať tieto trhy.

(228) Aby mohol zákazník - koncový užívateľ užívať elektronické komunikačné služby musí byť v prvom rade pripojený k sieti. K tomu dochádza na základe Zmluvy o pripojení, ktorú uzatvára koncový užívateľ s poskytovateľom elektronickej komunikačnej služby.

(229) Pevná verejná telekomunikačná sieť (ďalej len „PVTs“) spoločnosti Slovak Telekom, a.s., budovaná desiatky rokov, pokrýva celé územie SR, umožňuje poskytovanie „širokej palety národných i medzinárodných telefónnych služieb, širokého portfólia dátových a internetových služieb, vrátane širokopásmového prístupu do internetu“⁸⁷ a od roku 2004 je plne digitalizovaná. Tento stav vyplýva zo skutočnosti, že Slovak Telekom, a.s., ako bývalý štátny monopol, bol v minulosti jediným operátorom zodpovedným za budovanie a prevádzkovanie PVTs, ktorá má ukončenie u koncových užívateľov (účastnícke vedenia). Výsledkom je vysoká miera geografického pokrytia územia SR, ako aj pokrytia z hľadiska koncových užívateľov.

(230) Ostatní prevádzkovatelia PVTs, ktorí tak isto budovali PVTs desiatky rokov, nemajú vybudované účastnícke vedenia alebo len vo veľmi obmedzenom rozsahu, nakoľko Železničné telekomunikácie a energetické podniky mohli v minulosti len na základe výnimky z telekomunikačného zákona budovať pre svoju vlastnú potrebu nezávislú telekomunikačnú sieť, ktorá bola budovaná pre ich špecifické potreby (popri železničných tratiach, plynovode, resp. podľa umiestnenia riadiacich centier a dispečingov) a preto bez účastníckych vedení. Takto vybudované telekomunikačné vedenia vedú mimo administratívnych a obchodných centier a obytných zón. V týchto zónach v súčasnosti síce môžu vznikať aj pevné siete AO, avšak tieto majú len lokálny charakter a význam. Po prepojení so Slovak Telekom, a.s. však zákazníci týchto AO získajú plnohodnotný prístup k telekomunikačným službám.

(231) To isté platí aj o sieťach káblových operátorov, ktorí pôsobia na obmedzenom území, zvyčajne vymedzenom územím konkrétnej obce. Siete káblových operátorov, ktorí jediní vo väčšej miere pripájajú koncových užívateľov, boli pôvodne určené výhradne na retransmisiu televízneho a rozhlasového signálu, teda na jednostranný tok dát. Poskytovanie internetu a hlasových služieb si vyžaduje dodatočné technické úpravy a vynaloženie určitých nákladov, čo sa doteraz udialo len v obmedzenej miere. Najväčší káblový operátor v SR, spoločnosť UPC Broadband Slovakia, s.r.o., ktorý uviedol širokopásmový internet na trh v roku 2003, poskytoval po 4 rokoch od tohto momentu, v polovici roku 2007, internet celkovo v ôsmich mestách v SR (resp. v niektorých ich častiach), čo svedčí o značnej časovej a investičnej náročnosti úprav káblových sietí.

⁸⁷ <http://www.slovaktelekom.sk/Default.aspx?CatID=1469&Section=2>
<http://www.slovaktelekom.sk/Default.aspx?CatID=209>

Okrem toho, káblový operátor, ktorý chce poskytovať plnohodnotnú hlasovú službu sa musí pripojiť so sieťami ostatných hlasových operátorov (Slovak Telekom, a.s., AO, mobilní operátori, atď.) Bez takýchto úprav a ďalších úkonov nie je možné prostredníctvom káblových sietí poskytovať služby v takom rozsahu ako prostredníctvom PVTs Slovak Telekom, a.s. (hlas, internet, dáta, atď.).

(232) Na základe vyššie uvedeného úrad konštatuje, že z hľadiska zákazníkov nie je pripojenie do PVTs Slovak Telekom, a.s. a AO zastupiteľné s pripojením do akejkoľvek inej PVTs. V rámci tohto trhu však existujú dve od seba ľahko a jednoznačne odlišiteľné kategórie zákazníkov, a to bytových (fyzické osoby) a nebytových (podnikatelia) zákazníkov.

(233) Úrad bral do úvahy aj regulačnú prax v oblasti elektronických komunikácií vyplývajúcu z nového regulačného rámca a taktiež závery EK v tejto oblasti⁸⁸. Tú SR, vychádzajúc z odporúčaní EK, definoval maloobchodné trhy č. 1 a 2 ako trhy pripojenia bytových a nebytových zákazníkov do pevnej verejnej telefónnej siete.

(234) Na základe vyššie uvedených skutočností úrad definoval tento trh ako

- **relevantný trh pripojenia bytových zákazníkov do pevnej verejnej telekomunikačnej siete**
- **relevantný trh pripojenia nebytových zákazníkov do pevnej verejnej telekomunikačnej siete**

(235) „Verejná telefónna služba je verejne dostupná služba, o ktorej používanie sa môže uchádzať každý záujemca, na uskutočnenie a príjem národných a medzinárodných volaní a na prístup k tiesňovým volaniam prostredníctvom jedného alebo viacerých čísel národného alebo medzinárodného číslovacieho plánu. Verejná telefónna služba sa člení podľa programov služieb (volacie programy) a pozostáva zo základných, voliteľných, doplnkových a ostatných služieb a produktov, resp. programov služieb.“⁸⁹ Podľa § 5 ods. 3 ZEK volanie je elektronické komunikačné spojenie zostavené prostredníctvom verejnej telefónnej služby, ktoré umožňuje obojsmernú komunikáciu v reálnom čase.

(236) Slovak Telekom, a.s., ako vlastník PVTs, poskytuje verejnú telefónnu službu prostredníctvom klasickej pevnej linky, charakterizovanej pevným geografickým umiestnením. Vzhľadom na túto skutočnosť, je územie SR teritoriálne rozdelené na tzv. primárne oblasti, charakterizované smerovým telefónnym číslom (národný cieľový kód), ktoré umožní smerovať hovor do danej oblasti. Každý koncový užívateľ má pridelené

⁸⁸ Commission recommendation on Relevant Product and Service Markets within the electronic communications sector susceptible to ex ante regulation in accordance with Directive 2002/21/EC, of the European Parliament and of the Council on a common regulatory framework for electronic communication networks and services, (2003/311/EC); (ďalej len “Odporúčanie č. 2003/311/EC”) Explanatory memorandum, (ďalej len “Explanatory memorandum”) bod 4.2.1.

⁸⁹ Všeobecné podmienky na poskytovanie verejnej telefónnej služby (VTS) Slovak Telekom, a.s. účinné odo dňa 01.12.2006, Časť I., Vymedzenie základných pojmov.

jedinečné telefónne číslo, ktoré identifikuje jeho telefónnu prípojku a umožňuje adresovanie, smerovanie a tarifovanie volaní.

(237) Od roku 2002 začal Slovak Telekom, a.s. uvádzať na trh nové volacie programy⁹⁰, a ich ponuka sa postupne rozširovala⁹¹. V súčasnosti má Slovak Telekom, a.s. v ponuke viacero volacích programov pre fyzické osoby a podnikateľov, ktoré možno rozčleniť do dvoch kategórií: štandardné a voliteľné volacie programy⁹². Štandardný volací program je základný volací program pre všetky telefónne prípojky, ktorý zaručuje poskytovanie verejnej telefónnej služby. Štandardný volací program je automaticky pridelený pri zriadení telefónnej prípojky, pokiaľ účastník nepožiadá o žiadny voliteľný volací program v ponuke Slovak Telekom a.s. Štandardným volacím programom je zabezpečený prístup ku všetkým telekomunikačným službám poskytovaným prostredníctvom telefónnej prípojky. Voliteľný volací program je volací program, ktorý sa uplatní namiesto štandardného volacieho programu na základe žiadosti žiadateľa alebo účastníka, ak sú inak splnené všetky podmienky poskytovania verejnej telefónnej služby podľa Voliteľného volacieho programu a nebránia tomu ekonomické alebo technické dôvody na strane Slovak Telekom, a.s.

(238) V zmysle Všeobecných podmienok sú ceny za automaticky uskutočnené volania z telefónnej prípojky určované podľa detailného záznamu verejnej telefónnej ústredne, ktorý obsahuje informáciu o volaní, v závislosti od druhu volania, dĺžke trvania volania, dobe v ktorej sa volanie uskutočnilo a to prostredníctvom stanovených cien za tarifnú jednotku.

(239) Väčšina volacích programov v minulosti obsahovala alebo obsahuje voľné minúty, ktoré bolo a je možné (v rôznych kombináciách) využiť napr. na miestne a medzimestské volania, na volania do mobilných sietí v SR, na medzinárodné volania do krajín zaradených do 0. a 1. tarifného pásma a na volania na Hlas cez internet, do sietí VoIP (06x).

(240) Do 31.12.2002 mohol byť podľa vtedy platnej legislatívy jediným poskytovateľom verejnej telefónnej služby prostredníctvom PVTs Slovak Telekom, a.s. V roku 2005 vstúpili na trh ďalší poskytovatelia verejnej telefónnej služby prostredníctvom PVTs (AO), pričom títo AO zväčša poskytujú tieto služby formou CS, prostredníctvom siete Slovak Telekom, a.s. na základe zmlúv o prepojení. Počet zákazníkov pripojených k pevnej sieti AO, ako vyplynulo zo šetrenia počas správneho konania, je veľmi nízky. Zákazník Slovak Telekom, a.s. ako aj zákazník AO môže uskutočňovať a prijímať hovory len na geograficky pevne vymedzenom mieste, pričom takmer výlučne sa tak deje prostredníctvom siete Slovak Telekom, a.s. Vzhľadom k vyššie uvedenému možno verejné telefónne služby, ako celok, poskytované spoločnosťou Slovak Telekom, a.s.

⁹⁰ <http://www.t-com.sk/Default.aspx?CatID=244&PressID=201>

<http://www.t-com.sk/Default.aspx?CatID=244&PressID=185>

⁹¹ <http://www.t-com.sk/Default.aspx?CatID=124&Section=home>

<http://www.t-com.sk/Default.aspx?CatID=124&Section=smallbusiness>

⁹² Štruktúra a názvy volacích programov sa v čase menili, preto úrad neuvádza jednotlivé názvy volacích programov. Kompletný zoznam volacích programov poskytovaných od roku 2001 je súčasťou spisového materiálu.

a AO považovať z hľadiska dopytovej zastupiteľnosti za plne zastupiteľné, keďže fyzikálne a technické charakteristiky ako aj účel použitia služby a ceny sú zhodné a/alebo porovnateľné.

(241) V roku 2006 vstúpil na trh aj káblový operátor UPC Broadband Slovakia, s.r.o. so svojimi volacími programami. Pre zákazníka rozdiel v kvalite a užívaní v porovnaní s pevnou linkou nie je, preto je možné túto službu zaradiť na jeden trh spolu s klasickou pevnou linkou cez PVTs Slovak Telekom, a.s.

(242) Slovak Telekom, a.s. ako aj AO poskytujú v rámci verejnej telefónnej služby viacero volacích programov zameraných na rôzne segmenty trhu. V prvom rade možno hovoriť o segmentácii na bytových (fyzické osoby) a nebytových (podnikatelia) zákazníkov, ktorí väčšinou alebo výlučne majú k dispozícii len presne určené volacie programy (podnikateľ si nemôže objednať volací program určený pre rezidenčný segment a naopak). Tieto volacie programy sú jasne oddelené už pri prvom pohľade na ponuku služieb Slovak Telekom, a.s. ako aj AO a sú tiež jasne odlišiteľné podľa ich názvov (Doma ..., Biznis..., Business..., atď. – pozri web stránky Slovak Telekom, a.s. a AO). Úroveň mesačných poplatkov a počtu voľných minút je pri volacích programoch napr. Slovak Telekom, a.s. pre podnikateľov vyššia. Ide o logický dôsledok skutočnosti, že firemní zákazníci majú vyššie komunikačné potreby. Úrad považuje tieto skutočnosti za dostatočné a spôsobilé preukázať, že v rámci verejnej telefónnej služby ako aj ďalších služieb v oblasti elektronických komunikácií možno vyčleniť dva samostatné trhy, a to pre bytových a nebytových zákazníkov. Slovak Telekom, a.s. nesúhlasí s takýmto členením, pričom uvádza Deutsche Telekom case citovaný v tomto rozhodnutí s tým, že samotná EK odmieta také členenie. Úrad poukazuje na novší Case COMP/38.233 – Wanadoo Interactive (bod 203 a nasl.), potvrdené Súdom prvej inštancie Case T-340/03, kde EK definovala trh výlučne pre bytových zákazníkov. Rovnako aj v najnovšom prípade EK pojednávajúcom o margin squeeze Case COMP/38.784 – Wanadoo España vs. Telefónica, 04.07.2007 sa rozlišujú bytoví a nebytoví zákazníci, malé, stredné a veľké firmy, aj keď vzhľadom na podmienky na trhu EK zahrnula na jeden trh bytových zákazníkov a malé a stredné firmy. Veľké firmy boli z tohto trhu vylúčené. Úrad tiež poukazuje na Nový regulačný rámec EÚ z roku 2002 (Guidelines, Explanatory memorandum, Recommendation) a regulačnú prax, ktorá vychádza zo súťažných pravidiel a tak isto rozlišuje bytový a nebytový segment. Ak by aj úrad akceptoval námietku Slovak Telekom, a.s., toto by vzhľadom na silnú pozíciu Slovak Telekom, a.s. nemalo vplyv ani na posúdenie dominantného postavenia ani na posúdenie praxe.

(243) Každý z týchto dvoch základných segmentov v sebe zahŕňa viacero produktov, ktoré uspokojujú rôzne komunikačné potreby užívateľov a sú medzi sebou z hľadiska dopytovej zastupiteľnosti zväčša navzájom nezastupiteľné.⁹³ Nakoľko prešetrované praktiky sa uplatňovali a/alebo uplatňujú naprieč celým spektrom týchto dvoch

⁹³ Napr. Volací program Doma Mini je určený najmä na príjem hovorov a mesačný poplatok je 169,-Sk bez DPH, naproti tomu Volací program Doma Maxi je určený najmä na uskutočňovanie hovorov a mesačný poplatok je 329,-Sk bez DPH. To znamená, že cena jedného produktu je cca o 100% vyššia ako cena druhého, čo z týchto produktov robí nezastupiteľné tovary.

základných segmentov, úrad pri definovaní relevantných trhov bral do úvahy aj princípy ponukovej zastupiteľnosti, ako jeden z možných nástrojov vymedzenia relevantného trhu. Ten sa vzhľadom na vyššie uvedené bude aplikovať len v rámci segmentov bytových a nebytových zákazníkov samostatne.

(244) Substitúciu zo strany ponuky je možné taktiež brať do úvahy v prípadoch vymedzenia trhov, a to najmä za situácie kedy účinnosť a bezprostrednosť dopadu ponukovej substitúcie je porovnateľná s dopadmi substitúcie dopytovej. Znamená to, že dodávateľia sú schopní plynule prejsť na výrobu (dodávku) relevantných produktov a zrealizovať ich na trhu v krátkom časovom horizonte bez toho, aby znášali výrazné dodatočné náklady alebo riziká spojené s malými permanentnými zmenami cien. K takýmto situáciám dochádza, keď firmy predávajú širokú škálu (tak kvalitatívnu ako aj variabilne pestrú) z jedného výrobku. Ak aj nie je pre daného spotrebiteľa alebo skupinu spotrebiteľov iné vyhotovenie (variácia) toho istého výrobku plne zameniteľná, všetky vyhotovenia sa zahrnú do jedného produktového trhu za predpokladu, že väčšina dodávateľov je schopná ponúknuť a predať tieto rôzne variácie výrobku okamžite a bez výrazne zvýšených nákladov.⁹⁴

(245) Princípy ponukovej zastupiteľnosti sú relevantné pre oblasť elektronických komunikácií, kde je zväčša možné poskytovať široké spektrum služieb prostredníctvom jednej siete. Pre poskytovateľov verejnej telefónnej služby prostredníctvom klasickej pevnej linky nie je problematické poskytovať viacero variácií volacích programov, resp. variovať existujúcu ponuku a nevyžaduje si to dodatočné výrazné náklady. Rovnako je možné predpokladať, že v prípade malého a trvalého zvýšenia ceny niektorého produktu by konkurenti boli schopní umiestniť na trh v prijateľnom čase svoj produkt. Tento záver vyplýva z výsledkov šetrenia uskutočneného počas správneho konania (pozri vyššie), kde AO uviedli, že, hlasové služby podliehajú silnej komoditizácii (t.j. začínajú byť vnímané ako bežný tovar, ktorý je možné nakúpiť v štandardnej kvalite od širokej ponuky poskytovateľov) a pri tvorbe produktov sledujú, okrem iného, aj silu konkurencie a možnosti reagovať na ponuku. Na základe týchto skutočností úrad zahrnul všetky volacie programy na pevnej linke na jeden, resp. dva relevantné trhy poskytovania verejnej telefónnej služby prostredníctvom klasickej pevnej linky (trh bytových a nebytových zákazníkov).

(246) Účastník konania počas správneho konania viackrát označil ako svojich konkurentov mobilných operátorov. Podľa Slovak Telekom, a.s. sú produkty mobilných operátorov konkurenciou pre jeho volacie programy a je potrebné zahrnúť všetky tieto produkty na jeden relevantný trh. Úrad sa s týmto nestotožňuje z nasledovných dôvodov.

(247) Je pravdou, že spoločným znakom mobilnej a pevnej hlasovej služby je prenos reči v reálnom čase. Tým čo tieto dve služby odlišuje je skutočnosť, že mobilná hlasová služba je charakteristická mobilitou koncového zariadenia – mobilného telefónu. Pri pevnej linke prechádza signál cez pevne umiestnenú metalickú (prípadne aj optickú)

⁹⁴ VYHLÁŠKA KOMISIE o definícii relevantného trhu pre účely súťažného práva Spoločenstva, (97/C 372/03), str. 6.

linku, pri mobilnej komunikácii prechádza vzduchom. Z hľadiska svojich fyzikálnych a technických charakteristík a spôsobu používania sú pevná linka a mobilná komunikácia odlišné služby. Zákazník môže mať mobilný telefón neustále pri sebe, a vďaka prenosnosti mobilného telefónu má možnosť prijímať a uskutočňovať hovory 24 hodín denne kdekoľvek sa v danom čase nachádza. Jediným čo limituje zákazníka v používaní mobilného telefónu je pokrytie lokality, v ktorej sa práve nachádza signálom mobilného operátora. Táto vlastnosť je jej najzákladnejším charakteristickým znakom a zároveň aj tým základným, čo ju odlišuje od pevnej linky, ktorú je možné užívať vždy len v jedinom presne definovanom geografickom mieste. Mobilná a pevná hlasová služba je z týchto dôvodov vzájomne nezastupiteľná. Okrem toho existujú aj ďalšie odlišnosti, napr. pevná linka poskytuje prístup i internetu typicky vo vyššej kvalite a vyšších prenosových rýchlostiach, pevná linka umožňuje faxovú službu, mobilný telefón umožňuje odosielanie a príjem textových a obrazových správ (aj tvorbu obrazu), videohovor, atď.

(248) Úrad tiež oslovil Slovak Telekom, a.s., AO a spoločnosť UPC Broadband Slovakia, s.r.o. s otázkou, ku ktorému operátorovi (iný operátor na pevnej linke, mobilný operátor, ...) by prešli ich zákazníci, ak by cena ich hlasových produktov natrvalo stúpla o 5 – 10 %. Piaty z oslovených subjektov uviedli, že zákazníci by jednoznačne prešli k Slovak Telekom, a.s. (prípadne AO), pretože Slovak Telekom, a.s. bol ich pôvodný operátor a teda ho poznajú ako poskytovateľa služby, je to najjednoduchšie riešenie (vzhľadom na to, že zákazník má stále linku Slovak Telekom, a.s. a stačí prestať používať predvoľbu AO), klienti sú v podstate konzervatívni a taktiež z dôvodu generalizovaného sklamaní zo skúsenosti s AO a tým pádom nechota skúšať iného AO. Spoločnosť UPC Broadband Slovakia, s.r.o. uviedla, že je všeobecným trendom preferovanie mobilnej komunikácie, ale keďže stále je miliónová báza zákazníkov s pevnou linkou, časť zákazníkov by určite prešla k Slovak Telekom, a.s. lebo by mala záujem zachovať si pevnú linku. Okrem tohto, aj ďalšie dva subjekty pripustili mobilnú substitúciu. Slovak Telekom, a.s. uviedol, že zákazníci by prešli k mobilným operátorom alebo AO.

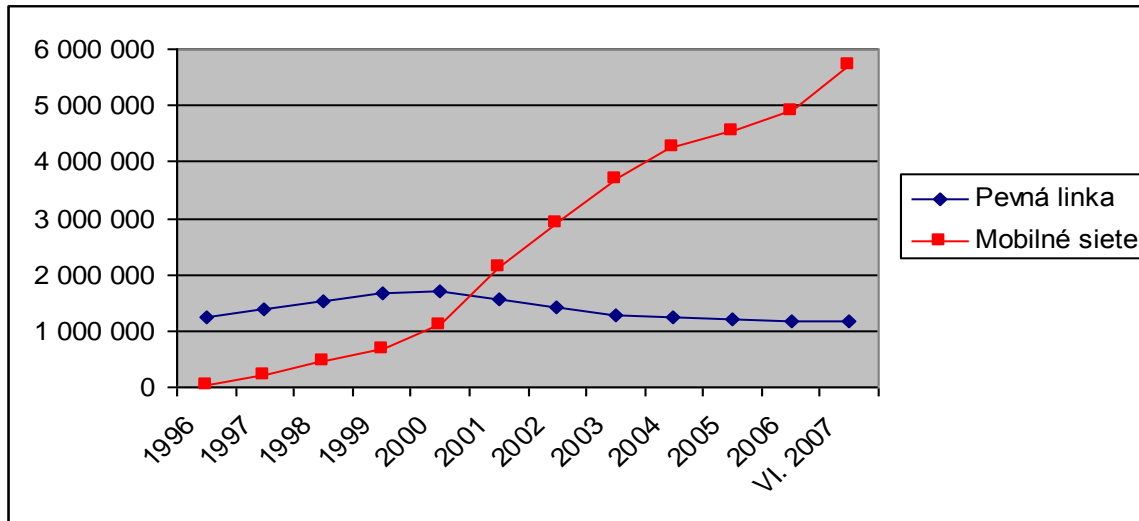
(249) Okrem vyššie uvedeného, úrad analyzoval aj ďalšie skutočnosti, ako napr. štatistické údaje o počte pevných liniek (účastnícke prípojky) a počte aktívnych zákazníkov mobilných služieb, ktoré dokazujú nezastupiteľnosť týchto dvoch služieb.

Tab. 12 – Pevná linka

	Celkový počet ÚP – pevná linka	Počet zákazníkov mobilných služieb
1996	1 246 471	28 658
1997	1 391 864	200 141
1998	1 539 283	465 364
1999	1 655 380	664 072
2000	1 697 982	1 109 888
2001	1 556 254	2 147 331
2002	1 402 725	2 923 383
2003	1 294 673	3 678 774

2004	1 250 415	4 275 164
2005	1 197 044	4 540 374
2006	1 167 390	4 893 232
2007	1 168 569	5 704 489

Zdroj: <http://www.telecom.gov.sk/externe/telekom/statistika/index.htm>

(250) Z vyššie uvedenej tabuľky vyplýva, že v priebehu rokov 1996 – 2006 celkovo klesol počet pevných liniek o cca 79 000, čo pri počte 1,2 mil. pevných liniek nemožno považovať za významný pokles. Za to isté obdobie počet užívateľov mobilných služieb stúpol o viac než 4 860 000, čo však už možno považovať za veľmi významný nárast. Nijako teda nemožno konštatovať, že by došlo k prechodu zákazníkov z pevných liniek na mobilné služby. Ďalšou skutočnosťou, ktorá vyplýva z týchto údajov je fakt, že od roku 1996 až po súčasnosť permanentne rástla mobilná služba, zatiaľ čo pevná linka rástla do roku 2000, kedy počet pevných liniek kulminoval, a od tohto momentu počet pevných liniek klesal. Aj z toho je zrejmé, že vzájomné ovplyvňovanie týchto dvoch služieb je nepravdepodobné. Úrad tiež poukazuje na skutočnosť, že do roku 2000 rástli obe služby súčasne, čiže nedochádzalo k trhovým interakciám týchto služieb. Ak by sme, aj napriek všetkému, brali v úvahu údaje za obdobie 2000 – 2006, ktoré je charakterizované rastom mobilných služieb a poklesom pevných liniek, potom počet pevných liniek poklesol o cca 530 000, avšak mobilné služby stúpili o cca 3 800 000, čo opätovne potvrdzuje vyššie uvedené závery. Na záver možno konštatovať, že tieto služby sa vyvíjajú nezávisle od seba a sú teda nezastupiteľné.

(251) V prípade mobilných služieb ide z dlhodobého hľadiska o nový produkt, ktorý poskytuje zákazníkovi iný komfort a spôsob užívania a ktorý je s pevnou linkou vo vzťahu komplementarity. Kúpou mobilného telefónu zákazník väčšinou nerieši otázku substitúcie. V súčasnosti už takmer každý podnikateľ a značná časť domácností disponuje tak pevnou linkou ako aj mobilným, resp. mobilnými telefónmi, čo by nebolo

pravdepodobné, ak by išlo o substitúty, ktoré sa majú vzájomne nahrádzať⁹⁵. Je potrebné tiež zdôrazniť, že pre segment podnikateľov je žiadúce byť dostupný na pevnej linke a mobile preto podnikatelia zväčša disponujú obidvoma, pričom nie je výnimočné, ak disponujú SIM kartami viac ako jedného mobilného operátora. Pri tomto segmente je teda miera možnej substitúcie pevnej linky a mobilu nižšia, resp. žiadna. Určitú minimálnu mieru substitúcie a vzájomného ovplyvnenia však vylúčiť nemožno, avšak ide iba o cenovo senzitivných zákazníkov, resp. zákazníkov s nižšími komunikačnými potrebami v konkrétnych produktových segmentoch (pozri nižšie).

(252) Ďalšou významnou odlišnosťou je skutočnosť vyplývajúca z (ne-)prenosnosti koncového zariadenia. Pevná linka je umiestnená v pevnom geografickom bode a slúži celej domácnosti, bez ohľadu na počet členov. Domácnosť vždy disponuje iba jednou pevnou linkou, ktorú využíva celá domácnosť. Naproti tomu dnes už všetci alebo väčšina členov domácnosti disponuje mobilným telefónom, ktorý slúži najmä na to, aby bol jeho majiteľ neustále dostupný a jeho nastavenia (displej, zvonenie, atď.) sú individualizované podľa užívateľských preferencií majiteľa. Na dokreslenie toho, že pevná linka a mobilná telefónia nie sú vo všeobecnosti považované za zastupiteľné tovary by mohol tiež byť fakt, že v súčasnosti sa štatistické údaje uvádzajú oddelene pevnú linku a mobilné služby.

(253) Úrad tiež poukazuje na vyjadrenie účastníka konania (spisový materiál č. 13), ktorý uviedol, že (obchodné tajomstvo Slovak Telekom, a.s.)

(obchodné tajomstvo Slovak Telekom, a.s.) Uvedené tvrdenie potvrdzuje nezastupiteľnosť pevnej linky a mobilnej telefónie.

(254) Slovak Telekom, a.s. v odpovedi na výzvu pred vydaním rozhodnutia uviedol, že nie je možné súhlasiť s tým, že pevná linka a mobilná komunikácia nie sú zastupiteľné. Podľa Slovak Telekom, a.s. nestačí porovnanie počtu prípojok v pevnej sieti s počtom zákazníkov mobilných služieb a o zastupiteľnosti svedčí rapídne zníženie pretelefonovaných minút a tržieb v rámci pevnej verejnej telefónnej služby. Úrad preskúmal trend vývoja pretelefonovaných minút a tržieb v rámci pevnej verejnej telefónnej služby a zistil nasledovné.

Tab. 13 – Tržby (pevná linka, mobilná komunikácia)

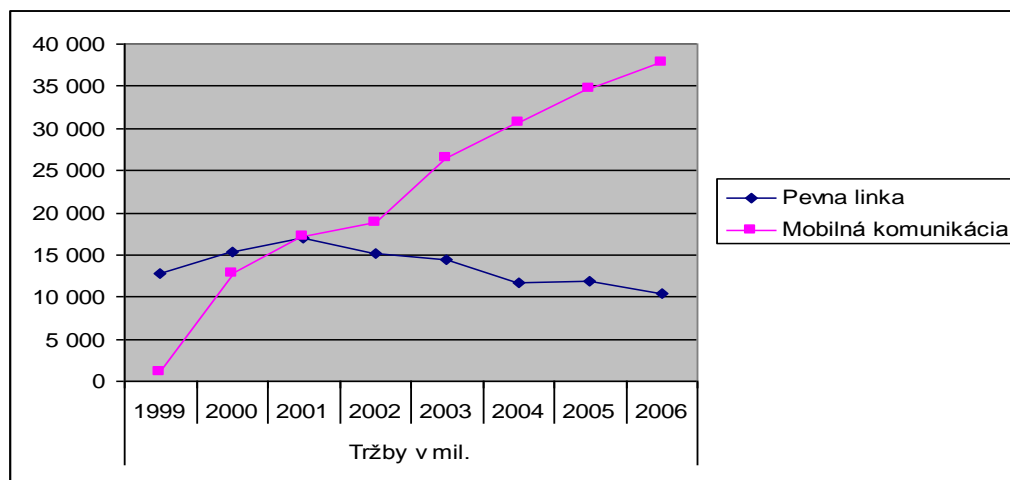
Tržby	Pevná linka	Mobilná
-------	-------------	---------

⁹⁵ <http://technologie.etrend.sk/110275/telekom-a-internet/telefonica-chce-bodovat-lacnymi-hovormi?tlac=1> ; V polovici roku 2007 dosiahol počet zákazníkov mobilných operátorov takmer 5,4 mil., čo znamená cca 100% penetráciu. Zároveň je k pevnej linke pripojených viac ako 1 mil. domácností.

v mil.		komunikácia
1999	12 745	1 073
2000	15 269	12 702
2001	16 910	17 128
2002	15 116	18 823
2003	14 466	26 413
2004	11 704	30 692
2005	11 866	34 678
2006	10 472	37 773

Zdroj: <http://www.telecom.gov.sk/externe/telekom/statistika/index.htm>

Graf 2 – Tržby (pevná linka, mobilná komunikácia)

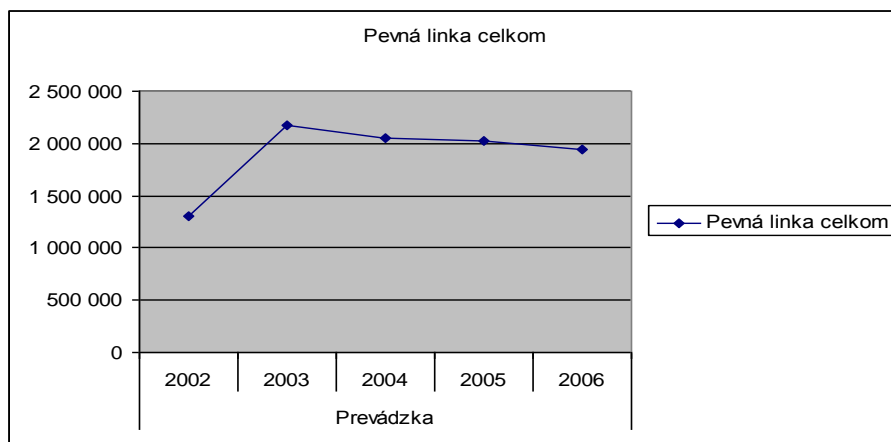

Tab. 14 - Prevádzka (pevná linka, mobilná komunikácia)

Prevádzka	Pevná linka - národné volania	Pevná linka - medzinárodné volania	Pevná linka celkom
2002	943 360	360 105	1 303 465
2003	1 819 115	352 392	2 171 507
2004	1 573 156	474 702	2 047 858
2005	1 544 421	484 806	2 029 227
2006	1 464 498	480 740	1 945 238

Zdroj: <http://www.telecom.gov.sk/externe/telekom/statistika/index.htm>

Graf 3 - Prevádzka (pevná linka, mobilná komunikácia)

(255) Z vyššie uvedených štatistických údajov je zrejmé, že k žiadnemu rapídному poklesu pretelefonovaných minút a tržieb v rámci pevnej verejnej telefónnej služby nedošlo. Došlo síce k určitému poklesu, avšak tento pokles rozhodne nemožno považovať za rapídny, ktorý by navyše indikoval zastupiteľnosť pevnej hlasovej služby s mobilnou komunikáciou. Z týchto dôvodov úrad túto námietku neakceptuje.

(256) Úrad počas správneho konania oslovil v roku 2006 aj mobilných operátorov so žiadosťou o informáciu, ktoré zo svojich volacích programov považujú za priamo konkurenčné niektorému, resp. niektorým z volacích programov spoločnosti Slovak Telekom, a.s. Spoločnosť T-Mobile Slovensko, a.s. uviedla, že ňou poskytované volacie programy nepovažuje za priamo konkurenčné volacím programom Slovak Telekom, a.s. Spoločnosť Orange Slovensko, a.s. považuje za konkurenčné tri zo svojich volacích programov (dva v rezidenčnom segmente – Paušál 30 Mini, Paušál Domov 45 a jeden v biznis segmente – paušál Firma 55). Počet zákazníkov využívajúcich tieto programy je však zanedbateľný, a teda nespochybňuje vyššie uvedené závery úradu.

(257) V tejto súvislosti je ešte potrebné spomenúť rozhodnutie úradu č. 2003/ZK/2/1/257 zo dňa 12.11.2003, kde úrad umiestnil na jeden relevantný trh produkty Slovak Telekom, a.s. a mobilných operátorov (Paušál 30 mini, ST Mini a 20+20Viac)⁹⁶. Išlo však o produkty, ktoré využíva zanedbateľný počet zákazníkov (pozri vyššie) v jednom konkrétnom segmente, preto z celkového hľadiska nie je možné konštatovať zastupiteľnosť pevnej linky a mobilnej hlasovej služby. (obchodné tajomstvo Slovak Telekom, a.s.)

⁹⁶ Relevantný trh bol tvorený najmä ľuďmi v dôchodkovom veku alebo osamelými žijúcimi, ľuďmi s nižšími príjmami, veľmi senzitívnymi na výšku mesačného poplatku, necestujúcimi, nepoužívajúcimi internet a používajúcimi hlasové služby skôr pasívne a takmer výhradne v rámci svojej domácnosti. Ide o produkty určené zákazníkom, ktorí majú záujem o telefonovanie na pevnú linku. Tieto dôvody zároveň spôsobujú, že pre užívateľov týchto produktov je jedno, či majú k dispozícii mobilný telefón alebo pevnú linku, čo umožňuje ich vzájomnú zastupiteľnosť v rámci tohto relevantného trhu.

(obchodné tajomstvo Slovak Telekom, a.s.)

(258) Uvedený záver je v súlade s európskou rozhodovacou praxou. Závery o nezastupiteľnosti pevnej linky a mobilnej telefónie vyslovila aj EK, a to jednak vo svojich rozhodnutiach⁹⁷ ako aj výkladových pravidlách⁹⁸. K týmto záverom dospel aj Úrad pro ochranu hospodárskej súťaže v ČR v rozhodnutí Č.j. R 8/2005 zo dňa 24.11.2005 a belgický regulátor, ktorého rozhodnutie potvrdil Brussels Court of Appeal (Cour d'appel de Bruxelles, 1ère chambre), 1st June 2007, Decision n° 1298, Belgacom a. o. v.IBPT/BIPT (Institut belge des services postaux et des télécommunications), Case n° 2006/AR/2154.

(259) Na základe vyššie uvedených skutočností úrad definoval:

- **relevantný trh poskytovania verejnej telefónnej služby bytovým zákazníkom prostredníctvom pevnej verejnej telefónnej siete**
- **relevantný trh poskytovania verejnej telefónnej služby nebytovým zákazníkom prostredníctvom pevnej verejnej telefónnej siete.**

(260) Ako bolo uvedené vyššie v tomto rozhodnutí, hovor cez pevnú linku pozostáva z troch častí: zostavenie volania (originácia), prenos volania (tranzit) a ukončovanie volania (terminácia). Tieto komponenty sú potrebné na poskytovanie telefónnej služby koncovým užívateľom a podnikateľ ich môže sám poskytovať (vybudovaním vlastnej siete) alebo si ich môže nakúpiť, resp. prenajať od iných podnikateľov, a to samostatne alebo vcelku.⁹⁹

(261) TÚ SR v nadväznosti na Odporúčanie č. 2003/311/EC definoval tieto komponenty nasledovne. Originácia je prenos volania z koncového bodu telefónnej siete určeného špecifickou sieťovou adresou do bodu prepojenia medzi dvoma pevnými sieťami alebo medzi pevnou a mobilnou sieťou. Ukončovaním volania je prenos volania smerovaného ku koncovému užívateľovi z bodu prepojenia medzi dvoma pevnými sieťami alebo medzi mobilnou a pevnou sieťou do koncového bodu siete určeného špecifickou sieťovou adresou. Prenosom volania je prenos volania medzi dvoma bodmi prepojenia toho istého prevádzkovateľa siete.

(262) Z uvedeného je zrejmé, že každá z týchto služieb slúži na iný účel a možno ich poskytovať samostatne. Dopyt po jednej z týchto služieb nie je možné uspokojiť

⁹⁷ COMP/38.233 - Wanadoo Interactive zo 16.júla 2003, bod 194 a nasl. a JUDGMENT OF THE COURT OF FIRST INSTANCE (Fifth Chamber, Extended Composition) zo dňa 30.01.2007, Case T-340/03, bod 89; Vodafone/Airtouch, IV/M.1430 zo dňa 21. 5. 1999; Vodafone Airtouch/Mannesmann, IV/M.1795 zo dňa 12. 4. 2000; France Telecom/Orange, IV/M.2016 zo dňa 11. 8. 2000; VodafoneGroup plc/Eircell, IV/M.2305 zo dňa 2. 3. 2001

⁹⁸ Commission guidelines on market analysis and the assessment of significant market power under the Community regulatory framework for electronic communications networks and services (bod 66) (OJ 2002/C 165/03)

⁹⁹ Explanatory memorandum, bod 4.2.1

poskytnutím inej z týchto služieb. Slovak Telekom, a.s., ako podnikateľ s jasne najvyšším podielom na trhu z hľadiska počtu zákazníkov, objemu tržieb a počtu pretelefonovaných minút a ako vlastník najrozľahlejšej pevnej siete na území SR má cenník prepojavacích poplatkov so samostatnými tarifami pre každú z týchto služieb.

(263) Situácia je odlišná v prenose volania v porovnaní s origináciou a termináciou. Prenos volania prebieha medzi dvoma bodmi prepojenia, preto nie je závislý od pripojenia konkrétnych koncových užívateľov a môže ho poskytovať ktorýkoľvek podnikateľ, ktorý disponuje vyhovujúcou transportnou sieťou. Origináciu a termináciu vždy môže uskutočniť výlučne podnikateľ, ktorý disponuje prístupovou sieťou a pripája koncového užívateľa, ako volanú alebo volajúcu stranu. Všetky tieto služby sú veľkoobchodné služby poskytované medzi operátormi navzájom, o čom svedčia prepojovacie zmluvy¹⁰⁰.

(264) Podnikateľ, ktorý chce v budúcnosti poskytovať hlasové služby na pevnej linke musí mať obchodný vzťah na veľkoobchodnej úrovni s podnikateľom, resp. podnikateľmi, ktorí už pripájajú možných zákazníkov, ktorí budú telefonovať alebo budú adresátmi volania. Títo existujúci poskytovatelia hlasovej služby a/alebo pripojenia budú pre budúceho poskytovateľa hlasovej služby za veľkoobchodnú cenu (prepojovacie poplatky) zostavovať a ukončovať volania pre zákazníkov pripojených k ich sieti, ktorí môžu byť zároveň v zmluvnom vzťahu aj s budúcim poskytovateľom hlasových služieb. Budúci poskytovateľ hlasovej služby bude môcť poskytovať svoje služby len tým zákazníkom, ktorí sú pripojení k sieťam tých podnikateľov, s ktorými má uzatvorenú zmluvu o prepojení sietí¹⁰¹. Z tohto vyplýva, že každá sieť podnikateľa pripájajúca koncových užívateľov vytvára samostatný relevantný trh, v rámci ktorého je originácia a terminácia nezastupiteľnou službou k originácii a terminácii v inej sieti. Napr. sú podnikatelia X, Y a Z, každý s vlastnou sieťou. Ak zákazník A volá zákazníkovi B, ktorý je pripojený k sieti podnikateľa X, tak daný hovor musí byť nevyhnutne ukončený v sieti podnikateľa X a pre budúceho poskytovateľa hlasových služieb nie je terminácia v sieti Y alebo Z alternatívou.¹⁰²

(265) Slovak Telekom, a.s. bol v minulosti výlučným poskytovateľom hlasových služieb na pevnej linke, pričom AO mohli začať poskytovať plnohodnotnú hlasovú službu na pevnej linke až po podpise prepojovacej zmluvy so Slovak Telekom, a.s. Dovtedy v dôsledku absencie prepojenia nemohol žiadny zákazník AO pripojený iba k sieti AO telefonovať so zákazníkmi pripojenými k sieti Slovak Telekom, a.s. a AO nemohli poskytovať služby prostredníctvom CS a CPS zákazníkom, pripojeným k sieti Slovak Telekom, a.s.

¹⁰⁰ <http://www.teleoff.gov.sk/sk/Prepojovanie/zmluvy.html>

¹⁰¹ Teoreticky by to bolo možné aj bez uzatvorenia prepojovacej zmluvy prostredníctvom podnikateľa, ktorý má z daným poskytovateľom uzatvorenú zmluvu o prepojení, avšak Referenčná ponuka na prepojenie Slovak Telekom, a.s., ako najväčšieho poskytovateľa hlasových služieb, takýto spôsob neupravuje (nutná úprava takého riešenia v zmluve) a neumožňuje (viď. Čl. 4.4. Zmluvy o prepojení). Z tohto dôvodu nie je potrebné ďalej sa týmto zaoberať.

¹⁰² K tomu pozri Explanatory memorandum, bod 4.2.1

(266) Z týchto dôvodov nemožno považovať origináciu, prenos a termináciu za vzájomne zastupiteľné služby a zároveň origináciu a termináciu v sieťach rôznych podnikateľov za vzájomne zastupiteľné služby¹⁰³. Na základe tohto úrad definoval nasledovné relevantné trhy:

- **relevantný trh zostavenia volania v pevnej verejnej telekomunikačnej sieti Slovak Telekom, a.s.**
- **relevantný trh prenosu volania v pevných verejných telekomunikačných sieťach**
- **relevantný trh ukončovania volania v pevnej verejnej telekomunikačnej sieti Slovak Telekom, a.s.**

(267) V SR sú poskytované tri spôsoby prístupu k internetu cez PVTS: dial-up, ISDN a xDSL (ADSL, ADSL2+). Dial-up a ISDN sa radia medzi tzv. vytáčaný, resp. úzkopásmový (nízko rýchlostný) internet, naproti tomu xDSL je širokopásmový, resp. vysokorýchlostný internet. Tieto spôsoby internetového prístupu nie sú medzi sebou navzájom zastupiteľné, a to z nasledovných dôvodov.

(268) Historicky bol prvým dial-up, potom ISDN a neskôr xDSL. Uvádzanie týchto nových typov internetových prístupov znamenalo uvedenie nových produktov na trh. Je však potrebné pripustiť, že striktné vymedzenie hraníc, z hľadiska definície trhov, medzi nízkorýchlostným a vysokorýchlostným internetom nie je úplne možné a nie je možné vylúčiť určitú mieru substitúcie medzi niektorými konkrétnymi produktovými reprezentantmi týchto typov pripojenia.

(269) Z hľadiska technických charakteristík a spôsobu užívania rozdiel medzi dial-up a xDSL je v prenosových rýchlostiach, ktoré sú pri xDSL niekoľkonásobne vyššie, čo výrazne rozširuje možnosti užívateľa (rýchlejší prenos vyššieho množstva dát, rýchlejšie získavanie informácií, sťahovanie filmov, hudby, atď.). Niektoré aplikácie sú z dôvodu prenosových rýchlostí pre dial-up zákazníkov nedostupné alebo dostupné za veľmi obmedzených podmienok (napr. on-line videohry, objemné videá, atď.). xDSL pripojenie využíva frekvenčné pásmo účastníckeho vedenia, ktoré nie je využité pre prenos hlasu a preto je permanentným pripojením s možnosťou súčasného využitia hlasových služieb na rozdiel od dial-up, ktorý je dočasným pripojením a nie je možné súčasne využívať hlasové služby. Tieto atribúty robia z xDSL službu vyššej kvality a komfortu. S výnimkou možnosti súčasného užívania hlasových služieb sa vyššie uvedené rozdiely vzťahujú aj na porovnanie ISDN s xDSL. Úrad bude ďalej v rozhodnutí používať pre dial-up a ISDN súhrnný názov „dial-up“ alebo „nískorýchlostný internet“ a bude považovať tieto produkty za substitučné.

(270) Samotný Slovak Telekom, a.s. na svojej web stránke¹⁰⁴ zvyrazňuje rozdiely medzi týmito typmi pripojenia, keď ako hlavné výhody širokopásmového internetu

¹⁰³ K tomu pozri Explanatory memorandum, bod 4.2.1

¹⁰⁴ <http://www.t-com.sk/Default.aspx?CatID=1465&Section=home> ; <http://www.t-com.sk/Default.aspx?CatID=1466&Section=home>

uvádza vysokorýchlostný prenos dát, časovo neobmedzené pripojenie, telefonovanie i pripojenie do internetu súčasne prostredníctvom jednej linky, prístup k multimediálnym službám a obsahu, dokonalé virtuálne zážitky pri sledovaní on-line filmov, počúvaní hudby alebo pri hraní on-line hier, ktorých grafické a zvukové spracovanie sa približuje k realite. Pri dial-up zase uvádza, že toto pripojenie je určené aj pre tých, ktorí nepotrebujú byť pripojení do internetu celý deň, ale len podľa momentálnej potreby (napr. pri využívaní elektronickej pošty).

(271) Jednou z výhod xDSL je skrátenie času pripojenia, ktoré pri dial-up môže byť až 30 sekúnd. Medzi týmito dvoma typmi pripojenia sú aj rozdiely v nárokoch na vybavenie užívateľa pri pripojení. V prípade záujmu o dial-up potrebuje zákazník klasickú telefónnu linku alebo ISDN linku, počítač, modem a niektorú zo služieb internetového prístupu. Na pripojenie do internetu prostredníctvom xDSL sa odporúča USB rozhranie alebo sieťová karta 10 BaseT s rozhraním Ethernet, CD ROM, 50 MB voľného miesta na disku, niektorý z operačných systémov (Win98SE, WinME, WinNT, Win2000, WinXP, pre Apple operačný systém Mac OS 8.6, 9.x a 10.x), službu DSL Prístupu, počítač a xDSL modem(router).

(272) V rozhodnutí EK zo dňa 16.07.2003 v prípade COMP/38.233, Wanadoo Interactive, bod 178 EK konštatovala, že na danom trhu boli užívatelia vysokorýchlostného internetu pripojení v priemere oveľa dlhší čas ako užívatelia nízkorýchlostného internetu. Vzhľadom na skutočnosť, že jednou zo základných charakteristík vysokorýchlostného pripojenia, a tým čo Slovak Telekom, a.s. marketingovo propaguje (pozri vyššie), je možnosť byť časovo neobmedzene pripojený, je logické predpokladať, že aj v prípade SR je tento pomer v priemernej dĺžke pripojenia obdobný a svedčí o odlišnosti týchto služieb.

(273) Ako vyplýva zo štatistických údajov za dial-up uvedených v časti D tohto rozhodnutia, počet zákazníkov stúpal do roku 2003 a od roku 2004 klesol do roku 2006 o cca 80 000. Počet xDSL pripojení kontinuálne stúpa a od spustenia v roku 2003 do 31.12.2006 vzrástol na 182 391. Celkový počet širokopásmových pripojení vzrástol do konca roku 2006 na 329 364. Z uvedeného vyplýva, že miera prírastku xDSL, resp. širokopásmových pripojení je niekoľkokrát vyššia ako miera úbytku dial-up pripojení a táto asymetria neposkytuje dôkaz o tom, že by tieto služby boli blízky substitútmi.

(274) Pokiaľ ide o cenovú porovnateľnosť dial-up a xDSL, úrad porovnával ceny programov spoločnosti Slovak Telekom, a.s., ako najväčšieho poskytovateľa týchto služieb. Je možné konštatovať, že s výnimkou jediného programu v podnikateľskom segmente (Firemný internet Mini), všetky najdrahšie dial-up programy v oboch segmentoch boli lacnejšie ako najlacnejší z xDSL produktov (4G internet Turbo 1).

(275) Podľa Slovak Telekom, a.s. medzi nízkorýchlostným a vysokorýchlostným pripojením k internetu existuje vzťah jednosmernej zastupiteľnosti, pričom Slovak Telekom, a.s. poukazuje na vyššie citovaný Deutsche Telekom Case (bod 77). Uvedený argument je vytrhnutý z kontextu, pretože v tomto prípade EK definovala dva maloobchodné trhy, a to samostatne pre vysokorýchlostný prístup a samostatne pre nízkorýchlostný prístup k internetu. Úrad preto uvedenú námietku neakceptoval.

(276) Úrad teda poukazuje na závery EK v prípade COMP/38.233 - Wanadoo Interactive zo 16.07.2003 a na rozhodnutie THE COURT OF FIRST INSTANCE (Fifth Chamber, Extended Composition) zo dňa 30.01.2007, Case T-340/03, bod 91 a tiež na Brussels Court of Appeal (Cour d'appel de Bruxelles, 1ère chambre), 1st June 2007, Decision n° 1298, Belgacom a. o. v. IBPT/BIPT (Institut belge des services postaux et des télécommunications), Case n° 2006/AR/2154, ktoré vyhodnotili vysokorýchlostné a nízkorýchlostné pripojenie do internetu ako nezastupiteľné.

(277) Na základe vyššie uvedených skutočností úrad konštatuje, že nízkorýchlostné a vysokorýchlostné pripojenie do internetu prostredníctvom PVTs sú vzájomne nezastupiteľné a nachádzajú sa na rôznych relevantných trhoch.

(278) Ďalej sa úrad zaoberal zastupiteľnosťou dial-up a xDSL s inými technológiami prístupu k internetu. Úrad oslovil ISP so žiadosťou o uvedenie technológií prístupu do internetu, s ktorými je porovnateľný dial-up cez PVTs Slovak Telekom, a.s. Oslovení podnikatelia uviedli ako porovnateľné technológie najčastejšie ISDN a GPRS a v jednom prípade EDGE a mikrovlnnú technológiu. Úrad tiež oslovil ISP so žiadosťou o uvedenie technológií prístupu do internetu, s ktorými je porovnateľný ISDN prístup cez PVTs Slovak Telekom, a.s. Odpovede oslovených ISP boli značne rozporuplné, pričom možno konštatovať, že každý z oslovených subjektov uviedol ako porovnateľnú inú technológiu. AO napríklad ako porovnateľné s ISDN uviedli ADSL, Dial-up, GSM data, GPRS, HSDPA, atď. Jeden ISP uviedol, že ISDN je neporovnateľná so žiadnou inou technológiou.

(279) Úrad najprv zhodnotil tieto technológie z hľadiska koncových užívateľov a skúmal zastupiteľnosť na maloobchodnej úrovni. Opätovne je potrebné spomenúť, že vzhľadom na vysoký počet možných kombinácií prenosových rýchlostí, cien a iných vlastností nie je možné vymedziť striktnú hranicu medzi jednotlivými typmi prístupu k internetu a nie je možné vylúčiť určitú mieru zastupiteľnosti medzi nimi.

(280) Z hľadiska technickej podstaty má najbližšie táto technológia k ISDN, nakoľko je cenovo aj geograficky dostupná, je porovnateľnej kvality a rýchlosti. Ako je vyššie uvedené, úrad považuje dial-up a ISDN za zastupiteľné. Z hľadiska ceny možno dial-up porovnať s mikrovlnnou technológiou v nelicencovanej oblasti frekvenčného spektra. Pri mikrovlnnej technológii sú podstatne vyššie zriaďovacie náklady, výhodou sú nespokatňované prenesené dáta. Musí byť priama viditeľnosť na prístupový bod a kvalita pripojenia je ovplyvniteľná poveternostnými podmienkami a v prípade nelicencovaného pásma aj možným pôsobením rušivých signálov, čím môže dôjsť k skresleniu alebo strate prenášaných informácií. Úrad preto dospel k záveru, že dial-up a mikrovlnné pripojenie do internetu nie sú zastupiteľné.¹⁰⁵

(281) GPRS (General Packet Radio Service) je technológia dátových prenosov v sieti GSM. Je založená na IP štandarde, t. j. na princípe prenosu dát v tzv. paketoch. Ide o nepretržité mobilné pripojenie k IP sieťam (internet, intranet), WAP-u, e-mailu s

¹⁰⁵ K tomu pozri rozhodnutie úradu 2003/DZ/2/1/098 zo dňa 30.05.2003

možnosťou rýchlejšieho prenosu dát až do 115,2 kbit/s (v praxi 20 - 80 kbit/s) a tarifáciu založenú na množstve prenesených dát a nie na dĺžke pripojenia do siete. Rýchlosť pripájania je pri GPRS vyššia. Rýchlosť dátového prenosu GPRS je ovplyvnená viacerými faktormi. Ovplyvňuje ju trieda mobilného telefónu (t.j. koľko timeslotov - hlasových kanálov je MT schopný v danom okamihu združiť na dátové prenosy). V súčasnosti výrobcovia ponúkajú telefóny s možnosťou využitia 4 kanálov z 8 v oboch smeroch, čo odpovedá rýchlosti do 56 kbit/s, spôsob kódovania prenosu (t.j. zabezpečenie prenosu proti chybám, ktoré vznikajú na rádiovom rozhraní siete) ako aj momentálne vyťaženie siete (nie je možné garantovať jednotnú prenosovú rýchlosť). Je to dostačujúca rýchlosť na prezeranie internetových stránok a posielanie a prijímanie bežných e-mailov. V prípade, že užívateľ prenáša dáta a na jeho mobilný telefón prichádza hlasový hovor, prenos dát sa dočasne preruší. Užívateľ preberie hovor a po jeho ukončení sa prerušený dátový prenos automaticky obnoví. GPRS je teda oproti dial-up pripojeniu trvalým pripojením na sieť. Vzhľadom na to že ide o bezdrôtovú technológiu, nedá sa vylúčiť vplyv poveternostných podmienok a iných rušení signálu. Berúc v úvahu vyššie uvedené odlišnosti ako aj skutočnosť, že ide o mobilné pripojenie určené najmä pre užívateľov užívajúcich internet nielen na jednom geograficky vymedzenom mieste úrad dospel k záveru, že dial-up a GPRS do internetu nie sú zastupiteľné. Slovak Telekom, a.s. počas správneho konania neuviedol že túto technológiu považuje za zastupiteľnú.

(282) EDGE technológia (Enhanced Data for GSM Evolution) je jedným z posledných využití siete druhej generácie – GSM. Ide o moduláciu GSM sietí so snahou získania rýchlejšej dátovej priepustnosti až do teoretickej rýchlosti cca 400 kbps. Väčšina signalizačných protokolov a dokonca všetky protokoly na zákazníkovej úrovni (IP, UDP, TCP a ďalšie) sú pre technológie GPRS a EDGE rovnaké. EDGE pracuje podobne ako štandardná GPRS technológia – dáta sú pred odoslaním rozložené na tzv. čiastkové balíčky dát – pakety, tie sa spúšťajú po rôznych kanáloch k recipientovi a potom sa znovu spájajú do pôvodného dátového celku. Pridelenie jednotlivých kódovacích schém (resp. určenie rýchlosti na jeden timeslot mobilného telefónu v rámci variabilných schém) závisí od viacerých faktorov – kvality signálu medzi telefónom a BTS stanicou, vzdialenosťou zákazníka od BTS, aktuálnej vyťaženia danej BTS (to je veľmi dôležitý faktor, na ktorom stúpa a padá pripojenie aj pri štandardnej GPRS technológii) a aj od pozície zákazníka (či sa pohybuje alebo stojí na jednom mieste, v určitom dosahu k BTS). Pri EDGE nie sú účtované poplatky za čas strávený na internete, ale za objem dát stiahnutých z internetu. Pre túto technológiu primerane platia dôvody pre nezastupiteľnosť s dial-up uvedené v rámci technológie GPRS.

(283) Slovak Telekom, a.s. v odpovedi na výzvu pred vydaním rozhodnutia uviedol, že sa s argumentmi úradu v tejto časti rozhodnutia nestotožňuje. Výhrada k argumentu poveternostných podmienok a k mobilite niektorých druhov prepojenia bola konštatáčného charakteru bez uvedenia dôvodov, preto nie je možné reagovať inak ako konštatovaním, že úrad trvá na vyššie uvedených záveroch.

(284) Na základe vyššie uvedených skutočností úrad konštatuje, že nízkorýchlostné pripojenie prostredníctvom PVTs predstavuje samostatný relevantný trh. Úrad ďalej skúmal zastupiteľnosť xDSL s ďalšími spôsobmi pripojenia do internetu.

(285) Úrad oslovil ISP so žiadosťou o uvedenie technológií prístupu do internetu, s ktorými je porovnateľný ADSL prístup cez PVTs Slovak Telekom, a.s. Oslovení ISP najčastejšie uviedli ako porovnateľnú káblovú technológiu. Ďalšími možnými porovnateľnými technológiami sú podľa ISP optické siete, FWA, mikrovlnné spojenie, WiFi a mobilné dátové siete, čiže takmer všetky širokopásmové služby prístupu do internetu. Podľa jedného ISP vzhľadom na prudký vývoj, dostupnosť a nízku cenu nemá ADSL konkurenciu.

(286) Káblové technológie potrebujú na šírenie kvalitnejšie médium, často koaxiálne káble používané pred pár rokmi nevyhovujú súčasným nárokom, preto je penetrácia káblových služieb dosť nízka. Pôvodne boli určené na jednosmerný prenos TV a rozhlasového signálu a po pridaní kanálu spätného prenosu môžu byť používané aj na poskytovanie širokopásmového prenosu. V porovnaní s ADSL je teoretická maximálna prenosová rýchlosť rovnaká, v porovnaní s ADSL2+ o niečo nižšia. Káblovú technológiu v SR prevádzkuje UPC Broadband Slovakia, s.r.o. pod komerčným označením Chello od roku 2003. Od uvedenia tohto produktu na trh sa prenosové rýchlosti postupne zvyšovali a v polovici roku 2007 boli poskytované rýchlosti od 2048/256 kbit/s do 15360/1024 kbit/s. Pri xDSL sú to rýchlosti od 1 536 / 256 kbit/s do 12 288/ 512 kbit/s. Chello poskytuje iba neobmedzený prenos dát. Z cenového hľadiska sú produkty Chello (od 799,- Sk do 2699,- Sk) a flat xDSL (od 499,- Sk do 2999,- Sk) nastavené veľmi podobne. Bez ďalšieho je možno tieto služby zahrnúť na jeden relevantný trh.¹⁰⁶

(287) WiMAX (Worldwide Interoperability for Microwave Access – celosvetová interoperabilita pre mikrovlnný prístup) je nová širokopásmová rádiová technológia, využívaná na širokopásmový prístup na internet a ďalšie služby prístupné cez IP. Rýchlosť prenosu je prispôbena individuálnym požiadavkám klientov a je porovnateľná s ADSL alebo káblovým pripojením. Pre domácnosti môže byť rýchlosť 4 Mbit/s, pre firmy až 20 Mbit/s. Kvôli geografickým a topografickým danostiam je v praxi možné docieľiť dosah do 10 km pri out-door inštalácii WiMAX prijímačov tzv. CPE (vo vidieckych oblastiach) a do 2 km pri in-door inštalácii (v mestských oblastiach). Bezdrôtové technológie majú zvyčajne vyšší zriaďovací poplatok, ale mesačný poplatok je o pár sto korún nižší.

(288) Túto technológiu v SR poskytuje spoločnosť WiMAX Telecom, s.r.o. a Amtel Slovensko, s.r.o. Ponuka WiMAX Telecom, s.r.o. obsahuje produkty s maximálnou prenosovou rýchlosťou 1024/512 kbit/s pre domácnosti a 2048/512 kbit/s pre podnikateľov. Spoločnosť Amtel Slovensko, s.r.o. poskytuje jeden produkt s parametrami 1024/512 kbit/s za 1162,- Sk.¹⁰⁷ xDSL ponuka obsahuje produkty s najnižšou prenosovou rýchlosťou až od 1 536 / 256 kbit/s. Ďalším rozdielom je skutočnosť, že WiMAX produkty nie sú flat, ale majú výlučne určený predplatený objem dát. Cena produktu WiMAX Telecom, s.r.o. s najvyššou prenosovou rýchlosťou (1024/512 kbit/s) určeného pre domácnosti je 1000,- Sk s DPH. Cena produktu Slovak Telekom, a.s. s najnižšou prenosovou rýchlosťou (1 536/ 256 kbit/s) určeného pre

¹⁰⁶ Pozri COMP/38.233 - Wanadoo Interactive zo 16.júla 2003, bod 170

¹⁰⁷ <http://www.zive.sk/h/Publicistika/AR.asp?ARI=122361&CAI=2210>

domácnosti je 399,- Sk bez DPH. V prípade segmentu podnikateľov je za sumu 1990,- Sk bez DPH dostupný WiMAX produkt s prenosovou rýchlosťou 2048/512 kbit/s. Slovak Telekom, a.s. má v ponuke produkty, kedy je možné za 699,- Sk získať prístup k internetu s prenosovou rýchlosťou 3072/256 kbit/s. Tieto disproporcie v pomere „cena/výkon“ (najbližšie porovnateľné prenosové rýchlosti sú pri WiMAX technológii podstatne drahšie) spôsobujú v podmienkach SR nezastupiteľnosť týchto technológií¹⁰⁸.

(289) WiFi je bezdrôtová technológia prístupu k internetu. Funguje vo voľnom nelicencovanom pásme, takže je ovplyvniteľná poveternostnými podmienkami ako aj prípadným rušením iných providerov. K pripojeniu dochádza v lokalite pokrytej prístupovým bodom (hotspot), ak je počítač vybavený potrebným hardvérom pre WiFi komunikáciu. WiFi prístup je často možný aj zadarmo a ponúkajú ho napr. mestá a obce, nákupné centrá, kaviarne, atď. Pokiaľ ide o prenosovú rýchlosť, tá je teoreticky podobná ako pri xDSL, avšak reálne môže byť v každej lokalite iná. Táto skutočnosť nedovoľuje s istotou konštatovať, že ide o zastupiteľnú technológiu s xDSL. Slovak Telekom, a.s. nepovažuje WiFi za plnohodnotný širokopásmový prístup k internetu¹⁰⁹. Na základe týchto skutočností úrad nepovažuje WiFi a xDSL za zastupiteľné.

(290) Optická linka je technológia umožňujúca vysokorýchlostný prenos akýchkoľvek digitálnych dát. Prenášané dáta môžu byť využité pri poskytovaní ľubovoľných komunikačných služieb, ako napríklad internet, televízia, rádio, telefonovanie, video a hudba na želanie, on-line hry a mnohé ďalšie. Dátová kapacita optickej linky je taká veľká, že všetky tieto služby je v prípade potreby možné využívať súčasne. Optické siete umožňujú poskytovanie najnáročnejších multimediálnych širokopásmových služieb a prenosové rýchlosti sú teoreticky niekoľko násobne vyššie ako pri ostatných širokopásmových technológiách (pri internete do 60 Mbit/s). Budovanie optických sietí je však finančne, administratívne a časovo náročný proces, z čoho vyplýva nízke geografické rozšírenie tejto technológie. Optika sa štandardne zaraďuje medzi vysokorýchlostné prístupy k internetu a je súčasťou štatistík a porovnaní spolu s xDSL a káblovou technológiou. Z hľadiska dopytovej zastupiteľnosti umožňuje užívanie v zásade rovnakých služieb ako xDSL a káblové modemy (TV, internet, hlas). Prenosové rýchlosti v rámci optiky sú do určitej rýchlosti rovnaké ako pri xDSL a káblovej technológii, preto je daná teoretická zastupiteľnosť týchto technológií, v závislosti od komerčnej ponuky toho ktorého operátora (t.j. napr. širokopásmový internet cez optické vlákno s prenosovou rýchlosťou 3 Mbit/s je zastupiteľný s xDSL s prenosovou rýchlosťou 3 Mbit/s). Pri oveľa vyšších rýchlostiach (napr. 60 Mbit/s¹¹⁰) už pravdepodobne o zastupiteľnosti hovoriť nemožno, aj keď je otázne, či sú takéto enormné kapacity v súčasnosti aj reálne využiteľné¹¹¹. Aj napriek určitým odlišnostiam (napr. podstatne vyššia možná prenosová rýchlosť) možno konštatovať, že ide o technológiu nachádzajúcu sa v posudzovanom období až po súčasnosť na rovnakom relevantnom trhu ako xDSL a káblová technológia.

¹⁰⁸ <http://www.zive.sk/h/Publicistika/AR.asp?ARI=122852&CAI=2215>

¹⁰⁹ <http://pocitace.sme.sk/clanok.asp?cl=3157343>

¹¹⁰ <http://mobil.sme.sk/c/3469379/Orange-pride-do-bytov-cez-optiku.html>

¹¹¹ <http://technologie.etrend.sk/112328/telekom-a-internet/treti-hrac-pre-triple-play>

(291) Okrem vyššie uvedených technológií pripojenia do internetu prostredníctvom siete mobilných operátorov používajú mobilní operátori v SR (Orange Slovensko, a.s. a T-Mobile Slovensko, a.s.) aj technológie Flash-OFDM a UMTS/HSDPA¹¹². Všetky tieto technológie zabezpečujú vysokorýchlostné pripojenie do internetu s teoretickou maximálnou prenosovou rýchlosťou 3,6 Mbit/s (UMTS/HSDPA) resp. 5,3 Mbit/s (Flash-OFDM). Reálna prenosová rýchlosť je však nižšia v závislosti od kvality signálu a vyťaženia siete, čo spôsobuje kolísavú rýchlosť a nestabilitu pripojenia. Okrem toho pri Flash-OFDM spôsobuje problém pokrytie vnútri budov. Mobilný internet je na rozdiel od xDSL poskytovaný len v programoch s predplateným objemom dát. Produkty oboch mobilných operátorov pre koncového užívateľa zabezpečujú neustále pripojenie aj v prípade, že sa zákazník nachádza mimo pokrytia niektorou z vyššie uvedených technológií, a to tak, že zákazník má aj ďalej možnosť byť pripojený prostredníctvom EDGE alebo GPRS. Pripája sa prostredníctvom mobilného telefónu alebo cez iné zariadenie (napr. PCMCIA karta, USB modem, atď.). Mobilný internet je možné využívať prakticky kdekoľvek kde je pokrytie signálom a vzhľadom na pokrytie územia je prostredníctvom všetkých mobilných technológií dostupný takmer na celom území SR.

(292) Mobilný internet je produkt určený najmä pre zákazníkov nepoužívajúcich internet iba na jednom geograficky určenom mieste, aj keď nie je možné vylúčiť existenciu aj takých zákazníkov mobilného internetu. Pokiaľ ide o cenu, produkty mobilného internetu a xDSL sú porovnateľné, avšak po uvedení 4G internetu Slovak Telekom, a.s. je cena xDSL nižšia v prípade, že zákazník odoberá aj hlasovú službu. Na základe vyššie uvedeného úrad dospel k záveru, že z dôvodu mobility, kolísavosti prenosovej rýchlosti, nestability pripojenia a pokrytia vnútri budov xDSL a mobilný internet nie sú vzájomne zastupiteľné.

(293) Všetci podnikatelia poskytujúci služby prostredníctvom vyššie uvedených technológií majú svoju ponuku rozčlenenú na dve základné časti, a to produkty určené pre podnikateľov a produkty určené pre bytových zákazníkov. Podnikatelia si zväčša nemôžu objednať produkt určený pre fyzické osoby a naopak. Ide o jasne odlišiteľné kategórie zákazníkov s rozdielnymi obchodnými ponukami.

(294) Slovak Telekom, a.s. v odpovedi na výzvu pred vydaním rozhodnutia uviedol, že názor úradu je chybný a konštatoval, že trh je potrebné definovať širšie. Slovak Telekom, a.s. neuviedol ako by mal byť trh definovaný ani neuviedol dôvody, pre ktoré by to tak malo byť, preto na túto námietku nie je možné reagovať.

(295) Na základe vyššie uvedených skutočností úrad definoval nasledovné maloobchodné trhy:

- **relevantný trh poskytovania prístupu k nízkorýchlostnému internetu prostredníctvom dial-up a ISDN pre bytových zákazníkov**

¹¹² Porovnanie týchto technológií je dostupné napr. na <http://netmeter.zive.sk/>

- **relevantný trh poskytovania prístupu k nízkorychlostnému internetu prostredníctvom dial-up a ISDN pre nebytových zákazníkov**
- **relevantný trh poskytovania prístupu k vysokorychlostnému internetu prostredníctvom xDSL, káblovej technológie a optických vlákien pre bytových zákazníkov**
- **relevantný trh poskytovania prístupu k vysokorychlostnému internetu prostredníctvom xDSL, káblovej technológie a optických vlákien pre nebytových zákazníkov**

(296) Ďalej úrad posudzoval zastupiteľnosť vyššie uvedených prístupových technológií na veľkoobchodnej úrovni.

(297) Na trh nízkorychlostného internetu bola zahrnutá technológia dial-up a ISDN, ktoré je možné poskytovať fakticky len cez PVTs spoločnosti Slovak Telekom, a.s. Ako bolo uvedené vyššie v tomto rozhodnutí v časti D, Slovak Telekom, a.s. poskytuje veľkoobchodný prístup k týmto technológiám troma možnými veľkoobchodnými modelmi. Z tohto dôvodu je možné bez ďalšieho definovať veľkoobchodný trh ako

- **relevantný trh poskytovania veľkoobchodného prístupu k dial-up a ISDN prostredníctvom PVTs spoločnosti Slovak Telekom, a.s. pre internetových providerov (ISP) za účelom poskytovania prístupu k internetu prostredníctvom dial-up a ISDN pre koncových užívateľov.**

(298) Podľa § 3 ods. 6 zákona „priestorový relevantný trh je vymedzený územím, na ktorom sú súťažné podmienky také homogénne, že toto územie môže byť odčlenené od ostatných území s odlišnými súťažnými podmienkami.“ "Relevantný geografický trh zahŕňa oblasť, v ktorej sú dotknuté podniky zaangažované do vzťahov dopytu a ponuky produktov a/alebo služieb, v ktorej sú súťažné podmienky dostatočne homogénne, a ktorá sa od ostatných susedných oblastí výrazne odlišuje práve preto, že súťažné podmienky v nej sú zjavne odlišné od podmienok v týchto oblastiach."¹¹³

(299) V oblasti elektronických komunikácií je prvým určujúcim faktorom pre vymedzenie geografického relevantného trhu pokrytie danou sieťou. PVTs Slovak Telekom, a.s. pokrýva celé územie SR. Všetky vyššie popisované služby elektronických komunikácií sú poskytované výlučne na území SR a podliehajú regulačným a licenčným pravidlám stanoveným právnym poriadkom SR. Všetky tieto služby sa poskytujú na základe Všeobecných podmienok platných a účinných na území SR. Všeobecné obchodné podmienky sú zväčša jedny a sú platné a účinné pre celé územie SR rovnako (výnimkou je UPC Broadband Slovakia, s.r.o.), t.j. jednotná cenová politika pre celé územie, atď. Aj napriek existencii lokálnych sietí iných operátorov, zmeny v úrovni cien sa týkajú celého územia pokrytého sieťou daného operátora, čo vytvára homogénne podmienky na celom území SR.

¹¹³ VYHLÁŠKA KOMISIE o definícii relevantného trhu pre účely súťažného práva Spoločenstva, (97/C 372/03), bod 8;

(300) „Pre právne vzťahy vyplývajúce zo Zmluvy o pripojení a Všeobecných podmienok platí právo SR, a to aj v prípade, že účastník je cudzincom. V prípade sporu je daná príslušnosť súdu podľa Občianskeho súdneho poriadku, pričom miestne príslušný súd je určený podľa bydliska alebo sídla odporcu. V prípade, ak je odporcom zahraničná osoba, miestne príslušným je súd v obvode, ktorého má táto osoba v SR organizačnú zložku a ak takúto organizačnú zložku nemá, miestne príslušný je všeobecný súd SR.“¹¹⁴

(301) Uvedené vyplýva zo skutočnosti, že sieť, resp. siete, ku ktorým sú zákazníci pripojení sa nachádzajú výlučne na území SR. Rovnako reklamné kampane hráčov na trhu sa orientujú výlučne na zákazníkov nachádzajúcich sa na území SR.

(302) Na základe vyššie uvedených skutočností úrad konštatuje, že

- **geografickým relevantným trhom v prípade všetkých vyššie definovaných tovarových relevantných trhov je územie SR.**

F. DOMINANTNÉ POSTAVENIE

(303) The Court of Justice definoval dominantné postavenie ako „pozíciu ekonomickej sily požívanej podnikateľom, ktorá mu umožňuje brániť efektívnej súťaži na relevantnom trhu, a to tak že mu dáva potenciál správať sa do značnej miery nezávisle od konkurentov, odberateľov a v konečnom dôsledku aj od zákazníkov.“¹¹⁵

(304) Podľa § 8 ods. 1 zákona dominantné postavenie na relevantnom trhu má podnikateľ alebo niekoľko podnikateľov, ktorí nie sú vystavení podstatnej súťaži a ktorí sa vzhľadom na svoju ekonomickú silu môžu správať nezávisle. Schopnosť podnikateľa sťažovať udržiavanie efektívnej súťaže na relevantnom trhu je umožnená tým, že ako podnikateľ v dominantnom postavení sa môže správať nezávisle od svojich konkurentov aj zákazníkov.

(305) Existencia dominantného postavenia môže pochádzať z niekoľkých faktorov, ktoré brané samostatne nemusia byť nevyhnutne určujúce.¹¹⁶ Medzi týmito faktormi vysoko dôležitým je existencia veľmi veľkých trhových podielov. Podnikateľ, ktorý má veľmi veľký trhový podiel a udržuje si ho nejaký čas, je kvôli tomuto podielu v pozícii sily, ktorá ho robí nevyhnutným obchodným parterom a ktorá mu tiež zabezpečuje takú nezávislosť konania, ktorá je znakom dominantného postavenia. Veľmi vysoký trhový podiel presahujúci 50 %, musí byť, okrem výnimočných okolností, považovaný za vážny

¹¹⁴ Všeobecné podmienky na poskytovanie verejnej telefónnej služby (VTS) Slovak Telekom, a.s., účinné od 01.12.2006; Časť XI.

¹¹⁵ *Case C-27/76 United Brands and Others v Commission* [1978] ECR 207, bod 65: „a position of economic strength enjoyed by an undertaking which enables it to prevent effective competition being maintained on the relevant market by giving it the power to behave to an appreciable extent independently of its competitors, customers and ultimately of its consumers“

¹¹⁶ *Case 85/76 Hoffmann-La Roche*, bod 39

a dostatočný dôkaz o existencii dominantného postavenia.¹¹⁷ Veľký trhový podiel sám osebe ešte nemusí byť dôkazom dominantného postavenia, preto je nevyhnutné posudzovať tento podiel v kontexte s podielmi ostatných konkurentov na trhu (najmä tých s najvyšším trhovým podielom po predpokladanom dominantovi) a brať do úvahy najmä odstupy medzi podielmi jednotlivých konkurentov ako aj jeho vývoj v určitom časovom úseku.¹¹⁸ Komplexná analýza štruktúry trhu z hľadiska pozície najvýznamnejších súťažiteľov je pre skúmanie dominantného postavenia určitého podnikateľa nevyhnutná.

(306) Slovak Telekom, a.s. je spoločnosť s dlhoročnou tradíciou na slovenskom telekomunikačnom trhu. Majoritným akcionárom je Deutsche Telekom AG (Vlastnícka štruktúra: Deutsche Telekom AG - 51 % akcií, MDPaT SR - 34 % akcií, FNM SR - 15 % akcií), jeden z najväčších telekomunikačných operátorov na svete, ktorý sa svojimi aktivitami radí medzi hlavných inovátorov v oblasti telekomunikácií a informačných technológií. Slovak Telekom, a.s. je vedúcou spoločnosťou v poskytovaní moderných telekomunikačných služieb na Slovensku. Vlastní a prevádzkuje telekomunikačnú sieť, ktorá pokrýva celé územie Slovenskej republiky, poskytuje národné a medzinárodné hlasové služby, ako aj široké portfólio dátových služieb. Slovak Telekom, a.s. je lídrom v poskytovaní prístupu ku širokopásmovému internetu a dynamicky rozvíjajúcim sa operátorom poskytujúcich služby v oblasti internetovej zábavy.¹¹⁹ Svojim zákazníkom teda ponúka služby pevnej siete, prostredníctvom dcérskej spoločnosti aj služby mobilnej komunikácie, pripojenie do internetu, internetový obsah, dátové služby, predaj koncových zariadení, služby šírenia rozhlasového a televízneho vysielania a služby komerčného call centra¹²⁰.

(307) Skupina Slovak Telekom, a.s. je zložená zo silných hráčov na trhu, ktorí sú zároveň lídrami vo svojej oblasti. Cieľom je poskytovanie komplexných komunikačných služieb pre bytových i firemných zákazníkov. Skupina Slovak Telekom, a.s. dosahuje pritom synergiu vo využívaní technológií, úzko spolupracuje pri vytváraní individuálnych zákazníckych riešení a vývoji nových produktov a služieb.¹²¹

(308) Dňa 31.12.2004 sa Slovak Telekom, a.s. stal výlučným vlastníkom spoločnosti T-Mobile Slovensko, a.s., ktorá je poskytovateľom služieb mobilnej komunikácie a prevádzkovateľom dátových sietí. Prevádzkuje päť sietí - verejnú dátovú sieť VDS, analógovú sieť NMT, digitálnu sieť GSM (900 a 1800 MHz), digitálnu sieť UMTS a digitálnu sieť FLASH-OFDM. Spoločnosť T-Mobile Slovensko, a.s. je samostatným právnym subjektom. Slovak Telekom, a.s. má aj ďalšie dcérske spoločnosti.

¹¹⁷ Court of Justice, *Case C-62/86 Akzo vs. Commission* [1991] E.C.R. I-3359, bod 60; *Case T-228/97, Irish Sugar vs. Commission*, [1999] ECR II-2969, bod 70, 85/76 *Hoffmann-La Roche vs. Commission* [1979] ECR 461, bod 41, Court of First Instance *Case T-30/89 Hilti v Commission* [1991] ECR II-1439, bod 91; *Case T-83/91 Tetra Pak v Commission* [1994] ECR II-755, bod 109.

¹¹⁸ *Case Hoffmann-La Roche*, bod 41 a 48;

¹¹⁹ <http://www.slovaktelekom.sk/Default.aspx?CatID=1499&Section=1>

¹²⁰ <http://www.slovaktelekom.sk/Default.aspx?CatID=484>

¹²¹ <http://www.slovaktelekom.sk/Default.aspx?CatID=1458&Section=1>

(309) Slovak Telekom, a.s. je členom významných domácich organizácií pôsobiacich v oblasti informačných a komunikačných technológií a rozvoja podnikania [Slovenská spoločnosť pre zahraničnú politiku (SFPA), Fórum pre komunikačné technológie, ITAS (IT Asociácia Slovenska), Slovenská asociácia pre elektronický obchod (SAEO), Podnikateľská aliancia Slovenska (PAS) – Centrum pre hospodársky rozvoj (CPHR)]. Slovak Telekom, a.s. je tiež členom Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory, Americkej obchodnej komory a Francúzskej obchodnej komory. Slovak Telekom, a.s. je rovnako členom Medzinárodnej telekomunikačnej únie (ITU), ETNO (European Telecommunications Network Operators Association), ETP (European Telecommunications Platform), ETIS (E- and Telecommunications Information Services), ETSI (European Telecommunications Standards Institute).

(310) Úrad analyzoval postavenie spoločnosti Slovak Telekom, a.s. na nasledovných trhoch:

- relevantný trh pripojenia bytových zákazníkov do pevnej verejnej telekomunikačnej siete
- relevantný trh pripojenia nebytových zákazníkov do pevnej verejnej telekomunikačnej siete

(311) Pripojenie do PVTs dáva zákazníkovi možnosť využívať široké spektrum telekomunikačných služieb. Úrad v prvom rade analyzoval výšku trhového podielu na príslušných trhoch, pričom vychádzal z údajov TÚ SR. K 01.12.2004 vyčíslil TÚ SR podiel spoločnosti Slovak Telekom, a.s. na trhu pripojenia bytových zákazníkov na 100% a na trhu pripojenia nebytových zákazníkov na 100%, a to podľa kritéria počtu pripojených zákazníkov¹²².

(312) V 2. kole analýz maloobchodných trhov č. 1 a 2 definovaných v zmysle nového regulačného rámca EÚ pre elektronické komunikácie zvolil TÚ SR ako kritérium pre posúdenie trhového podielu nasledovné ukazovatele: celkový počet účastníkov pripojených do PVTs, výnosy zo zriadenia prípojok a výnosy z mesačných poplatkov účastníkov bez volaní za obdobie od 01.01.2005 do 31.12.2006.

(313) Tab. 15 - Bytoví zákazníci

Podiel Slovak Telekom, a.s.	01.01.2005	30.06.2005	01.12.2005	01.06.2006	31.12.2006
Celkový počet účastníckych prípojok	98,46	98,01	93,71	96,04	95,71
Celkový počet účastníckych prípojok bytoví	99,98	99,94	99,86	99,64	99,40
Výnosy zo zriadenia prípojok bytoví	0	100	100	99,81	96,83
Výnosy z mesačného poplatku bez volaní bytoví	0	100	100	100	96,12

¹²² <http://www.teleoff.gov.sk/sk/Sutaz/Analyza/prip-nebyt.html> ; <http://www.teleoff.gov.sk/sk/Sutaz/Analyza/prip-byt.html>

Zdroj: <http://www.teleoff.gov.sk/sk/Sutaz/Analyza/2-kolo/mot1.html>

(314) Tab. 16 - Nebytoví zákazníci

Podiel Slovak Telekom, a.s.	01.01.2005	30.06.2005	1.12.2005	01.06.2006	31.12.2006
Celkový počet účastníckych prípojok	98,46	98,01	93,71	96,04	95,71
Celkový počet účastníckych prípojok nebytoví	93,46	91,75	90,84	85,18	84,63
Výnosy zo zriadenia prípojok nebytoví	0	100	92,88	89,51	79,35
Výnosy z mesačného poplatku bez volaní nebytoví	0	99,95	99,9	99,87	99,78

Zdroj: <http://www.teleoff.gov.sk/sk/Sutaz/Analyza/2-kolo/mot2.html>

(315) Tab. 17 – Účastnícke prípojky (ÚP)

	Celkový počet ÚP – pevná linka	Počet bytových ÚP	Hustota ÚP na 100 obyvateľov	Miera digitalizácie ÚP (%)	Hustota telefonizácie domácností (%)
1996	1 246 471	920 197	23,22	37,57	57
1997	1 391 864	1 002 628	25,88	50,65	61
1998	1 539 283	1 125 950	28,54	62,05	61,14
1999	1 655 380	1 228 760	30,66	66,81	63,39
2000	1 697 982	1 255 250	31,43	70,41	75,43
2001	1 556 254	1 157 258	28,93	74,28	69,48
2002	1 402 725	1 029 687	26,08	78,23	61,82
2003	1 294 673	987 489	24,07	84,26	52,02
2004	1 250 415	953 511	23,22	100	50,23
2005	1 197 044	917 997	22,21	100	48,36
2006	1 167 390	895 901	21,66	100	47,19
VI. 2007	1 168 569	884 906	21,67	100	46,61

Zdroj: <http://www.telecom.gov.sk/externe/telekom/statistika/index.htm>

(316) Ako je zrejme z vyššie uvedených údajov, Slovak Telekom, a.s. si dlhodobo udržiava vysoký podiel na obidvoch relevantných trhoch, čo vyplýva zo skutočnosti, že disponuje sieťou budovanou desiatky rokov a z verejných prostriedkov, ktorá má vysoké pokrytie územia a obyvateľstva. Už výšku trhových podielov, ktorá vysoko presahuje 50 % a vo väčšine prípadov sa približuje k 100 % hranici, možno považovať dostatočný dôkaz o existencii dominantného postavenia (pozri vyššie), a to aj bez toho, aby úrad hlbšie analyzoval štruktúru podielov ďalších konkurentov, nakoľko pri tak vysokých podieloch Slovak Telekom, a.s. sú podiely konkurentov zanedbateľné.

(317) Pripojenie do PVTs si vyžaduje, aby daná PVTs bola dostupná v príslušnej geografickej oblasti, čiže je potrebné, aby bola fyzicky „dotiahnutá“ k nehnuteľnosti zákazníka. Budovanie PVTs je z časového hľadiska náročné a predstavuje značnú administratívnu záťaž pre podnikateľa (realizácia rozkopávok, potreba získania stavebných a iných administratívnych povolení, vysporiadanie obmedzenia vlastníckych

práv s vlastníkami nehnuteľností cez ktoré prechádza vedenie, vybudovanie rozvodov vnútri budov, atď.). Vstup na trh si vyžaduje vysoké investície (s vysokým rizikom návratnosti), najmä vysoké počiatkové náklady (náklady na budovanie siete, reklamu, získanie zákazníka, atď.), preto ostatní podnikatelia budujú prístupové siete iba do lokalít, kde je vysoký potenciál získania bonitných (t.j. najmä firemných) zákazníkov – administratívne budovy, priemyselné centrá.

(318) Okrem toho môže podnikateľ čeliť aj ďalším legislatívnym bariéram ako napr. stavebná uzávera na určitom území alebo riziku negatívneho stanoviska obce, ak by rozkopávkami išlo napr. o negatívny zásah do života mesta, veľký objem rozkopávok komunikácií s dôsledkami na životné prostredie, obmedzenia v doprave, zaberanie ďalšieho podzemného priestoru pod komunikáciami, ktorý je už prehustený inžinierskymi sieťami.

(319) Ďalšou významnou bariérou vstupu na trh je samotná existencia PVTS Slovak Telekom, a.s., ku ktorej je pripojená určitá masa koncových užívateľov, vďaka čomu Slovak Telekom, a.s. dosahuje úspory z rozsahu a sortimentu v miere, aká nie je pravdepodobná, že by ju dosiahol niektorý, iný hráč na trhu. Každý nový hráč je, resp. by bol v dôsledku toho v nevýhodnej pozícii, pretože by musel dosiahnuť značný počet zákazníkov na to, aby sa aspoň priblížil k týmto hodnotám porovnateľným so Slovak Telekom, a.s. V skutočnosti teda nie je reálne, aby akýkoľvek podnikateľ vybudoval sieť v takom rozsahu, aby vytvárala konkurenciu pre Slovak Telekom, a.s., nakoľko by to bolo neekonomické a nikdy by nedošlo k navráteniu nákladov na jej vybudovanie (utopené náklady). Zákazníka je možné získať nízkymi cenami, čo by výrazne predĺžilo alebo skôr znemožnilo návratnosť investície¹²³. V tejto súvislosti je tiež potrebné brať do úvahy, že v súčasnosti existuje aj ďalších cca 500 000 prípojok k sieti Slovak Telekom, a.s. (pozri vyššie), na ktorých sa v súčasnosti neposkytujú žiadne služby, ale ktoré je možné „aktivovať“ v čase oveľa kratšom ako vybudovanie novej siete. Ekonomiku prípadného vstupu na trh ovplyvňuje aj skutočnosť, že SR predstavuje pomerne malý trh.

(320) Okrem tohto, Slovak Telekom, a.s. neustále investuje do svojej PVTS a prispôbuje sa technologickým trendom v telekomunikačnom odvetví, čo len zväčšuje vyššie uvedenú nepravdepodobnosť a neefektivitu budovania alternatívnej siete podobného rozsahu. Siete lokálneho charakteru nepredstavujú dostatočný súťažný tlak na PVTS Slovak Telekom, a.s. Na základe vyššie uvedeného úrad konštatuje, že bariéry na vstup na trh sú veľmi vysoké a potenciálna konkurencia neexistuje.

(321) Na základe vyššie uvedených skutočností úrad konštatuje, že spoločnosť **Slovak Telekom, a.s. má dominantné postavenie na:**

- relevantnom trhu pripojenia bytových zákazníkov do pevnej verejnej telekomunikačnej siete
- relevantnom trhu pripojenia nebytových zákazníkov do pevnej verejnej telekomunikačnej siete

¹²³ Pozri analýzy TÚ SR: maloobchodné trhy č. 3 – 6; <http://www.teleoff.gov.sk/sk/Sutaz/analiza.html>

(322) Úrad ďalej analyzoval postavenie spoločnosti Slovak Telekom, a.s. na nasledovných trhoch:

- relevantný trh zostavenia volania v pevnej verejnej telekomunikačnej sieti Slovak Telekom, a.s.
- relevantný trh ukončovania volania v pevnej verejnej telekomunikačnej sieti Slovak Telekom, a.s.

(323) AO, ktorý chce plnohodnotne pôsobiť na trhu hlasovej služby potrebuje, okrem iného, odoberať veľkoobchodné služby zostavenia a ukončenia hovoru. Odoberá ich od všetkých podnikateľov, ktorí pripájajú potenciálnych zákazníkov a adresátov volaní, a to na základe prepojovacích zmlúv a za veľkoobchodné ceny – prepojovacie poplatky. Origináciu a termináciu vždy môže uskutočniť výlučne podnikateľ, ktorý disponuje prístupovou sieťou a pripája koncového užívateľa, ako volanú alebo volajúcu stranu. Vzhľadom na definíciu relevantného trhu, resp. trhov to znamená, že hovory uskutočnené alebo prijaté zákazníkom pripojeným k PVTs Slovak Telekom, a.s. môže zostaviť alebo ukončiť výlučne Slovak Telekom, a.s. Iná technická alternatíva neexistuje.

(324) Uvedené nemusí v každom prípade automaticky znamenať pozíciu dominantu, resp. prirodzeného monopolu podnikateľa zostavujúceho a/alebo ukončujúceho hovory zákazníkov, ktorých pripája. Jedná sa o prípady, keď ide o vlastníka malej siete s malým počtom pripojených zákazníkov. Tento počet určuje jeho vyjednávaciu silu voči druhej strane.¹²⁴ Pri pohľade na zákaznícku bázu Slovak Telekom, a.s. však v tomto prípade Slovak Telekom, a.s. je tým subjektom, ktorý určuje podmienky na trhu a je vzhľadom na zákaznícku bázu nevyhnutným obchodným partnerom.

(325) Na základe uvedeného je bez ďalšieho možné konštatovať, že **Slovak Telekom, a.s. má dominantné postavenie na:**

- relevantnom trhu zostavenia volania v pevnej verejnej telekomunikačnej sieti Slovak Telekom, a.s.
- relevantnom trhu ukončovania volania v pevnej verejnej telekomunikačnej sieti Slovak Telekom, a.s.

(326) Úrad ďalej analyzoval postavenie spoločnosti Slovak Telekom, a.s. na nasledovných trhoch:

- relevantný trh poskytovania verejnej telefónnej služby bytovým zákazníkom prostredníctvom pevnej verejnej telekomunikačnej siete
- relevantný trh poskytovania verejnej telefónnej služby nebytovým zákazníkom prostredníctvom pevnej verejnej telekomunikačnej siete.

¹²⁴ K tomu pozri Explanatory memorandum, bod 4.2.1

(327) Do konca roku 2002 bol zo zákona jediným poskytovateľom verejnej telefónnej služby Slovak Telekom, a.s., ktorý mal na túto službu legálny monopol. Od 01.01.2003 sa po splnení zákonom stanovených náležitostí legislatívne umožnil vstup na trh aj pre iných podnikateľov a de iure došlo k liberalizácii telekomunikačných služieb. V priebehu rokov 2003 a 2004 nebola medzi spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. a AO, napriek prebiehajúcim rokovaniam, uzatvorená ani jedna zmluva o prepojení sietí, ktorá by vytvorila predpoklady pre vznik konkurenčného prostredia¹²⁵. Prvé prepojovacie zmluvy s AO boli uzavreté začiatkom roku 2005 a prví AO vstúpili na trh 01.08.2005. Je treba ešte dodať, že niektorí AO poskytovali vo veľmi obmedzenej miere hlasové služby aj dovtedy, avšak len pre zákazníkov pripojených k ich vlastnej sieti a len pre určité typy volaní, keďže v dôsledku absencie prepojenia sietí nemohli poskytovať plnohodnotné telefónne služby.

(328) Úrad zisťoval trhové podiely účastníkov trhu a ako kritériá pre posudzovanie trhovej sily zvolil počet zákazníkov, objem prevolaných minút v sieti daného operátora a objem tržieb za verejnú telefónnu službu. Úrad síce definoval tieto trhy ako samostatné trhy bytových a nebytových zákazníkov, avšak bude uvádzať jeden spoločný podiel, pretože členenie tohto podielu, vzhľadom na jeho takmer monopolnú úroveň, by nemalo žiadny praktický význam.

(329) Vzhľadom na vyššie uvedené, pred dátumom 01.08.2005 bol teda podiel Slovak Telekom, a.s. podľa uvedených kritérií 100% resp. takmer 100%.

(330) Tab. 18 – Počet zákazníkov (obchodné tajomstvo)

Počet zákazníkov	2 005	VI. 2006	2 006	VI. 2007
Slovak Telekom, a.s.				
Amtel, spol. s r.o.				
Dial Telecom, a.s.				
eTel, s.r.o.				
GTS Nextra, a.s.				
Slovanet, a.s.				
SWAN, a.s.				
ŽSR				
UPC				
SPOLU				

Tab. 19 – Podiely na trhu z hľadiska počtu zákazníkov

Počet zákazníkov -	2 005	VI. 2006	2 006	VI. 2007
--------------------	-------	----------	-------	----------

¹²⁵ Dňa 25.11.2003 bola podpísaná prepojovacia zmluva so spoločnosťou ConnSpec Telekom, s.r.o., avšak táto bola zrušená 14.01.2005. Táto spoločnosť nikdy reálne nevstúpila na maloobchodný trh, preto úrad neberie túto prepojovaciu zmluvu do úvahy. <http://www.teleoff.gov.sk/sk/Prepojovanie/zmluvy.html>

podieľy				
Slovak Telekom, a.s.	98,57	98,42	98,23	97,90
Amtel, spol. s r.o.				
Dial Telecom, a.s.				
eTel, s.r.o.				
GTS Nextra, a.s.				
Slovanet, a.s.				
SWAN, a.s.				
ŽSR				
UPC				

(obchodné tajomstvo)

Z vyššie uvedenej tabuľky vyplýva, že podiel na trhu spoločnosti Slovak Telekom, a.s. ku koncu roku 2005 bol 98,57 % a v polovici roku 2007 bol 97,9 %, teda v priebehu jeden a pol roka zaznamenal pokles o 0,67 %.

(331) Tab. 20 – Objem pretelefonovaných minút
(obchodné tajomstvo)

Objem pretelef. min.	2 005	VI. 2006	2 006	VI. 2007
Slovak Telekom, a.s.				
Amtel, spol. s r.o.				
Dial Telecom, a.s.				
eTel, s.r.o.				
GTS Nextra, a.s.				
Slovanet, a.s.				
SWAN, a.s.				
ŽSR				
UPC				
SPOLU				

Tab. 21 – Podieľy na trhu z hľadiska objemu pretelefonovaných minút

Objem pretelef. min.	2 005	VI. 2006	2 006	VI. 2007
Slovak Telekom, a.s.	94,89	91,77	92,38	91,03
Amtel, spol. s r.o.				
Dial Telecom, a.s.				
eTel, s.r.o.				
GTS Nextra, a.s.				

Slovanet, a.s.				
SWAN, a.s.				
ŽSR				
UPC				

(obchodné tajomstvo)

Z vyššie uvedenej tabuľky vyplýva, že podiel na trhu spoločnosti Slovak Telekom, a.s. ku koncu roku 2005 bol 94,89 % a v polovici roku 2007 bol 91,03 %, teda v priebehu jeden a pol roka zaznamenal pokles o 3,86 %.

(332) Tab. 22 – Objem tržieb
(obchodné tajomstvo)

Tržby	2 005	VI. 2006	2 006	VI. 2007
Slovak Telekom, a.s.				
Amtel, spol. s r.o.				
Dial Telecom, a.s.				
eTel, s.r.o.				
GTS Nextra, a.s.				
Slovanet, a.s.				
SWAN, a.s.				
ŽSR				
UPC				
SPOLU				

Tab. 23 – Podiely na trhu z hľadiska objemu tržieb

Tržby	2 005	VI. 2006	2 006	VI. 2007
Slovak Telekom, a.s.	95,37	93,99	94,65	93,17
Amtel, spol. s r.o.				
Dial Telecom, a.s.				
eTel, s.r.o.				
GTS Nextra, a.s.				
Slovanet, a.s.				
SWAN, a.s.				
ŽSR				
UPC				

(obchodné tajomstvo)

Z vyššie uvedenej tabuľky vyplýva, že podiel na trhu spoločnosti Slovak Telekom, a.s. ku koncu roku 2005 bol 95,37 % a v polovici roku 2007 bol 93,17 %, teda v priebehu pol roka zaznamenal pokles o 2,2 %.

(333) Ako je zrejmé, Slovak Telekom, a.s. si aj napriek pôsobeniu konkurentov, ktorí sú na trhu dva roky, udržiava veľmi vysoký podiel na trhu, ktorý ani v jednom prípade neklesol pod 91%. Najvyšší podiel konkurenta v rámci všetkých vyššie uvedených kritérií dosiahol 2,42%. Podľa judikatúry EÚ (pozri vyššie) je trhový podiel nad 50 % vážnym dôkazom dominantného postavenia.

(334) Úrad ďalej skúmal bariéry vstupu na predmetné trhy. Základnou a rozhodujúcou bariérou pre vstup na trh klasickej telefónnej služby je skutočnosť, že je len jedna PVTS s účastníckymi vedeniami v takom rozsahu ako PVTS Slovak Telekom, a.s. a ostatní operátori sú na ňu odkázaní. Slovak Telekom, a.s. určuje podmienky prístupu k tejto sieti a podmienky jej využívania, čím v podstatnej miere ovplyvňuje súvisiace telekomunikačné trhy. Slovak Telekom, a.s. je vertikálne integrovaná spoločnosť, ktorá pôsobí nielen na veľkoobchodnej úrovni, ale aj na súvisiacich maloobchodných trhoch.

(335) Podmienkou a nevyhnutnou súčasťou každého prenosu hlasu je verejná telefónna sieť s ukončením u koncového užívateľa. Keďže vybudovanie a plošné pokrytie územia verejnou telefónnou sieťou je z hľadiska časového, investičného, technického, stavebného a strategického veľmi náročné, ale najmä neefektívne, je jediným možným riešením prístup k infraštruktúre a zariadeniam Slovak Telekom, a.s. AO sú odkázaní na spoluprácu so Slovak Telekom, a.s. S týmto súvisí aj skutočnosť, že viacerí AO indikovali ako bariéru vstupu na trh podmienky stanovené v prepojujacej zmluve zo strany Slovak Telekom, a.s. (napr. rôzne typy poplatkov, prognózovanie, povinnosť zabezpečiť určitý minimálny počet minút prepojených volaní, atď.). Slovak Telekom, a.s., ako vertikálne integrovaná spoločnosť, pôsobí tak na veľkoobchodnom ako aj na súvisiacom maloobchodnom trhu, čo jej dáva možnosť prenášať svoj vplyv na maloobchodný trh a ovplyvňovať úroveň nákladov AO. To je ďalšia z bariér vstupu uvedená AO, a to najmä ceny maloobchodných produktov Slovak Telekom, a.s. vo vzťahu k prepojujaciemu poplatkom (čo je aj predmetom tohto správneho konania), ale aj správanie sa dominantného operátora na trhu. Vertikálna integrácia je jedným z faktorov, ktorý prispieva k dominantnej pozícii¹²⁶.

(336) Za bariéru vstupu na trh možno považovať vysoké kapitálové investície na zriadenie telefónnej siete s účastníckymi vedeniami a súvisiace technológie, vysoké počiatkové náklady na získanie zákazníkov, investičná náročnosť spojená s veľkým rizikom, pridelenie obmedzených zdrojov, penetrácia trhu, pomerne malý a saturovaný trh SR a pomerne málo času na získanie významného počtu zákazníkov vzhľadom na návratnosť investícií a dosiahnutie konkurencieschopnosti. Okrem tohto patria medzi bariéry vstupu primerane aj tie faktory, ktoré AO brali do úvahy pri vstupe na trh a sú uvedené v časti D tohto rozhodnutia.

¹²⁶ Case C-27/76 *United Brands and Others v Commission* [1978] ECR 207, bod 70 a 71.

(337) Ďalšou oblasťou, ktorú úrad skúmal je oblasť marketingu. Reklamná kampaň môže sledovať dva základné ciele. Prvým je vybudovanie povedomia o spoločnosti ako takej, t.j. vybudovanie a posilňovanie image a dobrého mena, podpora a rozšírenie spontánnej znalosti značky a posilnenie renomé spoločnosti na telekomunikačnom trhu. Imidžová reklama prebieha kontinuálne a dlhodobo s cieľom vytvárania a zlepšovania znalosti používaných obchodných značiek, oblastí, ku ktorým sa tieto značky vzťahujú, vytváraní pozitívnych (emocionálnych, racionálnych) asociácií k nim a budovaní konkrétnych atribútov, ktoré si majú spotrebitelia priradiť k značke. Takáto reklama môže tiež upozorniť na zmenu značky spoločnosti (rebranding – ide však o výnimočnú udalosť, ktorá sa deje maximálne raz za niekoľko rokov).

(338) Druhým a primárnym cieľom reklamy je zvýšenie predaja vlastných produktov a služieb, a to v krátkodobom aj dlhodobom rámci. Za týmto účelom sa vytvára prezentácia konkrétnych produktov (nových alebo zlepšených, prípadne existujúcich a doteraz nepropagovaných), ktorá môže mať konkrétnu odozvu vo forme nárastu počtu zákazníkov počas trvania kampane alebo aj po určitú dobu po nej. Takáto reklama často obsahuje aj informáciu o možnosti objednať si propagovaný produkt alebo získať ďalšie informácie o ňom, informáciu o novom produkte alebo o novej funkcionalite služby, informáciu o možnosti migrácie na iný produkt, informáciu o konkrétnom počte objednávok alebo zákazníkov určitého produktu, atď. V prípade reklamy na konkrétne produkty je dôležité odlišenie produktu od iných konkurenčných produktov a zdôraznenie jeho výhody oproti konkurenčnej ponuke. Vzhľadom na obmedzený komunikačný priestor sa musí informačná správa obmedziť na črtu produktu, ktorá je jednoznačne popisateľná, dokáže záujemcu čo najviac zaujať a odlišuje produkt od konkurencie. Typicky to býva cena (často dočasná cenová ponuka – zľava), nová vlastnosť služby, resp. ich kombinácia. Každé reklamné médium má svoje špecifiká a preto spôsob oslovenia cieľovej skupiny je iný, takisto aj účinok médií je rozdielny, preto sa pri komunikácii využíva mediálny mix – rozdelenie reklamy do rôznych médií.

(339) Najefektívnejší spôsob ako dosiahnuť rýchly zásah širších cieľových skupín je televízia. Výrazné preferovanie televízie platí pre všetkých väčších zadávateľov reklamy, nielen z telekomunikačného sektora, ale aj z bankového sektora, automobilového sektora, atď. Ďalšími prostriedkami s pomerne veľkým odstupom sú tlačové médiá (noviny a časopisy) a vonkajšia reklama (bilboardy, citylighty, fasády, atď.). Tlačové médiá a vonkajšia reklama sú z hľadiska financií porovnateľné. Za nimi s odstupom nasleduje rádio a internet, opätovne približne v rovnakej miere dôležitosti.

(340) Úspešnosť reklamy sa hodnotí rôznymi spôsobmi. Jeden zo spôsobov je prieskum povedomia, resp. verejnej mienky o znalosti značky, produktu alebo kampane. Ďalším je počet nových zákazníkov prípadne pomer medzi počtom nových zákazníkov (prípadne počtom aktivácií služieb), vynaloženými nákladmi a celkovou návratnosťou investície.

(341) Marketing teda zohráva dôležitú úlohu na maloobchodných trhoch kde je žiadúce dosiahnuť určitú masu zákazníkov. Z hľadiska objemu finančných prostriedkov vynaložených na marketing je dlhodobo subjektom s najvyššími výdavkami Slovak Telekom, a.s. V rokoch 2001 - 2006 bol objem finančných prostriedkov Slovak Telekom,

a.s. na reklamu niekoľkonásobne vyšší ako spoločný objem všetkých ostatných poskytovateľov hlasu na danom trhu (celkovo za všetky služby elektronických komunikácií). Uvedené platí aj pre výdavky na reklamu na hlas a internet jednotlivo. Slovak Telekom, a.s., na rozdiel od ostatných AO, využíva služby externých subjektov a sleduje marketingové ciele špeciálnym kontinuálnym prieskumom Advertising Tracking Study, ktorý si objednáva od spoločnosti GfK Slovensko alebo v prípade, že je to nevyhnutné, špecifickými ad hoc prieskumami.

(342) Objem finančných prostriedkov vynaložený na reklamu má dvojaký efekt. Jednak je to podpora vlastnej značky, produktov a získavanie zákazníkov (pozri vyššie), čo dáva spoločnosti Slovak Telekom, a.s. významnú konkurenčnú výhodu a jednak to vytvára bariéru vstupu na trh. Táto bariéra spočíva v skutočnosti, že zvyšuje úroveň nákladov, ktorú by musel vynaložiť prípadný záujemca o vstup na trh na to, aby získal nevyhnutný počet zákazníkov a zároveň zvyšuje tento nevyhnutný počet zákazníkov na to, aby sa takto vynaložené náklady vrátili v rozumnej dobe¹²⁷. Rovnako to platí aj voči konkurentom, ktorí už na trhu pôsobia.

(343) Slovak Telekom, a.s., má zďaleka najrozsiahlejšiu zákaznícku bázu vďaka čomu dosahuje značné úspory z rozsahu a sortimentu, a to v miere, akú nedosahuje žiadny iný AO. Každý nový hráč je, resp. by bol v dôsledku toho v nevýhodnej pozícii, pretože by musel dosiahnuť značný počet zákazníkov na to, aby sa aspoň priblížil k hodnotám porovnateľným so Slovak Telekom, a.s. Výhodou je teda aj fakt, že lepšiu pozíciu má subjekt, ktorý vstúpil na trh skôr, čo v tomto prípade je jednoznačne Slovak Telekom, a.s.¹²⁸

(344) Je potrebné brať do úvahy, že Slovak Telekom, a.s. je súčasťou nadnárodnej ekonomickej skupiny a potenciálna technologická, finančná prípadne aj iná podpora zo strany koncernu môže zohrávať svoju úlohu na predmetnom trhu, resp. trhoch.¹²⁹ Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti je existencia potenciálnej konkurencie málo pravdepodobná.

(345) Na základe uvedeného možno konštatovať, že **Slovak Telekom, a.s. má dominantné postavenie na:**

- **relevantnom trhu poskytovania verejnej telefónnej služby bytovým zákazníkom prostredníctvom pevnej verejnej telekomunikačnej siete**
- **relevantnom trhu poskytovania verejnej telefónnej služby nebytovým zákazníkom prostredníctvom pevnej verejnej telekomunikačnej siete.**

(346) Úrad ďalej analyzoval postavenie spoločnosti Slovak Telekom, a.s. na nasledovnom trhu:

¹²⁷ Pozri COMP/38.233 - Wanadoo Interactive zo 16.júla 2003, str. 91, bod 346 a ďalšie; str. 95, pozn. 433

¹²⁸ Pozri COMP/38.233 - Wanadoo Interactive zo 16.júla 2003, str. 89, bod 337

¹²⁹ Pozri COMP/38.233 - Wanadoo Interactive zo 16.júla 2003, str. 60 a nasl.

- relevantný trh poskytovania veľkoobchodného prístupu k dial-up a ISDN prostredníctvom PVTs spoločnosti Slovak Telekom, a.s. pre internetových providerov (ISP) za účelom poskytovania prístupu k internetu prostredníctvom dial-up a ISDN pre koncových užívateľov.

(347) ISP, ktorý chce pôsobiť na maloobchodnom trhu prístupu k nízkorychlostnému internetu prostredníctvom dial-up a ISDN potrebuje, okrem iného, prístup k PVTs Slovak Telekom, a.s., cez ktorú sa jedine dajú poskytovať tieto služby. Prístup sa uskutočňuje na základe veľkoobchodných služieb, a to prostredníctvom troch nižšie uvedených veľkoobchodných modelov.

(348) Vzhľadom na definíciu relevantného trhu, resp. trhov je zrejmé, že predmetné veľkoobchodné služby v minulosti mohol a aj v súčasnosti môže poskytovať výlučne Slovak Telekom, a.s.

(349) Základnou a rozhodujúcou bariérou pre vstup na tento trh je absencia siete aspoň čiastočne porovnateľného rozsahu so sieťou Slovak Telekom, a.s. a absencia vlastníctva siete prístupových účastníckych vedení. Zložitosť a v podstate nemožnosť replikácie tejto siete už bola analyzovaná na iných miestach tejto časti rozhodnutia, preto úrad nepovažuje za potrebné sa opakovať.

(350) Na základe uvedeného je bez ďalšieho možné konštatovať, že **Slovak Telekom, a.s. má dominantné postavenie na:**

- **relevantnom trhu poskytovania veľkoobchodného prístupu k dial-up a ISDN prostredníctvom PVTs spoločnosti Slovak Telekom, a.s. pre internetových providerov (ISP) za účelom poskytovania prístupu k internetu prostredníctvom dial-up a ISDN pre koncových užívateľov.**

(351) Úrad ďalej analyzoval postavenie spoločnosti Slovak Telekom, a.s. na nasledovných trhoch:

- relevantný trh poskytovania prístupu k nízkorychlostnému internetu prostredníctvom dial-up a ISDN pre bytových zákazníkov
- relevantný trh poskytovania prístupu k nízkorychlostnému internetu prostredníctvom dial-up a ISDN pre nebytových zákazníkov

(352) Dial-up služby sú historicky najstaršie technológie prístupu k internetu cez PVTs na území SR. Vzhľadom k svojim parametrom sú postupne nahrádzané progresívnejšími technológiami, čo je zrejmé z nižšie uvedenej tabuľky. Počet pripojení týmito technológiami od roku 2003 postupne klesá. Trh má teda klesajúcu tendenciu, čo je faktor zvyšujúci pravdepodobnosť získania, resp. udržania dominantného postavenia účastníka trhu s najsilnejším postavením.

(353) Tab. 24 – Nízkorychlostný internet

Ukazovateľ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	VI.2007
Celkový počet zákazníkov dial-up	65 798	97 560	129 965	159 682	151 925	112 570	78 225	69 269
v tom: analógové vedenie	61 727	83 011	99 714	109 217	97 833	79 644	57 578	52 602
z toho bytoví	26 038	36 971	56 744	67 517	71 380	49 977	41 958	38 547
v tom: ISDN prístup	4 071	14 549	30 251	50 465	54 092	32 926	20 647	16 667
z toho bytoví	540	3 448	6 232	17 596	21 075	11 482	7 533	5 861

Zdroj: <http://www.telecom.gov.sk/externe/telekom/statistika/index.htm>

(354) Úrad zisťoval trhové podiely účastníkov trhu a ako kritériá pre posudzovanie trhovej sily zvolil počet zákazníkov, objem prevolaných minút a objem tržieb za dial-up služby. Najprv úrad uvedie trhové podiely v bytovom segmente a následne v nebytovom segmente.

(355) (obchodné tajomstvo)

Tab. 25

Počet bytových zákazníkov	2001	2002	2003	2004	2005	2006	VI. 2007
Slovak Telekom, a.s.							
SWAN, a.s.							
Slovanet, a.s.							
GTS Nextra, a.s.							
Amtel, s.r.o.							
SPOLU							

Tab. 26

Podiel na trhu - bytoví zákazníci	2001	2002	2003	2004	2005	2006	VI. 2007
Slovak Telekom, a.s.	76,63	83,60	73,14	77,33	81,21	86,38	91,37
SWAN, a.s.							
Slovanet, a.s.							
GTS Nextra, a.s.							
Amtel, s.r.o.							

Tab. 27

Objem dial-up minút –bytoví zákazníci	2001	2002	2003	2004	2005	2006	VI. 2007

Slovak Telekom, a.s.							
SWAN, a.s.							
Slovanet, a.s.							
GTS Nextra, a.s.							
Amtel, s.r.o.							
SPOLU							

Tab. 28

Podiel na trhu - bytoví zákazníci	2001	2002	2003	2004	2005	2006	VI. 2007
Slovak Telekom, a.s.	83,19	86,06	69,66	81,26	91,14	97,30	98,08
SWAN, a.s.							
Slovanet, a.s.							
GTS Nextra, a.s.							
Amtel, s.r.o.							

Tab. 29

Tržby – bytoví zákazníci	2001	2002	2003	2004	2005	2006	VI. 2007
Slovak Telekom, a.s.							
SWAN, a.s.							
Slovanet, a.s.							
GTS Nextra, a.s.							
Amtel, s.r.o.							
SPOLU							

Tab. 30

Podiel na trhu – bytoví zákazníci	2001	2002	2003	2004	2005	2006	VI. 2007
Slovak Telekom, a.s.	0,00	0,00	84,97	85,17	77,13	85,10	81,39
SWAN, a.s.							
Slovanet, a.s.							
GTS Nextra, a.s.							
Amtel, s.r.o.							

(obchodné tajomstvo)

(356) Podiel spoločnosti Slovak Telekom, a.s. v rámci bytového segmentu v počte zákazníkov a objeme prevolaných minút má od roku 2003 (teda od roku v ktorom začal klesať celkový počet nízkorychlostných prípojk) stúpajúcu tendenciu a udržuje sa na vysokej úrovni (až na jednu výnimku nad 70% a vo väčšine prípadov značne nad 70%). V oblasti objemu tržieb podiely Slovak Telekom, a.s. nemožno hovoriť o stúpajúcom trende, avšak tieto podiely neklesajú pod 77%. Celkovo možno podiely na trhu spoločnosti Slovak Telekom, a.s. považovať za vysoké, pričom Slovak Telekom, a.s. si

v posledných rokoch toto trhové postavenie kontinuálne posilňuje. Podľa judikatúry EÚ (pozri vyššie) je trhovú podiel nad 50 % vážnym dôkazom dominantného postavenia.

(357) Tab. 31

Počet zákazníkov - nebytoví zákazníci	2001	2002	2003	2004	2005	2006	VI. 2007
Slovak Telekom, a.s.							
SWAN, a.s.							
Slovanet, a.s.							
GTS Nextra, a.s.							
eTel, s.r.o.							
SPOLU							

Tab. 32

Podiel na trhu – nebytoví zákazníci	2001	2002	2003	2004	2005	2006	VI. 2007
Slovak Telekom, a.s.	66,14	75,23	67,05	72,20	76,59	65,80	71,80
SWAN, a.s.							
Slovanet, a.s.							
GTS Nextra, a.s.							
eTel, s.r.o.							

Tab. 33

Objem dial-up minút – nebytoví zákazníci	2001	2002	2003	2004	2005	2006	VI. 2007
Slovak Telekom, a.s.							
SWAN, a.s.							
Slovanet, a.s.							
GTS Nextra, a.s.							
eTel, s.r.o.							
SPOLU							

Tab. 34

Podiel na trhu – nebytoví zákazníci	2001	2002	2003	2004	2005	2006	VI. 2007
Slovak Telekom, a.s.	85,78	85,66	80,44	82,80	79,40	71,15	73,61
SWAN, a.s.							
Slovanet, a.s.							
GTS Nextra, a.s.							

eTel, s.r.o.							
--------------	--	--	--	--	--	--	--

Tab. 35

Tržby - nebytoví zákazníci	2001	2002	2003	2004	2005	2006	VI. 2007
Slovak Telekom, a.s.							
SWAN, a.s.							
Slovanet, a.s.							
GTS Nextra, a.s.							
eTel, s.r.o.							
SPOLU							

Tab. 36

Podiel na trhu – nebytoví zákazníci	2001	2002	2003	2004	2005	2006	VI. 2007
Slovak Telekom, a.s.	0,00	0,00	88,39	87,47	89,65	71,48	71,31
SWAN, a.s.							
Slovanet, a.s.							
GTS Nextra, a.s.							
eTel, s.r.o.							

(358) V prípade podielov spoločnosti Slovak Telekom, a.s. v rámci nebytového segmentu nemožno hovoriť o stúpajúcom trende, avšak tieto podiely, až na jednu výnimku, neklesajú pod 71%. Celkovo možno podiely na trhu spoločnosti Slovak Telekom, a.s. považovať za vysoké, aj napriek tomu Slovak Telekom, a.s. v posledných rokoch toto trhové postavenie v nebytovom segmente mierne stráca. Podľa judikatúry EÚ (pozri vyššie) je trhový podiel nad 50 % vážnym dôkazom dominantného postavenia.

(359) Pokiaľ ide o bariéry vstupu na trh a ostatné skutočnosti, tie sú v zásade pre bytový aj nebytový segment totožné s bariérami vstupu a trh verejnej telefónnej služby, preto úrad nepovažuje za potrebné ich na tomto mieste opätovne uvádzať.

(360) Na základe vyššie uvedeného úrad konštatuje, že **Slovak Telekom, a.s. má dominantné postavenie na:**

- relevantnom trhu poskytovania prístupu k nízkorýchlostnému internetu prostredníctvom dial-up a ISDN pre bytových zákazníkov
- relevantnom trhu poskytovania prístupu k nízkorýchlostnému internetu prostredníctvom dial-up a ISDN pre nebytových zákazníkov

(361) Úrad ďalej analyzoval postavenie spoločnosti Slovak Telekom, a.s. na nasledovných trhoch:

- relevantný trh poskytovania prístupu k vysokorýchlostnému internetu prostredníctvom xDSL, káblovej technológie a optických vlákien pre bytových zákazníkov
- relevantný trh poskytovania prístupu k vysokorýchlostnému internetu prostredníctvom xDSL, káblovej technológie a optických vlákien pre nebytových zákazníkov

(362) Úrad zisťoval trhové podiely účastníkov trhu a ako kritériá pre posudzovanie trhovej sily zvolil počet zákazníkov a objem tržieb za xDSL služby. Úrad v prvom rade zisťoval podiel na trhu z hľadiska technológií.

(363) Tab. 37

Ukazovateľ	2003	2004	2005	2006	VI.2007
Zákazníci prostredníctvom prístupu xDSL	4 210	38 334	104 487	182 391	211 339
Zákazníci prostredníctvom káblového modemu	3 498	10 854	21 494	36 701	42 771
Zákazníci prostredníctvom optického kábla	ND	ND	ND	30 875	38 265

Zdroj: <http://www.telecom.gov.sk/externe/telekom/statistika/index.htm>

Tab. 38

Ukazovateľ	2003	2004	2005	2006	VI.2007
Zákazníci prostredníctvom prístupu xDSL	55%	78%	83%	73%	72%
Zákazníci prostredníctvom káblového modemu	45%	22%	17%	15%	15%
Zákazníci prostredníctvom optického kábla				12%	13%

(364) Z uvedených údajov vyplýva, že xDSL služby boli jednoznačne najčastejším spôsobom širokopásmového pripojenia k internetu. Podiel xDSL technológie bol skoro trojnásobne vyšší ako súhrnný podiel ostatných dvoch technológií. Podiel prístupu cez káblový modem v priebehu 4 rokov výrazne klesol, naproti tomu, podiel xDSL časom stúpala a v poslednom období sa stabilizoval na úrovni 72% – 73%. Toto postupné zosilňovanie pozície na trhu je spôsobené skutočnosťou, že xDSL je geograficky ďaleko najdostupnejšia technológia, dostupná v niekoľko sto mestách a obciach v SR, celkovo pre 3,8 mil. obyvateľov¹³⁰. Geografické rozšírenie pevnej siete dáva xDSL technológii podstatnú konkurenčnú výhodu. Údaje o optike sú dostupné len za rok 2006, avšak

¹³⁰ <http://www.slovaktelekom.sk/Default.aspx?CatID=244&PressID=1009>

z počtu pripojení je zrejmé, že aj pri teoretickom predpoklade, že za rok pribudlo cca 30 000 pripojení optikou, je to stále oveľa menej v porovnaní s takmer 80 000-ovým ročným nárastom xDSL. Ku dňu 05.03.2007 dosiahol počet xDSL pripojení 200 000 zákazníkov¹³¹, čo predstavuje nárast o necelých 18 000 pripojení v priebehu 2 mesiacov. Podobné tempo rastu (z geografického hľadiska) u ostatných technológií je nereálne, čo dostáva xDSL do výraznej konkurenčnej výhody. Úrad ďalej zisťoval podiel spoločnosti Slovak Telekom, a.s. na trhu.

(365) V ďalšom kroku by bolo možné skúmať podiel jednotlivých subjektov pôsobiacich na definovanom trhu, v rámci jednotlivých technológií. Vzhľadom k vysokému podielu xDSL technológie na trhu a vysokému podielu Slovak Telekom, a.s. v rámci xDSL (pozri nižšie) úrad nepovažuje za potrebné bližšie vymedziť podiely subjektov poskytujúcich širokopásmový internet prostredníctvom káblovej technológie a optiky. V konečnom dôsledku by sa podiely týchto technológií „rozpustili“ na viacero subjektov, zatiaľ čo podiel xDSL je do veľkej miery aj podielom Slovak Telekom, a.s.

(366) xDSL sa poskytuje vo dvoch základných variáciách. Pri prvom variante prístupovú linku účtuje zákazníkovi Slovak Telekom, a.s., internetový program si môže zákazník objednať u ktoréhokoľvek ISP (teda aj Slovak Telekom, a.s.) – vtedy zákazník dostáva dve faktúry. Pri druhom variante je služba poskytovaná ako jeden celok od jedného poskytovateľa (Slovak Telekom, a.s. alebo ISP), čo znamená, že zákazník dostáva jednu faktúru a do ceny tejto služby je automaticky premietnutý poplatok Slovak Telekom, a.s. za udržiavanie linky.

(367) Existujú dva možné spôsoby, ako vyjadriť podiel Slovak Telekom, a.s. na trhu, a to buď prostredníctvom počtu zákazníkov alebo na základe tržieb z poskytovaných služieb.

(368) Z hľadiska počtu zákazníkov je každý jeden užívateľ xDSL pripojený k PVTS Slovak Telekom, a.s. a je v konečnom dôsledku zákazníkom Slovak Telekom, a.s., čiže vyššie uvedený podiel xDSL je aj podielom Slovak Telekom, a.s. na trhu. Keďže xDSL služby sa poskytujú aj vyššie uvedeným spôsobom (prvý variant), úrad skúmal, na akom počte prípojok poskytuje Slovak Telekom, a.s. vlastné internetové programy. Úrad zistil, že podiel prípojok s internetovým programom Slovak Telekom, a.s. je stabilne vysoký a podiel Slovak Telekom, a.s. je niekoľko násobne vyšší ako úhrnný podiel ostatných ISP. Podľa judikatúry EÚ (pozri vyššie) je trhovú podiel nad 50 % vážnym dôkazom dominantného postavenia.

(369) Tab. 39 – Počet zákazníkov – bytový segment

(obchodné tajomstvo)

Rok	2003	2004	2005	2006	VI.2007
Slovak Telekom, a.s.					
GTS Nextra,					

¹³¹ <http://www.slovaktelekom.sk/Default.aspx?CatID=244&PressID=1009>

a.s.					
Amtel, spol. s r.o.					
Slovanet, a.s.					
SWAN, a.s.					
VNET, a.s.					
eTel, s.r.o.					

Tab. 40 – Trhové podiely – bytový segment

Rok	2003	2004	2005	2006	VI.2007
Slovak Telekom, a.s.	90,58	68,10	80,74	91,99	91,46
GTS Nextra, a.s.					
Amtel, spol. s r.o.					
Slovanet, a.s.					
SWAN, a.s.					
VNET, a.s.					
eTel, s.r.o.					

(obchodné tajomstvo)

Tab. 41 – Počet zákazníkov – nebytový segment
(obchodné tajomstvo)

Rok	2003	2004	2005	2006	VI.2007
Slovak Telekom, a.s.					
GTS Nextra, a.s.					
Amtel, spol. s r.o.					
Slovanet, a.s.					
SWAN, a.s.					
VNET, a.s.					
eTel, s.r.o.					
Dial Telecom, a.s.					

Tab. 42 – Trhové podiely – nebytový segment

Rok	2003	2004	2005	2006	VI.2007
Slovak Telekom, a.s.	39,49	65,83	73,54	72,58	71,71
GTS Nextra, a.s.					
Amtel, spol. s r.o.					

Slovanet, a.s.					
SWAN, a.s.					
VNET, a.s.					
eTel, s.r.o.					
Dial Telecom, a.s.					

(obchodné tajomstvo)

(370) Z vyššie uvedeného vyplýva, že podiel Slovak Telekom, a.s. na tržbách xDSL v bytovom segmente je stabilne veľmi vysoký (s výnimkou roku 2004 neklesol pod 80 %) a v polovici roku 2007 presiahol 91%. Podiel Slovak Telekom, a.s. je niekoľkonásobne vyšší ako úhrnný podiel ostatných ISP. Podiel Slovak Telekom, a.s. na tržbách xDSL v nebytovom segmente je stabilne vysoký, z počiatočných 39% vzrástol na necelých 72% a za posledné tri roky si udržiava túto stabilnú úroveň. Podiel Slovak Telekom, a.s. je viac než dvojnásobne vyšší ako úhrnný podiel všetkých ostatných konkurentov.

(371) Je potrebné dodať, že vyššie uvedené podiely ostatných ISP nie sú presné, a to z dôvodu predloženia nepresných údajov. Toto však nemá vplyv na určenie podielu Slovak Telekom, a.s., pretože úrad mal k dispozícii celkový počet xDSL prípojek a tento údaj použil pre vymedzenie podielu Slovak Telekom, a.s. v oblasti internetových programov.

(372) Úrad ďalej skúmal podiely na xDSL z hľadiska tržieb za poskytovanie xDSL.

Tab. 43 – Tržby – bytový segment

(obchodné tajomstvo)

Rok	2003	2004	2005	2006	VI.2007
Slovak Telekom, a.s.					
GTS Nextra, a.s.					
Amtel, spol. s r.o.					
Slovanet, a.s.					
SWAN, a.s.					
VNET, a.s.					
eTel, s.r.o.					

Tab. 44 – Trhové podiely – bytový segment

Rok	2003	2004	2005	2006	VI.2007
Slovak Telekom, a.s.	86,22	86,10	92,86	93,71	93,74
GTS Nextra, a.s.					
Amtel, spol. s r.o.					
Slovanet, a.s.					
SWAN, a.s.					

VNET, a.s.					
eTel, s.r.o.					

(obchodné tajomstvo)

Tab. 45 – Tržby – nebytový segment

(obchodné tajomstvo)

Rok	2003	2004	2005	2006	VI.2007
Slovak Telekom, a.s.					
GTS Nextra, a.s.					
Amtel, spol. s r.o.					
Slovanet, a.s.					
SWAN, a.s.					
VNET, a.s.					
eTel, s.r.o.					
Dial Telecom, a.s.					

Tab. 46 – Trhové podiely – nebytový segment

Rok	2003	2004	2005	2006	VI.2007
Slovak Telekom, a.s.	90,70	86,77	87,38	89,59	89,71
GTS Nextra, a.s.					
Amtel, spol. s r.o.					
Slovanet, a.s.					
SWAN, a.s.					
VNET, a.s.					
eTel, s.r.o.					
Dial Telecom, a.s.					

(obchodné tajomstvo)

(373) Z vyššie uvedeného vyplýva, že podiel Slovak Telekom, a.s. na tržbách xDSL je v oboch segmentoch stabilne veľmi vysoký (neklesol pod 86 %) a pohybuje sa okolo úrovne 90%. Podiel Slovak Telekom, a.s. je niekoľko násobne vyšší ako úhrnný podiel ostatných ISP.

(374) Jedným z ukazovateľov poukazujúcich na trhovú silu Slovak Telekom, a.s. je aj podiel zákazníkov, ktorí si vybrali internetový program Slovak Telekom, a.s., zo všetkých nových zákazníkov, ktorým bola zriadená xDSL prípojka za jeden rok.

Tab. x - Podiel Slovak Telekom, a.s. na ročnom raste xDSL

Tab. 47
(obchodné tajomstvo)

	2003/2004	2004/2005	2005/2006	2006/VI.2007
Nárast xDSL prípojk ¹³²	34 124	66 153	76 739	30 113
Nárast internetových programov Slovak Telekom, a.s.				
Podiel Slovak Telekom, a.s. v %				

(obchodné tajomstvo)

(375) Internetové programy Slovak Telekom, a.s. získavali každoročne výrazne najviac nových zákazníkov zo všetkých pripojených k xDSL a tento podiel postupne výrazne rástol. Z nových zákazníkov, ktorí pribudli v roku 2006 získal Slovak Telekom, a.s. už drvivú väčšinu z nich a zvyšoval svoj celkový podiel na trhu. Uvedené ukazuje, že Slovak Telekom, a.s. kontinuálne posilňuje svoju pozíciu na trhu a nie je pod konkurenčným tlakom, ktorý by bránil v náraste trhovej sily. K obdobným záverom možno dospieť aj pri pohľade na medziročný nárast tržieb za xDSL.

(376) Úrad ďalej skúmal bariéry vstupu na predmetné trhy. Základnou a rozhodujúcou bariérou pre vstup na trh je absencia siete aspoň čiastočne porovnateľného rozsahu so sieťou Slovak Telekom, a.s. a osobitne potom absencia vlastníctva siete prístupových účastníckych vedení. Podmienkou a nevyhnutnou súčasťou každej xDSL technológie je verejná telefónna sieť s ukončením u koncového užívateľa. Keďže vybudovanie a plošné pokrytie územia verejnou telefónnou sieťou je z hľadiska časového, investičného, technického, stavebného a strategického veľmi náročné, ale najmä neefektívne, je jediným možným riešením prístup k infraštruktúre a zariadeniam Slovak Telekom, a.s. ISP sú odkázaní na spoluprácu so Slovak Telekom, a.s.

(377) Za bariéru vstupu na trh možno považovať kapitálové investície na zriadenie a vybudovanie siete a súvisiacej technológie, počítačové náklady na získanie zákazníkov, pomerne malý trh SR a pomerne málo času na získanie významného počtu zákazníkov vzhľadom na návratnosť investícií a dosiahnutie konkurencieschopnosti. Slovak Telekom, a.s. má počty zákazníkov, pri ktorých dosahuje podstatne vyššie úspory z rozsahu v porovnaní s ostatnými ISP, čím je vo výhodnejšej pozícii.

(378) Bariérou vstupu na trh je aj výška finančných prostriedkov vložených do marketingu, ktorého význam stúpa najmä na maloobchodných trhoch. V prípade internetových služieb je objem prostriedkov Slovak Telekom, a.s. vložených do marketingu niekoľkonásobne vyšší ako spoločný objem prostriedkov všetkých ostatných ISP. Závety týkajúce sa marketingu uvedené pri hlasových trhoch sa plne vzťahujú aj na tieto trhy a úrad nepovažuje za potrebné ich na tomto mieste opätovne uvádzať.

(379) Slovak Telekom, a.s. je vertikálne integrovanou spoločnosťou, ktorá pôsobí nielen na predmetnom maloobchodnom trhu, ale aj na vertikálne prepojenom vrchnom trhu poskytovaní veľkoobchodného prístupu k xDSL prostredníctvom PVTs pre ISP. Tento fakt prispieva k dominantnej pozícii Slovak Telekom, a.s.¹³³ a umožňuje

¹³² <http://www.telecom.gov.sk/externe/telekom/statistika/index.htm>

¹³³ Pozri COMP/38.233 - Wanadoo Interactive zo 16. júla 2003, str. 63, bod 235.

ovplyvňovať úroveň nákladov ostatných ISP. Obchodnou politikou na veľkoobchodnej úrovni Slovak Telekom, a.s. ovplyvňuje situáciu na maloobchodnom trhu, nakoľko prístup ISP k účastníckym vedeniam a xDSL technológii je nevyhnutný na to, aby ISP vstúpili na maloobchodný trh.

(380) Je potrebné brať do úvahy, že Slovak Telekom, a.s. je súčasťou nadnárodnej ekonomickej skupiny a potenciálna technologická, finančná prípadne aj iná podpora zo strany koncernu môže zohrávať svoju úlohu na predmetnom trhu resp. trhoch.

(381) Na základe vyššie uvedeného úrad konštatuje, že **Slovak Telekom, a.s. má dominantné postavenie na:**

- relevantnom trhu poskytovania prístupu k vysokorýchlostnému internetu prostredníctvom xDSL, káblovej technológie a optických vlákien pre bytových zákazníkov
- relevantnom trhu poskytovania prístupu k vysokorýchlostnému internetu prostredníctvom xDSL, káblovej technológie a optických vlákien pre nebytových zákazníkov

G. PRAKTIKY

(382) Podľa § 8 ods. 2 zákona „Zneužitím dominantného postavenia na relevantnom trhu je najmä:

- a) priame alebo nepriame vynucovanie neprimeraných cien alebo iných neprimeraných obchodných podmienok
- b) hrozba obmedzenia alebo obmedzenie výroby, odbytu alebo technického vývoja tovaru na úkor užívateľov,
- c) uplatňovanie rozdielných podmienok pri zhodnom alebo porovnateľnom plnení voči jednotlivým podnikateľom, ktorými sú alebo môžu byť títo podnikatelia znevýhodňovaní v súťaži,
- d) viazanie súhlasu s uzavretím zmluvy na podmienku, že druhá zmluvná strana prijme aj ďalšie záväzky, ktoré svojou povahou alebo podľa obchodných zvyklostí nesúvisia s predmetom tejto zmluvy, alebo
- e) dočasné zneužívanie ekonomickej sily s cieľom vylúčiť súťaž.“

(383) Podľa čl. 82 Zmluvy: „So spoločným trhom je nezlučiteľné a zakazuje sa, aby jeden alebo viaceré podniky zneužívali dominantné postavenie na spoločnom trhu či jeho podstatnej časti, ak sa tým ovplyvní obchod medzi členskými štátmi. Takéto zneužívanie môže zahŕňať najmä:

- a) priame alebo nepriame vynucovanie neprimeraných nákupných alebo predajných cien alebo iných obchodných podmienok,
- b) obmedzovanie výroby, odbytu alebo technického rozvoja na úkor spotrebiteľov,
- c) uplatňovanie nerovnakých podmienok voči obchodným partnerom pri rovnakých činnostiach, ktoré ich v súťaži znevýhodňujú,

- d) podmieňovanie uzatvárania zmlúv tým, aby zmluvné strany prijali ďalšie záväzky, ktoré svojou povahou alebo podľa obchodných zvyklostí nesúvisia s ich predmetom.“

(384) Koncept zneužitia dominantného postavenia je objektívny koncept vo vzťahu k správaniu podnikateľa v dominantnom postavení, ktoré je spôsobilé ovplyvniť štruktúru trhu, kde, ako výsledok správania predmetného podnikateľa, je stupeň súťaže znížený a ktorý, prostredníctvom metód odlišných od tých, ktoré určujú normálnu súťaž na trhu výrobkov alebo služieb pri obchodovaní s obchodnými partnermi, spôsobuje bránenie udržiavania stupňa súťaže, ktorá je ešte na trhu prítomná alebo nárastu stupňa tejto súťaže.¹³⁴

(385) Dominantné postavenie samo osebe nie je v rozpore s pravidlami hospodárskej súťaže a nie je zakázané, zakázané je jeho zneužívanie. Podnikateľ v dominantnom postavení má preto osobitnú zodpovednosť nezneužívať svoje postavenie na trhu.¹³⁵

(386) Zneužitie dominantného postavenia môže mať vylučovací alebo vykorisťovateľský charakter alebo obidva súčasne. V obidvoch prípadoch to bude v neprospech konečného spotrebiteľa. Pri vykorisťovateľských praktikách získava dominant výhody, ktoré by v prostredí efektívnej súťaže nezískal. Vylučovacie praktiky sú zamerané na elimináciu alebo oslabenie konkurentov, čím dochádza k vylúčeniu súťaže alebo oslabeniu jej intenzity. Obmedzením súťaže teda nie je len absolútne vylúčenie konkurentov, ale stačí, ak sú títo konkurenti „motivovaní“ súťažiť menej agresívne. Toto môže mať za následok zastavenie expanzie konkurentov na trhu a prípadne v konečnom dôsledku aj odchod z trhu a rovnako to môže odrádzať prípadných záujemcov o vstup na trh. Rizikové sú najmä situácie, keď dominant môže svojím správaním priamo alebo nepriamo zvyšovať náklady konkurentov a týmto znižovať atraktivitu ich produktov.

(387) Všetko čo bude nižšie uvedené platí primerane rovnako pre bytový aj nebytový segment.

G.1. Volacie programy umožňujúce uskutočňovať volania – 30 min./1Sk

(388) Ako je uvedené vyššie v tomto rozhodnutí, od 01.08.2005 získali zákazníci možnosť telefonovať z pevnej linky prostredníctvom AO (voľba operátora), ktorí vstúpili na trh na základe prepojenia sietí so Slovak Telekom, a.s. Dovtedy pôsobil na trhu jediný subjekt, a to Slovak Telekom, a.s., ktorý poskytoval a aj v súčasnosti poskytuje hlasovú službu prostredníctvom širokej palety volacích programov. Tieto volacie

¹³⁴ European Court of Justice 13. 2. 1979, Case 85/76, Hoffmann-La Roche [1979] ECR 461, bod 91: “The concept of abuse is an objective concept relating to the behaviour of an undertaking in a dominant position which is such as to influence the structure of a market where, as a result of the very presence of the undertaking in question, the degree of competition is weakened and which, through recourse to methods different from those which condition normal competition in products or services on the basis of the transactions of commercial operators, has the effect of hindering the maintenance of the degree of competition still existing in the market or the growth of that competition.”

¹³⁵ European Court of Justice, 09.11.1983, Prípad 322/81, Michelin v Commission [1983] ECR 3461, bod 57.

programy sú určené pre rôznych koncových užívateľov na uspokojenie rôznych komunikačných potrieb a odlišuje ich od seba najmä mesačný poplatok, počet voľných minút a tarifné sadzby jednotlivých druhov volaní.

(389) Zákazník, ktorý chce od Slovak Telekom, a.s. odoberať hlasovú službu, uzatvorí Zmluvu o pripojení a Slovak Telekom, a.s. mu zároveň aktivuje konkrétny volací program. Koncový užívateľ platí poplatok za používanie pevnej linky – tzv. mesačný poplatok. Výška tohto poplatku je rôzna v závislosti od volacieho programu. Pri väčšine volacích programov má zákazník k dispozícii určitý počet voľných minút, pričom platí, že čím vyšší je poplatok za používanie, tým viac voľných minút má zákazník k dispozícii. Tieto voľné minúty sú určené väčšinou na volania v rámci siete Slovak Telekom, a.s. Až po prevolaní týchto minút platí zákazník za hovory v sieti Slovak Telekom, a.s. ďalšiu cenu, a to príslušnú tarifu určenú podľa času v ktorom volal (silná prevádzka, slabá prevádzka, víkend) a lokality do ktorej volal (miestne volania, medzimesto). Hovory do sietí mobilných operátorov sú štandardne spoplatňované príslušnou tarifou počas celého fakturačného obdobia. Možno teda zhrnúť, že zákazník platí v zásade dva typy ceny pri každom volacom programe: mesačný poplatok a cenu za volania podľa taríf. V prípade, že zákazník v danom fakturačnom období využije len voľné minúty a neuskutoční žiadne ďalšie volania podľa taríf, bude platiť len poplatok za používanie.

(390) Každý volací program je zameraný na určitý segment zákazníkov. Zákazník, ktorý má nízke komunikačné potreby si vyberie volací program s nízkym mesačným poplatkom, ktorý obsahuje určitý počet voľných minút, tak aby bol tento počet optimálny k jeho potrebám. V prípade taríf možno viac-menej konštatovať, že čím nižší volací program, tým vyššia cena tarifných volaní a naopak.¹³⁶

(391) Napríklad pre bytový segment sú v ponuke nasledovné volacie programy pre klasickú pevnú linku:

Tab. 48 – Volacie programy – bytový segment

Názov volacieho programu	Voľné minúty	Mesačný poplatok (Sk bez DPH)
Doma Uni 60	60	399,00
Doma Uni 40	40	329,00
Doma Uni 20	20	269,00
Doma Pohoda	0	299,00
Doma Maxi	60	329,00
Doma Extra	0	499,00
Doma Standard	30	249,00
Doma Mini	30	169,00

(392) Najnižší mesačný poplatok je za volací program Doma Mini, najvyšší za Doma Extra.

¹³⁶ <http://www.t-com.sk/Default.aspx?CatID=680&Section=home>

Tab. 49 – Tarify – Doma Mini

	V silnej prevádzke (pracovné dni 07.00 - 19.00)	V slabej prevádzke (pracovné dni 19.00 - 07.00)	V prevádzke v sobotu	V prevádzke v nedeľu a vo sviatok
Miestne volania	3,80	2,40	2,00	2,00
Medzimestské volania	8,20	3,80	3,00	3,00
Volania do mobilných sietí	12,90	7,50	7,50	7,50

Tab. 50 – Tarify – Doma Extra

	V silnej prevádzke (pracovné dni 07.00 - 19.00)	V slabej prevádzke (pracovné dni 19.00 - 07.00)	Vo víkendovej prevádzke - nonstop (dni pracovného voľna, pokoja a štátne sviatky)
Miestne volania	bezplatne	bezplatne	bezplatne
Medzimestské volania	bezplatne	bezplatne	bezplatne
Volania do mobilných sietí	6,90	4,90	4,90

(393) Voľba operátora je určená pre zákazníkov Slovak Telekom, a.s., ktorí majú aktivované určité volacie programy spoločnosti Slovak Telekom, a.s. Títo zákazníci, ak chcú využívať voľbu operátora, musia ešte súčasne uzatvoriť zmluvu s AO, ktorého služby chcú využívať. Po podpise zmluvy má zákazník možnosť využívať služby tak Slovak Telekom, a.s., ku ktorého sieti je pripojený a ktorému platí za volací program, ako aj služby AO. AO ponúkajú hlasové služby prostredníctvom voľby operátora prevažne tým spôsobom, že stanovujú tarify pre volania na jednotlivé smery (miestne volanie, medzimesto, atď.) v silnej a slabej prevádzke bez potreby platenia mesačného paušálneho poplatku. Zákazník platí len prevolané minúty.

(394) Zákazník, ktorý chce uskutočniť hovor cez AO, musí pred vytočením čísla volanej osoby vytočiť predvoľbu príslušného AO¹³⁷ (napr. GTS Nextra, a.s. – 1016). Hovor následne prebieha cez sieť Slovak Telekom, a.s. (zostavenie hovoru alebo tiež originácia) až do bodu prepojenia s AO, potom sieťou AO do bodu prepojenia so Slovak Telekom, a.s. (tranzit) a nakoniec od bodu prepojenia so sieťou Slovak Telekom, a.s. k volanému koncovému užívateľovi (ukončenie hovoru alebo tiež terminácia).¹³⁸ Zákazník bude dostávať dve faktúry, jednu od Slovak Telekom, a.s. a druhú za hovory uskutočnené voľbou operátora od AO (Slovak Telekom, a.s., bude za tieto hovory veľkoobchodne fakturovať AO prepojovacie poplatky).

¹³⁷ Pri CPS to nie je potrebné, avšak CPS zatiaľ v SR nebol a nie je v ponuke žiadneho AO, preto v tomto rozhodnutí úrad tento spôsob voľby operátora nebude brať do úvahy.

¹³⁸ Sú možné aj iné trasy hovorov, v závislosti od toho, v ktorej sieti je pripojený volajúci a volaný zákazník.

(395) Podnety doručené úradu (pozri vyššie) smerovali voči volacím programom Slovak Telekom, a.s., ktoré umožňovali zákazníkom telefonovať 30 min./1,- Sk a/alebo volať úplne zadarmo. Tieto hovory bolo možné uskutočňovať v slabej prevádzke, v sobotu, v nedeľu a cez štátne sviatky v rámci miestnych aj medzimestských volaní a len medzi účastníkmi v sieti Slovak Telekom, a.s. Jednotlivé volacie programy¹³⁹ obsahovali a obsahujú rôzne kombinácie týchto taríf.

(396) Prax EK v predchádzajúcich rozhodnutiach ustálila, že zneužitie dominantného postavenia je tam, kde veľkoobchodné ceny, ktoré integrovaná dominantná spoločnosť účtuje za služby na vrchnom trhu, poskytované jej konkurentom a ceny, ktoré sama účtuje koncovým užívateľom na spodnom trhu, sú v takom pomere, že súťaž na vrchnom alebo spodnom trhu je obmedzená.¹⁴⁰

(397) „...margin squeeze predstavuje zneužívanie, ak je rozdiel medzi maloobchodnou cenou, ktorú účtuje dominant a veľkoobchodnou cenou, ktorú účtuje konkurentom za porovnateľné služby záporný alebo nedostatočný na to, aby pokryl náklady špecifické na produkt dominanta, ktorý poskytuje ako vlastnú maloobchodnú službu na spodnom trhu.“¹⁴¹

„... DT musí byť považovaný za operátora, ktorý uvalil zneužívajúci margin squeeze na svojich konkurentov, ak cena za úplný uvoľnený prístup, alokovaná ako vstupný náklad medzi rôzne maloobchodné služby prístupu, ktoré veľkoobchodný prístup umožňuje, spoločne so špecifickými nákladmi na úrovni spodného trhu, neumožňuje konkurentom ponúknuť ich vlastné maloobchodné služby prístupu bez toho, aby utrpeli straty.“¹⁴²

„Rozdiel medzi maloobchodnými a veľkoobchodnými tarífami historického operátora môže byť záporný, kladný alebo žiadny. Ak veľkoobchodné ceny sú vyššie ako maloobchodné ceny, ide o záporný rozdiel; v takom prípade ide o margin squeeze za každých okolností, bez ohľadu na náklady špecifické na produkt. Ak veľkoobchodné ceny sú nižšie ako maloobchodné ceny, ide o kladný rozdiel; v tomto prípade ide o price squeeze, ak rozdiel nie je dostatočný na to, aby umožnil historickému operátorovi pokryť

¹³⁹ Napr.: Doma Pohoda (ST Pohoda); Doma Maxi (ST Maxi); Doma Extra (ST Extra), Uni 20,40,60; Biznis Klasik Duo (ST ISDN Klasik); Biznis Profi Duo (ST ISDN Profi); Biznis ISDN Klasik; Biznis ISDN Profi; Biznis Mesto; Biznis Slovensko; atď. (názvy volacích programov sa časom menili, preto sú v zátvorkách uvedené aj pôvodné názvy)

¹⁴⁰ Bod 106, prípad 2003/707/EC, Case COMP/C-1/37.451, 37.578, 37.579 – Deutsche Telecom AG, OJ 263/9:

¹⁴¹ Bod 107, prípad 2003/707/EC, Case COMP/C-1/37.451, 37.578, 37.579 – Deutsche Telecom AG, OJ 263/9: „... there is an abusive margin squeeze if the difference between the retail prices charged by a dominant undertaking and the wholesale prices it charges its competitors for comparable services is negative, or insufficient to cover the product-specific costs to the dominant operator of providing its own retail services on the downstream market.”

¹⁴² Bod 114, prípad 2003/707/EC, Case COMP/C-1/37.451, 37.578, 37.579 – Deutsche Telecom AG, OJ 263/9: „... DT must be considered as imposing an abusive margin squeeze upon its competitors if the charge for full unbundling, allocated as an input cost between the various retail access services which wholesale access makes possible, together with the specific downstream costs, does not allow competitors to offer their own retail access services without suffering a loss.”

náklady špecifické na produkt potrebné na poskytovanie služieb pre koncových užívateľov.¹⁴³

„... margin squeeze nastáva vtedy, ak rozdiel medzi maloobchodnými a veľkoobchodnými cenami DT je záporný alebo prinajmenšom nedostatočný na to, aby pokryl vlastné náklady DT na spodnom trhu. To znamená, že DT by nebol schopný ponúknuť svoje maloobchodné služby bez toho, aby utrpel straty, ak by, počas prešetrovaného obdobia, t.j. od 1998, bol musel platiť veľkoobchodnú cenu za prístup, ako internú cenu pre jeho vlastné maloobchodné operácie.“¹⁴⁴

(398) Z uvedeného vyplýva, že súťažný orgán v prvom rade porovnáva reálnou maloobchodnú cenu dominanta s jeho veľkoobchodnou cenou pre konkurentov (pre konkurentov je táto cena veľkoobchodným nákladom). Ak je maloobchodná cena nižšia ako veľkoobchodná, potom bez ďalšieho ide o margin squeeze. V opačnom prípade je potrebné zistiť náklady dominanta na vstup na maloobchodný trh (teda iné ako veľkoobchodné náklady dominanta). K margin squeeze dochádza vtedy, ak je súčet veľkoobchodnej ceny dominanta (teda reálnych veľkoobchodných nákladov konkurentov) a maloobchodných nákladov dominanta vyšší ako reálna maloobchodná cena dominanta. Skutočné veľkoobchodné náklady dominanta sú pre analýzu margin squeeze nepodstatné.

(399) Slovak Telekom, a.s. v odpovedi na výzvu pred vydaním rozhodnutia namietal nasledovné skutočnosti. Úrad neformuloval jasne svoj názor na definíciu „margin squeeze“, úrad vychádzal jedine z rozhodnutia Komisie vo veci Deutsche Telekom, ktoré doteraz nebolo potvrdené európskymi súdmi, a správnosť záverov, ku ktorým dospela Komisia je otázná. V rozhodnutí vo veci Wanadoo, ktoré Komisia prijala tesne po rozhodnutí vo veci Deutsche Telekom (obidva prípady boli zo skutkového hľadiska veľmi podobné), Komisia upustila od aplikácie doktríny „margin squeeze“ a namiesto toho založila svoje rozhodnutie na zákaze uplatňovania predátorských cien. Spoločnosť Slovak Telekom, a.s. je presvedčená, že vo Výzve chýba presvedčivé vysvetlenie doktríny „margin squeeze“ a opodstatnenosť jej aplikácie v rámci súťažného práva. K tomuto úrad uvádza nasledovné.

(400) Rozhodnutie vo veci Deutsche Telekom zhrnulo poznatky získané v predchádzajúcich konaniach EK, ktoré pojednávali o problematike margin squeeze.

¹⁴³ Bod 138, prípad 2003/707/EC, Case COMP/C-1/37.451, 37.578, 37.579 – Deutsche Telekom AG, OJ 263/9: „The spread between the historic operator's retail and wholesale tariffs can be negative, positive or zero. If the wholesale charges are higher than the retail charges there is a negative spread; in that case there is a margin squeeze in any event, irrespective of the product-specific costs. If the wholesale charges are lower than the retail charges there is a positive spread; in that case there is a price squeeze if the spread is not sufficient to enable the historic operator to cover the product-specific costs of providing its services to end-users.”

¹⁴⁴ Bod 140, prípad 2003/707/EC, Case COMP/C-1/37.451, 37.578, 37.579 – Deutsche Telekom AG, OJ 263/9: „... a margin squeeze occurs if the spread between DT's retail and wholesale prices is either negative or at least insufficient to cover DT's own downstream costs. This would mean that DT would have been unable to offer its own retail services without incurring a loss if, during the period under investigation, i.e. since 1998, it had had to pay the wholesale access price as an internal transfer price for its own retail operations.”

Išlo o prípad *Industrie des Poudres Sphériques*¹⁴⁵, kde Súd prvej inštancie potvrdil, že „o *margin squeeze pôjde vtedy, ak podnik v dominantnej pozícii na trhu nespracovaného produktu použije časť tejto produkcie na výrobu ďalšieho produktu, zatiaľ čo v tom istom čase ostatnú časť nespracovaného produktu predáva na trhu, stanoví cenu za nespracovaný produkt na takej úrovni, že tí ktorí ho kupujú nemajú dostatočnú maržu na spracovanie, tak aby boli konkurencieschopní na trhu spracovaného produktu.*“¹⁴⁶. Okrem toho ešte možno poukázať na prípad *Napier Brown vs. British Sugar*¹⁴⁷ a najmä na najnovšie rozhodnutie EK vo veci *Wanadoo España vs. Telefónica*, Case COMP/38.784, 04.07.2007, ktoré vychádzalo zo všetkých vyššie spomenutých prípadov. Okrem tohto existuje množstvo verejne dostupných odborných publikácií, ktoré sa zaoberajú problematikou *margin squeeze* (Např. Faull & Nikpay, *The EC Law of Competition*, second edition, Oxford; Robert O'Donoghue and A Jorge Padilla, *The Law and Economics of Article 82 EC*, Hart Publishing, Oxford and Portland, Oregon, 2006; atď.). Opodstatnenosť aplikácie *margin squeeze* vyplýva už z jeho samotnej definície, resp. charakteristických čŕt, tak ako je vyššie uvedené. *Margin squeeze* predstavuje zneužitie dominantného postavenia vylučovacieho charakteru, ktoré má za následok vylúčenie alebo obmedzenie súťaže na trhu a v rozpore s pravidlami hospodárskej súťaže. Všetky tieto prípady ako aj odborné materiály dospeli k rovnakému záveru.

(401) Úrad sa nestotožňuje s tvrdením, že EK v rozhodnutí vo veci *Wanadoo* (vyššie citované) upustila od aplikácie doktríny „*margin squeeze*“ a namiesto toho založila svoje rozhodnutie na zákaze uplatňovania predátorských cien a že zo skutkového hľadiska išlo o podobné prípady. Zo skutkového hľadiska išlo o podstatne iné prípady. Zásadný rozdiel je v skutočnosti, že v prípade *Deutsche Telekom* išlo o praktiku, ktorej sa dopustila vertikálne integrovaná spoločnosť (teda jedna spoločnosť, ktorá určovala veľkoobchodné aj maloobchodné ceny), zatiaľ čo vo veci *Wanadoo* sa praktiky dopustila dcérska spoločnosť, ktorá odoberala vstup od matky a pôsobila výlučne na maloobchodnom trhu (teda dve právnické osoby pôsobiace na dvoch rôznych trhoch). Keďže praktika *margin squeeze* vyjadruje protisúťažné nastavenie veľkoobchodných a maloobchodných cien vertikálne integrovanou spoločnosťou, je zrejmé, že prípad *Wanadoo* do tohto rámca nezapadá, a preto nemohol byť posúdený ako *margin squeeze*. Z tohto dôvodu nemožno hovoriť o upúšťaní od aplikácie doktríny „*margin squeeze*“, navyše za situácie, keď EK v roku 2007 vydala ďalšie rozhodnutie (*Wanadoo España vs. Telefónica*, Case COMP/38.784, 04.07.2007) postihujúce túto praktiku.

(402) *Slovak Telekom, a.s.* tiež poukázal na DG Competition Discussion Paper on the Application of Article 82 of the Treaty (pozn.: *ide o návrh, ktorý doposiaľ nebol schválený a jeho obsah sa môže v budúcnosti zmeniť*), podľa ktorého sa zohľadňujú benefity

¹⁴⁵ Judgment of the Tribunal of First Instance of 30 November 2000 in Case T-5/97

¹⁴⁶ “Price squeezing may be said to take place when an undertaking which is in a dominant position on the market for an unprocessed product and itself uses part of its production for the manufacture of a more processed product, while at the same time selling off surplus unprocessed product on the market, sets the price at which it sells the unprocessed product at such a level that those who purchase it do not have sufficient profit margin on the processing to remain competitive on the market for the processed product.”

¹⁴⁷ EK, 19.10.1988, Case 88/518/EEC, *Napier Brown-British sugar*, OJ L/284

prípadného konania vykazujúceho protisúťažné znaky pre spotrebiteľa a zároveň konštatoval, že spotrebiteľia mali z cien služieb Slovak Telekom, a.s. jednoznačný prospech. Vzhľadom na skutočnosť, že v SR boli v rokoch 2005 a 2006 najvyššie, resp. druhé najvyššie veľkoobchodné a maloobchodné ceny v oblasti verejnej telefónnej služby na pevnej linke (pozri nižšie časť H tohto rozhodnutia - Pokuta) sa toto tvrdenie javí ako krajne nepresvedčivé. Keďže Slovak Telekom, a.s. toto tvrdenie nepodložil žiadnymi dôkazmi, úrad sa k tejto námietke môže vyjadriť len vo vyššie uvedenom rozsahu.

(403) Na to, aby AO zaujal a získal zákazníka, musí umiestniť na trh minimálne rovnako atraktívne tarify s minimálne rovnakými parametrami (pokiaľ ide o charakteristické prvky ako napr. volania zadarmo), ako subjekt už pôsobiaci na trhu, čiže Slovak Telekom, a.s., inak nemožno očakávať, že by zákazník reagoval na menej výhodný produkt. To znamená, že AO musí ponúknuť na trh tarifu alebo produkt, ktorý bude obsahovať aspoň možnosť volať 30 min./1,- Sk a/alebo bezplatné volania. V opačnom prípade je súťaž o zákazníka obmedzená iba na ostatné tarify. O konkurenčnom význame bezplatných volaní (ktoré od 01.09.2006 nahradili 30 min./1,- Sk) svedčí aj skutočnosť, že Slovak Telekom, a.s. ich uvádza v zozname „výhod pevnej linky od T-Comu“, a to na prvých miestach¹⁴⁸ a tieto charakteristiky produktov boli zdôrazňované aj v reklamných kampaniach. Tak výhodné volania sú teda jednou zo základných charakteristík volacích programov, ktorú Slovak Telekom, a.s. zdôrazňuje a ktorá nepochybne pôsobí na koncového užívateľa pri výbere operátora.

(404) Do úvahy treba brať aj skutočnosť, že zákazníci Slovak Telekom, a.s. preukazujú vysokú mieru spokojnosti a lojality (pozri Výročná správa Slovak Telekom, a.s. za roky 2004 a 2005; TRI*M index) a Slovak Telekom, a.s. vykazuje v porovnaní s operátormi v EÚ v tomto ukazovateli nadpriemerné hodnoty. Týchto zákazníkov je teda pre AO ťažšie získať, preto musí ich ponuka byť aspoň taká výhodná ako ponuka Slovak Telekom, a.s.

(405) Tieto dva typy tarify sa vzťahujú na hovory v sieti Slovak Telekom, a.s. (medzi zákazníkmi pripojenými k sieti Slovak Telekom, a.s.), čiže pre AO to znamená, že ak by išiel hovor cez neho, musel by platiť minimálne veľkoobchodnú cenu za zostavenie (origináciu) a ukončenie volania (termináciu). Okrem týchto nákladov má AO aj náklady na tranzit, náklady na prepojenie sietí ktoré nie sú závislé od objemu prevádzky (súvisiace s implementáciou siete, napr. poplatky za prepojovacie okruhy), vlastné náklady na technológie a uvedenie služby na maloobchodný trh a primeraný zisk z poskytovaných služieb. S týmito nákladmi však v tomto prípade ani nie je potrebné uvažovať.

(406) Prepojovací poplatok je vždy tvorený jedným zostavovacím poplatkom a prepojovacím poplatkom za dĺžku volania, násobeným počtom prevolaných minút. Náklady na hovory 30 min./1,- Sk, minimálne s ktorými by AO musel v obchodnom modeli kalkulovať by tak predstavovali vzorec:

¹⁴⁸ <http://www.t-com.sk/Default.aspx?CatID=123&Section=home> ;
<http://www.t-com.sk/Default.aspx?CatID=124&Section=home> ;

Zostavovací poplatok za odchádzajúce volanie + 30 x prepojovací poplatok za dĺžku odchádzajúceho volania + zostavovací poplatok za ukončenie volania + 30 x prepojovací poplatok za dĺžku ukončeného volania

(407) Výška prepojovacích poplatkov sa v priebehu rokov 2005 - 2007 menila, a to tak, že klesala, preto úrad bude kalkulovať s prepojovacími poplatkami účinnými v čase vstupu AO na trh k 01.08.2005 a prepojovacími poplatkami účinnými k 31.08.2007¹⁴⁹. Výška prepojovacích poplatkov bola stanovená na troch úrovniach, podľa času uskutočnenia hovoru:

- Silná prevádzka: pracovné dni 9,00 - 16,30
- Slabá prevádzka: pracovné dni 23,00 - 8,00 a víkendy 22,30 - 10,30
- Stredná prevádzka: pracovné dni 8,00 - 9,00; 16,30 - 23,00 a víkendy 10,30 - 22,30

Maloobchodné produkty Slovak Telekom, a.s. však rozoznávajú len silnú (pracovné dni 7.00 - 19.00), slabú (pracovné dni 19.00 - 7.00) a víkendovú (vrátane dni pracovného voľna, pokoja a štátne sviatky) prevádzku, čo však pre porovnanie veľkoobchodných a maloobchodných taríf nepredstavuje žiadny problém, pretože „časovému oknu“ veľkoobchodnej ponuky zodpovedá vždy presne identifikovateľné „časové okno“ volacieho programu. Hovory 30min./1,- Sk bolo možné uskutočniť len v slabej prevádzke (maloobchod), čomu, vzhľadom na zaužívaný spôsob života prevažujúcej väčšiny ľudí a najmä na to, že išlo o pracovné dni, zodpovedala najmä veľkoobchodne definovaná stredná prevádzka.

Úrad bude kalkulovať s prepojovacími poplatkami v kategórii „miestna cena“, čo je z hľadiska tohto prípadu najpriaznivejšia alternatíva pre Slovak Telekom, a.s., nakoľko cena za jeden tranzit a dvojitý tranzit je vyššia.

(408) K 01.08.2005 by náklad AO teoreticky predstavoval minimálne:

$$0,13 + 30 \times 0,29 + 0,13 + 30 \times 0,29 = \underline{17,66,- Sk}$$

Pri maloobchodnej cene 1,- Sk by sa AO dostal do straty necelých 17,- Sk na jedinom takom volaní.

K 31.08.2007 by náklad AO predstavoval minimálne:

$$0,10 + 30 \times 0,19 + 0,10 + 30 \times 0,19 = \underline{11,60,- Sk}$$

Pri maloobchodnej cene 1,- Sk by sa AO dostal do straty necelých 11,- Sk na jedinom takom volaní.

¹⁴⁹ <http://www.teleoff.gov.sk/sk/Prepojovanie/index.html>

Je potrebné dodať, že takýchto volaní v priebehu dňa/mesiaca by mohlo byť viacero, čím by sa čistá strata znásobila počtom týchto volaní.

Navyše, volanie mohlo byť rozdelené do dvoch prípadne viacerých častí, a to tak, že pred uplynutím 30. minúty mohlo byť ukončené a zákazník mohol zavolať znova, čím by sa vyhol tarifíkácii po prevolaní 30. minúty a opäť by bol v režime 30 min. hovoru za 1,- Sk.

(409) Podľa Slovak Telekom, a.s. sa mal úrad pri určovaní výšky prepojovacích (veľkoobchodných) poplatkov opierať o zaužívanú metodiku, ktorú aplikuje aj TÚ SR. S týmto nemožno súhlasiť, pretože tento spôsob určovania prepojovacích poplatkov je pre posúdenie margin squeeze irelevantný. Nie je zaujímavý spôsob výpočtu poplatku, ale jeho výška, t.j. to, čo pre AO predstavuje veľkoobchodný náklad, bez ohľadu na to, ako ho regulátor vypočítal. Čo je však najdôležitejšie, regulačný vzorec vedie k výpočtu veľkoobchodných nákladov Slovak Telekom, a.s. Judikatúra ako aj odborná literatúra sa zhodujú v tom, že pre analýzu margin squeeze nie je zaujímavý skutočný veľkoobchodný náklad dominanty, ale veľkoobchodný náklad konkurentov. Je zrejmé, že poplatok za zostavenie hovoru predstavuje najmenšiu položku v celkových nákladoch AO, preto keby úrad kalkuloval celkové náklady aj bez poplatku za zostavenie volania na závery úradu by to nemalo žiadny vplyv. Vzhľadom k prelínaniu rôznych časových okien nebolo možné v niektorých prípadoch úplne presné porovnanie prepojovacích poplatkov s maloobchodnými cenami. Slovak Telekom, a.s. nevyjadril žiadnu námietku voči predpokladom, z ktorých úrad vychádzal pri takom aproximatívnom spôsobe porovnávaní.

K 01.08.2005 by náklad AO (bez poplatku za zostavenie volania) teoreticky predstavoval minimálne:

$$30 \times 0,29 + 30 \times 0,29 = \underline{17,4,- Sk}$$

K 31.08.2007 by náklad AO (bez poplatku za zostavenie volania) predstavoval minimálne:

$$30 \times 0,19 + 30 \times 0,19 = \underline{11,40,- Sk}$$

(410) Pre AO takto nastala bezvýhodisková situácia, ktorá im znemožnila presadiť sa na trhu. Ak by ponúkli rovnaké podmienky ako Slovak Telekom, a.s., takáto tarifa by im generovala stratu. Dalo by sa namietat', že túto stratu by teoreticky bolo možné sanovať ziskom na iných tarifách, pričom priemerný minútový výnos umožní AO ponúknuť napr. hovory za 1,- Sk alebo zdarma¹⁵⁰. Toto sa však javí ako nepravdepodobné z dvoch vzájomne úzko súvisiacich dôvodov. Prvým je samotná výška straty pri jednom volaní. Ak by ju AO chcel sanovať, musel by zvýšiť iné tarify (napr. volania na čísla mobilných operátorov), čím by sa však dostal do rizika, že nebude úspešný, pretože zákazník má podpísanú zmluvu so Slovak Telekom, a.s. a môže využiť jeho služby, ak sú jeho tarify nižšie. Okrem toho môže využiť aj služby iného AO, čo je druhý dôvod. Princíp CS je

¹⁵⁰ Spisový materiál č. 75, str. 2 a č. 104, str. 3.

v tom, že zákazník Slovak Telekom, a.s. môže využívať služby ktoréhokoľvek AO alebo aj viacerých AO súčasne, pričom tak môže robiť pre každý hovor zvlášť. Ide o pomerne jednoduchú záležitosť, keď podľa času volania alebo smeru volania zákazník zvolí predvoľbu AO s najvýhodnejšou tarifou.

(411) Inak by to možno bolo v prípade CPS, avšak vzhľadom na neexistenciu maloobchodnej ponuky tohto spôsobu voľby operátora nemožno o CPS v tomto prípade uvažovať.

(412) Navyše, priemernému minútovému výnosu z miestnych a medzimestských volaní predloženému spoločnosťou Slovak Telekom, a.s., zodpovedá priemerný minútový náklad:

(obchodné tajomstvo Slovak Telekom, a.s.)

(obchodné tajomstvo Slovak Telekom, a.s.)

Ak by úrad bral do úvahy tento priemerný minútový náklad (obsahuje celkové náklady, teda veľkoobchod aj maloobchod), potom rozdiel medzi nákladmi a výnosmi volaní 30 min./1,- Sk je ešte výraznejší ako pri vyššie uvedenom prepočte vychádzajúcom z prepojovacích poplatkov.

(413) Možno teda zhrnúť, že AO, ktorý by uviedol tarifu 30 min./1,- Sk by musel mať ostatné tarify na nižšej úrovni ako Slovak Telekom, a.s. a ostatní AO. Toto by vzhľadom na úroveň nákladov bolo problematické alebo by sa týmto znížila ziskovosť týchto taríf, čo by zase sťažilo alebo znemožnilo sanovať tarifu 30 min./1,- Sk. Nie menej významným problémom, ktorému by AO museli čeliť pri takomto postupe je fakt, že, tarifa 30 min./1,- Sk bola na trhu už v čase, keď AO na trh ešte len vstupovali a teda nemali žiadnu zákaznícku bázu, ktorá by im umožňovala generovať akékoľvek tržby.

(414) Z vyššie uvedených dôvodov sú úvahy Slovak Telekom, a.s. o „price squeeze teste“¹⁵¹ a priemerných minútových výnosoch irelevantné, nakoľko sa dajú aplikovať len na Slovak Telekom, a.s. a nijako nereflektujú postavenie a situáciu AO na trhu. Obdobne argumentovala aj materská spoločnosť Slovak Telekom, a.s., avšak EK odmietla takéto odôvodnenie¹⁵². AO majú inú štruktúru nákladov a výnosov ako Slovak Telekom, a.s. Priemerný minútový výnos stiera disproporcie v jednotlivých tarifách

¹⁵¹ Spisový materiál č. 75, a č. 104.

¹⁵² Pozri prípad 2003/707/EC, Case COMP/C-1/37.451, 37.578, 37.579 – Deutsche Telecom AG, OJ 263/9, body 125 a 128.

125: „...‘tariffs must be based on objective criteria and, until such time as competition becomes effective in keeping down prices for users, must in principle be cost oriented,...“

128: „Thus DT cannot invoke a calculation offsetting access and call charges against one another in order to challenge the admissibility of the comparison method. It cannot be assumed that all competitors have the same revenue structure as the established operator, and thus the same scope for offsetting one source of revenue against another.“

a umožňuje tak v rámci jedného volacieho programu alebo na úrovni hlasovej služby ako takej „krížovú subvenciu“ volaní za 1,- Sk a bezplatných volaní. Práve tieto volania boli identifikované ako súťažný problém, preto možno dospieť k záveru, že každá jednotlivá maloobchodná tarifa v rámci každého volacieho programu by mala odrážať existujúcu veľkoobchodnú ponuku – prepojovacie poplatky¹⁵³. Judikatúra v rámci EÚ takýto „test“ nepozná, vždy sa na veľkoobchodnej úrovni porovnávajú konkrétne „cenníkové ceny“, t.j. veľkoobchodná ponuka, ktorá platí pre konkurentov, s ktorou musia reálne kalkulovať a nevyhnutne ovplyvňuje ich komerčné aktivity na nadväzujúcom trhu. Priemerný minúťový výnos dominanta je údaj, ktorý konkurenti nemajú k dispozícii a ktorý nijako nevstupuje do ich biznis plánov.

(415) Prepojovacie poplatky sú tak logicky jediným údajom, ktorý AO vopred vedia a s ktorým môžu a musia operovať pri tvorbe vlastných taríf/produktov a podnikateľských plánov. Z tohto dôvodu je možné jedine prepojovacie poplatky brať v úvahu pri analýze predmetnej praxe, ako veľkoobchodnú cenu určujúcu minimálnu úroveň veľkoobchodných nákladov nevyhnutných na tvorbu hlasových produktov. Spätná kalkulácia už realizovaných priemerných výnosov alebo priemerných nákladov Slovak Telekom, a.s. alebo aj samotných AO je v tomto prípade irelevantná a nemá žiadnu výpovednú hodnotu.

(416) Limitujúcim faktorom pre AO je skutočnosť, že pri vstupe na trh nevedia koľko zákazníkov získajú a ani nemajú informácie o správaní zákazníkov (kedy a kde volajú, atď.) a tieto údaje môžu len odhadovať. (obchodné tajomstvo Slovak Telekom, a.s.)¹⁵⁴

(obchodné tajomstvo Slovak Telekom, a.s.)

(417) Z týchto dôvodov každá ich tarifa musí reflektovať minimálne prepojovacie poplatky, ktoré za uskutočnený hovor musia uhradiť Slovak Telekom, a.s. Práve z tohto

¹⁵³ Napr. podľa rozhodnutia Predsedu TÚ SR č. 21/01/2007 „Akékoľvek dočasné ako aj trvalé zníženie ceny voči vlastným účastníkom je spoločnosť Slovak Telekom povinná primeraným spôsobom a v rovnakom čase premietnuť aj do ceny za veľkoobchodný širokopásmový prístup.“ „V prípade uvedenia nových služieb pre svojich účastníkov je spoločnosť Slovak Telekom povinná doplniť o zodpovedajúcu veľkoobchodnú službu referenčnú ponuku ...“; <http://www.teleoff.gov.sk/sk/Rozhodnutia/SMP/vot5-r.html>

¹⁵⁴ List Slovak Telekom, a.s., 29.11.2007, bod 5.

dôvodu prišiel úradu prvý podnet voči tarife 30 min./1,- Sk ako aj voči bezplatným volaniam už cca 5 mesiacov pred vstupom AO na trh, keďže z nastavenia veľkoobchodných a maloobchodných cien Slovak Telekom, a.s. bolo zrejmé, že konkurovať tomuto nebude možné.

(418) (obchodné tajomstvo Slovak Telekom, a.s.) x¹⁵⁵.

(obchodné tajomstvo Slovak Telekom, a.s.)

(419) Okrem vyššie uvedeného, Slovak Telekom, a.s. vykryva straty z tarify 30 min./1,- Sk z mesačného poplatku. Vyplýva to z nasledovných skutočností. Výška mesačného poplatku je rôzna v závislosti od volacieho programu, potom možno konštatovať, že čím vyšší mesačný poplatok, tým výhodnejšie tarify. Toto vedie k záveru, že zákazník platí v mesačnom poplatku aj hlasovú službu, a to jednak bezplatné alebo takmer bezplatné volania ako aj voľné minúty (pozri nižšie). K tomuto záveru možno dôjsť aj porovnaním volacích programov, ktoré majú jednu z troch základných charakteristík (mesačný poplatok, voľné minúty, tarify) totožnú. Logicky sa núka porovnanie volacích programov s rovnakým množstvom voľným minút, kde potom jediným rozdielom je už len mesačný poplatok a výška taríf a kde je potrebné všimnúť si túto vzájomnú koreláciu. Okrem tohto, tržby za hlasovú službu predkladané počas konania spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. zahŕňajú aj príjmy z mesačného poplatku.

Tab. 51 – Volacie programy – bytový segment

Názov volacieho programu	Voľné minúty	Mesačný poplatok (Sk bez DPH)
Doma Uni 60	60	399,00
Doma Uni 40	40	329,00
Doma Uni 20	20	269,00
Doma Pohoda	0	299,00
Doma Maxi	60	329,00
Doma Extra	0	499,00
Doma Standard	30	249,00
Doma Mini	30	169,00

¹⁵⁵ Spisový materiál č. 43, str. 8

Napr. Doma Standard a Doma Mini obsahujú 30 voľných minút, avšak majú rozdielny mesačný poplatok. Dôvodom sú rôzne tarify za volania mimo voľných minút, a to tým spôsobom, že čím vyšší mesačný poplatok, tým nižšie tarify.

Tab. 52 – Doma Standard

	silná prevádzka (pracovné dni 7.00 - 19.00)	slabá prevádzka (pracovné dni 19.00 - 7.00)	víkendová prevádzka nonstop (dni pracovného voľna, pokoja a štátne sviatky)
Ceny 1 min. / Sk bez DPH			
Miestne volania	1,9	1,2	1,0
Medzimestské volania	4,1	1,9	1,5
Volania do mobilných sietí	8,6	5,0	5,0

Tab. 53 – doma Mini

	silná prevádzka (pracovné dni 7.00 - 19.00)	slabá prevádzka (pracovné dni 19.00 - 7.00)	Sobota	Nedeľa a sviatok
Ceny 1 min. / Sk bez DPH				
Miestne volania	3,80	2,40	2,00	2,00
Medzimestské volania	8,20	3,80	3,00	3,00
Volania do mobilných sietí	12,90	7,50	7,50	7,50

Z uvedeného je zrejмый súvis medzi mesačným poplatkom a výškou taríf mimo voľných minút. K rovnakým záverom je možné dospieť aj pri porovnaní Doma Pohoda a Doma Extra, ktoré neobsahujú voľné minúty.

(420) Informáciu o tom, že bezplatné volania sú súčasťou mesačného poplatku je možné nájsť aj v oficiálnych verejne dostupných dokumentoch Slovak Telekom, a.s. Konkrétne ide o Výročnú správu za rok 2006 ¹⁵⁶, v ktorej sa na strane 35 uvádza: „Z programu Doma Extra sa stal prvý flatový program – za mesačný poplatok môže zákazník volať do pevnej siete ST neobmedzene.“ Uvedené potvrdzuje aj vyjadrenie účastníka konania v liste doručenom úradu dňa 25.05.2005 (spisový materiál č. 13) v bode 10.

(421) Slovak Telekom, a.s. si môže v tejto situácii dovoliť stanoviť niektoré tarify na nulovej alebo takmer nulovej hranici, nakoľko z mesačného poplatku má garantovaný určitý príjem. Každý zákazník, ktorý chce využívať služby AO musí platiť tento mesačný poplatok a v prípade volaní nad voľné minúty aj tarify za takto uskutočnené volania, avšak zákazník platí AO len tarify za uskutočnené volania. AO v zásade nemá možnosť vykrývať bezplatné alebo takmer bezplatné volania z fixného mesačného poplatku.

¹⁵⁶ <http://www.slovaktelekom.sk/Default.aspx?CatID=1514&Section=1>

(422) Je dôležité poukázať na skutočnosť, že predmetná tarifa platila počas pracovných dní od 19:00 a počas soboty. Najmä v bytovom segmente táto tarifa do značnej miery uzatvorila trh (viď podiely na trhu v časti F tohto rozhodnutia), keď pokrývala väčšinu času, v ktorom ľudia v produktívnom veku mohli realizovať hovory cez pevnú linku. Počas každého pracovného dňa a soboty mali všetci zákazníci vybraných produktov možnosť uskutočňovať tieto výhodné volania. V kombinácii s tarifou bezplatných volaní (pozri nižšie), kedy bolo možné volať zadarmo, resp. bezplatne najmä cez víkendy a sviatky bolo prakticky počas celého týždňa možné volať za minimálne, resp. žiadne ceny. Slovak Telekom, a.s. tak de facto „vyblokoval“ väčšinu času určeného na volania pre väčšinu bytových zákazníkov. Pre nebytových zákazníkov sú zase tieto výhodné volania umožnené aj počas silnej prevádzky v pracovných dňoch.

(423) Na maloobchodnej úrovni teda nebolo a nie je možné kreovať tarifu, ktorá by bola konkurenčnou k tarife Slovak Telekom, a.s., a to (okrem vyššie uvedených dôvodov) najmä z dôvodu, že minimálnu úroveň nákladov tvoria náklady na prepojovacie poplatky vyplývajúce z prepojovacích zmlúv so Slovak Telekom, a.s. Výška prepojovacích poplatkov bola a je vždy daná určitou pevnou sumou a počas rokov 2005 – 2007 sa tento princíp nemenil. Na veľkoobchodnej úrovni tak počas celého času uplatňovania maloobchodnej tarify 30 min./1,-Sk nebol vytvorený priestor pre konkurentov na vytvorenie obdobne výhodnej maloobchodnej ponuky (tak ako je to v súčasnosti napr. v oblasti xDSL služieb¹⁵⁷). Za existencie takto nastavených veľkoobchodných podmienok nebolo možné na maloobchodnej úrovni vytvoriť efektívny konkurenčný tlak a došlo k umelému vytvoreniu bariéry vstupu na trh. Sekundárne možnosti zatraktívnenia ponuky – marketingové odlišenie, spôsob predaja, iná forma spolpatnenia služby, bundling – majú iba krátkodobý efekt a v dlhšom období ich atraktivita zaniká.

(424) Takéto konanie malo vylučovací charakter a bolo namierené voči AO, ako konkurentom vstupujúcim na trh. „Pripútal“ k Slovak Telekom, a.s. koncových užívateľov, ktorí nemali veľa dôvodov na prechod ku konkurencii, čím došlo takmer k uzatvoreniu trhu. AO tak mali výrazne sťaženú pozíciu pri získavaní zákazníkov a získaní trhového podielu. V tejto súvislosti sa javí aj načasovanie uvedenia tejto tarify pri väčšine produktov (1 mesiac pred vstupom AO na trh – viď tabuľka nižšie) ako cielená snaha o sťaženie vstupu a presadenia sa konkurentov na trhu, čo je ďalší faktor potvrdzujúci, že konanie Slovak Telekom, a.s. je zneužitím dominantného postavenia.

(425) Slovak Telekom, a.s. v odpovedi na výzvu uviedol, že rovnako efektívny konkurent je schopný ponúkať rovnaké alebo veľmi podobné volacie programy. Túto námietku úrad dostatočne vyvrátil, tak ako je vyššie uvedené. Slovak Telekom, a.s. v tejto súvislosti citoval časti výzvy, ktoré mali preukazovať, že ak by aj súťažiteľia neboli schopní ponúknuť niektorý volací program, neznamenalo by to obmedzenie súťaže. Pokiaľ ide o prvý citát, pri posudzovaní tejto otázky treba vychádzať najmä z § 3 ods. 1 zákona *„Obmedzovanie súťaže je každé obmedzenie voľnosti konania podnikateľa na relevantnom trhu, najmä vylučovanie existujúcich alebo možných súťažných aktivít,*

¹⁵⁷ <http://www.t-com.sk/Default.aspx?catId=2051>; Referenčná ponuka na širokopásmový prístup, Príloha 15, bod 3.3.2; Veľkoobchodné podmienky umožňujú ISP poskytovať xDSL v dátovo neobmedzených programoch.

skutočné alebo možné zníženie rozsahu konkurenčnej aktivity alebo skresľovanie konkurenčných podmienok.“ Obmedzením súťaže teda nie je len úplné vylúčenie konkurencie (tak ako to zrejme chápe Slovak Telekom, a.s.), ale aj zníženie intenzity súťaže. Druhý citát je vytrhnutý z kontextu a nehovorí nič o reálnej schopnosti konkurovať za daných podmienok na trhu. Ide o hypotetický predpoklad vyjadrujúci schopnosť konkurentov reagovať na zmeny na trhu pri relatívne nízkych nákladoch (argument je použitý v súvislosti s vymedzením relevantného trhu), čo neznamená automaticky, že cenová politika Slovak Telekom, a.s. je v poriadku. Ide o hypotetický predpoklad, ktorý by fungoval ak by boli dobre nastavené podmienky na trhu.

(426) Pokiaľ ide o príklad ponuky spoločnosti UPC Broadband Slovakia, s.r.o., úrad uvádza, že tieto produkty neboli predmetom prieskumu tohto správneho konania, avšak je potrebné uviesť, že táto spoločnosť má v porovnaní s AO sieť, ktorá pripája neporovnateľne viac koncových užívateľov.

(427) Uvedené konanie malo v konečnom dôsledku negatívny vplyv aj na koncových užívateľov, ktorým oddialilo, resp. znemožnilo užívať výhody plynúce z efektívnej konkurencie na trhu, ktorá by sa nepochybne mohla rozvinúť v prípade optimálneho nastavenia veľkoobchodných a maloobchodných cien Slovak Telekom, a.s.

(428) Treba si ešte povšimnúť ten fakt, že podľa European Electronic Communications Regulation and Markets 2005 (11th report) (pozri časť D tohto rozhodnutia) boli prepojovacie poplatky v roku 2005, teda v čase vstupu AO na trh, za ukončenie hovoru v sieti Slovak Telekom, a.s. vysoko nad priemer EÚ. Slovak Telekom, a.s. za týchto veľkoobchodných podmienok „privítal“ AO na trhu volacími programami, v ktorých mali koncoví užívatelia k dispozícii volania zadarmo alebo takmer zadarmo.

(429) Je potrebné zohľadniť aj skutočnosť, že išlo o trh, na ktorom mal dovtedy Slovak Telekom, a.s. monopol, taktiež jeho marketingovú silu vrátane vysokého objemu prostriedkov pravidelne vynakladaných na reklamu svojich hlasových produktov a že na tento trh prvýkrát vstupovali noví hráči. Takto nastavené podmienky nielenže výrazne sťažovali vstup na trh novým hráčom, resp. odrádzali/mohli odrádzať potenciálnych záujemcov, ale tiež negatívne vplývali na pôsobenie už etablovaných AO na danom trhu. Slovak Telekom, a.s. dal najavo (či už cielene alebo nie), že o svoje pozície mieni tvrdo bojovať. Takáto reputácia môže mať dopad na konanie nielen AO, ktorí už na trhu pôsobia, ale aj na prípadných ďalších záujemcov o vstup na trh. Ktokoľvek sa pokúsi preniknúť na trh, čaká ho odpoveď dominantného hráča. V tejto súvislosti treba brať v úvahu aj marketingovú silu Slovak Telekom, a.s. a vysoký objem prostriedkov, ktoré Slovak Telekom, a.s. každoročne vynakladá na reklamu svojich hlasových produktov.

(430) Účinky tohto konania sa negatívne prejavili na maloobchodnom trhu a to na relevantnom trhu poskytovania verejnej telefónnej služby bytovým zákazníkom prostredníctvom pevnej verejnej telekomunikačnej siete a relevantnom trhu poskytovania verejnej telefónnej služby nebytovým zákazníkom prostredníctvom pevnej verejnej telekomunikačnej siete.

(431) Dôvodom nereplikovateľnosti maloobchodnej ponuky Slovak Telekom, a.s. boli veľkoobchodné podmienky, avšak protisúťažný stav bolo možné odstrániť dvoma možnými spôsobmi. Prvým bola úprava veľkoobchodných podmienok tak, aby AO mohli koncovým užívateľom ponúknuť porovnateľné ceny svojich služieb ako Slovak Telekom, a.s. (Slovak Telekom, a.s. v priebehu roka 2006 štyrikrát menil výšku IC poplatkov¹⁵⁸). Druhým spôsobom bola úprava maloobchodnej ponuky Slovak Telekom, a.s., ktorá by rešpektovala nastavenie veľkoobchodných podmienok. Náprava protisúťažného stavu teda nemusí znamenať zdraženie služieb pre koncových užívateľov, ak by k nej došlo úpravou veľkoobchodných cien.

(432) O potenciálnej nebezpečnosti a protisúťažnom charaktere neprimerane nízkych cien svedčia aj rozhodnutia TÚ SR o určení významného podniku na maloobchodných trhoch č. 3 až 6, ktorý uložil spoločnosti Slovak Telekom, a.s., okrem iného, aj zákaz brániť vstupu na trh, požadovať neprimerane nízke ceny alebo brániť vstupu na trh a požadovať neprimerane nízke ceny s cieľom vylúčiť súťaž. Tieto rozhodnutia sa v oblasti vysokých cien tiež sústreďujú na jednotlivé ceny, resp. tarify odchádzajúcich volaní v jednotlivých volacích programoch. V oblasti nízkych cien TÚ SR v porovnaní s analýzami predchádzajúcimi týmto rozhodnutiam upustil od regulácie minútových cien jednotlivých volaní.

(433) Tieto rozhodnutia TÚ SR stanovujú podmienky, ktoré musia spĺňať celkové výnosy dosiahnuté spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. z poskytovania miestnych, medzimestských a medzinárodných odchádzajúcich volaní. Tento spôsob regulácie ponecháva spoločnosti Slovak Telekom, a.s. priestor, aby z vlastnej iniciatívy upustila od uplatňovania tarify 30 min./1,- Sk, pričom Slovak Telekom, a.s. je povinný splniť len podmienku týkajúcu sa celkových výnosov miestnych, medzimestských a medzinárodných odchádzajúcich volaní.

(434) V analýze maloobchodného trhu č. 3 TÚ SR uvádza: „Pre vytvorenie konkurenčného prostredia je potrebné zabezpečiť, aby sa spoločnosť Slovak Telekom, ako významný podnik na maloobchodnom trhu č. 3, nemohla správať tak, aby obmedzovala súťaž uplatňovaním neprimerane nízkych cien (cien, ktoré by mohli byť nižšie ako náklady spojené s poskytovaním služby), čím by vylúčila z trhu ostatné podniky, ktoré by neboli schopné poskytnúť tieto služby za porovnateľné ceny. Bytoví zákazníci by tak nemali záujem o služby poskytované alternatívnymi operátormi, nakoľko títo by neboli schopní poskytnúť svoje služby za cenu nižšiu ako je cena významného podniku, resp. neboli by schopní takúto nízku cenu udržať dlhodobo.“¹⁵⁹

(435) Národný regulátor v Nemecku rovnako popri regulácii určitých telekomunikačných služieb metódou Price Cap stanovil pravidlo, že maloobchodné tarify musia byť najmenej o 25% vyššie ako im zodpovedajúce prepojovacie poplatky. Táto povinnosť bola stanovená pre Deutsche Telecom AG, materskú spoločnosť Slovak Telekom, a.s.

¹⁵⁸ <http://www.teleoff.gov.sk/sk/Prepojovanie/index.html>

¹⁵⁹ <http://www.teleoff.gov.sk/sk/Sutaz/Analiza/mot3.html>

¹⁶⁰ Prípád 2003/707/EC, Case COMP/C-1/37.451, 37.578, 37.579 – Deutsche Telecom AG, OJ 263/9, bod 165

(436) Úrad tiež poukazuje na rozhodnutie Úradu pro ochranu hospodárskej súťaže v ČR, 20. 4. 2005 Č.j. S 127/04-3210/05-OHS potvrdeného rozhodnutím predsedu Č.j. R 8/2005, 24.11.2005, ktorým bola právoplatne uložená pokuta za zneužitie dominantného postavenia podľa čl. 82 Zmluvy, a to za praktiku obdobnů, ako je vyššie uvedená. Obdobným prípadom sa zaoberala aj švédská súťažná autorita (case No. 107/95).

(437) Tab. 54 - Dátum začatia a skončenia poskytovania **30 min/1,-Sk**

	Začiatok	Koniec	Segment
Doma Pohoda (ST Pohoda)	15.06.2004	01.09.2006	bytový
Doma Maxi (ST Maxi)	01.07.2005	01.09.2006	bytový
Doma Extra (ST Extra)	15.06.2004	01.09.2006	bytový
Biznis ISDN Klasik (ST ISDN Klasik)	01.07.2005	súčasnosť	nebytový
Biznis ISDN Profi (ST ISDN Profi)	01.07.2005	01.09.2006	nebytový

(438) (obchodné tajomstvo Slovak Telekom, a.s.) x¹⁶¹. x

(obchodné tajomstvo Slovak Telekom, a.s.)

(439) Obdobím počas ktorého je možné tarifu **30 min/1,-Sk** považovať za zneužívanie dominantného postavenia je obdobie, od ktorého bola táto tarifa uvedená na trh. Táto tarifa bola uvedená na trh pred vstupom AO na trh (pri väčšine produktov to bolo tesne pred vstupom AO), následkom čoho bolo sťaženie ich vstupu na trh. Cieľom bolo podchytiť čo možno najviac zákazníkov, ktorí by potom neboli dostupní pre konkurentov vstupujúcich na trh.

(440) Na základe vyššie uvedeného úrad konštatuje, že uplatňovanie tarify 30 min. za 1,- Sk vo volacích programoch Slovak Telekom, a.s. od 15.06.2004 za súčasnej existencie veľkoobchodných prepojovacích poplatkov **je zneužitím dominantného postavenia na relevantných trhoch zostavenia a ukončovania volania v pevnej verejnej telekomunikačnej sieti Slovak Telekom, a.s. podľa § 8 ods. 2 písm. a) zákona a podľa čl. 82 zmluvy.**

G.2. Volacie programy umožňujúce uskutočňovať bezplatné volania, resp. volania zadarmo.

¹⁶¹ Spisový materiál č. 13

(441) Dĺžka a počet bezplatných volaní nebol a nie je nijako obmedzený, jediným obmedzením boli a sú doby prevádzky, v ktorých ich bolo možné realizovať. Zákazník mohol a môže bezplatne volať (podľa vybraného volacieho programu) cez pracovné dni v slabej aj silnej prevádzke, počas víkendov a aj počas sviatkov. Do dátumu 01.09.2006 obsahovali jednotlivé volacie programy Slovak Telekom, a.s. aj tarifu 30 min./1,-Sk. Po tomto dátume bola táto tarifa nahradená bezplatnými volaniami (s výnimkou volacieho programu Biznis ISDN Klasik)¹⁶². Bezplatné volania ešte o niečo prehlbujú všetky vyššie uvedené súťažné negatíva, nakoľko pri týchto volaniach už nie je ani, de facto symbolická, cena 1,- Sk.

(442) Pre bezplatné volania platí všetko to, čo bolo uvedené vyššie vo vzťahu k tarife 30 min./1,- Sk, preto úrad nepovažuje za potrebné opakovať všetko čo už bolo vyššie uvedené.

(443) Slovak Telekom, a.s. namietal voči metóde použitej úradom pre posúdenie margin squeeze, pričom poukázal na prípad Deutsche Telekom, kde EK porovnávala veľkoobchodné ceny s váženým priemerom maloobchodných cien. Úrad k tejto námietke uvádza, že z rozhodnutia *Industrie des Poudres Sphériques* (bod 178) je zrejmé, že margin squeeze je možné analyzovať porovnávaním jedného veľkoobchodného produktu s jedným maloobchodným produktom.

(444) Tab. 55 - Dátum začatia a skončenia poskytovania bezplatných volaní

	Začiatok	Koniec	Segment
Doma Pohoda (ST Pohoda)	15.06.2004	súčasnosť	bytový
Doma Maxi (ST Maxi)	01.03.2005	súčasnosť	bytový
Doma Extra (ST Extra)	15.06.2004	súčasnosť	bytový
Uni 20, 40, 60 ¹⁶³	01.04.2006	súčasnosť	bytový
Biznis ISDN Klasik (Biznis Klasik Duo, ST ISDN Klasik)	01.07.2005	súčasnosť	nebytový
Biznis ISDN Profi (Biznis Profi Duo, ST ISDN Profi)	01.07.2005	súčasnosť	nebytový
Biznis Mesto ¹⁶⁴	01.10.2006	súčasnosť	nebytový
Biznis Slovensko ¹⁶⁵	01.10.2006	súčasnosť	nebytový

(445) Na základe vyššie uvedeného úrad konštatuje, že uplatňovanie tarify bezplatných volaní vo volacích programoch Slovak Telekom, a.s. od 01.08.2005 za súčasnej existencie veľkoobchodných prepojujúcich poplatkov **je zneužitím dominantného na relevantných trhoch zostavenia a ukončovania volania v pevnej verejnej telekomunikačnej sieti Slovak Telekom, a.s. postavenia podľa § 8 ods. 2 písm. a) zákona a podľa čl. 82 zmluvy.**

¹⁶² <http://www.slovaktelekom.sk/Default.aspx?CatID=244&PressID=933>

¹⁶³ <http://www.slovaktelekom.sk/Default.aspx?CatID=244&PressID=840>

¹⁶⁴ <http://www.slovaktelekom.sk/Default.aspx?CatID=244&PressID=948>

¹⁶⁵ <http://www.slovaktelekom.sk/Default.aspx?CatID=244&PressID=948>

G.3. Maloobchodné ceny produktov Firemný internet Mini (Internet dial – up ISDN), Rodinný internet a ST Biznis Partner 300 (Business partner 300) vo vzťahu k veľkoobchodným cenám.

G.3.1 Firemný internet Mini (Internet dial – up ISDN)

(446) Tento internetový produkt bol uvedený na trh 01.07.2005, je určený pre podnikateľov a za mesačný poplatok 599,- Sk bez DPH v sebe obsahuje 1200 voľných dial-up minút v silnej, slabej a víkendovej prevádzke. Službu je možné si objednať pri využívaní volacích programov Biznis ISDN Klasik, Biznis ISDN Dynamik a Biznis ISDN Profi. Po vyčerpaní voľných minút sú účtované nasledovné ceny ¹⁶⁶ (od 01.07.2005 nedošlo k zmenám cien produktu):

Tab. 56 - Firemný internet Mini (Internet dial – up ISDN)

	silná prevádzka (pracovné dni 7.00 - 19.00)	slabá prevádzka (pracovné dni 19.00 - 7.00)	víkendová prevádzka nonstop (dni pracovného voľna, pokoja a štátne sviatky)
Volania na 019xy s výnimkou 01920 (Tarifa A)*	0,64	0,32	0,32

Ceny sú uvedené v Sk bez DPH za 1 minútu volania.

(447) ISP, ktorí chcú vstúpiť a pôsobiť na trhu sú odkázaní na sieť Slovak Telekom, a.s. a tým pádom aj na veľkoobchodné podmienky stanovené Slovak Telekom, a.s. Ako bolo vyššie uvedené, existujú tri veľkoobchodné modely pre poskytovanie dial-up. Úrad bude vychádzať z veľkoobchodného modelu založeného na Zmluve o prepojení sietí (resp. RIO) a prepojovacích poplatkoch, kedy AO fakturuje koncovému užívateľovi obe zložky služby (poplatok za prístup do internetu + poplatok za dĺžku pripojenia), (obchodné tajomstvo Slovak Telekom, a.s.)

(obchodné tajomstvo Slovak Telekom, a.s.)

(448) Úroveň prepojovacích poplatkov sa v čase menila a úrad bude porovnávať ich úroveň s cenovou úrovňou produktu Firemný internet Mini (Internet dial–up ISDN) počas celého obdobia jeho existencie na trhu. Aj v tomto prípade úrad vychádza z predpokladu, že maloobchodné ceny by mali odrážať minimálne výšku veľkoobchodných poplatkov.

Tab. 57 – Prepojovacie poplatky Slovak Telekom, a.s. pre internet dial-up

	Silná prevádzka		Slabá prevádzka		Stredná prevádzka	
	Zostavovací poplatok	Poplatok za dĺžku volania	Zostavovací poplatok	Poplatok za dĺžku volania	Zostavovací poplatok	Poplatok za dĺžku volania

¹⁶⁶ <http://www.t-com.sk/Default.aspx?CatID=1499&Section=smallbusiness>

Typ volania		Sk	Sk/min.	Sk	Sk/min.	Sk	Sk/min.
30.09.2004							
ST - A4	ST odchádzajúce volania na čísla ICP pre Internet dial-up	0,21	0,44	0,03	0,07	0,13	0,29
01.04.2006							
ST - A4	ST odchádzajúce volania na čísla ICP pre Internet dial-up	0,21	0,43	0,03	0,07	0,13	0,28
01.05.2006							
ST - A4	ST odchádzajúce volania na čísla ICP pre Internet dial-up	0,21	0,38	0,03	0,06	0,13	0,25
15.08.2006							
ST - A4	ST odchádzajúce volania na čísla ICP pre Internet dial-up	0,21	0,37	0,03	0,06	0,13	0,24
01.10.2006							
ST - A4	ST odchádzajúce volania na čísla ICP pre Internet dial-up	0,21	0,37	0,03	0,06	0,10	0,19

Silná prevádzka: pracovné dni 9:00 – 16:30

Slabá prevádzka: pracovné dni 23:00 – 8:00 a víkendy 22:30 – 10:30

Stredná prevádzka: pracovné dni 8:00 – 9:00; 16:30 – 23:00 a víkendy 10:30 – 22:30

(449) Produkt Firemný internet Mini (Internet dial-up ISDN) je určený pre podnikateľov, čiže vysoko pravdepodobne bude najčastejšie využívaný počas silnej prevádzky počas pracovných dní. Relevantným údajom pre porovnanie priemernej ceny voľnej minúty budú prepojovacie poplatky v silnej prevádzke.

(450) Podľa spoločnosti GTS Nextra, a.s., ktorá podala podnet v tejto veci, je priemerná dĺžka dial-up volania 7 min., preto pomernú časť zostavovacieho poplatku možno prirátat' k poplatku za dĺžku volania, t.j. $0,21/7 = 0,03,-$ Sk. Okrem týchto nákladov platia ISP aj poplatky za prepojovacie okruhy. V prípade GTS Nextra, a.s., ako jedného z najvýznamnejších ISP, by pri efektívnom využívaní bol tento poplatok teoreticky 0,09,- Sk/min. Uvedené číslo je kalkulované pre ideálny stav, inak by bolo vyššie, čiže úrad bude kalkulovať s alternatívou najvýhodnejšou z hľadiska Slovak Telekom, a.s. ISP okrem tohto majú aj ďalšie veľkoobchodné náklady (napr. na technológie, atď.), avšak v tomto prípade nie je potrebné o týchto nákladoch uvažovať.

(451) (obchodné tajomstvo Slovak Telekom, a.s.)

(obchodné tajomstvo Slovak Telekom, a.s.)

(452) Pri mesačnom poplatku 599,- Sk je priemerná cena jednej voľnej minúty v produkte Firemný internet Mini (Internet dial-up ISDN) necelých 0,50,- Sk bez DPH.

Tab. 58 – Veľkoobchodné náklady ISP – voľné minúty

	Silná prevádzka			Celkom
	Zostavovací poplatok	Poplatok za dĺžku volania	Poplatok za prepojovacie okruhy	
30.09.2004	0,21/7	0,44	0,09	0,56
01.04.2006	0,21/7	0,43	0,09	0,55
01.05.2006	0,21/7	0,38	0,09	0,50
15.08.2006	0,21/7	0,37	0,09	0,49
01.10.2006	0,21/7	0,37	0,09	0,49

(453) Z vyššie uvedenej tabuľky vyplýva, že do 15.08.2006 bola úroveň veľkoobchodných nákladov, ktoré ISP museli hradiť Slovak Telekom, a.s. jasne vyššia ako maloobchod - priemerná minútová cena voľných minút v produkte Firemný internet Mini (Internet dial-up ISDN), t.j. 0,50,- Sk bez DPH. Po tomto dátume bola maloobchodná cena vyššia o 0,01,- Sk. V takomto prípade je potrebné na preukázanie praktiky margin squeeze (pozri vyššie) zistiť náklady Slovak Telekom, a.s. na vstup na maloobchod, t.j. zistiť či by Slovak Telekom, a.s. pri týchto nákladoch a pri veľkoobchodných nákladoch, ktoré ISP hradia Slovak Telekom, a.s. bol spôsobilý uviesť na maloobchodný trh produkt, ktorý by v porovnaní s existujúcim produktom (Firemný internet Mini) nevytváral straty. Vzhľadom na to, že rozdiel medzi veľkoobchodnými nákladmi a maloobchodnými cenami je len 0,01,- Sk, je možné konštatovať, že s pravdepodobnosťou hraničiacou s istotou rozdiel 0,01,- Sk nepokrýva maloobchodné náklady Slovak Telekom, a.s. a teda v tomto prípade ide o margin squeeze.

(454) Pokiaľ ide o tarify po prevolaní voľných minút, vzhľadom na skutočnosť, že ide o produkt pre podnikateľov, relevantnou sú najmä tarify pre volania v silnej a slabej prevádzke, t.j. 0,64,- Sk a 0,32,- Sk. Pokiaľ tarifa pre silnú prevádzku, aj s ohľadom na postupné znižovanie veľkoobchodných poplatkov, nevyvoláva obavy, pri tarife v slabej prevádzke je to naopak. Tejto tarife zodpovedá najmä prepojovací poplatok pre strednú prevádzku.

(455) Tab. 59 - Veľkoobchodné náklady ISP – tarify

	Stredná prevádzka			Celkom
	Zostavovací poplatok	Poplatok za dĺžku volania	Poplatok za prepojovacie okruhy	
30.09.2004	0,13/7	0,29	0,09	0,40
01.04.2006	0,13/7	0,28	0,09	0,39
01.05.2006	0,13/7	0,25	0,09	0,36

15.08.2006	0,13/7	0,24	0,09	0,35
01.10.2006	0,13/7	0,19	0,09	0,30

(456) Z uvedenej tabuľky je zrejmé, že až do 01.10.2006 boli veľkoobchodné ceny vyššie ako maloobchodné a že Slovak Telekom, a.s. sa dopustil margin squeeze.

(457) Tento nepomer medzi veľkoobchodnými nákladmi ISP stanovenými v Zmluve o prepojení sietí (RIO) a maloobchodnými cenami produktu Firemný internet Mini (Internet dial-up ISDN) je zneužitím dominantného postavenia na relevantnom trhu poskytovania veľkoobchodného prístupu k dial-up a ISDN prostredníctvom PVTs spoločnosti Slovak Telekom, a.s. pre internetových providerov (ISP) za účelom poskytovania prístupu k internetu prostredníctvom dial-up a ISDN pre koncových užívateľov s vylučovacím charakterom. Konanie spočívajúce v uplatňovaní maloobchodnej ceny produktu Firemný internet Mini (Internet dial-up ISDN) za súčasnej existencie veľkoobchodných prepojovacích poplatkov v období od 01.07.2005 je zneužitím dominantného postavenia podľa § 8 ods. 2 písm. a) zákona.

G.3.2. Rodinný internet

(458) Tento produkt bol uvedený na trh 01.08.2004¹⁶⁷, je určený pre bytových zákazníkov, a to za mesačný poplatok 299,- Sk bez DPH. Rodinný internet je možné si objednať pri využívaní volacích programov Doma Uni, Doma Extra, Doma Maxi, Doma Pohoda, Biznis ISDN Klasik a Biznis ISDN Dynamik a zaradení do Tarify A.

(459) Ide v podstate o flat rate dial-up pripojenie, ktoré za mesačný poplatok umožňuje bez obmedzenia byť pripojený do internetu v pracovné dni od 16:00 do 7:00 a počas víkendovej prevádzky (dni pracovného voľna, pokoja a štátne sviatky). Počas pracovných dní od 7:00 do 16:00 je cena za pripojenie 0,80,- Sk.¹⁶⁸ Tento produkt v sebe integruje obidve časti „tradičných“ dial-up produktov (poplatok za dĺžku pripojenia a internetový program) a zákazník platí len mesačný poplatok a prípadne za volania uskutočnené v pracovné dni od 7:00 do 16:00.

(460) Zákazníci tohto internetového programu si nemusia strážiť čas strávený na internete, ani kontrolovať objem prenesených dát v pracovných dňoch v čase od 16:00 do 07:00, pričom tento program je určený pre používateľov, ktorí mesačne strávia na internete viac ako 15 hodín.

(461) V prípade Rodinného internetu ide o podobný problém ako v prípade bezplatných taríf pri volacích programoch (pozri vyššie). Rodinný internet rovnako obsahuje bezplatné volania, aj keď v tomto prípade je jasné, že tieto volania sú hradené z mesačného poplatku 299,- Sk bez DPH, keďže zákazníci musia mať niektorý z volacích programov, kde platia za pripojenie. Slovak Telekom, a.s., ako vlastník infraštruktúry cez ktorú je možné poskytovať služby dial-up, umožňoval ich poskytovanie aj ostatným ISP na základe veľkoobchodných vzťahov (pozri časť D tohto rozhodnutia).

¹⁶⁷ <http://www.t-com.sk/Default.aspx?CatID=244&PressID=483>

¹⁶⁸ <http://www.t-com.sk/Default.aspx?CatID=742&Section=home>

ISP teda boli a sú povinní uhrádzať Slovak Telekom, a.s. veľkoobchodné ceny, ktoré ich pri tvorbe maloobchodných produktov limitujú a s ktorými musia pri kreovaní maloobchodných produktov kalkulovať.

(462) Ak by ISP chceli na trh umiestniť podobný produkt, mohli by do mesačného poplatku 299,- Sk bez DPH zakomponovať len toľko bezplatných minút, koľko by im to umožnili veľkoobchodné ceny stanovené Slovak Telekom, a.s. (ak by sme nerátali aj s ďalšími nákladmi, ktoré ISP musia vynaložiť) Existuje viacero veľkoobchodných modelov a tým aj viacero druhov veľkoobchodných cien, avšak nie je potrebné kalkulovať všetky tieto alternatívy, pretože principiálne je to vždy to isté. Horná hranica je daná sumou 299,- Sk bez DPH a do tejto hranice sa vždy nevyhnutne zmestí len obmedzený počet „veľkoobchodných cien“ za internetové volania. Pre zákazníkov, ktorí prevolajú vyšší počet minút by ISP, limitovaní veľkoobchodnými cenami, museli zvýšiť výšku mesačného poplatku. Naproti tomu, Rodinný internet by pokrýval aj takéto volania, keďže Rodinný internet počet minút nijako neobmedzuje. Pri počte prevolaných minút nad 299,- Sk bez DPH sa produkty ISP stali nekonkurenčnými k Rodinnému internetu.

(463) Pretože veľkoobchodné ponuky neobsahovali flat rate tarify, tak ako Rodinný internet, Slovak Telekom, a.s. sa dopustil praktiky margin squeeze.

(464) Tento nepomer medzi veľkoobchodnými nákladmi ISP stanovenými v rámci veľkoobchodných modelov na poskytovanie dial-up a maloobchodnými cenami produktu Rodinný internet je zneužitím dominantného postavenia na relevantnom trhu poskytovania veľkoobchodného prístupu k dial-up a ISDN prostredníctvom PVTs spoločnosti Slovak Telekom, a.s. pre internetových providerov (ISP) za účelom poskytovania prístupu k internetu prostredníctvom dial-up a ISDN pre koncových užívateľov s vylučovacím charakterom. Konanie spočívajúce v uplatňovaní maloobchodnej ceny produktu Rodinný internet za súčasnej existencie veľkoobchodných modelov na poskytovanie dial-up v období od 01.08.2004 je zneužitím dominantného postavenia podľa § 8 ods. 2 písm. a) zákona.

G.3.3. Biznis Partner 300 (Business partner 300)

(465) Program Biznis Partner 300 je určený pre veľké firmy a ponúka riešenie hlasovej prevádzky pre všetky pevné linky danej firmy bez ohľadu na to, či ide o klasické telefónne linky alebo ISDN linky a či má firma sídlo v jednom meste alebo disponuje pobočkami v celej SR. Program Biznis Partner 300 umožňuje zlúčiť všetky pevné linky firmy do jedného volacieho programu, s možnosťou rozdeliť ich na rôzne nákladové strediská. Všetky linky sú fakturované v jednej faktúre s rozdelením nákladov podľa potrieb.¹⁶⁹

¹⁶⁹ <http://www.t-com.sk/Default.aspx?CatID=155&Section=business>

(466) Pre miestne, medzimestské a mobilné volania do sietí v SR platí jednotná prevádzka bez rozlíšenia silnej, slabej a víkendovej prevádzky. Tieto ceny sa postupom času menili a úrad ich bude porovnávať až od momentu, keď na trh vstúpili AO.

(467) Tab. 60 – Ceny volaní Biznis Partner 300 od 01.03.2005

	Každý deň 0.00 - 24.00
Miestne volania*	1,60 Sk bez DPH
Medzimestské volania*	2,10 Sk bez DPH
Volania do mobilných sietí	6,70 Sk bez DPH

Tab. 61 – Ceny volaní Biznis Partner 300 od 01.10.2005

	Každý deň 0.00 - 24.00
Miestne volania*	1,40 Sk bez DPH
Medzimestské volania*	1,80 Sk bez DPH
Volania do mobilných sietí	6,06 Sk bez DPH

Tab. 62 – Ceny volaní Biznis Partner 300 od 01.08.2006

	Každý deň 0.00 - 24.00
Miestne volania*	1,30 Sk bez DPH
Medzimestské volania*	1,70 Sk bez DPH
Volania do mobilných sietí	5,80 Sk bez DPH

(468) Program Biznis Partner 300 ponúka viacero druhov zliav:

Tab. 63 – Biznis partner 300 – Objemové zľavy

Mesačný účet za volania v programe	Objemová zľava
30 000 - 100 000 (35 700 - 119 000 Sk bez DPH)	10 %
100 001 - 150 000 (119 001,20 - 178 500 Sk bez DPH)	20 %
150 001 - 250 000 (178 501,20 - 297 500 Sk bez DPH)	30 %

Tab. 64 - Biznis partner 300 – Zľava za zotrvanie vo volacom programe

po 6. mesiacoch	po 12. mesiacoch	po 18. mesiacoch
2 %	3 %	5 %

Pod zľavou za zotrvanie v programe Biznis Partner sa rozumie percentuálna zľava uplatnená mesačne na sumu volaní v rámci volacieho programu Biznis Partner. Výška zľavy závisí od počtu mesiacov zotrvania vo volacom programe.

(469) Pôvodne sa zľavy za zotrvanie vo volacom programe uplatňovali po 12, 24 a 36 mesiacoch.

(470) Okrem týchto zliav sa poskytovala a poskytuje aj zľava na miestne a medzimiestské interné volania vo výške 30% a zľava na medzinárodné volania do vybranej krajiny vo výške 20%. Od 01.02.2007 sa poskytuje aj zľava na volania kľúčovým partnerom (max. 10 čísel) vo výške 75%.

(471) Slovak Telekom, a.s. v odpovedi na výzvu pred vydaním rozhodnutia namietal voči nesprávnemu výpočtu zliav v tomto produkte. Úrad túto námietku v plnej miere akceptoval a upravil spôsob výpočtu zliav nasledovne.

(472) 10% zľava sa poskytuje na časť z celkového objemu volaní v rámci BP od 30 000 Sk vrátane do hodnoty 100 000 Sk vrátane. 20% zľava sa poskytuje len na časť celkového objemu volaní v rámci BP, vyššiu ako 100 000 Sk až do hodnoty 150 000 Sk vrátane. 30% zľava sa poskytuje len na časť celkového objemu volaní v rámci BP, vyššiu ako 150 000 Sk až do hodnoty 250 000 Sk vrátane. Na časť celkového objemu volaní v rámci BP nižšiu ako 30 000 Sk vrátane a vyššiu ako 250 000 Sk sa objemová zľava neuplatňuje.¹⁷⁰

(473) Príklad: Pre volania v hodnote 272 500 Sk sa v intervale od 30 000 do 100 000 Sk uplatňuje zľava vo výške 10% (7 000 Sk), na volania od 100 000 do 150 000 Sk je to 20% (10 000 Sk) a na volania v intervale od 150 000 do 250 000 Sk až 30% (30 000 Sk). Výsledná zľava sa určí ako sumácia takto vypočítaných čiastkových zliav, v konkrétnom intervale, a teda 7 000 Sk + 10 000 Sk + 30 000 Sk = 47 000 Sk. Na zvyšných 22 500 Sk (272 500 Sk - 250 000 Sk) sa neuplatňuje dodatočná objemová zľava. Maximálna výška objemovej zľavy teda v percentuálnom vyjadrení je dosiahnutá v prípade, ak objem volaní zákazníka je presne na úrovni 250 000 Sk. Vtedy je objemová zľava maximalizovaná na úrovni 18,80% (47 000 Sk / 250 000 Sk). Takýto stav je však nereálny, nakoľko objem volaní zákazníkov reálne dosahuje rôzne úrovne objemu volaní. Reálna objemová zľava je teda vždy menej ako 18,80%.¹⁷¹

(474) Zákazník po prekročení 30 000,-Sk získava na sumu nad tento objem zľavu 10%. Pri miernom prekročení tejto hranice je celková objemová zľava blízko k nule (napr. 31 000, - Sk, zľava z 1000, - Sk je 100, - Sk, čo je z celkovej sumy cca 0,3 %). Pokiaľ by zákazník prevolal presne 100 000,- Sk, zľava z celkovej sumy (7000,- Sk) by predstavovala 7%. Po prekročení 100 000,- Sk a aplikovaní ďalších zliav stúpa celková objemová zľava až na 18,8% z celkového objemu pri prevolaní 250 000,- Sk. Po prekročení tejto hranice objemová zľava z celkového objemu začína klesať. Úrad preto kalkuloval pri výpočte cenníkových cien s objemovými zľavami 7%, 18,8% ako aj s aritmetickým priemerom týchto zliav 13%.

(475) Po 18 mesiacoch užívania Biznis Partner 300 má zákazník nárok na zľavu 5 %. Po aplikácii objemovej zľavy a zľavy za zotrvanie vo volacom sú ceny za volania nasledovné.

¹⁷⁰ Tarifa na poskytovanie verejnej telefónnej služby VTS – časť B

¹⁷¹ Odpoveď Slovak Telekom, a.s. na výzvu pred vydaním rozhodnutia, 29.11.2007, str. 7.

Tab. 65 – Ceny volaní Biznis Partner 300 po aplikácii objemovej zľavy a zľavy za zotrvanie (od 01.08.2006)

	Každý deň 0.00 - 24.00	23,8 %	12%	18%
Miestne volania*	1,30 Sk bez DPH	0,99	1,14	1,06
Medzimestské volania*	1,70 Sk bez DPH	1,29	1,49	1,39

Tab. 66 – Ceny volaní Biznis Partner 300 po aplikácii objemovej zľavy a zľavy za zotrvanie (od 01.10.2005)

	Každý deň 0.00 - 24.00	23,8 %	12%	18%
Miestne volania*	1,40 Sk bez DPH	1,07	1,23	1,15
Medzimestské volania*	1,80 Sk bez DPH	1,37	1,58	1,48

Tab. 67 – Ceny volaní Biznis Partner 300 po aplikácii objemovej zľavy a zľavy za zotrvanie (od 01.03.2005)

	Každý deň 0.00 - 24.00	23,8 %	12%	18%
Miestne volania*	1,60 Sk bez DPH	1,22	1,4	1,31
Medzimestské volania*	2,10 Sk bez DPH	1,6	1,85	1,72

(476) V ďalšom bude úrad porovnávať ceny miestnych a medzimestských volaní s prepojavacími poplatkami za zostavenie a ukončenie volania v silnej prevádzke, pretože ide o produkt pre podnikateľov, kde je väčšina prevádzky koncentrovaná v silnej prevádzke.

Tab. 68 – Prepojovacie poplatky

	Silná prevádzka		Silná prevádzka		Celkom
	Zostavenie volania		Ukončenie volania		
	Zostavovací poplatok	Poplatok za dĺžku volania	Zostavovací poplatok	Poplatok za dĺžku volania	
30.09.2004	0,21	0,44	0,21	0,44	1,3
01.04.2006	0,21	0,43	0,21	0,43	1,28
01.05.2006	0,21	0,38	0,21	0,38	1,18
15.08.2006	0,21	0,37	0,21	0,37	1,16
01.10.2006	0,21	0,37	0,21	0,37	1,16

Tab. 69 – Porovnanie

	Každý deň 0.00 - 24.00			Prepojovacie poplatky
	23,8 %	12%	18%	
od 01.08.2006				
Miestne volania	0,99	1,14	1,06	1,18;1,16;1,16

Medzimestské volania	1,29	1,49	1,39	1,18;1,16;1,16
od 01.10.2005				
Miestne volania	1,07	1,23	1,15	1,3; 1,28; 1,18
Medzimestské volania	1,37	1,58	1,48	1,3;1,28;1,18
od 01.03.2005				
Miestne volania	1,22	1,4	1,31	1,3
Medzimestské volania	1,6	1,85	1,72	1,3

(477) Z vyššie uvedených porovnaní vyplýva, že od 01.08.2006 a od 01.10.2005 (s výnimkou jednej alternatívy) boli ceny za miestne volania pod úrovňou veľkoobchodných cien - prepojavacích poplatkov. Pred týmto obdobím boli maloobchodné ceny pod úrovňou veľkoobchodných cien - prepojavacích poplatkov len v prípadoch, ak mal zákazník mesačný účet okolo 250 000,- Sk.

(478) V oblasti medzimestských volaní neboli ceny pod úrovňou veľkoobchodných cien - prepojavacích poplatkov. Z tohto dôvodu úrad analyzoval ďalšie náklady Slovak Telekom, a.s., a to jeho maloobchodné náklady, tak ako to vyžaduje štandardný marin squeeze test. Slovak Telekom, a.s. poskytol úradu tieto údaje prílohou k listu doručenému 12.10.2007, a to v odpovedi na otázku č. 7. Maloobchodné náklady sú označené ako ostatné náklady.

Tab. 70

(obchodné tajomstvo Slovak Telekom, a.s.)

		2005	2006
Medzimestské volania	ostatný		

(obchodné tajomstvo Slovak Telekom, a.s.)

Po pripočítaní týchto nákladov by hypotetické maloobchodné ceny produktu Biznis Partner 300, za predpokladu, že by Slovak Telekom, a.s. „sám sebe“ musel platiť veľkoobchodnú cenu – prepojavacie poplatky, nasledovné.

Tab. 71

(obchodné tajomstvo Slovak Telekom, a.s.)

	Každý deň 0.00 - 24.00			Veľkoobchodné + maloobchodné ceny
	23,8 %	12%	18%	
od 01.08.2006				
Medzimestské volania	1,29	1,49	1,39	
od 01.10.2005				
Medzimestské volania	1,37	1,58	1,48	
od 01.03.2005				
Medzimestské volania	1,6	1,85	1,72	

(obchodné tajomstvo Slovak Telekom, a.s.)

(479) Z uvedeného vyplýva, že od 01.08.2006 boli ceny za medzimestské volania pod úrovňou veľkoobchodných cien - prepojavacích poplatkov len v prípadoch, ak mal zákazník mesačný účet okolo 250 000,- Sk. V období od 01.10.2005 boli ceny za medzimestské volania pod úrovňou veľkoobchodných cien - prepojavacích poplatkov len v prípadoch, ak mal zákazník mesačný účet okolo 250 000,- Sk prípadne aj účet nad cca 165 000,- Sk. Pred týmto obdobím boli maloobchodné ceny nad úrovňou veľkoobchodných cien - prepojavacích poplatkov.

(480) Je nevyhnutné dodať, že úrad nekalkuloval so zľavami na interné volania (30%) a zľavami na volania kľúčovým partnerom (75%), ktoré by nepochybne prehĺbili rozdiely medzi prepojavacími poplatkami a maloobchodnými cenami produktu Biznis Partner 300, resp. vytvorili rozdiely tam, kde sú bez týchto zliav pozitívne. Takto nastavené veľkoobchodné a maloobchodné cenové podmienky, posilnené ešte o zľavu na interné volania a vybrané medzinárodné volania, neposkytovali a neposkytujú AO možnosť konkurovať na trhu. AO vzhľadom na úroveň prepojavacích poplatkov nemôžu zákazníkom poskytnúť produkt, ktorý by bol konkurenčný s produktom Biznis Partner 300. V skutočnosti sú rozdiely medzi veľkoobchodnými a maloobchodnými cenami ešte vyššie, a to z dôvodu, že úrad kalkuloval len s prepojavacími poplatkami, ktoré nie sú jediným veľkoobchodným nákladom, ktorý AO hradia Slovak Telekom, a.s. Na preukázanie zneužitia dominantného postavenia je to však úplne postačujúce.

(481) Nepomer medzi prepojavacími poplatkami, ako veľkoobchodnými nákladmi AO a maloobchodnými cenami produktu Biznis Partner 300 je zneužitím dominantného postavenia na relevantných trhoch zostavenia a ukončovania volaní v pevnej verejnej telekomunikačnej sieti Slovak Telekom, a.s. s vylučovacím charakterom. Konanie spočívajúce v uplatňovaní maloobchodnej ceny produktu Biznis Partner 300 za súčasnej existencie veľkoobchodných prepojavacích poplatkov v období od 01.03.2005 je zneužitím dominantného postavenia podľa § 8 ods. 2 písm. a) zákona.

G.3.4. Súhrn

(482) V prípadoch uvedených v tomto bode ide len o jeden produkt pre určitý segment užívateľov, resp. viacero produktov v rámci vyššie vymedzených segmentov bytových a nebytových zákazníkov. Toto konanie nemalo spôsobilosť narušiť obchod medzi členskými štátmi EÚ, nakoľko pre existujúceho a/alebo potenciálneho konkurenta nie sú obmedzenia v takýchto čiastkových segmentoch rozhodujúce pri zvažovaní vstupu a/alebo zotrvaní na trhu. Z týchto dôvodov ide o zneužitie dominantného postavenia výlučne podľa § 8 zákona, a to na **relevantných trhoch zostavenia a ukončovania volania v pevnej verejnej telekomunikačnej sieti Slovak Telekom, a.s.**

(483) Vo všetkých vyššie uvedených praktikách (G.1. – G.3.) išlo o vynucovanie neprimeraných obchodných podmienok. Slovak Telekom, a.s., ako historický operátor so sieťou pokrývajúcou celé územie SR bol nevyhnutným obchodným partnerom pre AO a ISP, ktorí bez veľkoobchodných produktov Slovak Telekom, a.s. de facto nemohli pôsobiť na trhu. Títo operátori boli nútení pristúpiť na podmienky stanovené Slovak Telekom, a.s. a kalkulovať s nimi vo svojej komerčnej činnosti a na druhej strane Slovak

Telekom, a.s. si mohol takto nastavené podmienky na trhu vynútiť. Týmto došlo k vynucovaniu neprímeraných obchodných podmienok.

G.4. Voľné minúty, ktoré sú súčasťou poplatku za používanie klasickej telefónnej linky so samostatným pripojením – mesačného poplatku.

(484) Ako už bolo vyššie uvedené, väčšina volacích programov Slovak Telekom, a.s., tak v bytovom ako aj nebytovom segmente¹⁷², v sebe zahŕňa voľné minúty. Voľné minúty, ak ich program obsahuje, je možné využiť v rámci jedného mesačného fakturačného obdobia pre miestne a medzimestské volania. Vo volacích programoch pre podnikateľov je možné ich využiť aj na volania do mobilných sietí, v prípade bytového segmentu je táto možnosť len v niektorých volacích programoch.

(485) Ak volací program obsahuje voľné minúty, znamená to, že zákazník zaplatí mesačný poplatok, ktorý je určený fixnou sumou, a bez toho, aby platil ďalšie poplatky môže v rozsahu voľných minút telefonovať v ktoromkoľvek čase na smery volaní, na ktoré sa voľné minúty v danom volacom programe vzťahujú. Pokiaľ zákazník v rámci fakturačného obdobia zrealizuje len hovory na ktoré sa vzťahujú voľné minúty, bude mu na konci fakturačného obdobia účtovaný len mesačný poplatok. Pri realizácii hovorov nad alebo mimo voľných minút zákazník platí k mesačnému poplatku aj cenu za takéto hovory podľa aktuálnych taríf (tarify sú určené podľa smeru a času volania). Volací program teda pozostáva z mesačného poplatku a taríf.

(486) Každý zákazník, ktorý chce využívať verejnú telefónnu službu prostredníctvom klasickej pevnej linky (či už poskytovanú Slovak Telekom, a.s. alebo AO) musí byť v prvom rade pripojený k sieti Slovak Telekom, a.s. Po uzatvorení Zmluvy o pripojení si zákazník zvolí volací program Slovak Telekom, a.s. a až následne môže v prípade záujmu využívať služby AO. Zriadením telefónnej prípojky sa rozumie vybudovanie potrebného prípojného telefónneho vedenia od príslušnej telefónnej ústredne po koncový bod VTS ST (vrátane) nachádzajúci sa na vopred dohodnutom mieste v priestoroch, ku ktorým má účastník právo užívania a súčasne aktivácia telefónnej prípojky. Aktiváciou telefónnej prípojky sa rozumie sprístupnenie verejnej telefónnej služby účastníkovi, ktorý má zriadenú telefónnu prípojku.¹⁷³ Účastník sa Zmluvou o pripojení zaväzuje platiť cenu za zriadenie a používanie telefónnej prípojky a cenu za poskytovanú verejnú telefónnu službu.¹⁷⁴

(487) Zákazník si tak vo volacom programe za mesačný poplatok kupuje pripojenie k sieti a telefónnu službu súčasne, pričom už mesačný poplatok v sebe obsahuje obidve tieto služby. Vyplýva to zo skutočnosti, že zákazník zaplatením mesačného poplatku získava nielen pripojenie k sieti, ale aj možnosť telefonovať v rozsahu voľných minút. Ak

¹⁷² Napr. Doma Uni 60; Doma Uni 40; Doma Uni 20; Doma Maxi; Doma Standard; Doma Mini; Biznis Uni 50; Biznis Uni 150; Biznis Aktiv; atď.

¹⁷³ Všeobecné podmienky na poskytovanie verejnej telefónnej služby (VTS) účinné od 01.12.2006; Časť II, Čl. I., písm. A,B.

¹⁷⁴ Všeobecné podmienky na poskytovanie verejnej telefónnej služby (VTS) účinné od 01.12.2006; Časť III, Čl. I., bod 2.

v priebehu fakturačného obdobia neprekročí rozsah voľných minút, potom neplatí žiadnu ďalšiu cenu, ale len mesačný poplatok. Faktorom svedčiacim v prospech tohto spojenia telefónnej služby a pripojenia je tiež aj skutočnosť, že počet voľných minút a výška mesačného poplatku sa rôznia podľa volacích programov, pričom viac-menej platí, že čím vyšší mesačný poplatok, tým viac voľných minút.¹⁷⁵ Takéto nastavenie pôsobí na zákazníka tým spôsobom, že voľné minúty vníma ako súčasť mesačného poplatku (okrem toho mesačný poplatok vykryva aj niektoré tarify mimo voľných minút – pozri vyššie). Vyplýva to aj z cenotvorby volacích programov, keď zákazník platí dva druhy ceny, a to mesačný poplatok a ceny za minúty prevolané mimo voľných minút (t.j. ceny za automaticky uskutočnené volania). Keďže tieto ceny za prevolané minúty sa účtujú presne podľa smeru a času volania, a to len tie hovory na ktoré sa nevzťahujú voľné minúty, potom zákazník logicky vníma voľné minúty ako súčasť mesačného poplatku.

(488) Ak by to tak nebolo, potom by napr. zákazníci v jednom paneláku alebo v jednom vchode v paneláku museli mať rovnaký mesačný poplatok, nakoľko náklady na pripojenie, resp. udržiavanie telefónnej linky sú totožné. Jediné čo ich odlišuje je typ volacieho programu, ktorý majú aktivovaný. Zákazník si tiež môže zmeniť volací program (napr. z Doma Maxi na Doma Extra) a v takom prípade sa mu mení mesačný poplatok bez toho, aby došlo k akejkoľvek fyzickej zmene na telefónnej linke. To všetko svedčí o tom, že mesačný poplatok a voľné minúty sú za súčasnej situácie od seba neoddeliteľné.

(489) Okrem tohto, zákazník môže a nemusí vyčerpať voľné minúty. Ak daný volací program umožňuje použiť voľné minúty aj na volania do mobilných sietí, kde Slovak Telekom, a.s. musí platiť prepojovacie poplatky (ktoré sú rádovo vyššie ako prepojovacie poplatky medzi pevnými sieťami), potom možno predpokladať, že tieto potenciálne náklady sú kryté mesačným poplatkom.

(490) Informácia o tom, že voľné minúty sú súčasťou mesačného poplatku je obsiahnutá aj v tlačovej správe Slovak Telekom, a.s. zo dňa 10.07.2002¹⁷⁶ (napr. „*ST Mini je volací program s najnižším mesačným poplatkom 169,-Sk bez DPH, v ktorom je zahrnutých 30 voľných minút*“).

(491) Z vyššie uvedených dôvodov sa úrad teda nestotožňuje s tvrdením účastníka konania v bode 1 listu doručenom dňa 21.06.2006 (spisový materiál č. 104), kde tvrdil, že mesačný poplatok zahŕňa jedine platbu za používanie pevnej telefónnej linky. Účastník konania zároveň počas konania uviedol, že náklady na voľné minúty sú zohľadnené pri cenách pre jednotlivé smery volaní po prečerpaní voľných minút. Týmto si účastník konania odporuje, pretože v liste doručenom úradu dňa 25.05.2005 (spisový materiál č. 13) v bode 10 uviedol, že (obchodné tajomstvo Slovak Telekom, a.s.)

¹⁷⁵ To napr. neplatí v prípade programu Doma Extra, ktorý má najvyšší mesačný poplatok a neobsahuje žiadne voľné minúty. V tomto prípade je to však dané tým, že zákazník má v tomto programe miestne a medzimestské volania 24 hodín denne bezplatne.

¹⁷⁶ <http://www.t-com.sk/Default.aspx?CatID=244&PressID=201>

(obchodné tajomstvo Slovak Telekom, a.s.)

(492) Pokiaľ ide o tvrdenie Slovak Telekom, a.s., že v zmysle Rozhodnutia TÚ SR č. 223/2000 sa všetky minúty (aj voľné minúty) evidovali v častiach regulovaného cenového koša pre volania, nie v časti pre mesačný nájom (spisový materiál č. 104), uvádzame nasledovné. Citované rozhodnutie neprikazuje Slovak Telekom, a.s. poskytovanie voľných minút, toto komerčné rozhodnutie je výlučne v moci Slovak Telekom, a.s. Inak by voľné minúty neboli poskytované až po dvoch rokoch od vydania tohto rozhodnutia (t.j. 01.08.2002). Toto rozhodnutie stanovuje prepočty a kalkulácie cien, avšak nijako nerieši otázku, či voľné minúty sú súčasťou mesačného paušálu alebo, tak ako účastník konania tvrdí vyššie v predmetnom spisovom materiále, či voľné minúty sú zohľadnené pri cenách pre jednotlivé smery volaní po prečerpaní voľných minút. Toto rozhodnutie možno vo vzťahu k určaniu súvislosti medzi mesačným poplatkom a voľnými minútami považovať za irelevantné. To, že toto rozhodnutie poskytovanie voľných minút nerieši potvrdil aj TÚ SR v bode 2 listu doručenom úradu dňa 18.10.2005 (spisový materiál č. 55). TÚ SR v tomto liste tiež uviedol: (obchodné tajomstvo Slovak Telekom, a.s.)

(obchodné tajomstvo Slovak Telekom, a.s.)

(493) Okrem vyššie uvedeného, Rozhodnutie TÚ SR č. 223/2000 Z. z. bolo vydané na obdobie 5 rokov a nadobudlo záväznosť dňom zverejnenia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky, t.j. 21.07.2000 a teda jeho platnosť a účinnosť skončila 21.07.2005. Slovak Telekom, a.s. listom zo dňa 29.04.2005 požiadal TÚ SR poslednýkrát o schválenie návrhu cien regulovaných telekomunikačných služieb na obdobie po 01.07.2005 (spis č. 62).

(494) Účastník konania tiež uviedol, že voľné minúty boli reakciou na penetráciu služieb mobilných operátorov. S týmto súvisí otázka substitúcie, ku ktorej sa už úrad vyjadril vyššie. Aj podnikateľ v dominantnom postavení má vo všeobecnosti právo na ochranu svojich komerčných záujmov, avšak dôležitý je spôsob akým tak urobí. Poskytovanie voľných minút samo o sebe by za určitých podmienok nemuselo byť problémom, problémom je ich spájanie s ďalšími službami (t.j. pripojením). Navyše v tomto prípade si

úrad dovoľí tvrdiť, že poskytovanie voľných minút bolo najmä reakcia na de jure liberalizáciu (pozri nižšie) pevnej telefónnej služby.

(495) Voľné minúty sú teda súčasťou mesačného poplatku, čo spôsobuje súťažné problémy. Každý zákazník, ktorý chce užívať hlasovú službu (či už od Slovak Telekom, a.s. alebo od AO) musí mať volací program od Slovak Telekom, a.s. Väčšina volacích programov obsahuje voľné minúty a napr. prevažná väčšina zákazníkov v bytovom segmente má aktivované volacie programy, ktoré obsahujú voľné minúty.¹⁷⁷ Každý bežný zákazník so základným ekonomickým zmysľaním, ktorý má volací program obsahujúci voľné minúty je ekonomicky motivovaný tieto minúty využiť, keďže ide o niečo, čo si už zaplatil a čo by „prepadlo“, ak by to nevyužil (voľné minúty sa medzi fakturačnými obdobiami neprenášajú). V rozsahu voľných minút je preto vylúčená súťaž o zákazníka, nakoľko zákazník si povinne kupuje od Slovak Telekom, a.s. určitý balík minút a nemá dôvod platiť navyše za niečo, čo si už kúpil. Nič na tomto nemení ani skutočnosť, že v ponuke sú aj volacie programy bez voľných minút, pretože voľné minúty nie sú jediným atribútom produktu, ktorý rozhoduje o voľbe zákazníka a zväčša ide o produkty s vyšším mesačným poplatkom.

(496) Za predpokladu, že by každý zákazník naplno využil všetky voľné minúty vo volacom programe (v praxi je to nereálne), potom by podiel týchto voľných minút na všetkých reálne uskutočnených minútach v sieti Slovak Telekom, a.s. v roku 2006 bol cca (obchodné tajomstvo Slovak Telekom, a.s.) (obchodné tajomstvo Slovak Telekom, a.s.). Napriek tomu že ide o približný odhad vychádzajúci z údajov verejne dostupných (počty voľných minút v programe) a z údajov poskytnutých Slovak Telekom, a.s. (počet zákazníkov v programoch, počet pretelefonovaných minút), toto číslo indikuje, že voľné minúty tvoria významnú časť trhu, ktorá je konaním Slovak Telekom, a.s. de facto uzavretá pre konkurentov. Správnosť tohto odhadu potvrdil Slovak Telekom, a.s.¹⁷⁸ Do úvahy treba zobrať aj to, že zákazníci ktorí si nie sú istí či v danom fakturačnom období už prevolali voľné minúty budú aj naďalej (v rôznej miere) svoje komunikačné potreby uspokojovať cez Slovak Telekom, a.s. a tieto voľné minúty tak na seba budú nabaľovať ďalšie minúty prevádzky. Uvedené by mohlo vyššie uvedený podiel korigovať ešte smerom hore. Je pravdou že zákazník si môže prostredníctvom internetu vyžiadať prehľad odchádzajúcich volaní, avšak značný počet domácností v SR stále nemá prístup k internetu (koncom roka 2006 malo zavedený internet iba 23% domácností)¹⁷⁹ a ide o platenú službu.

(497) Slovak Telekom, a.s. uviedol, že úlohou úradu je skúmať ohrozenie hospodárskej súťaže na relevantnom trhu, a nie súťaž o určitý počet minút, súťaž o telefonovanie v určitej hodine dňa alebo súťaž o určitý typ zákazníka. Úrad s týmto nesúhlasí a poukazuje na § 3 ods. 1 zákona: „*Obmedzovanie súťaže je každé obmedzenie voľnosti konania podnikateľa na relevantnom trhu, najmä vylučovanie existujúcich alebo možných súťažných aktivít, skutočné alebo možné zníženie rozsahu konkurenčnej aktivity alebo skresľovanie konkurenčných podmienok.*“ To znamená, že obmedzením

¹⁷⁷ Pozri Výročná správa Slovak Telekom, a.s. za rok 2006, str. 35.

¹⁷⁸ List Slovak Telekom, a.s. doručený 29.11.2007, str. 8.

¹⁷⁹ <http://www.sme.sk/c/3155753/Internet-ma-takmer-stvrtina-domacnosti.html>

súťaže je aj zníženie konkurenčnej aktivity, čo nastáva práve aj v situáciách, keď je časť tohto trhu uzavretá pre konkurentov, pričom vyššie uvedený podiel z celkového objemu prevolaných minút nie je zanedbateľná časť trhu. Tento podiel je vysoko pravdepodobne vyšší, keďže voľné minúty na seba nabaľujú ďalšie minúty prevádzky u zákazníkov, ktorí nemajú prehľad o tom, koľko voľných minút prevolali. Týchto zákazníkov je väčšina. Úrad sa nestotožňuje ani s tvrdením, že voľné minúty neznižujú rozpočet domácností určený pre telefonovania. V tomto prípade nejde o to, že by domácnosti mali mať nižší rozpočet na volania, resp. vôbec nejde o výšku ich rozpočtu na volania, ale o to, že v rozsahu časti mesačného poplatku, ktorú musia nevyhnutne platiť Slovak Telekom, a.s. (voľné minúty sú súčasťou mesačného poplatku, ktorý v sebe integruje aj pripojenie, t.j. mesačným poplatkom platí zákazník za dve služby) by inak mali možnosť využívať služby konkurenčných poskytovateľov - AO.

(498) K tomuto uzatvoreniu trhu dochádza na základe toho, že jeden mesačný poplatok v sebe integruje dve služby, ktoré inak možno poskytovať samostatne, a to pripojenie do PVTS a verejnú telefónnu službu (resp. hlasovú službu), t.j. voľné minúty. Je zrejmé, že hlasovú službu nemožno poskytnúť bez pripojenia k sieti Slovak Telekom, a.s., ako najdostupnejšej a najrozšírenejšej pevnej sieti, avšak to neznamená, že zákazník musí automaticky odoberať hlasovú službu od Slovak Telekom, a.s., najmä za situácie, ak je na trhu viacero subjektov, ktoré sú schopní ju poskytovať.

(499) Štruktúra volacieho programu, ktorý integruje v jednom mesačnom poplatku pripojenie a hlas je protisúťažná v tom smere, že uzatvára časť trhu a má vylučovací efekt voči AO (pozri vyššie). Okrem toho má aj negatívny vplyv na koncových užívateľov. Zákazník má v mesačnom poplatku pripojenie aj hlas a tento hlas musí (pri racionálnom ekonomickom správaní) aj využiť, a to aj v prípade že by mal záujem užívať radšej služby AO. Slovak Telekom, a.s. si tak zabezpečuje určitý pevný mesačný príjem, ktorý by nemusel mať, ak by nespájal pripojenie a hlasovú službu na úrovni mesačného poplatku. Zákazník je tak nútený časť svojich telekomunikačných potrieb v oblasti hlasových služieb realizovať cez Slovak Telekom, a.s. Negatívne dôsledky tohto konania sa prejavili na relevantných trhoch poskytovania verejnej telefónnej služby bytovým zákazníkom prostredníctvom pevnej verejnej telefónnej siete a poskytovania verejnej telefónnej služby nebytovým zákazníkom prostredníctvom pevnej verejnej telefónnej siete.

(500) Nakoľko z mesačného poplatku nie je zrejmé aká časť sa týka pripojenia a aká sa týka hlasových služieb, táto netransparentnosť sťažuje zákazníkom orientáciu a znemožňuje zistiť koľko ho hlasová služba stojí.

(501) Voľné minúty sú poskytované vo volacích programoch dlhodobo, od 01.08.2002. Ich poskytnutie bolo načasované na obdobie 5 mesiacov pred tým, ako bol de jure ukončený legálny monopol na telefónnu službu na pevnej linke k 01.01.2003.¹⁸⁰ Toto malo za cieľ a v konečnom dôsledku spôsobilo sťaženie vstupu a zotrvania na trhu pre

¹⁸⁰ Podľa § 54 ods. 5 zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách: *“Poskytovateľ verejnej telefónnej služby prostredníctvom pevnej telekomunikačnej siete môže začať poskytovať túto službu najskôr 1. januára 2003; to neplatí, ak sú ním Slovenské telekomunikácie, a. s., a ich právny nástupca.”*

konkurentov. Z tohto dôvodu ide zneužitie dominantného postavenia od 01.08.2002. Podľa Slovak Telekom, a.s. je rozhodujúcim obdobím 01.08.2005. Úrad opätovne poukazuje na § 3 ods. 1 zákona, podľa ktorého je obmedzením súťaže aj vylúčenie možných súťažných aktivít alebo možné zníženie rozsahu konkurenčnej aktivity. To, že de jure liberalizácia neznamenala v konečnom dôsledku aj de facto liberalizáciu nijako neneguje snahu Slovak Telekom, a.s. o uzatvorenie časti trhu.

(502) K záverom že poskytovanie voľných minút ako súčasť mesačného poplatku je v rozpore s pravidlami hospodárskej súťaže dospel aj Úrad pro ochranu hospodárskej súťaže v ČR v rozhodnutí Č.j. R 8/2005 zo dňa 24.11.2005 a rozhodol, že ide o zneužívanie dominantného postavenia podľa čl. 82 Zmluvy. Takisto Český telekomunikační úřad¹⁸¹ Rozhodnutím č. 1/2005, Príloha 1 zo dňa 22.04.2005 stanovil, že Český Telecom, a.s. musí účtovať ceny za používanie telefónnej linky samostatne, t.j. bez toho, aby do tejto ceny boli zahrnuté voľné minúty alebo akékoľvek iné tovary. V podobnom prípade rozhodol aj rakúsky súťažný orgán, ktorý konštatoval, že spájanie pripojenia a hlasových služieb je v rozpore s hospodárskou súťažou.¹⁸² Toto rozhodnutie bolo potvrdené súdom.¹⁸³

(503) Táto praktika nepredstavuje typickú štruktúru viazania produktov, ktorú by bolo možné subsumovať pod § 8 ods. 2 písm. d) zákona a čl. 82 písm. d) Zmluvy, pretože primárnym cieľom zákazníka je verejná telefónna služba (prípadne iná telekomunikačná služba) a tú nie je možné poskytovať bez pripojenia. Pripojenie je prostriedok k využívaniu telekomunikačných služieb a samo o sebe bez ďalšej služby nie je cieľom zákazníka. Dopyt po pripojení je odvodený, resp. vyplýva z dopytu po ostatných telekomunikačných službách.

(504) Na základe vyššie uvedeného úrad konštatuje, že spájanie voľných minút a pripojenia v mesačných poplatkoch za volacie programy Slovak Telekom, a.s. je zneužitím dominantného postavenia na trhoch pripojenia bytových zákazníkov do pevnej verejnej telekomunikačnej siete, pripojenia nebytových zákazníkov do pevnej verejnej telekomunikačnej siete, poskytovania verejnej telefónnej služby bytovým zákazníkom prostredníctvom pevnej verejnej telefónnej siete a poskytovania verejnej telefónnej služby nebytovým zákazníkom prostredníctvom pevnej verejnej telefónnej siete podľa § 8 ods. 2 zákona a čl. 82 Zmluvy.

G.5. Podmieňovanie pripojenia zákazníkov na odber iných služieb elektronickej komunikácie.

(505) Každý zákazník, ktorý chce využívať akúkoľvek službu elektronickej komunikácie prostredníctvom klasickej pevnej linky (či už poskytovanú Slovak Telekom, a.s. alebo AO) musí byť v prvom rade pripojený k sieti Slovak Telekom, a.s. Po uzatvorení Zmluvy

¹⁸¹ <http://www.ctu.cz/main.php?pageid=2>

¹⁸² <http://www.bwb.gv.at/NR/rdonlyres/C03EF29A-A493-43AC-B55F-7E9BD0DEF6DB/14867/Annualreport2004OECDversion.pdf> ;
http://www.bwb.gv.at/BWB/Aktuell/Archiv2004/tiktak_ta.htm

¹⁸³ http://www.bwb.gv.at/BWB/Aktuell/Archiv2004/tiktak_ta2.htm

o pripojení si zákazník zvolí volací program Slovak Telekom, a.s. a až následne môže v prípade záujmu využívať ďalšie služby. Účastník sa Zmluvou o pripojení zaväzuje platiť cenu za zriadenie a používanie telefónnej prípojky a cenu za poskytovanú verejnú telefónnu službu.¹⁸⁴ Každý zákazník, ktorý je alebo chce byť pripojený k sieti Slovak Telekom, a.s. musí nevyhnutne odoberať aj verejnú telefónnu službu. Výnimku predstavujú xDSL služby – pozri nižšie.

(506) Pripojenie sa v krajinách EÚ pôvodne poskytovalo a poskytuje aj spolu s telefónnou službou, napriek tomu že tieto dve služby predstavujú dva samostatné relevantné trhy¹⁸⁵ (pozri vyššie). To, že ide o dve rôzne služby je zrejmé aj zo Všeobecných podmienok na poskytovanie verejnej telefónnej služby (VTS), účinných od 01.12.2006, vydaných spoločnosťou Slovak Telekom, a.s.

(507) Pripojenie je pomenované ako telefónna prípojka, t.j. telekomunikačné zariadenie určené na prepojovanie a spracovanie odchádzajúcej a prichádzajúcej telekomunikačnej prevádzky. Zriadením telefónnej prípojky sa rozumie vybudovanie potrebného prípojného telefónneho vedenia od príslušnej telefónnej ústredne po koncový bod VTS ST (vrátane) nachádzajúci sa na vopred dohodnutom mieste v priestoroch, ku ktorým má účastník právo užívania. Elektronická komunikačná služba je služba obvykle poskytovaná za úhradu, ktorá spočíva úplne alebo prevažne v prenose signálov v sieťach. Pripojenie, resp. prípojka je fyzické zariadenie, kým telekomunikačné služby predstavujú prenos signálov týmito zariadeniami.

(508) Pripojenie je prostriedok umožňujúci zákazníkovi využívať telekomunikačné služby ako napr. telefónna služba, nízkorychlostný internet, vysokorychlostný internet, atď. Kým v oblasti pripojenia zákazníci z dôvodov popísaných vyššie v tomto rozhodnutí v zásade nemajú možnosť výberu, v oblasti ostatných telekomunikačných služieb pôsobí viacero subjektov poskytujúcich internetové, hlasové a prípadne iné služby. Ak by napríklad v oblasti hlasovej služby došlo k zvýšeniu cien Slovak Telekom, a.s. nad určitú úroveň, potom by zákazníci mohli prejsť k AO. Ak by sa však takto zvýšili ceny za pripojenie, zákazníci by nemali kam inam prejsť. Z uvedeného teda vyplýva, že pripojenie a telefónna služba predstavujú samostatné tovary, po ktorých existuje rôzny dopyt a ktoré majú úplne iné substitučné možnosti. Treba však uviesť, že dopyt po pripojení je ovplyvnený dopytom po ostatných telekomunikačných službách.

(509) Problém by mohol nastať, ak by pripojenie nebolo možné predávať samostatne od verejnej telefónnej služby z technických dôvodov. Úrad však počas konania zistil¹⁸⁶, že z technického hľadiska je možné, aby koncový užívateľ odoberal od Slovak Telekom, a.s. len pripojenie do pevnej verejnej telefónnej siete Slovak Telekom, a.s. bez povinnosti odoberať aj telefónne služby. Z podstaty technickej realizácie klasickej telefónnej linky, resp. účastníckej prípojky PVTs Slovak Telekom, a.s. vyplýva pre

¹⁸⁴ Všeobecné podmienky na poskytovanie verejnej telefónnej služby (VTS) účinné od 01.12.2006; Časť III, Čl. I., bod 2.

¹⁸⁵ Pozri Explanatory Memorandum, bod 4.2.1.

¹⁸⁶ Spis č. 50 a 52: Vyjadrenia Výskumného ústavu spojov, Zvolenská cesta 20, 975 90 Banská Bystrica (ďalej len „VÚS“) a TÚ SR.

koncového užívateľa technická možnosť využívať prostredníctvom PVTs Slovak Telekom, a.s. elektronické komunikačné služby od iných poskytovateľov služieb bez toho, aby používal telefónnu službu od Slovak Telekom, a.s.

(510) V súčasnosti a ani v minulosti nebolo a nie je možné zakúpiť od Slovak Telekom, a.s. pripojenie samostatne bez telefónnej služby. Pripojenie je zviazané s telefónnou službou v jednom balíku (volací program), preto každý zákazník, ktorý chce byť pripojený k sieti Slovak Telekom, a.s. odoberá zároveň aj telefónnu službu. Až potom môže využívať nízkorýchlostný internet (klasický dial-up a/alebo ISDN). V prípade xDSL bola situácia až do 01.05.2006 identická¹⁸⁷. Po tomto dátume Slovak Telekom, a.s. poskytuje (veľkoobchodne¹⁸⁸ aj maloobchodne) xDSL aj bez hlasovej služby. Zákazník, ktorý chce xDSL, môže ho odoberať od Slovak Telekom, a.s. alebo ISP aj bez hlasovej služby.

(511) Keďže pripojenie a ostatné telekomunikačné služby sú samostatné tovary, ktoré sa dajú kúpiť aj samostatne, zákazník by mal mať túto možnosť. Pripojenie samo osebe však neposkytuje zákazníkovi žiadnu službu, ktorú by mohol okamžite bez ďalšieho využívať, ale je len prostriedkom ako sa dostať k ostatným telekomunikačným službám. Bez pripojenia nemožno využívať žiadnu telekomunikačnú službu, neexistuje žiadna sieť, resp. zariadenia, cez ktoré by mohol byť prenášaný signál. Cieľom každého zákazníka je ďalšia telekomunikačná služba, ako napr. telefónna služba, internet, atď., ku ktorej si vždy musí nevyhnutne kúpiť aj pripojenie. Kým v oblasti pripojenia je Slovak Telekom, a.s. nevyhnutným obchodným partnerom, v oblasti ostatných telekomunikačných služieb pôsobia na trhu aj iné subjekty schopné poskytovať rovnaké služby ako Slovak Telekom, a.s. V týchto oblastiach musia mať zákazníci možnosť voľby a musia byť vytvorené súťažné podmienky, z ktorých by zákazník v konečnom dôsledku profitoval. Z týchto dôvodov je dôležité, aby mal zákazník pripojenie, ku ktorému by si následne dokúpil ďalšiu službu/služby.

(512) Na splnenie týchto podmienok je teda nevyhnutné, aby si zákazník mohol zakúpiť pripojenie samostatne, bez akýchkoľvek ďalších služieb a aby si následne mohol vybrať telefónnu službu a/alebo internet od ktoréhokoľvek subjektu alebo aspoň mohol kúpiť pripojenie s ďalšou službou spoločne aj cez iných poskytovateľov. Všetci konkurenti na trhu (Slovak Telekom, a.s. ako aj ostatní poskytovatelia) by sa tak mohli uchádzať o priazeň zákazníka pri poskytovaní ďalších služieb. Takáto situácia však nikdy doteraz nenastala, pretože zákazník si vždy musel kúpiť balík – volací program, ktorého súčasťou bolo pripojenie a telefónna služba. Ak chcel zákazník napr. xDSL alebo nízkorýchlostný internet od ISP, musel odoberať od Slovak Telekom, a.s. volací program (situácia sa zmenila uvedením tzv. „neviazaných“ služieb k 01.05.2006, kedy zákazník odoberá xDSL od Slovak Telekom, a.s. alebo od ISP bez toho, aby bol v zmluvnom vzťahu so Slovak Telekom, a.s. a v tomto balíku nie je telefónna služba, ale len pripojenie a xDSL). Týmto boli ovplyvnené súťažné podmienky v oblasti telefónnej služby, pričom dopyt po internete a následne aj dopyt po pripojení ovplyvňoval výsledky

¹⁸⁷ <http://www.slovaktelekom.sk/Default.aspx?CatID=244&PressID=855>

¹⁸⁸ <http://www.slovaktelekom.sk/Default.aspx?CatID=244&PressID=835>
<http://www.slovaktelekom.sk/Default.aspx?CatID=244&PressID=854>

predaja telefónnych služieb. Je potrebné dodať, že neviazané xDSL služby úrad v tomto rozhodnutí neposudzoval a toto rozhodnutie sa na tieto služby nevzťahuje.

(513) Podmieňovanie pripojenia na odber verejnej telefónnej služby napĺňa, znaky vylučovacieho konania. Zákazníci, ktorí chceli odoberať iba internet (bez ohľadu na to či od Slovak Telekom, a.s. alebo ISP), museli odoberať aj telefónnu službu, čím Slovak Telekom, a.s. získaval a získava (s výnimkou neviazaných xDSL) výhody, resp. benefity, ktoré by v prostredí efektívnej súťaže inak nezískal, t.j. získava tržby, ktoré by nezískal od zákazníkov, ktorí si želali odoberať len internet. Keďže zákazníci museli odoberať aj telefónnu službu od Slovak Telekom, a.s., zúžil sa priestor pre uplatnenie konkurentov na trhu. Časť telekomunikačných potrieb sa takto nevyhnutne realizuje prostredníctvom Slovak Telekom, a.s., a to nepochybne vo vyššej miere, ako keby zákazníci mohli odoberať samostatne pripojenie a samostatne hlasovú službu, pričom by mali možnosť výberu, či budú odoberať telefónnu službu od Slovak Telekom, a.s. alebo AO alebo či vôbec budú odoberať telefónnu službu. Týmto dochádza k uzatvoreniu časti trhu. Na druhej strane, zákazníci platia aj za služby, ktoré nechcú, čo im odčerpáva určité finančné prostriedky, ktoré by inak mohli využiť na nákup iných tovarov a má negatívny vplyv na ich celkovú úroveň výdavkov. Úrad sa nestotožňuje s tvrdením Slovak Telekom, a.s. v odpovedi na výzvu pred vydaním rozhodnutia (str. 8), že spojenia služieb neodčerpávajú od zákazníkov viac zdrojov, ako keby boli poskytované samostatne. Ak zákazník platí za 3 služby, pri dobrom nastavení cien by mal platiť menej ako keby odoberal iba 2 služby.

(514) Je pravdou, že v SR ako aj v krajinách EÚ sa historicky poskytovalo pripojenie spolu s telefónnou službou, avšak napriek tomu to nemožno považovať za obchodnú zvyklosť. Je to tak z dôvodu, že oblasť telekomunikácií prešla v posledných rokoch mimoriadne dynamickým vývojom. Napriec európskymi krajinami „padli“ legálne, štátom chránené monopoly na telefónnu službu a umožnil sa vstup na trh ďalším subjektom. Liberalizácia týchto služieb sa stala spoločenským záujmom vyjadreným v národnej ako aj komunitárnej legislatíve, ktorej cieľom sa stalo uvoľnenie trhu pre konkurentov národných monopolov a čo najväčšia sloboda zákazníkov pri výbere služieb a poskytovateľov. S nástupom a rozvojom internetu sa zasa štruktúra služieb, ktoré v sebe integrovali pripojenie a telefónnu službu stala zastaralou a nevyhovujúcou. Kým dovtedy tieto pevné siete slúžili len na poskytovanie telefónnej služby, spájanie pripojenia a telefónnej služby v prostredí národných monopolov v tom čase nepredstavovalo aktuálnu otázku. Internet priniesol v porovnaní s telefónnou službou nový druh služieb a zábavy, ktoré je možné cez pevnú sieť poskytovať, preto odpadol dôvod spájať pripojenie a telefónnu službu.

(515) Úrad nesúhlasí s tvrdením Slovak Telekom, a.s., že viazanie xDSL s hlasovou službou je bežnou praxou a žiadna krajina EÚ ani EK takéto konanie neoznačila za zneužívanie dominantného postavenia, pričom, ak si to úrad správne vykladá, toto by malo dokazovať, že konanie Slovak Telekom, a.s. nie je v rozpore s pravidlami súťaže. Tieto služby sú ešte stále pomerne nové, preto aj súťažným autoritám môže určitý čas trvať, kým danú problematiku budú riešiť. Ak k tomu zatiaľ nedošlo, nemožno sa automaticky domnievať, že by to bolo v poriadku. Ale toto ani nie je tento prípad, pretože v krajinách EÚ došlo (od roku 2004) k určitým zásahom zo strany regulátora alebo

z vlastnej iniciatívy incumbenta smerom k oddeleniu xDSL od hlasu, čo dokazuje, že úrad nie je v tomto úsilí výnimkou.¹⁸⁹ To, že SR sa stala jednou z prvých krajín EÚ, v ktorých sa oddelili xDSL služby od hlasových služieb je zásluha TÚ SR, ktorý toto oddelenie nariadil. Slovak Telekom, a.s. plnil svoju zákonnú povinnosť.

(516) Slovak Telekom, a.s. počas konania zdôvodňoval spájanie pripojenia a telefónnej služby znením § 43 ZEK. Podľa § 43 ods. 1 ZEK „Zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby.“ Toto ustanovenie podľa úradu obsahuje len záväzok sprístupniť ďalšie služby (ak si to zákazník bude želať), nie však povinnosť spájať pripojenie s telefónnou službou. Podľa § 43 ods. 2 ZEK „Podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu.“ Z uvedeného ustanovenia je zrejmé, že Slovak Telekom, a.s. má povinnosť v Zmluve o pripojení dohodnúť aj ďalšiu verejnú službu. Z tohto ustanovenia však nevyplýva, že v každom prípade to musí byť telefónna služba, ale môže to byť aj jedna z internetových služieb. Toto ustanovenie tak vytvára nejednoznačnú a protisúťažnú situáciu. Na jednej strane, pre zákazníkov, ktorí chcú internetové služby odoberať od Slovak Telekom, a.s. umožňuje ich poskytovanie aj bez odoberania telefónnych služieb, na druhej strane, zákazníci, ktorí by chceli odoberať internetové alebo hlasové služby od iných poskytovateľov ako Slovak Telekom, a.s. a potrebujú od Slovak Telekom, a.s. iba pripojenie, musia odoberať od Slovak Telekom, a.s. okrem pripojenia aj jednu z jej ďalších služieb.

(517) Existuje však riešenie tejto situácie, a to spôsobom, akým sú riešené neviazané xDSL služby poskytované od 01.05.2006. Zákazník, ktorý nemá záujem o telefónnu službu, môže odoberať len xDSL, a to tak od Slovak Telekom, a.s. ako aj od niektorého z ISP. V prípade, že si vyberie ISP, je v zmluvnom vzťahu len s týmto ISP a dostáva faktúru len od ISP. V takomto prípade Slovak Telekom, a.s. nie je ustanoveniami § 43 ZEK viazaný. Uvedený model je možné aplikovať na všetky druhy služieb. Slovak Telekom, a.s. neposkytol úradu prehľad nákladov oddelenia telefónnej služby od pripojenia tak ako to tvrdí v odpovedi na výzvu pred vydaním rozhodnutia (str. 8).

(518) Táto praktika je relevantná až od 01.01.2003, kedy zanikol legálny monopol na telefónnu službu na pevnej linke. Až od tohto dátumu majú zákazníci možnosť výberu telefónneho providera.

(519) Na základe vyššie uvedených skutočností úrad konštatuje, že podmieňovanie pripojenia zákazníkov na odber telefónnej služby od 01.01.2003 je zneužitím dominantného postavenia na relevantnom trhu pripojenia bytových zákazníkov do pevnej verejnej telekomunikačnej siete a relevantnom trhu pripojenia nebytových zákazníkov do pevnej verejnej telekomunikačnej siete podľa § 8 ods. 2 písm. d) zákona a čl. 82 písm. d) Zmluvy.

¹⁸⁹ http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecomm/library/communications_reports/annualreports/11threport/index_en.htm ; 11th Report on the Implementation of the Telecommunications Regulatory Package – 2005, Annex 1, str. 37.

G.6. Podmieňovanie odoberania internetových služieb typu dial-up, ISDN a xDSL na odber volacích programov.

(520) Táto praktika do určitej miery nadväzuje na predchádzajúcu praktiku. V tomto prípade zákazníci, ktorí chceli odoberať internetové služby, museli odoberať aj telefónnu službu. O tom, že ide o dva rôzne tovary, ktoré svojou povahou nesúvisia a o tom, že hlasová služba nie je podmienkou používania, resp. využitia internetu bez ďalšieho nemožno pochybovať.

(521) Úrad počas konania oslovil VÚS a TÚ SR, ktorí úradu potvrdili, že z technického hľadiska je možné, aby koncový užívateľ odoberal od Slovak Telekom, a.s. len niektorú zo služieb vysokorýchlostného alebo nízkorýchlostného internetu bez povinnosti odoberať niektorý z volacích programov Slovak Telekom, a.s. Volacie programy sú otázkou marketingu a nie sú technicky zviazané s poskytovaním služieb internetu.

(522) Slovak Telekom, a.s. počas konania namietal voči otázkam adresovaným VÚS a TÚ SR. Podľa Slovak Telekom, a.s. je zavádzajúce sa pýtať, či je možné poskytovať niektorú zo služieb typu ST DSL (DSL Prístup) bez povinnosti odoberať volacie programy a Slovak Telekom, a.s. ďalej zdôvodňuje, že táto služba nezahŕňa poskytovanie účastníckeho vedenia, na ktorom je existenčne závislá, k čomu úrad uvádza nasledovné. Podľa úradu ide zo strany Slovak Telekom, a.s. o nedorozumenie. Otázka úradu znela: „*Je z technického hľadiska možné, aby koncový užívateľ odoberal od Slovak Telecom, a.s. len niektorú zo služieb typu dial-up, ISDN alebo DSL bez povinnosti odoberať niektorý z volacích programov Slovak Telecom, a.s.?*“ (Spis č. 50 a 52) Úrad sa teda nepýtal na konkrétny obchodný produkt („ST DSL“) ako Slovak Telekom, a.s. mylne predpokladá, ale pýtal sa vo všeobecnosti na jednotlivé typy internetových služieb. Inými slovami, znenie otázky a vymenovanie technológií prístupu k internetu jednoznačne indikuje, že úrad sa pýtal na viazanie hlasovej služby s nízkorýchlostným a vysokorýchlostným internetom a nie s konkrétnymi produktmi, ktoré už boli na trhu.

(523) Slovak Telekom, a.s. ďalej navrhol opätovne sa na tieto inštitúcie obrátiť s otázkou týkajúcou sa existujúcich produktov. Úrad nepokladá za potrebné tak urobiť z dvoch dôvodov. V prvom rade, táto otázka nie je sporná, úrad plne súhlasí s objasnením poskytnutým spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. (t.j. ST DSL nie je možné odoberať bez prípojného vedenia je pravdivý výrok). V druhom rade, táto skutočnosť je pre posúdenie prípadu irelevantná. To, že nastavenie produktov Slovak Telekom, a.s. neumožňovalo odoberať internet bez hlasových služieb je zrejmé a kvôli tomu úrad začal správne konanie. Takáto otázka by teda riešila niečo, čo je úplne zrejmé. Úrad však potreboval zistiť, či by nastavenie produktov Slovak Telekom, a.s. mohlo byť také, aby umožňovalo odoberať internet bez hlasových produktov a toto úrad zistil vyššie uvedenou otázkou, ktorú položil VÚS a TÚ SR (Spis č. 50 a 52).

(524) V tejto veci sú vydané právoplatné dve rozhodnutia TÚ SR (č. 92/01/2005 a č. 93/01/2005 z 20.10.2005), ktoré spoločnosti Slovak Telekom, a.s. uložili zákaz „*od 1.1.2006 bezdôvodne a neoprávnene vziať poskytovanie elektronických komunikačných služieb nebytovým (resp. bytovým) zákazníkom na poskytovanie služby*“

pripojenia do pevnej verejnej telefónnej siete ani bezdôvodne a neoprávnene viazať poskytovanie služby pripojenia do pevnej verejnej telefónnej siete na poskytovanie inej elektronickej komunikačnej služby“. Aj keď toto znenie výroku rozhodnutia TÚ SR vyvoláva dojem, že tieto rozhodnutia sa týkajú skôr predchádzajúcej praxe, je potrebné uviesť, že TÚ SR definoval trh pripojenia zákazníkov do pevnej verejnej telefónnej siete ako službu zákazníkom, ktorá spočíva v zriadení prístupu k pevnej verejnej telefónnej sieti a sprístupnení verejnej telefónnej služby. To znamená, že TÚ SR rozumie, pre účely týchto rozhodnutí, pod pripojením zriadenie prístupu k sieti a sprístupnenie telefónnej služby ako celok. Tieto rozhodnutia boli teda vydané za účelom rozčlenenia telefónnej služby a xDSL a takto aj boli všeobecne vnímané. Toto rozhodnutie úradu sa teda nebude vzťahovať na podmieňovanie odoberania xDSL na odber volacích programov od 01.01.2006, pretože od tohto dátumu ide o oblasť regulovanú národným regulátorom. Pokiaľ ide o nízkorýchlostný internet, výroky rozhodnutí TÚ SR sa podľa úradu vzťahujú aj na odčlenenie týchto služieb od hlasových služieb, preto toto rozhodnutie sa od 01.01.2006 nebude vzťahovať ani na tieto služby.

(525) Rovnakú prax, viazanie internetu a telefónnej služby, zakázal poľský telekomunikačný úrad poľskému incumbentovi.¹⁹⁰

(526) Podmieňovanie odoberania internetových služieb typu dial-up, ISDN a xDSL na odber volacích programov napĺňa znaky vylučovacieho konania. Úrad bez ďalšieho konštatuje, že všetko čo úrad k tomuto uviedol pri predchádzajúcej praxi primerane platí aj v tomto prípade.

(527) Rovnako pokiaľ ide o obchodnú zvyklosť, pre túto prax primerane platia závery uvedené pri predchádzajúcej praxi. Okrem toho, úrad tiež poukazuje na to, že internetové služby sú z dlhodobého hľadiska pomerne novým druhom služieb, preto nie je možné tvrdiť, že by pri ich poskytovaní došlo k vytvoreniu obchodnej zvyklosti. Tieto služby boli navyše zviazané s hlasovými službami od samého začiatku ich poskytovania, čiže v tejto súvislosti nemožno hovoriť o akejkoľvek obchodnej zvyklosti.

(528) Táto prax zasahovala aj do obdobia, keď bol v účinnosti zákon č. 188/1994 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže v znení neskorších predpisov. Úrad bude posudzovať toto konanie aj podľa tohto právneho predpisu. Vzhľadom na to, že uplynula objektívna aj subjektívna lehota na uloženie pokuty podľa tohto právneho predpisu, úrad v tejto časti neuloží pokutu.

(529) Na základe vyššie uvedených skutočností úrad konštatuje, že podmieňovanie odoberania internetových služieb typu dial-up, ISDN a xDSL na odber volacích programov do 31.12.2005 je zneužitím dominantného postavenia na relevantných trhoch poskytovania prístupu k nízkorýchlostnému internetu prostredníctvom dial-up a ISDN pre bytových a nebytových zákazníkov a relevantných trhoch poskytovania prístupu k vysokorýchlostnému internetu prostredníctvom xDSL, káblovej technológie a optických vlákien pre bytových a nebytových zákazníkov podľa § 8 ods. 2 písm. d) zákona a čl. 82 písm. d) Zmluvy.

¹⁹⁰ <http://ekonomika.sme.sk/clanok.asp?cl=3077070>

H. POKUTA

(530) Podľa § 38 ods. 1 zákona úrad za porušenie ustanovenia § 8 ods. 6 zákona uloží podnikateľovi pokutu do 10 % z obratu. Nakoľko, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia, zo strany spoločnosti Slovak Telekom, a.s. došlo k porušeniu ustanovenia § 8 ods. 6 zákona, úrad bol povinný uložiť spoločnosti Slovak Telekom, a.s. pokutu. Pri určovaní výšky pokuty úrad vychádzal z ustanovenia § 38 ods. 1 zákona, ktorý úradu umožňuje uložiť pokutu maximálne do výšky 10% z obratu za predchádzajúce uzavreté účtovné obdobie. V tomto prípade predstavoval uzavreté účtovné obdobie rok 2006, v ktorom Slovak Telekom, a.s. dosiahol obrat 15 668 000 000, - Sk. Z tohto vyplýva, že úrad mohol uložiť spoločnosti Slovak Telekom, a.s. pokutu maximálne do výšky 1 566 800 000, - Sk. Podľa § 2 ods. 3 zákona sa ustanovenia § 22 a 40 vzťahujú aj na postup úradu, keď úrad posudzuje konanie podnikateľa na základe osobitného predpisu¹⁹¹.

(531) Úrad ďalej pri ukladaní pokuty postupoval podľa § 38 ods. 10 zákona. Podľa § 38 ods. 10 zákona „Úrad pri ukladaní pokuty posudzuje závažnosť a dĺžku trvania porušovania ustanovení tohto zákona, porušovania ustanovení osobitného predpisu alebo porušovania podmienky, povinnosti alebo záväzku uloženého rozhodnutím úradu. Úrad pri posudzovaní závažnosti porušovania berie do úvahy jeho povahu, skutočný dopad na trh a tam, kde je to účelné, veľkosť relevantného trhu. Okrem týchto kritérií úrad pri ukladaní pokuty berie do úvahy aj iné skutočnosti, najmä opakované porušovanie tým istým podnikateľom, odmietnutie podnikateľa spolupracovať s úradom, postavenie podnikateľa ako vodcu alebo iniciátora porušovania, získanie majetkového prospechu v dôsledku porušovania alebo neplnenia dohody obmedzujúcej súťaž v praxi.“

(532) Základná sadzba pokuty je teda určená závažnosťou a dĺžku trvania porušovania ustanovení zákona. Úrad zhodnotil závažnosť prešetrovaného konania spoločnosti Slovak Telekom, a.s. nasledovne.

(533) Úrad pri posudzovaní závažnosti porušovania berie do úvahy jeho povahu, skutočný dopad na trh a tam, kde je to účelné, veľkosť relevantného trhu.

(534) Konania spoločnosti Slovak Telekom, a.s. posudzované týmto rozhodnutím sú zneužitím dominantného postavenia, pričom v tomto prípade ide vo všetkých konaniach o vylučovaciu praktiku. Zneužívanie dominantného postavenia sa z hľadiska povahy vo všeobecnosti považuje za závažné porušenie pravidiel hospodárskej súťaže a tým aj zákona. Vylučovacie praktiky majú za cieľ uzatvorenie trhu, ktoré bude brániť súťaži a v konečnom dôsledku bude v neprospech spotrebiteľa, ktorý nebude môcť užívať výhody plynúce mu z efektívnej súťaže a z vyššej motivácie účastníkov súťaže poskytnúť spotrebiteľovi čo najväčší profit a čo najvyššiu kvalitu. Pod uzatvorením trhu

¹⁹¹ Nariadenie Rady (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže ustanovených v článkoch 81 a 82 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 001, 4/1/2003).

netreba rozumieť výlučne úplné vytlačenie konkurentov z trhu resp. zabránenie vstupu na trh. Okrem vytlačenia a redukcie počtu konkurentov môže ísť o vytvorenie podmienok na trhu, ktoré prinúti konkurentov súťažiť menej agresívne a dôrazne, čím sa zníži intenzita súťažného tlaku. Jedná sa najmä o prípady, keď má dominant možnosť priamo zvýšiť náklady konkurentov a to je možné vtedy, ak sa jedná o vertikálne integrovanú spoločnosť, ktorá disponuje vstupmi nevyhnutnými na pôsobenie na trhu. Podľa § 3 ods. 1 zákona „*Obmedzovanie súťaže je každé obmedzenie voľnosti konania podnikateľa na relevantnom trhu, najmä vylučovanie existujúcich alebo možných súťažných aktivít, skutočné alebo možné zníženie rozsahu konkurenčnej aktivity alebo skresľovanie konkurenčných podmienok.*“

(535) Práve k takejto situácii došlo v prípadoch posudzovaných v tomto správnom konaní, keď Slovak Telekom, a.s. vytvoril formou rôznych praktík (margin squeeze, voľné minúty, viazanie) na trhu podmienky, ktoré znižovali a znižujú intenzitu súťaže na trhoch poskytovania verejnej telefónnej služby bytovým a nebytovým zákazníkom prostredníctvom pevnej verejnej telefónnej siete a trhu poskytovania prístupu k nízkorýchlostnému internetu prostredníctvom dial-up a ISDN pre bytových a nebytových zákazníkov. K určitému skresleniu konkurenčných podmienok došlo aj v oblasti poskytovania prístupu k internetu (či už nízkorýchlostného alebo vysokorýchlostného), ktorý nebolo možné odoberať bez hlasových služieb, čiže dopyt po internetových službách ovplyvňoval aj trh hlasových služieb. Samotný dopyt zákazníkov po internetových službách mohol byť tiež negatívne ovplyvnený povinnosťou odoberať aj hlasové služby.

(536) Posudzované konania zasahujú podnikateľov, ktorí pôsobili v SR v oblasti elektronických komunikácií už pred vstupom do hlasových služieb na pevnej linke a ktorí na tento trh vstupovali aj z určitej nevyhnutnosti, a to z dôvodu potreby poskytovať zákazníkom komplexné služby (t.j. široké spektrum služieb vrátane hlasových služieb). Väčšina týchto podnikateľov sú podnikatelia so zahraničnou majetkovou účasťou. Posudzované konania však zasahujú aj podnikateľov, ktorí by potenciálne mohli vstúpiť na trh, pričom ide nielen o podnikateľov v rámci SR, ale aj o podnikateľov z iných členských štátov EÚ, čo by mohlo mať vplyv na obchod medzi členskými štátmi. Z tohto dôvodu bola väčšina posudzovaných konaní subsumovaná aj pod čl. 82 Zmluvy.

(537) V súvislosti s povahou porušenia zákona úrad ešte poukazuje na spoločenský význam a dôležitosť sektoru elektronických komunikácií (pozri vyššie – časť D tohto rozhodnutia), ktorý bol zasiahnutý konaním Slovak Telekom, a.s. Hlasové a internetové služby by bolo možné charakterizovať rôznym spôsobom, avšak ich primárnou a najdôležitejšou funkciou je podľa úradu vo všeobecnosti to, že ide o prostriedok komunikácie a získavania informácií. Tieto služby zohrávajú úlohu tak pri súkromnej komunikácii a udržiavaní spoločenských kontaktov ako aj pri komunikácii s/medzi inštitúciami, firmami, atď. Tomu zodpovedá aj skutočnosť, že dopyt po hlasových službách je dlhodobo stabilne vysoký, o čom svedčia údaje o počte účastníckych prípojok (pozri vyššie - po zavedení neviazaných xDSL služieb tieto počty neznamenajú počet volacích programov, rozdiely sú však minimálne). Pevná sieť má aktuálne takmer 1,2 mil. aktívnych účastníckych prípojok, čím pokrýva prevažnú časť populácie SR. Ide o zákaznícku bázu, ktorá reálne využíva služby Slovak Telekom, a.s. (hlasové a/alebo

internetové). Je možné konštatovať, že hlasové a internetové služby sú značne žiadané (význam a možnosti využitia internetu a počet jeho užívateľov neustále rastie), pričom ide o tovar bežnej dennej spotreby.

(538) Úrad ďalej zhodnotil skutočný dopad konania Slovak Telekom, a.s. na trh Ako je vyššie uvedené dopady posudzovaných konaní sa týkali najmä trhov poskytovania verejnej telefónnej služby bytovým a nebytovým zákazníkom prostredníctvom pevnej verejnej telefónnej siete a do určitej miery aj trhov poskytovania prístupu k nízkorýchlostnému internetu prostredníctvom dial-up a ISDN pre bytových a nebytových zákazníkov a trhov poskytovania prístupu k vysokorýchlostnému internetu prostredníctvom xDSL, káblovej technológie a optických vlákien pre bytových a nebytových zákazníkov. V oblasti hlasových služieb pôsobili v určitom časovom úseku všetky vyššie popísané praktiky súčasne, následkom čoho došlo k uzatvoreniu trhu a vytvoreniu bariér vstupu na trh. Výsledkom nebolo úplné vylúčenie súťaže na trhu, ale došlo k vytvoreniu takých podmienok na trhu, že po vstupe AO na trh nedošlo k rozvinutiu súťaže na trhu. Súťaž na trhu, najmä v bytovom segmente, ostala na „symbolickej“ úrovni, o čom svedčí najmä trhovú podiel AO z hľadiska počtu zákazníkov. Nastavením takýchto podmienok na trhu Slovak Telekom, a.s. sťažil vstup a existenciu konkurentov na trhu.

(539) Všetci AO získali za dva roky pôsobenia v oblasti hlasovej služby na pevnej linke spoločne 2,1 % zákazníkov. Postavenie Slovak Telekom, a.s. sa tak transformovalo z legálneho monopolu na „de facto monopol“ resp. na pozíciu superdominancie. Pokiaľ sa protisúťažného konania dopustí subjekt s takmer monopolným postavením na trhu, tento fakt dáva každej jeho aktivite vyšší význam, pričom existuje riziko, že jeho aktivity na trhu budú mať pre konkurenciu (či už aktuálnu alebo potenciálnu) vážnejšie dôsledky, ako keby sa ich dopustil subjekt, napr. so 60 % podielom na trhu.

(540) Konanie posudzované týmto rozhodnutím má dopad aj na spotrebiteľov. Nemožno tvrdiť, že by zákazník nemal možnosť voľby, avšak zmena operátora resp. zmluvný vzťah s viacerými operátormi zrejme pre zákazníka neprinášajú profit dostatočný na to, aby zákazník pristúpil k takýmto krokom. Slovak Telekom, a.s. pritom zákazníkom hlasovej služby účtoval v rokoch 2005 a 2006 ceny, ktoré boli v oblasti miestnych a medzimiestskych hovorov najvyššie (pri 10 min. hovore) alebo druhé najvyššie (pri 3 min. hovore) spomedzi členských štátov EÚ¹⁹², čo môže byť jeden z následkov nedostatočnej súťaže na trhu. Ako už bolo vyššie v rozhodnutí uvedené, Slovak Telekom, a.s. účtoval a účtuje v porovnaní s ostatnými krajinami EÚ podstatne vyššie veľkoobchodné ceny – prepojovacie poplatky. Možno teda zhrnúť, že v SR boli a sú počas prešetrovaného obdobia najvyššie alebo jedny z najvyšších veľkoobchodných ako aj maloobchodných cien hlasových služieb na pevnej linke a to určite nie je stav, ktorý by bol v prospech spotrebiteľa.

¹⁹² European Electronic Communications Regulation and Markets 2006 (12th report), Volume 2, str. 90 – 91.
http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecomms/doc/library/annualreports/12threport/sec_2007_403_annex2.pdf

(541) Nízku resp. takmer žiadnu súťažnú aktivitu indikuje aj aktivita v marketingovej oblasti, čo je dôsledkom nespôsobilosti AO ponúknuť zákazníkovi produkt, ktorý by bol konkurenčný k produktom Slovak Telekom, a.s. To je dané práve nevhodným nastavením podmienok na trhu zo strany Slovak Telekom, a.s., ktorým sa zaoberá toto rozhodnutie. Po počiatkových marketingových aktivitách niektorých AO postupom času tieto aktivity poklesli. Výdavky na marketing hlasových služieb boli takmer u všetkých AO podstatne vyššie v roku 2005 ako 2006.

(542) Pokiaľ ide o trh nízkorychlostného a vysokorychlostného internetu, ide o oblasti, ktoré v dôsledku technologického vývoja prechádzajú v posledných rokoch prudkým vývojom. Počet užívateľov nízkorychlostného internetu postupne klesá. Z tohto dôvodu je veľmi obtiažne presne vymedziť vplyv konania Slovak Telekom, a.s. na správanie zákazníkov. Určitý trend posilňovania pozície je badateľný jedine v náraste trhového podielu Slovak Telekom, a.s. v bytovom segmente v oblasti nízkorychlostného internetu (pozri vyššie). Možno teda konštatovať, že v oblasti internetu nedošlo k uzavretiu trhu, avšak došlo k obmedzeniu súťaže. Toto obmedzenie však nedosahovalo ani zďaleka takú intenzitu ako obmedzenie pri hlasových službách, a to aj z dôvodu, že zneužívajúce praktiky sa týkali iba obmedzeného počtu produktov, a neprechádzali celým spektrom produktov, tak ako pri hlasových službách.

(543) Pri výpočte pokuty úrad nepovažoval za potrebné a účelné brať do úvahy veľkosť relevantného trhu.

(544) Na základe vyššie uvedeného úrad konštatuje, že po vyhodnotení povahy konaní prešetrovaných týmto rozhodnutím a dopadu na trh možno označiť konanie podnikateľa Slovak Telekom, a.s. s dopadom na trhoch poskytovania verejnej telefónnej služby bytovým a nebytovým zákazníkom prostredníctvom pevnej verejnej telefónnej siete za veľmi závažné a konanie, ktorého dopady sa prejavili na trhoch poskytovania prístupu k nízkorychlostnému internetu prostredníctvom dial-up a ISDN pre bytových a nebytových zákazníkov a trhov poskytovania prístupu k vysokorychlostnému internetu prostredníctvom xDSL, káblovej technológie a optických vlákien pre bytových a nebytových zákazníkov za závažné.

(545) Úrad vyhodnotil dĺžku trvania porušovania ustanovení zákona nasledovne. V prípade margin squeeze praktík, ktoré mali dopad na trhy poskytovania prístupu k nízkorychlostnému internetu prostredníctvom dial-up a ISDN pre bytových a nebytových zákazníkov bola dĺžka trvania 3 roky a 4 mesiace resp. 2 roky a 5 mesiacov. V týchto prípadoch ide o strednodobé porušenie zákona.

(546) V prípade ostatných praktík, ktoré mali dopad na trhy poskytovania verejnej telefónnej služby bytovým a nebytovým zákazníkom prostredníctvom pevnej verejnej telefónnej siete ide vzhľadom k ich počtu a vzhľadom k ich časovému prelínaniu o komplikovanejšiu záležitosť. Volania 30 min./1,-Sk a bezplatné volania sa prvýkrát objavili v produktoch Slovak Telekom, a.s. k dátumu 15.06.2004, väčšinou však k dátumu 01.07.2005 resp. v roku 2005 a v prípade niektorých produktov až v roku 2006. Tarify 30 min./1,-Sk existovali do dátumu 01.09.2006. Po tomto dátume bola táto tarifa nahradená bezplatnými volaniami (s výnimkou volacieho programu Biznis ISDN

Klasik), čím od dátumu 15.06.2004 až po súčasnosť nepretržite na trhu pôsobilo obmedzenie súťaže spôsobené týmito tarifami. Z tohto dôvodu úrad v tejto časti hodnotil dĺžku trvania týchto taríf ako celok, a to ako porušenie strednodobého trvania.

(547) Voľné minúty sú poskytované vo volacích programoch dlhodobo, od 01.08.2002, čo možno z časového hľadiska hodnotiť ako porušenie dlhodobého trvania. Podmieňovanie pripojenia zákazníkov na odber telefónnej služby je relevantné hodnotiť až od 01.01.2003, kedy zanikol legálny monopol na telefónnu službu na pevnej linke. Až od tohto dátumu majú zákazníci možnosť výberu telefónneho providera. Ide teda o strednodobé porušovanie ustanovení zákona. K podmieňovaniu odoberania internetových služieb typu dial-up, ISDN a xDSL na odber volacích programov dochádzalo od začiatku poskytovania týchto služieb. Dial-up a ISDN začali byť poskytované pred rokom 2000 ¹⁹³ (dial-up od 1995) (úrad bral do úvahy len čas od účinnosti zákona, t.j. od 01.05.2001) a xDSL je poskytované od 01.06.2003 ¹⁹⁴ (táto praktika – bod G6, bola vzhľadom k rozhodnutiam TÚ SR posudzovaná len do 31.12.2005), teda ide o strednodobé a dlhodobé trvanie porušovania.

(548) Praktiky, ktoré mali dopad na trhy poskytovania verejnej telefónnej služby bytovým a nebytovým zákazníkom prostredníctvom pevnej verejnej telefónnej siete sa časovo prelínali a mali strednodobý aj dlhodobý charakter. Úrad bral do úvahy túto skutočnosť, ktorá mala za následok, že zneužité malo v čase keď pôsobilo viacero praktík resp. všetky praktiky v tom istom čase vyššiu intenzitu a spôsobovalo na trhu vyššie škody ako keby na trhu pôsobila len jedna z predmetných praktík.

(549) Úrad môže pri určovaní výšky pokuty zobrať do úvahy ďalšie okolnosti. Úrad ďalej skúmal, či existujú priťažujúce alebo poľahčujúce okolnosti, ktoré by mal úrad brať do úvahy pri stanovovaní výšky pokuty v tomto prípade, pričom dospel k nasledovným záverom.

(550) Ako priťažujúcu okolnosť úrad zhodnotil skutočnosť, že zo strany podnikateľa Slovak Telekom, a.s. ide o opakované porušenie zákona, nakoľko toto rozhodnutie nie je v prípade spoločnosti Slovak Telekom, a.s. prvým rozhodnutím, ktoré konštatuje obmedzovanie hospodárskej súťaže touto spoločnosťou (napr. právoplatné a Najvyšším súdom SR potvrdené rozhodnutie o zneužití dominantného postavenia pri uvedení testovacej prevádzky ADSL).

(551) Úrad zohľadňoval aj ďalšiu okolnosť, a to, že podnikateľ Slovak Telekom, a.s. má dostatočné právnické a ekonomické znalosti, ktoré mu umožňujú ľahšie rozpoznať, či jeho konanie predstavuje porušenie pravidiel hospodárskej súťaže a byť si vedomý dôsledkov z toho plynúcich podľa zákona. Je vhodné rozlišovať, či ide o bývalý štátny monopol, ktorý je súčasťou nadnárodnej ekonomickej skupiny a ktorý má k dispozícii tok ekonomických a právnych informácií sústreďovaných členmi celej ekonomickej skupiny, ktoré mu umožňujú lepšie hodnotiť a predvídať následky svojho konania alebo ide o subjekt s dominantným postavením na regionálnom trhu, ktorý je v podstatne inej

¹⁹³ <http://www.telecom.gov.sk/externe/telekom/statistika/index.htm>

¹⁹⁴ <http://www.slovaktelekom.sk/Default.aspx?CatID=244&PressID=274>

situácii. Slovak Telekom, a.s. má vo svojich štruktúrach osobitné oddelenie, ktoré sa zaoberá súťažnou a regulačnou problematikou a má na starosti komunikáciu aj s úradom a TÚ SR. Aj keby tomu tak nebolo, ekonomická sila umožňuje takémuto subjektu zabezpečiť si potrebnú sumu informácií z vonkajších zdrojov.

(552) Postup úradu je v tomto smere plne konzistentný európskou judikatúrou, ktorá faktor právnych a ekonomických vedomostí pri ukladaní pokút za porušenie súťažných pravidiel zohľadňuje. Odôvodnenosť zohľadňovania týchto skutočností bola potvrdená na súdnej úrovni.¹⁹⁵

(553) V tejto súvislosti úrad poukazuje na Case COMP/38.784 – Wanadoo España vs. Telefónica, 2007 (bod 731 a nasl.), kde EK pri ukladaní pokuty brala do úvahy skutočnosť, že Telefonica sa dopustila konania (margin squeeze), o ktorom jej muselo byť z predchádzajúcej rozhodovacej praxe EK a súdu zrejmé, že je v rozpore so zákonom. Je teda zrejmé, že právne a ekonomické znalosti majú svoj význam. Úrad bral tiež do úvahy, že Slovak Telekom, a.s. mohol mať vedomosť o protiprávnosti svojho konania, keďže, ako je vyššie uvedené, je súčasťou nadnárodnej skupiny Deutsche Telekom group, a Deutsche Telekom AG, je majoritným akcionárom Slovak Telekom, a.s., voči ktorému Európska komisia už konala a vydala vyššie citované rozhodnutie v roku 2001, v ktorom popísala, aké konanie (margin squeeze) sa považuje za zneužitie dominantného postavenia. Slovak Telekom, a.s. teda mohol vedieť rozpoznať protiprávnosť svojho konania, nakoľko minimálne z vyššie citovaného rozhodnutia Európskej komisie voči majoritnému akcionárovi Slovak Telekom, a.s. vedel aké konanie sa považuje za margin squeeze.

(554) Úrad bral pri určení pokuty do úvahy skutočnosť, že v prípade hlasovej služby išlo o veľmi závažné porušenie zákona strednodobého aj dlhodobého charakteru a v prípade internetových služieb o strednodobé závažné porušenie. Po vyhodnotení prítiažujúcich okolností, úrad uložil pokutu v celkovej výške 525 800 000, - Sk, čo predstavuje 3,36 % z obratu Slovak Telekom, a.s. za rok 2006. Úrad zároveň konštatuje, že výška uloženej pokuty nepresahuje 10 % z obratu podnikateľa za účtovné obdobie roku 2006.

Poučenie:

Podľa ustanovenia § 34 ods. 1 zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov možno proti tomuto rozhodnutiu podať rozklad na Protimonopolný úrad Slovenskej republiky, odbor

¹⁹⁵ Napr. Court of the First Instance, T-38/02 Groupe Danone vs. Commission, 25.10.2005; Court of the First Instance, 26.04.2007, Joined Cases T-109/02, T-118/02, T-122/02, T-125/02, T-126/02, T-128/02, T-129/02, T-132/02 and T-136/02 Bolloré vs. Commission; Court of the First Instance, T-279/02 Degussa AG, 05.04.2006; V čase vydania prvostupňového zrušeného rozhodnutia boli v platnosti Guidelines on the method of setting fines imposed pursuant to Article 15(2) of Regulation No 17 and Article 65(5) of the ECSC Treaty (OJ 1998 C 9, p. 3), ktoré upravovali aj tento faktor;

zneužitia dominantného postavenia, Drieňová 24, 826 03 Bratislava v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia. V zmysle § 61 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov včas podaný rozklad má odkladný účinok. Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom podľa § 247 Občianskeho súdneho poriadku po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov.

Ing. Emília Babiaková
riaditeľka odboru
zneužívania dominantného postavenia

Rozhodnutie sa doručí:
Slovak Telekom, a.s.
Karadžičova 10
825 13 Bratislava